

Vol. VIII

No. 3

20th March, 1975.

(Thursday)

29 Phalgun, 1896 S. E.

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Point of Order:	
re: Supply of Parliamentary papers in the name of the Secretary on leave ...	277
Oral Answers to Questions.	.. 278
Short Notice Questions and Answers.	.. 301
Written Answers to Questions	.. 307
Matters under Rule 341 :	
re: Release of accumulated stocks of tobacco and cotton ..	349
Bussiness of the House	. 351
Presentation of Petition :	
re: Grievances of retired teachers ..	353
Calling Attention Matters :	
re: Regular payment of salaries to Rural Medical Practitioners in Vedigandla Panchayat samithi, Prakasam District. ..	353
re: Police atrocities on the striking workers of National Tobacco Factory at Biccavole ..	356
re: Large-scale evictions of non-tribal landless poor in the agency areas in Warangal District ..	358
re: Prevention of 'red-rot pest' in Visakhapatnam and Srikakulam districts. ..	361

[Contd. on 3rd cover

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

**Twenty-First Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly**

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 20th March, 1975

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr Speaker in the Chair)

POINT OF ORDER

re Supply of parliamentary papers in the name of the Secretary on leave.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి (గూడూరు) — పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్, అధ్యక్షా, ఇక్కడ స్టార్డు క్వశ్చన్ పేపర్ పెట్టారు మనం ఇప్పుడు బిజినెస్ ప్రారంభించబోతున్నాము. ఈ స్టార్డు క్వశ్చన్ పేపర్ మీద డ్యూటీలో లేనటువంటి వ్యక్తి సంతకం చేసి ఉన్నారు రామచంద్రనాయుడుగారు సెలవులో ఉన్నారు. ఈ సెలవువరకు కూడా వారు డ్యూటీలో లేనపుడు ఇన్చార్జ్ సెక్రటరీ సంతకం పెట్టాలి. అట్లా పెట్టకుండా ఇప్పటికి 10 రోజులనుండి రామచంద్ర నాయుడుగారి సంతకంతోనే డాక్యుమెంట్లు ముద్రముద్రకు వస్తున్నాయి. అవి ఇన్ వేలిడ్ డాక్యుమెంట్లు అవుతాయి. స్టార్డు క్వశ్చన్ పేపర్ మీదనే కాదు, అన్ స్టార్డు క్వశ్చన్స్ ఆన్ సర్ పేపర్ మీద కూడా వారి సంతకం ఉన్నది ఈ రోజు బిజినెస్ అంతా కాలిఫర్నేషన్ మోషన్ అంతా కూడా రామచంద్రనాయుడుగారే ఆటంకేట్ చేసి ఉన్నారు అని వేలిడ్ డాక్యుమెంట్స్ క్రిందకు రావు. మనం జరిపే బిజినెస్ వేలిడ్ బిజినెస్ క్రిందకు రాదని మువిచ్చేస్తున్నాను దాని మీద తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను

Mr. Speaker; — Sri Ramachandra Naidu has been on Casual Leave and I am told that the practice has been that when a person is on Casual Leave he can himself sign and attend to urgent business. He has applied yesterday for conversion of his casual leave and all that,

(శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— వారు యీ రోజు కాజువల్ లీప్ లో లేరు. కాజువల్ లీప్ అన్నది మూడు రోజులలో, ఆరు రోజులలో ఉంటుంది.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Members.

Mr. Speaker —That is true I think he has applied some other leave.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—వారు యీ రోజు కాజువల్ లీప్ లో తీరని చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker :—There is also a ruling of the High Court In matter like this, they cannot be raised in the House If there is any irregularity they are supposed to come under the jurisdiction of the Speaker Anyway, I will examine it.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) —అధ్యక్షా, తమరు ఒకసారి రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఈ సెక్రటేరియట్ లో ఏ తప్పులు జరిగినా, ఏ లోపాలు జరిగినా వాటికి మీరు బాధ్యులు అన్నారు. ఇది మీ బాధ్యత క్రింద లెక్క వేసుకోమంటారా? అట్లా లెక్క వేసుకోమంటే, ఇక మేము అడిగేది ఏమీ ఉండదు. ఇలా మీరు ఎంత బరువు మోస్తారు అని నాకు బాధగా ఉంది ఇది ఎవరిమీదనో సెపం త్రోసివేద్దాము.

Mr. Speaker :—If there is any necessity, I will allow I will look into the irregularity.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఇందులో హైకోర్టు వ్యవహారం ఏమిటి?

Mr. Speaker :—They went to the High Court

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి —శాసనసభ ప్రొసీడింగ్స్ గురించి హైకోర్టు రూలింగ్ ఏమిటి?

Mr. Speaker :—It is given. I will refer to it later.

శ్రీ సి. హెచ్. పరశురామనాయుడు (పార్వతీపురం) :—ఇది పొరపాటు అనటానికి సంతకం లేదు ఇన్ చార్జి సెక్రటరీగారి చేత సంతకం పెట్టించి ఇక్కడ పెట్టిస్తే సరిపోతుందికదా మనం ప్రొసీడ్ అయ్యేముందు యీ క్వశ్చన్ పేపర్ మీద ఆయన సంతకం పెట్టిస్తే బాగుంటుంది కదా.

Mr. Speaker :—I will ask the Asst Secretary to sign it. Now Mr. Sadasiva Reddy is probably in charge from yesterday I signed that paper last night Till yesterday the Secretary was on C L He is trying to convert his leave.

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Activities of the Progressive Women's Organisation

891—

*6197-(E) Q.—Sri P. Sriramamurthy (Nagarikatakam):—Will the Chief Minister be pleased to state.

(a) whether the Government are aware of the welcome activity of the Progressive Women's Organisation demonstrating frequently for the last 3 months in Hyderabad and Secunderabad against the dowry system, obscene posters etc , and

(b) if so, whether the Government take cognisance of the activity and encourage the same and collaborate with the organisation for the beneficial effects on society?

The Chief Minister (Sri J. Vengala Rao).—(a) Yes Sir

(b) The Government is no doubt in general agreement with the aims and objects of the programme of the Progressive Women's organisation in eradicating the dowry system and obscene posters.

శ్రీ పి. శ్రీరామ్మూర్తి.—అవ్యక్తా. ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు చెబుతూ— ఎస్-అన్నారు గవర్నమెంట్ ఆ ప్రోగ్రామ్కు సహకరిస్తుంది అంటున్నారు. అది ఎప్పుడు లేకవ్ చేస్తారు? వారికి ఇచ్చిన ఫెసిలిటీస్ ఏమిటి? వారిని ఏ రకంగా గుర్తించారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు.—వారు చేసేది మంచిది అని చెప్పాను. వారు ఏవైనా అబ్సీన్ పోస్టర్స్ విషయంలో గవర్నమెంట్ దృష్టికి తీసుకువస్తే గవర్నమెంట్ తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకొంటుంది. డారి సిస్టమ్ను డిస్కరేజ్ చేయాలని మనం యాక్టు పాస్ చేశాము. ఈ విషయంలో వారితో ఎగ్రిమెంట్ లేకుండా, వ్యతిరేకము ఎక్కడ ఉంది?

శ్రీ సి. హెచ్. పరశురామనాయుడు.—మొత్తం మీద ఆడపిల్లలు చాలా నోబుల్ ఆబ్జక్టివ్స్ లేకవ్ చేశారు ఇంటర్ కెస్ట్ కూడా వారి ప్రోగ్రామ్లో ఉన్నట్లు కనబడుతున్నది అటువంటి అశయాలు ఉన్నవారిని ఏదో అప్లికేషన్ పెట్టమనేకంటే—ముఖ్యమంత్రిగారే వారిని పిలిపించి ఎంకరేజ్ చేస్తే చక్కగా అవసరమైన కార్యక్రమాలు జరపటానికి వీలుంటుంది డారి సిస్టమ్ పోవాలంటే—ఎదో కాసనం చేస్తే జరగదు అది నాన్ అఫిషియల్ గా జరగాలి

శ్రీ జె. వెంగళరావు.—వారు చేసిన సమావేశంలో ఇంటర్ కాస్టు మేరేజెస్ గురించి ఉన్నట్లు నాకు తెలియదు. నాకు తెలిసిన ఇన్ ఫర్మేషన్,—వారు డారి సిస్టమ్కు వ్యతిరేకంగా అబ్సీన్ పోస్టర్స్కు వ్యతిరేకంగా చేసినట్లు ఉంది. ఈ రెండింటిలో గవర్నమెంట్ తప్పకుండా సహకరిస్తుంది

Sri A. Sriramulu —This is a voluntary organisation of about 150 girls. I saw them removing the obscene posters in the city. When this organisation is helping so much, will the Government recognise this organisation and extend police protection, because they are likely to come in contact with the vested interests

శ్రీ జె. వెంగళరావు.—నరైన్ లి. వారు తప్పకుండా మంచి పని చేస్తున్నప్పుడు తప్పకుండా ప్రొటెక్షన్ ఇస్తాము

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి):—అబ్సీన్ పోస్టర్స్, అబ్సీన్ లిటరేచర్ విషయంలో వారు చేసే కృషి ఒక ప్రశంసనీ ఉంది. అంతకంటే ముఖ్యముగా—పబ్లిక్ స్థాల్స్లోపెట్టి అమ్మేటటువంటి చాలా చెత్తరకమైన అబ్సీన్ లిటరేచర్ను ప్రోహిబిట్ చేయటానికి మన గవర్నమెంట్కు అధికారం లేదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—అధికారం ఉన్నా—అది ఎందుకు చేశారు—అని మళ్ళీ మీరు ఇక్కడ క్వశ్చన్ వేస్తారు ఇప్పుడు ఆ లెటరేచర్ అంతా ఇక్కడ పెట్టమంటారు. వేసు తెచ్చి ఎక్కడ పెట్టను?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ —నేను ఆ ప్రశ్న వేస్తానని మీకు అనుమానమున్నదా?

శ్రీ సి వి కె రావు :—ఈ క్రెడిట్ అంతా స్త్రీలకే ఇచ్చేటట్లు ఉన్నారని మగ వారు కూడ చాలా కాలం నుండి యీ డౌరీ సిస్టమ్, అబ్సీన్ పోస్టర్స్ విషయంలో తీవ్రమైన ఆందోళన చెందుతున్నారు మానసిక కలత చెందుతున్నారు మగవారిని కూడ అంచనాలోకి తీసుకొని వాటిని అకట్టటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు పూనుకొంటారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు — ఆడవారు ఏమిటి, మగవారు ఏమిటి? మంచివని ఎవరు చెప్పినా, తప్పకుండా ప్రభుత్వం వారికి సహాయం చేస్తుంది

శ్రీ వంకా శత్యనారాయణ — అదృష్టా, ఈ ఆబ్సీన్ లిటరేచర్ గురించి 62 లో మన హౌస్ లో నచ్చినప్పుడు అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండిన సండీపరెడ్డి గారు-24 గంటలలో మొత్తం సోదాబడ్డీలలో, ఇతరచోట్ల ఉన్నటువంటి అబ్సీన్ లిటరేచర్ అంతా పట్టించారు. తర్వాత 6 మాసాలవరకు ఆ లిటరేచర్ ఎక్కడా కనబడకుండా ఎగిరిపోయింది. ఇప్పుడు కాలేజీలు ఉన్నచోట్ల, సినిమాహాలు ప్రక్కన రహస్యంగా యీ ఆబ్సీన్ లిటరేచర్ పుస్తకాలు అమ్ముతున్నారు పోలీసుశాఖ అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా హుషారుగా ఉంటారు కాబట్టి పోలీసువారి చేత 24 గంటలలో ఆ అబ్సీన్ లిటరేచరంతా సీజ్ చేయిస్తారా? పోలీసు వారికి కూడ ఇవి బాగా తెలుసు ఇంతవరకు ఎన్ని పోస్టర్లు మన సిటీలో చింపివేయటం జరిగింది? ఆ లెక్కలు మీ దగ్గర ఉన్నవా? వాటి మీద ఏమైనా కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయా? కొన్నిచోట్ల ఆ లేడీస్ ను అడ్డుపడుతున్నారు. ఆ వివరాలు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు — ఆ వివరాలు లేవు మీరు చెప్పినట్లు లీగల్ గా వారి మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలంటే - తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకొంటాము. దాంట్లో అభ్యంతరం లేదు

శ్రీ ఎన్ వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) — ఈ ఆక్టిలిమైజ్ పుస్తకాలు, పోస్టర్స్ మన ప్రభుత్వం కంట్రోలు చేయవచ్చును అది కంట్రోలు చేయటానికి మనకు ఇన్ ఫర్మేషన్ అండ్ కల్లెక్షిటి డిపార్ట్ మెంట్ ఉంది. దానిని కూడ ఇన్ వాల్వ్ చేసి దీనిని వెంటనే అదుపులో పెట్టటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు .— అది చూస్తాను; ఆలోచిస్తాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి.— ఈ సంవత్సరం ఇంటర్ నేషనల్ ఫుమెన్ ఇయర్ కాబట్టి-యీ సంవత్సరం యీ వరకట్నాలకు వ్యతిరేకంగా మీ మహిళా శాఖ తరపున ఏ ఏ కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేయబోతున్నారు? దానికి ప్రచార ఏర్పాటు ఏమి చేస్తున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — ప్రచారం బాగానే ఉంది. ఆడపిల్లలు వున్న వారికి ఆ బాధ తెలుస్తుంది. ఈ అండర్ ప్యాంట్ డిలింగ్స్ ఉన్నవి. మన శ్రీనివాసులరెడ్డిగారికి ఆడపిల్లలు ఉన్నారో లేదో తెలియదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— నాకు ఇద్దరు ఉన్నారు. మీకు అసలు లేరు. మీకు ఆ బాధ తెలియదు.

శ్రీ బి. రామకృష్ణ (చేవరకొండ) — అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం 8-40 a.m
కాబట్టి పరకట్టు నిషేధ చట్టం ఉన్నా అమలుజరగడంలేదు కాబట్టి అమలు జరగ
డానికి పకడ్బందీగా చర్యలు తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? విప్లవ
రచయితలు వేసిన పుస్తకాలను నిషేధించి బైటికి రాకుండా చేశాము అలాంటి
పద్ధతులలో అక్లిల సాహిత్యాన్ని కూడ యిమిడియేట్ గా బైటికి రాకుండా చేయ
డానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — ఏ మాత్రం అధికారం ఉన్నా చేద్దాము నాకు
అభ్యంతరం లేదు పరకట్టు నిషేధానికి చట్టం యున్నది అది అమలు జరగ
డానికి మీబోటి పెద్దలందరు సహాయం చేయాలి. చేస్తే తప్పకుండా ప్రయత్నం
చేద్దాము.

CRIME STATISTICS IN THE STATE FOR 1973 AND 1974

392—

* 6158 O - Sri C.V.K Rao:—Will the Chief Minister be pleased to state.

(a) whether it is not a fact that crime statistics in the State for the year 1973 and 1974 show an increase in more districts and especially in murder crime there is also an increase in murder-crime in more districts; and

(b) if so, the specific causes for that and the steps taken to prevent crime in the State?

Sri J. Vengala Rao:—(a) It is a fact that crime was generally on the increase in 1973 when compared with the figures of the corresponding period of 1972. Excepting murder, crime was generally on the increase in 1974 when compared with the figures of the corresponding period of 1973. It is also a fact that the incidence of crime under the head murder was on the increase in some districts during 1973 and 1974 when compared with the figures of the previous year

(b) The increase in crime is due to various causes such as, land disputes, sexual jealousy, previous enmity, party feuds, petty quarrels etc. In crime affected areas constant vigilance is being maintained by Police by intensifying beats. Preventive action is also being taken by rounding up active criminals to prevent crime.

నిన్న కంప్లీట్ గా యిన్ ఫర్మేషన్ అంతా టేబిల్ మీద పెట్టాము. డిస్ కషన్ కూడ అయింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఈ విషయాలు స్పెసిఫిక్ గా ఒక ఉద్దేశ్యంతో తీసుకురావడం అయింది. మర్డర్స్ జరిగి ఆచూకీ చేయకుండా కొన్నిచోట్ల పర్సనల్ సేఫ్టీ కూడ లేదని ఉత్తరాలు వచ్చాయి. ముఖ్యమంత్రిగారికి వచ్చాయి. మాకు కాపీ వచ్చినది. ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని గురించి చర్య తీసుకోడానికి ఎటువంటి ఏర్పాట్లు చేశారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటు తగిన చర్యలు తీసుకోలేదు. అందుచేత గట్టి చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంటుందని తగిన ఆదేశాలు యిస్తారా? కాకినాడలో ఒక మర్డర్ జరిగింది. మార్వాడీ వాళ్ళు ఒక పేదవాడిని చంపేశారు,

దాని విషయంలో మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు అందుచేత కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోకపోయినట్లయితే ప్రజలకు ఎటువంటి భద్రత లేకుండా పోతుంది.

శ్రీ జె వెంగళరావు —తప్పకుండా తీసుకుంటాము. ఇప్పుడు రిప్లయ చేయబోతాను తమకు చెబుతాను.

IMPLEMENTATION OF MINIKIT PROGRAMME

393—

* 6119 Q - Sri C V K. Rao.—Will the Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether paddy Minikit programme for 1973-74 and 1974-75 was implemented, and

(b) if so, in which districts and with what results ?

The Minister for Agriculture (Sri J Chokka Rao).—(a) & (b) - Paper placed on the table of the House

PAPERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(a) Yes, Sir.

(b) The minikit programme was implemented in all the Districts. The number of minikits organised during 1973-74 was 6146 including minikits organised under Government of India Scheme Through this programme, it has been found that the pre-release varieties of paddy seed namely IET 2861 (R P 193-1) IET 2254 (R P, 4-14) and R P W 6-12 selected and used for this programme during 1973-74 proved to be better than the existing varieties of paddy seed. This was helpful in spreading of such better varieties of High yielding Varieties, thereby increasing Agricultural Production, on account of which they gained popularity among the ryots. The average yields of the varieties tried during 1973-74 are given below —

Variety	Average Yields of Rice Kgs /Acres.	Control Variety	Yield / Kgs./Acres.
1. IET. 2861	1688	Mashuri	1477
2. IET 1789	1638		
3. RP 4-14	1953	Ratna	1724
4. RP 5-40	1150		
5. RP 20-5	1540	IET1991	2302
6. RPW 5-12	1160		
7. RPW 6-13	1246		
8. RPW 6-15	1132		

The varieties which are discarded because of lack of uniformity and protracted following are :—

1. IET 1996 RP 4-2

2. RPW 6-15

During 1974-75 Kharif, the number of minikits organised was 423½ in all the Districts. The varieties tried under this programme are —

1 IET 2914	2. IET 2928	3. IET 2254
4 IET 2295	5. IET 2123	6 IET 1789
7 C 8002	8 C 8089	9. RP 270-18-4
10. RPW 6-17	11 RP 9-4	12 C 1612
13. C 3626	14. IET 2508	15 RP 5-40

Final tabulated results are awaited.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — ఆర్. పి. డబ్ల్యు 6-12 వైరెటీ 1160 కె జి. లు యావరేజ్ ఈల్డ్ ఫర్ షిక్ అన్నారు ఐ. ఇ. టి 2981 1638 అన్నారు ఆర్ పి 4-14 1958 కె జి పర్ యాకర్ అన్నారు కనుక ఆర్. పి. 4-14 ఎందుచేత ఎకరేజ్ చేయకూడదు? ఎక్కువ ప్రొడక్షన్ వచ్చేవి ఎందుకు చేయాలి? ఇక్కడ యిచ్చిన లెక్కలనుబట్టి చూసినట్లయితే ఎక్కువ ఈల్డ్ వచ్చేది అనే దానిని ఎందుచేత డిపార్టుమెంటు ఎం. రేజ్ చేయకూడదు? అందుకు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—4-14, మసూరి వీటన్నిటికన్న మంచి ఫలితాలు ఉన్నాయి. దానిని ఎక్కువ సేద్యానికి తేవాలని ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల) — మినికీట్ ప్రోగ్రామ్ అంటే ఏమిటో నాకు అర్థం కావడంలేదు. కొంచెం వివరించి చెప్పతారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు — మన దగ్గర ఎక్కువ దిగుబడి యిచ్చే విత్తనాలు ఆచరణలో ఉన్నాయి వాటితోపాటు మరల డిసర్పి స్టేషన్స్ ఎక్కువ దిగుబడి యిచ్చిన విత్తనాలు, కనుక్కొన్నటువంటి వాటికి ఒక్కొక్క ప్లాట్ లో రెండు, రెండు కె జి లు సంచులు, యిదివరకు హై ఈర్లింగ్ వైరెటీ, అవి యివి కలిపి ఎట్లా ఫలితాలు వస్తాయి అనేది పరిశోధన చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ (పెనుకొండ) :—4-14 మినికీట్ ప్రోగ్రామ్ ద్వారా మంచి ఫలితాలు వచ్చినాయి. ఎక్కువ లాండ్ కు ఎక్కువ ధాన్యం, అన్నిటికంటే ఈ వైరెటీ ఆఫ్ పాడ్ చాల పెచ్చుగా పండుతుంది. దీనిని పాపులర్ లైజ్ చేయడంతోసం గవర్నమెంట్ ఏమి ప్లాన్స్ తీసుకుంటున్నారు

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గౌరవశ్రీయులు చెప్పినట్లు మంచి దిగుబడి యిస్తున్నది ఇప్పుడు వచ్చిన విత్తనాన్ని సంస్కరించి ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో, ఖరీఫ్ లో ఎక్కువవాడే ప్రయత్నం జరుగుతుంది

శ్రీ సి. వి. కె. రావు, —1973-74 సంవత్సరంలో 423½ వైరెటీస్ అన్ని జిల్లాలలోను మినికీట్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద ఆర్గనైజ్ చేశాము అన్నారు అన్ని ప్రయత్నం చేసేటట్లయితే యివి 15 ఉన్నవి. ఎందుచేత యిన్ని తక్కువ ప్రయత్నం చేశారు. ఎకరానికి యింత దిగుబడి ఉంటుందని ఫలితాలకు మైమ్ తీసుకుంటున్నాము అన్నారు. ఎకరానికి వంట ఎంత యున్నదో ఎందుచేత లెక్కలేకుండా ప్రభుత్వము యున్నదో చెప్పండి

శ్రీ జె. చొక్కారావు — ఇక్కడ ఏవై తే చూపడ్డాయో, ఎన్ని ఎకరాలకు సేద్యం చేసినారని....

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అఖరు పేరా చూడండి. 4284 పై చీకాము అన్నారు. ఇచ్చిన లెక్కలో కూడ మూడు 15 మాత్రమే వెరైటీస్ పై చీకారు అన్నారు ఎక్కడ నాలుగు వేలు, ఎక్కడ 15 వెరైటీస్ ? ఈ 15 వెరైటీస్ లో కూడ ఎకరానికి ఎంత దిగుబడి వచ్చినదో యింకా టూబ్యులేట్ చేస్తున్నామన్నారు ఇది ఏమిటి? మాయా? నిజమా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు — ఇవి ఖరీఫ్ లో వచ్చిన మినికిట్స్ రబితో కూడ 1500 మినికిట్స్ చేయడం జరిగింది దాని రిజల్ట్స్ లో మంచి ఫలితాలు రానిగా డ్రాప్ చేసి 15 వెరైటీస్ మీదనే తీసుకొనడం జరిగింది.

Mr Speaker — Varieties of mini-kits 4234

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— రిజల్టు అన్నీ రావాలి గదా? ఆ రిజల్టు ఎందుకు లేవు 1978-74 సంవత్సరం పంట పండేస్తుంది. లెక్క తెలుస్తుంది. ఎందుకు యిప్పటివరకు తెలియ లేదు ఎవై యిచ్చే అంటే ఆ లెక్క థిల్లి నుంచో, ఎక్కడ నుంచో రావాలా? పంట వేళారు ఎంత దిగుబడి అనేది తెలుస్తుంది. ఎక్కడ నుంచి అయినా మెసేజ్ రావాలా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు — జిల్లాల నుంచి అన్నీ టూబ్యులేట్ చేసి యిక్కడికి వచ్చిన తరువాత డైరెక్టరేటు ఆఫీసులో రిసర్చి ప్లాఫ్ మరల ఎక్స్ పెన్షన్ ప్లాఫ్ అందరు కూర్చుని ఫలితం ఎట్లా వచ్చినది. ఒక ఈల్డే కాదు. డిస్ కంట్రిలో చేసేది ఉన్నదా లేదా అన్నీ ఎగ్జామిన్ అయి వచ్చే దానిలో ఆలస్యం అయింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ, — మిని:ట్ ప్రొగ్రామ్ వల్ల బాగా పాపులర్ జే అయిన 4-14 పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో, తదితర ప్రాంతాలలో చాలా ఎక్స్ పెన్సివ్ ఏరియాస్ లో వేళారు ఈ సంవత్సరం చాలా దట్టంగా పైరు అయి పండడానికి సిద్ధం అయింది తెగులు వచ్చి నష్టపడుతూ ఉంటే ఎమర్జెన్సీ మెజర్స్ తీసుకొని అక్కడ పెస్టిసైడ్స్ వగైరా వేస్తున్నారు ఇదివరకు రూ. 1800, 1700 ఖర్చు పెట్టిన రైతులకు యిప్పుడు అనవసరంగా అదనంగా తగిలింది కాబట్టి వెంటనే సప్లయ్ చేసిన వాటికి సబ్సిడీ క్రింద గవర్నమెంటు సహాయం చేస్తుందా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— సబ్సిడీ ఆలోచనలో లేదని మొన్ననే చెప్పాను అందరి ప్రయత్నంవల్ల చాలవరకు కంట్రోల్ అయింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— అది వేయడానికి అవకాశం లేక భయపడి పంట తొందరగా కోసేసుకుంటున్నారు. ప్రిమేచూర్ గా కోసేసిన దానివల్ల నష్టపడుతున్నది కనుక ఎంకరేజ్ సబ్సిడీ యిచ్చే పథకం ఏమైనా చూస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు — అది యిప్పుడు ఆలోచనలో లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— మొన్నటి బట్టి అబ్బో చిస్తున్నట్లుగా మాకు అర్థం అయ్యేటట్లుగా మాట్లాడారు. ఇప్పుడు ఈ ఆఫీసర్ల రిపోర్ట్ నమ్మి అంతా

కంట్రోల్ అయిపోయింది అంటున్నారు చీఫ్ మినిస్టర్ గారు కంట్రోల్ అయిపోయింది అని చెప్పారు ఇవ్వాలి రైతాంగం వరుగెత్తుకు వచ్చారు. రైతులందరు దోమకాటు తట్టుకోలేక ప్రిమేయర్ గా కోసివేస్తున్నారు. ఎకరానికి 100 రూపాయల కంటే పెన్సిన్ డ్స్ కొట్టక్కరలేదు అందుచేత 50 పర్సెంట్ అయినా మినిమమ్ ఎంక రేజ్ మెంటు ఉంటే ఎక్కువ పంట నిలబడుతుంది, మనకు ఈబ్బు వస్తుంది ఈ ముసళ్లు చాల సాల్వ్ అవుతాయి మొన్న ఆలోచిస్తున్నట్లు కనబడి యిప్పుడు ఆలోచన లేదంటున్నారు ఆలోచన కొనసాగించి కొంత సబ్సిడీ యివ్వడం కోసం పయత్నం చేస్తారా? ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. వారిని కన్ సల్టు చేసి చెప్పమనండి

శ్రీ జె. చొక్కారావు — అక్కడ వ్యవసాయ శాఖ, కలెక్టరు చేసిన ప్రయత్నంలో చాలవరకు కంట్రోల్ అయింది వారే చెబుతున్నారు. ఎకరానికి 25 క్వింటాళ్లు పంట వస్తుందని ఎక్కడైనా కొద్దిగా తక్కువ అయినప్పుడు — డబ్బు ఉంటే రైతుకు సహాయం చేయడానికి సబ్సిడీ యిచ్చినా మంచిచే. వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిని, నేను ఒప్పుకుంటాను ఈ వారు మనకు ఉన్న వనరులలో యివ్వవలెనా, యివ్వవద్దా అని ఆలోచించవలసి ఉంటుంది ఇప్పుడు అందుకే వీలు కాదని చెబుతున్నాను

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి — ఈ ప్రైవేట్ వెరైటీస్ మన రాష్ట్రంలో 8-50 a. m. మంచి ఫలితాలనిచ్చాయి. మామూలుగా నైట్రోజన్ కంటెంట్ ఫిక్స్ చేసినంత వరకు, యీ ఫెర్టిలైజర్స్ సప్లయ్ చేయనందువలన యివి లొయ్యార్డింగ్ గా పని చేస్తున్నవి. అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువారు రికమెండ్ చేసిన 6 సర్టైన్డ్ క్వంటిటీ మేరకు సప్లయ్ చేయించడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు — ప్రైవేట్ వెరైటీస్ రికమెండ్ చేసినంత వరకు యిస్తున్నాం రీటీలో అందరికీ యివ్వడం జరిగింది ఏదయినా కొంత నైట్రోజన్ తగ్గిన దిగుబడి యిచ్చే విత్తనాలు మంచి ఫలితాలు యిస్తాయని, గత సంవత్సరం గాని, యీ సంవత్సరం గాని ఫెర్టిలైజర్ -- నైట్రోజన్ తక్కువ పాడడంవల్ల, అవి రాకపోయినప్పటికీ మంచి రిజల్టు, నార్మల్ కంటే ఎక్కువ వస్తున్నవి. చాలా జిల్లాలలో డిమాన్డ్ ఫోర్ స్టాక్స్ పెట్టి రైతులకు తెలియ జేయడానికి ప్రయత్నించడం జరిగింది. రిజల్టు బాగానే ఉన్నాయి.

UP-GRADING OF DISTRICT HEADQUARTERS HOSPITALS IN THE STATE

394—

*5644 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether there are any proposals to up-grade the district-headquarters hospitals in Andhra Pradesh to the level of General Hospitals in a phased programme ;

(b) if so, when the same will be implemented ;

(c) whether there is any proposal to up-grade the General Hospitals attached to the teaching institutions in twin cities of Hyderabad

Visakhapatnam, Guntur and Kurnool to the level of the institutions having high standards in the country like Medical College Hospital at Vellore ,

(d) if so, when they will be up-graded .

(e) whether there is any proposal with the Government to take-over the Local Fund Allopathic Hospitals and dispensaries in the State , and

(f) if so, when the same will be implemented ?

Health Minister (Sri K. Rajamallu) —(a) No Sir.

(b) Does not arise

(c) No Sir.

(d) Does not arise.

(e) No Sir

(f) Does not arise.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— ఈ ఎలోపతిక్ డెవ్లప్మెంట్ లో యం. బి.బి. యస్. డాక్టర్లు వుంటారు ఈ ఎల్. ఎఫ్ డిస్పెన్సరీస్ సమీక్షల కింద వుంటాయి. వారి జనరల్ ఫండ్ తేనందువల్ల పన్నెండు నెలలయినా షీకాలు యివ్వలేని పరిస్థితులు వస్తున్నాయి ఈ విషయమై రిస్పిడర్ చేసి— యివి స్టేట్ మొత్తం మీద 20, 25 కంటే ఎక్కువ వుండవు—వీటిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఎందుకు తీసుకోకూడదు ?

* శ్రీ కె. రాజమల్లు — అది ఆలోచనలో వుంది. మొత్తం రాష్ట్రంలో వీటికి సంబంధించిన సమాచారం సేకరించడానికి ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడినాయి ఆ సమాచారం వచ్చిన తరువాత తప్పకుండా ఆలోచించడం జరుగుతుంది

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి — ఈ వెల్లూరు స్థాయికి విశాఖపట్నం, కర్నూలు, గుంటూరు వరంగల్లు వగైరా ఆసుపత్రులను తీసుకరావాలని, ఫిఫ్త్ ప్లాన్ ఎండ్ లోగా, తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్లుగా వున్నది. దానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది ? ఫిఫ్త్ ప్లాన్ ఆఖరులోగా ఖచ్చితంగా దీనిని అమలు జరుపు తారా ? ఆ పథకం వివరాలు ఏమిటి ?

* శ్రీ కె. రాజమల్లు :— చూపర్ స్పెషాలిటీస్ ఇక్కడ కూడా ఏర్పాటు చేయాలని, ఈ వన్ ఇయర్ లో కొన్ని కార్యక్రమాలు చేబట్టబోతున్నాం.

* శ్రీ యం. టంకార్ : — విజయవాడలోని డాక్టర్ యస్. ఆర్. యస్. హాస్పిటల్ వంద పడకలు గల హాస్పిటల్ గా అభివృద్ధి చేసే కార్యక్రమం ఉందా ? బిల్డింగు విషయమై కూడా చెబుతారా ?

* శ్రీ కె. రాజమల్లు :— ఇది వేరే ప్రశ్న. అయినప్పటికీ, సరిపోయే బిల్డింగు లేదు కాబట్టి ఒక మంచి, పెద్ద బిల్డింగు కొరకు ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఇప్పుడున్న పాత బిల్డింగుకు అదనంగా ఫస్టు ఫ్లోర్ కట్టి ఆ బిల్డింగునే ఉపయోగించుకోవాలనే ఆలోచనకూడా ఉంది.

Sri A. Sriramulu — The Minister has stated that General Hospitals of our State would be brought to the standard of Vellore hospital. I want to know how Vellore Hospital is a model for us? What exactly the difference between Vellore hospital and our hospital? Is it in regard to services? Let the Minister clarify it.

*Sri K. Rajamallu:—Mr. Srinivasul Reddy has asked me whether we are going to develop these hospitals on par with Vellore Hospitals. I want to see that all arrangements that are there are made in our hospitals.

Sri A. Sriramulu —As a technical man incharge of technical department, it is the duty of the Minister to enlighten us whether there is a big speciality in the Vellore hospital and if there is such a speciality what is that? How the Minister is going to introduce that speciality in our hospitals? Is it by the end of Vth Plan?

* Sri K. Rajamallu —Their speciality is in Cardiology, Neurology, Tremotology and some other items like that.

Sri M. Yellappa (Madakasira) —There is one village by name Amarapuram in Madakasira Taluk. Its population is 8,000. There is an Allopathic dispensary with an L.M.P. Doctor. There are no medicines or injections. I want to know whether the Government will upgrade this dispensary?

* Sri K. Rajamallu —Member may kindly put separate question.

STREAMLINING OF DRUG CONTROL ORGANISATION IN THE STATE

395—

*5880 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala) —Will the Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether the Union Government has written to the State Government to streamline the drug control organisation in our State,

(b) if so, what are those steps,

(c) whether the Government have accepted those suggestions, and

(d) if not, the reasons therefor?

The Health Minister (Sri K. Rajamallu). —(a) Yes, Sir.

(b) & (c) The Food and Drugs Control Organisation in the State has been strengthened with a Vigilance & Enforcement Cell.

(d) Does not arise.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఎ కి యన్ అన్నారు రెండవ దానికి విజిలెన్స్, సెల్ యింకొకటేనో చెప్పారు వినబడలేదు. స్ట్రెంగ్తెన్ చేసిన తరువాత ఎంత మేరకు కంట్రోలు చేయడం జరిగింది. ఎన్ని కేసులు పట్టుకున్నారు? ఎన్నింటికి శిక్షలు పడినవి? ఆ వివరాలు చెబుతారా?

* శ్రీ కె. రాజమల్లు — నా వరకు చాలావరకు, వని సక్రమంగా చేబరిగినది. పరిస్థితి అదుపులోకి వచ్చిపట్లుగా నేను భావిస్తున్నాను. రిక్ కేసెస్ పట్టుకున్నారు.

జిల్లాలలో కూడా చాలా కేసులు పట్టుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు స్కెలిటన్ స్టాఫ్ మాత్రం వుంది దానిని ఇంకా పెంచవలసిన అవసరం వుంది డిస్ట్రిక్టులో యీ కార్యక్రమాన్ని చూడడానికి ఆఫీసర్ లేరు అది ఆలోచనలో వుంది. వెంటనే అది కూడా చేయవలసి ఉంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — మంత్రిగారు తమకు శాటిన్ ఫాక్షన్ కలిగింది అంటున్నారు మా వరకు చేయవలసింది చాలా వుంది. ప్రజలకు యింకా ఎక్కువగా వుంది అందుచేత, జిల్లాలవారీగా కూడా యీ సంస్థలెక్కు శాఖలు ఏర్పాటుచేసి దానిని పకడ్బందీగా కంట్రోల్ చేయడానికి ఎఫెక్టివ్ ప్లాన్ ఏమి తీసుకుంటున్నారు?

*కె రాజమల్లు — నేను సంపూర్ణంగా, సెంట్ వర్సెంట్ ఎక్కడా లేదని చెప్పడం లేదు చాలా వరకు అదుపులోకి వచ్చిందని చెబుతున్నాను ఇంక, వారు అన్నట్లుగా కంట్రోల్ చేయాలంటే అదనంగా స్టాఫ్ కావలసి వుంది నేను ప్రభుత్వానికి కూడా వ్రాయడం జరిగింది. కనీసం ఒక ఆఫీసర్ అయినా ప్రతి జిల్లాకు వుండాలి కేరళ, బొంబాయి మొదలయిన ఇతర రాష్ట్రాలలో వారు ఒకటిన్నర, రెండు కోట్ల రూ. దీనిపై ఖర్చు పెడుతున్నారు ఇక్కడ పది లక్షలు మాత్రం ఖర్చు పెడుతున్నాం.

Sri A. Sriramalu (Eluru):—I read in the newspaper that one Medical Stores by name Ganesh Medical 'all was raided 4 or 5 times and spurious drugs were found but that medical store is still continuing its sales I want to know from the Hon'ble Minister whether such raids were conducted if so what action has been taken?

*Sri K. Rajamallu:—Raids were conducted I have no detail with me at present. I will certainly send the information We have seized the license and action has been taken.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ఇవాళ సాయంత్రమే వెళ్ళి పని చేస్తున్నవో లేదో చూడవచ్చు అవి చక్కగా పని చేస్తున్నవి.

Mr. Speaker :—He said that he is not in a position to answer.

శ్రీ ఎ శ్రీరాములు .—ఇది ఒక్కటే కాదు. హైదరాబాద్ సిటీలో చాలా మెడికల్ స్టోర్స్ రెయిడ్ చేసి, స్పూరియస్ డ్రగ్స్ వున్నవని కనుక్కున్న తరువాత కూడా అవి అలాగే పని చేయడం, వారు మందులు అమ్ముతూవుండడం జరుగుతున్నది

*శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఎక్కడ లై సెన్స్ తీసుకోవడం జరిగిందో అక్కడ వాటిపై ఇన్ స్పెక్షన్ కూడా చేస్తున్నారు వారు దొంగతనంగా, దొడ్డిదారిన మందులు అమ్ముతున్నారనే ఇన్ ఫర్ మేషన్ నాకు కూడా వచ్చింది విజితెన్స్ ఆఫీసర్ కు తెలియజేయడం జరిగింది

Sri A. Sriramulu :— I request that the Minister may please place a statement showing the details of raids conducted, and the names of medical stores on which raids were conducted in the context of their selling spurious drugs; I also request that publicity may be

given in the news papers in respect of these medical stores so that we may not go to those medical stores and purchase spurious drugs.

*Sri K. Rajamallu:— I will place the information on the table of the House tomorrow itself.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నరసంపేట):—విజిలెన్స్ ఆఫీసుకు తగు అధికారం లేదని, ప్లాఫ్ లేదని, అందువల్ల యీ సంస్థ నిర్వీర్యమైపోయి పని చేయలేక పోతున్నది అనే విషయం వాస్తవమా? అయితే ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు? గుంతకల్లులో స్పూరియస్ డ్రగ్స్ అమ్ముతున్నారని యిద్దరిని మీసాక్రింద అరెస్టు చేసిన తరువాత, అందులో ఒకరిని గవర్నమెంటు చేయడం జరిగింది ఇందులో వున్న రహస్యమేమిటి?

9-00 a m

*శ్రీ కె రాజమల్లు :—పేరు చెబితే తప్పకుండా పరిశీలించి చెబుతాము

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు (కొవ్వూరు) :—పైదరాబాదు, విజయవాడ వంటి పట్టణాలలోనేగాక నిడదవోలువంటి మునిసిపాలిటీలలోనూ ఇంజక్షన్లు కొని, చేయించుకుంటే అవి పనిచేయడం లేదు, కనీసం మత్తుకూడా రావడం లేదు. మందులలో ఎడల్టరేషన్ లేకుండా చేయకపోతే చాలా ప్రమాదం. దీనిని ఆపడం ఎప్పటిలోగా సాధ్యమవుతుంది?

*శ్రీ కె రాజమల్లు :—చిన్న కంపెనీ గురించి కూడా మాకు వచ్చిన కంప్లెయింట్సుమీదా, తెటర్నుమీద కూడా, ఆఫీసర్లుకు పంపించి యిన్వెస్టిగేషన్ చేయించడం జరుగుతున్నది మా దృష్టికి వస్తే తప్పనిసరిగా యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ వి. చక్రధరరావు (నిజామాబాదు) :—క్లోరోఫారం మరియు యివ్వడానికి డాక్టరులు వాడేది అది ప్రతి కల్లు దుకాణంలోనూ వుంటుంది. వాటికి మంత్రిగారు లైసెన్స్ యిస్తారా? లేకపోతే డ్రగ్స్ కంపెనీలే వారికి పంపుతున్నాయా?

*శ్రీ కె రాజమల్లు :—అది మాకు సంబంధించినది కాదు

శ్రీ బి. రామశర్మ :—3గవర్నమెంటు హాస్పిటల్లలో దొరకవలసినమందులు ప్రయివేటు హాస్పిటల్సులోగాని, యితర షాపులలోగానీ దొరుకుతున్నాయి. హాస్పిటల్సు నుంచి మందులు బయటకుపోవడం అరికట్టాలి మండలకోసం 10లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నప్పుడు హాస్పిటల్సునుంచి మందులు బయటకు పోకుండా చేయడానికి ఏలాంటి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు?

*శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ధనాభావంవల్ల 10 లక్షలే ఖర్చు చేస్తున్నాము. మొదట ఆసలు ఏమీ లేకుండా వుండే పది లక్షలతో ప్రారంభం చేశాము. యింకా పెంచాలనే ఆలోచన వున్నది గవర్నమెంటు హాస్పిటల్లలోని మందులు బయట దొరుకుతున్నాయనే దానిమీద కేసులు పెట్టబడ్డాయి, యాక్షన్ తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ పి. నన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం) :—పేమెంటు ప్రమాద స్థితిలో వున్నప్పుడు ఉపయోగించవలసిన యింజక్షన్లునుకూడా యివ్వకుండా వాటిని

డాక్టర్లు, నర్సులు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది అటువంటిదానిమీగ ఏమిచర్యలు తీసుకొంటున్నారు ?

*శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఈ కంప్లయింటుకు సంబంధించి ఒకరిద్దరు డాక్టర్లు ఉన్నారు. సీనియారిటీ ప్రకారం వారికి పెద్ద ఉద్యోగం యివ్వాలి అట్లా వారికి యివ్వకూడదని నేను వ్రాయడం కూడ జరిగింది

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—చెళంలో కత్తి మందులు వివశితంగా వుండడం వల్ల ప్రజల ప్రాణాలకు ఉపద్రవపరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. ఈ డిపార్టుమెంటును పూర్తిగా ఓవరాల్ చేయడానికి పూనుకుంటారా? కత్తి మందులను నిరోధించడానికి నిర్దుష్టమైన చర్యలు తీసుకుంటూ, ప్రతినెలా ఎం ఎల్ ఏ.లకు ఎప్పటికప్పుడు రిపోర్టుస్ పంపిస్తారా?

*శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఎప్పటికప్పుడు తీసుకుంటున్న చర్యలు తెలియ చేస్తాము

శ్రీ బి. బసప్ప (ఉరవకొండ) :—హాస్పిటల్సుకు సప్లయ్ చేస్తున్న మందులను డాక్టర్లు హాస్పిటల్సులోని పేషెంటుకు వాడకుండా, యింటిదగ్గర ప్రాప్తిని చేసుకుంటూ వారికి వాడుకోవడం జరుగుతున్నది. దీనిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నది?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఇటువంటి కేసులు మా దృష్టికి వచ్చాయి యాక్షను తీసుకుంటున్నాము

CONSTITUTION OF EVALUATION COMMITTEE FOR IMPLEMENTATION OF BANJAR LAND ASSESSMENT PROGRAMME

396—

* 6053 Q.- SRI M Nagi Reddy (Gurajala);—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Government propose to constitute an evaluation committee to investigate into the implementation of Banjarland assign ment programme;

(b) if so, when it will be constituted, and

(c) the names of the members of the Committee?

The Minister for Revenue (SRI P. Narsa Reddy) Clause (a)

No Sir.

Clause (b) and (c) Do not arise.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— బంజరు భూముల పంపిణీ విషయంలో సర్సంటేజెన్స్ ఏకరేణి యిస్తున్నారు కానీ ఆ వివరాలు సరిగా లేవని మా అభిప్రాయం. బంజరు భూములు ఏ రూపంలో ఎక్కడ ఎన్ని వున్నాయి, ప్రొహిబిటెడ్ ఏరియాలో ప్రొహిబిషను తీసేసిన తరువాత, ఫారెస్టులను డిస్ రిజర్వ్ చేసిన తరువాత వచ్చిన భూమి ఎంత, ఎకార్లను టాంక్స్ నుంచి తీసుకొని యివ్వదగినవి ఎన్ని వున్నాయి అనేది సరిగా చూడాలి ఇలాంటివన్నీ కూడా కొన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి కూడా

రాకుండా వదిలిపెట్టబడే పరిస్థితి కూడా వున్నది. ఇది పూర్తిగా అమలుజరగాలంటే రెవ్యూ అవసరం కాబట్టి దీనిని గురించి ప్రత్యేకమైన మెకానిజం సృష్టించడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా? ఇక్కడ యిచ్చే రిపోర్టు వాస్తవానికి విరుద్ధంగా వున్నది కదా?

శ్రీ బి నరసారెడ్డి — ఇదింతా స్టాటిస్టిక్సుతో కూడుకొని వున్నది కమిటీ వేస్తే వారు కూర్చుని స్టాటిస్టిక్సు యివ్వడం తప్ప ప్రతి గ్రామానికి, ప్రతి తాలూకాకూ వెళ్ళి అడంగుల్ను అవ్వి చూడడానికి సాధ్యం కాదుకదా. We have constituted division-wise review committees with the Deputy Collector, M.L.As and Samithi Presidents, not only to review the Land which has been assigned but to see that ineligible persons do not get assignment land and what is the land remaining, etc, దీనిని సహజంగా రెవ్యూ చేయనున్నాము.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ:— ఇక్కడ నుంచి అదిగి తే మాత్రం యిన్ ఫర్మేషను విశ్వాసంతో పంపించారు. ఒక కమిటీని వేసి, వెంటనే పరిశీలించగలుగుతుంది అనుకున్నప్పుడు పంచగలిగిన బంజరు భూములు ఎన్ని వున్నాయి అనేది పంపించమంటే కమిటీ అనుఫీకు వస్తాయి డిస్పోజ్ చేయడానికి అవకాశం వున్నది.

Sri P Narasa Reddy — Does the hon. Member of the opposition want to have a survey of all the lands to be assigned? Is it possible to go round the entire State. It is a matter of statistics. వారు తిరిగి చూస్తారంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు కానీ అది సాధ్యం కాదనుకుంటాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:— ఒక కమిటీని ఎన్నెన్ను చేసి— దీర్ఘ కాలంగా పట్టాలు కాకుండా వున్న బంజరు భూములు, ఎజానన్లు టాంక్సు నుంచి చేరుచేసి యివ్వడానికి వీలున్నది యివ్వకపోయినా ఫార్మేషన్లో వుండి సేద్యానికి పనికివచ్చేవి యివ్వకపోయినా— అటువంటివి తెలియచేయండి అంటే ప్రజల నుంచి సమాచారం వస్తుంది కమిటీ వుండి చేయవచ్చు లేకపోతే యిక్కడ నుంచి వ్రాసి అయినా తెప్పించవచ్చు.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:— అడవులను డిరిజర్స్ చేసి ఇవ్వడం అనేది పాలసీ విషయం. ఏ కమిటీని వేసినా అడవులను కొట్టి ఇవ్వాలని అంటారు. అది సాధ్యం కాదు. 9.10 a.m.

Sri A. Sriramulu:— Evaluation is a very essential part of execution of any programme. We undertake a crash programme of assignment and we do not evaluate our performance. What is the present method of evaluating our performance in regard to crash programme of assignment of lands? If there is any method, what is the objection of the Minister to have a committee at the State level to evaluate the progress made.

Sri P. Narasa Reddy — I have heard the speeches of several members during the debate on the Budget; their criticism is that we are having too many committees which are purposeless. My submission is that if we have an evaluation Committee at the State level it may not serve the purpose which the hon. Members have in mind. My submission is we are having such committees at the Division level with M.L.s, M.P.s, R.D.O.s or Tahsildars and Samithi Presidents. If they could spare some time at the Division level most things would come out. We are not against evaluation, naturally evaluation must be done. But if we have start evaluation with regard to the areas to be disreserved and what are the tank beds which are not useful for minor irrigation and must be disreserved, that is a very long process, these are policy matters. But to see whether the land has been properly assigned or not we got smaller committees at all levels for evaluation. If reports come that there is a great gap between what the statistics show and the facts on the field naturally we can go into it minutely at the divisional level. At the State level it may not serve the purpose.

శ్రీ పీటర్ పాల్ (పత్తిపాడు) — మంత్రిగారు కమిటీ వేయడానికి ఇబ్బంది చెబుతున్నారు. గ్రామాలలోనికి ఉద్యోగులు వచ్చినప్పుడే నా ఇంక్వెరీలు చేస్తున్నారా? తాలూకా లెవెలులో అన్నింటికీ తహసీల్దారులను ఇన్ చార్జ్ చేస్తున్నాము. ఎంతోకాలంగా పేదవారు చేసుకుంటున్న భూములకు పట్టాలు ఇవ్వనివి ఇంకా ఉన్నాయి. కమిటీ వేస్తే మంచిదే. ఒకవేళ కమిటీ వెయ్యకపోయినా ప్రత్యేకంగా ఉద్యోగులనైనా సమితి లెవెలులో వేస్తే సమితిలో ఉండే 40 గ్రామాలు తిరిగి చూడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం దైరక్కు లింక్ పెట్టుకుని సమాచారం తెప్పించుకోవచ్చును. కనుక బంజరు భూములపరిపిణీకి ప్రత్యేకం ఆఫీసర్లను వేస్తారా?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:— క్రామ్ ప్రోగ్రాంకు ప్రత్యేకం ప్లాఫ్ను వేరారు.

They go to the villages, it is not as if the Tahsildar or the R.D.O sit at the headquarters. They collect information regarding people who are landless and they then decide about the assignment matters. We have also issued instructions to the D.R.O. Wherever he goes in the villages he must have enquiries made regarding ineligibile encroachers on the spot. It is not as if all of them must come to head quarters. If there are any orders which are not being effectively implemented, we will see that they are implemented.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakuthy) — The Hon'ble Minister referred to the non-existing divisional level committees, they were constituted 4 years back only to consider the assignment of lands, but not to review the overall progress made. So there is need to appoint a State level committee for reviewing the progress made in this regard. Under the Act the lands assigned to the poor are heritable but not alienable. Is the Hon. Minister aware that in a large number of cases the lands assigned to the poor are being alienated to the land owners?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి —తాలూకా ఎస్టేట్ మెంటు కమిటీలు అని ఇదివరకే ఉన్నాయి But Taluk Assignment Review Committees have been constituted, with R D O and Members of the Legislative Assembly hailing from the constituencies

(Interruptions were made denying this)

Sri C V K Rao —We do not know what it is.

Sri P Narasa Reddy —The Tahasildar will be the Member-Secretary

Mr. Speaker —When were they constituted and have they met at any time

Sri P. Narasa Reddy —The question is after convening they have to be given some time The local M L A's the Revenue Officers they always meet but the Samithi President must be available The R.D.O and Tahasildar always meet. We have issued instructions in 1974 regarding the functions of the Taluk Action Committees; they have been suitably enlarged to review the individual cases of assignment with a view to see whether the assignment was made to benefit the landless poor, whether the assignees are improving the land and cultivating it themselves and whether the lands have been alienated contrary to the decisions taken

Mr Speaker —When was it constituted

Sri P Narasa Reddy :—This Review Committee was constituted on 17-1-74

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులారెడ్డి —1972 కి పూర్వం తాలూకా స్థాయిలో ఎస్టేట్ మెంటు కమిటీలు ఉండడం యధార్థం. 1972 తరువాత లేవు. 1974 జనవరిలో రికాన్ స్టిట్యూట్ చేసినట్లు చెబుతున్నారు ఆ విషయం ఎవరికి కమ్యూనికేట్ చేయలేదు. ఒక్క మీటింగుకూడా ఇంతవరకు పిలవలేదు. డివిజన్ స్థాయి అంటున్నారు తాలూకా స్థాయి అంటున్నారు ఏ స్థాయిలోను ఇంతవరకు అటువంటి కార్యక్రమాలు జరుగలేదు. కానన సభ్యులకు ఇంటిమేషన్ లేదు దీనిపై ఏమి చర్య తీసుకుంటారు ?

Sri S Jaipal Reddy :—On a point of order I the Minister has given an answer to my question and if I think the answer given is inadequate I should be allowed to put supplementaries How else are you conducting any debate There won't be any meaningful discussion.

Mr. Speaker .—This is not a debate I am sorry I cannot have a debate.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, on a point of order. The Minister has stated on 17-1-74 the Taluk Committees have been formed with

M L As —He has made a wrong statement. Therefore he has committed a breach of privilege and it should be dealt with as such. That is the point of order I am raising. It is a violation of rules.

Mr Speaker —Point of order is not upheld

Sri P Narasa Reddy —Assignment committees were already functioning since 1969. With regard to the Taluk Assignment Review Committee with some members, we have enlarged the powers

Mr Speaker,—The point is that you have reconstituted the committees with additional powers. The members say that they have no knowledge of these committees. They also state that no such committee has been constituted. Please enquire and make a statement and make it effective.

Sri P Narasa Reddy :—We have already issued instructions to Collectors to find out whether they have convened any meeting, whether the M L.As have been informed and whether they have met at all

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ —ఇటువంటిది ఏదైనా ప్రభుత్వ ఉత్తరువు ఇచ్చి వుంటే ఆ విధంగా కమిటీలు రీకానిస్టిట్యూట్ అయి వుంటే అందులో వుండే సభ్యులకు కమ్యూనికేషన్ ఉండాలి కదా. అది కూడా లేదు.

Mr. Speaker :—Even communication is denied ; both are denied. That is why he will examine and supply information

Sri C.V K. Rao :—The order copy has to be placed on the table of the House when it was issued. Even that was not done.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—అధ్యక్షా, అటువంటి కమిటీలు ఉన్నాయి.

Mr Speaker :—Some members say there are no committees. Another member says that there are committees.

Sri C V K. Rao :— He is a friend of Sri Narasa Reddy

శ్రీ తె. వెంగళరావు :— గౌరవ సభ్యులు చాలామంది చెప్పిన సమాచారానికి విలువ ఇవ్వవలసి వుంది. ఒక వేళ ఇదివరకు సరిగా ఫంక్షన్ కాకుండా ఉంటే ఇప్పుడు ప్రిక్టుగా ఫంక్షన్ అయ్యేటట్లా చూడడానికి ప్రభుత్వం తప్పకుండా పూనుకుంటుంది,

9-20 a.m. — Sri A. Sriramulu, —I call this an illustrative example of Secretariat fiction. The Minister is trying to distribute fiction in this House. As far as I know, I am a little intimately attached with the administration of the Revenue department as such I have no knowledge of a Committee of that type existing at Eluru, the head quarters of a district. I would like to know if such a Committee is existing, how many times they met and what is the review and evaluation done by the Committee,

What exactly is the responsibility of the Government? Having appointed a Committee, should they not go into the working of the Committee? What has the Government done?

Mr Speaker.—That is why the Chief Minister has made a statement now.

శ్రీ జె వెంగళరావు.—ఇప్పుడు దానిలో ఏమైనా జరిగి ఉండలేదని గౌరవ సభ్యులు యింత ఎంది చెబుతున్నారు కనుక ఆ అభిప్రాయానికి విలువ ఉన్నది దానిని స్పష్టంగా యిమీడియేటుగా ఈ అసెంబ్లీ అవడంతోనే మిమ్ములను పిలిచి కంప్లీటుగా డివిజన్ లెవలులో తప్పక రివ్యూ చేయాలని ప్రభుత్వం ఆర్డరు యిస్తుంది.

Sri A. Sriramulu:— Will the Minister withdraw his statement, Sir?

శ్రీ జె వెంగళరావు.—విత్ డౌన్ క్వశ్చన్ ఏముంది?

Mr Speaker:—It does not arise The Minister has made a statement No doubt, a number of Members have said they did not receive notice. But atleast one Member has said that he received a notice In view of the fact the Chief Minister has made a statement ..

Sri C. V. K. Rao —It is only a lone member who has said that.

శ్రీ జె వెంగళరావు —దీనిమీద చెప్పాను కదా. అసెంబ్లీ కావడంతోనే మిమ్ములను కమిటీకి పిలిచి రివ్యూ చేయవలసినదని గవర్నమెంటు ఆర్డరు యిస్తుందని చెప్పాను కదా.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి).—అధ్యక్షా, 1989 లోనే ఈ కమిటీ ఉన్నాయి కాననసభ్యులు, కలెక్టరు, తహసీల్దారు, సమితి చైర్మను ఈ విధముగా కాలూక్ వైస్ ఉండేవి. బాధ్యత గల మినిస్టరు ఈ విధముగా అబద్ధం చెప్పడం అన్యాయం.

Mr. Speaker —You cannot make such an allegation. You will have to verify.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అబద్ధం చెప్పడం ఎట్లా బాతుంది? ఫంక్షను కాలేదని చెప్పారు. చేయిస్తామని చెప్పారు.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి —రివ్యూ చేసినట్లుగా కూడా చెబుతున్నారు. 1974 లో అటువంటివి ఏమైనా ఉన్నాయా? హౌస్ లోపల బయట మినిస్టరు ఏ విధముగా మాట్లాడాలి? కన్ ఫరం చేసుకోవాలి.

Sri P. Narasa Reddy :—No, you cannot make wild allegations as you like.

Smt. J. Eswari Bai :—There was no meetings at all.

Mr. Speaker —He is not denying that. He is accepting that statement. That is why the Chief Minister said that he will find out whether under pursuance of the Constitution whether any Committee

has been formed and a meeting has been called for and all that There fore, I do not think any further discussion will be useful

Sri P Narasa Reddy —Sir, I want to clear the misunderstandings the Members seem to have They said that I am misleading the House and giving wrong information That is not correct If the Hon Speaker permits, I have got the Government Memo. No 5215. I have never said the Review Committees are functioning I have said that we have issued orders constituting the Committees in the Memo No 5215 dt 17-1-1974. The Government had under consideration for some time past the proposal to constitute a Committee at the State or district level to review the assignment of Government waste land under crash programme They considered that it would be difficult for the Committee at the State or district level to go into the matter in detail and the existing taluk level committee can attend to this. Their functioning will be suitably enlarged for this purpose. Afterwards, the Revenue Consultative Committee met in January, 1975 and opined that the Committees were not functioning So, we issued another order dated 10-2-1975 to report as to why they are not functioning and whether they have been in force or not I have only said that we have issued orders Where is the question of my telling lies and their asking for privileges and all ?

(Interruptions)

Mr. Speaker :—(To the Minister) You will get the information and state next time.

Sri C V. K. Rao :—What the Minister stated is still more misleading, Sir.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ .—అధ్యక్షా, నాలుగు సంవత్సరాలుగా నేను ఎం. ఎల్. ఏ గా ఉన్నాను. ఒకనాడు కమిటీ ఉన్నట్లే తెలియదు.

Mr. Speaker :—Why do you want to repeat ?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ —నేను ఉత్తాజీవేట గ్రామం యొక్క తల్తా యివ్వండి అంటే తహసీల్దారు మీకు యివ్వవచ్చునోలేదో వైకి క్లారిఫికేషన్ కోసం వ్రాస్తున్నాం అని వ్రాత పూర్వంగా యిచ్చిన దానిని ప్రభుత్వానికి పంపితే పాజిటివ్ సమాధానం లేదు. శ్రీకృష్ణగారు అడిగినట్లు యిప్పటికైనా స్టేటు లెవెలులో కమిటీస్ వేస్తారా ?

Constitution of A Committee on Working of Co-op. Societies

397—

*6016 Q.—Sri M Nagi Reddy.— Will the Minister for Co-operation be pleased to state

(a) whether the Government have constituted a committee to probe into the working of the co-operative societies in the state ;

(b) if so, when it was constituted.

(c) the names of the members, and

(d) the functions of the said committee?

(a) (b) (c) and (d) : A proposal to form such a committee is under consideration.

Sri Syed Hasan (Charminar) :—How long will it take to constitute this Committee? It is long pending.

*శ్రీ జె. వెంకటరావు — లాంగ్ వెండింగ్ లేదు. సాధ్యమైనంత వ్వరలో కాన్స్ట్రూట్ చేయడం జరుగుతుంది.

REPLACEMENT OF ELECTRIC METRES FIXED FOR AGRICULTURAL & DOMESTIC CONNECTIONS

398—

*5896 Q —Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddy :— Will the Minister for Power be pleased to state.

(a) whether it is a fact that the electric meters fixed for agricultural and domestic connections are not being replaced by the Andhra Pradesh State Electricity Board when they have gone out of order;

(b) if so, the reasons therefor;

(c) whether it is a fact that the Electricity board has been imposing meter charges even on the new metres which are purchased and fixed by the consumers themselves; and

(d) if so, the reasons therefor?

The Minister for Power (Sri G Rajaram) -(a)& (b) The electric metres which are found defective during operation due to manufacturing or other causes will be replaced at the cost of the Andhra Pradesh State electricity Board But the meters which are not adequately protected in the consumers premises or tampered with, they are replaced at the consumers cost

(c) No, Sir.

(d) Does not arise

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి .—అధ్యక్షా, ఇటీవల గత ఒక సంవత్సరంగా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు దగ్గర మీటర్లు లేవు. అవి చెడిపోతే కన్స్యూమర్ వేసుకోవాలన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు ఎక్కడా కూడా మీటర్లు సప్లయ్ చేయలేకపోతున్నారు. కన్స్యూమర్ పొరపాటు కాకుండా వేరే విధముగా చెడిపోయినా కూడా కన్స్యూమర్ ను వేసుకోమన్నారు. మీటరు చార్జి కన్స్యూమర్ పెట్టుకోవలసిన దుర్గతి పట్టింది మంత్రిగారు పొరపాటు పడుతున్నారనుకుంటాను రుజువు చేయడానికి కూడా సిద్ధముగా ఉన్నాను. జాగా ఎంక్వయరీ చేసి మళ్లా స్టేటుమెంటు చేస్తే జాగుంటుంది.

Sri G. Rajaram:—Under para 250 of the Andhra Pradesh Electricity Manual Volume I, consumers in special cases are allowed to have their own meters for billing purposes but one of the condition is that the meter should be tested by the department at consumer's cost prior to being put into service. Periodically they are tested and if they are found to be defective, they have to be replaced. If the meters are not defective, no charges will be made; but if they are found defective, charges will be made for the repairs.

9-30 a. m.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా, వారు రూల్స్ విషయము చెబుతున్నారు. ఆచరణ విషయము నేను చెబుతున్నాను ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు దగ్గర మీటర్ల ప్లాకు లేదు అందువల్ల కన్సూమర్స్ ని వేసుకోమన్నారు. స్వంత ఖర్చుతో కన్సూమర్ వేసుకొన్నాడు. వారిపైన ఛార్జి చేస్తున్నారు ఎంక్వయరీ చేయిస్తారా?

శ్రీ జి. రాజారాం —చెప్పింగ్ ఛార్జెస్ వేస్తారు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—కన్సూమర్ తప్పవల్ల పోలేదు ఎంక్వయరీ చేయిస్తే ఋణపు చేయిస్తాను

శ్రీ జి. రాజారాం —కన్సూమర్ ని అలా చేయలేము. In special cases, when meters are not available with the Electricity Board at the request of the consumer, he can replace. Under special circumstances, we will allow and its charges have to be paid by the consumer.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—మీటర్ల పార్టేజీ వుందా లేదా?

Sri G. Rajaram:—There are shortages.

Sri S. Jaipal Reddy:—I am referring to the meters which are supplied by the Electricity Board, Sir. When they go out of order because of technical defects in transmission or any other reason, even then it is the farmers who are penalised. I can give thousand cases wherein meters burnt because of technical defects. What are the steps proposed to be taken by the Minister?

Sri G. Rajaram:—When the meters are not properly protected and when tampered, defects would come generally. In the year 1974-75, there were 650 meters found defective.

Sri S. Jaipal Reddy:—I can give thousand cases in our taluk itself.

***Sri Syed Hasan:**—When the meters are installed, whether the cost of the meter is collected from the individual?

Sri G. Rajaram:—Only the rent is collected.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—డిపార్టుమెంటు స్టాక్ ఎందుకు పెట్టుకొన కూడదు? ఏ రూలు ప్రకారము కన్సూమర్ పైన ఈ భారము పెడుతున్నారు. కొమ్మోండని చెప్పింగ్ ఛార్జెస్ కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. అది న్యాయమా?

Sri G. Rajaram:—It is the obligation of the Electricity Board to supply meters. When it is not in a position to supply and when the consumer says 'I can have a meter', we will allow under special circumstances.

SUPPLY OF POWER FROM ORISSA GOVT

399—

*6188 Q —Smt. J. Eshwari Bai (Yellareddy) :—Will the Minister for Power be pleased to State

(a) whether the Orissa Government stopped supplying power to Andhra Pradesh during the month of December, 1974; and

(b) if so, the reasons therefor?

Sri G. Rajaram:— (a) and (b)

The Government of Orissa have reduced the discharge of water from Balimela Reservoir from 30-11-1974 in order to carry out the balance work in the Swan neck portion of Andhra Pradesh Power Tunnel. Consequently there was considerable reduction in power generation at Upper Sileru Project.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—1974 డిసెంబరు నుంచి ఒరిస్సా గవర్నమెంటు మనకు పవరును ఇవ్వడం ఆపివేసినది. దానిపైన కరస్పాండెన్స్ నడిపించారా? ఎంతవరకు వచ్చినది?

శ్రీ జి. రాజారాం :—కరస్పాండెన్సు చాల నడిచినది. అంకా నడుస్తున్నది. రిపేరు చేయవలసివుందని వారు చెప్పారు. ఇక్కడ పవరు షార్ట్ చేశారు. చాల ఎక్కువగా వుంది. కొన్ని రోజులు ఆగాలని మేము అన్నాము. వారు యూనిటరల్ గా రెడ్యూస్ చేశారు. సి.ఎస్. గారు వ్రాశారు. నేను వ్రాశాను. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వ్రాశాము. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఒరిస్సా ప్రభుత్వము, మనలను మీటింగుకు విలువబోతున్నారు. చీఫ్ సెక్రటరీల మధ్య కరస్పాండెన్సు నడిచింది. రెండు ప్రాంతాల పీ డబ్ల్యు.డి. సెక్రటరీల మధ్య నడిచినది. ఒకవేళ వారు డిస్పార్టి చేసే పోజిషన్ లో లేకపోతే మన వాటా నీరు బలిమెల పవరు హౌస్ లో వాడి పవరు ఇవ్వాలని చెప్పాము. ఇప్పుడు అట్లాగే ఇస్తున్నారు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :—అధ్యక్షా, ఇటీవల రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కొరతను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒరిస్సా గవర్నమెంటువారు నిలుపుదల చేసినదానికి ప్రత్యామ్నాయంగా పవరు జనరేషనును పెంచడానికి రాష్ట్ర విద్యుత్ మండలి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? లేక దక్షిణ రాష్ట్రాల విద్యుత్ మండలులు కూర్చోని మన రాష్ట్రపు కొరతను తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? ఈ విధంగా తీర్చకపోతే వ్యవసాయదారుల యాన్యువల్ మినిమమ్ గ్యారంటీని ఈ సంవత్సరమునకు రద్దు చేస్తారా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—బలిమెల నుంచి వాల్ ర్ డిస్పార్జ్ అవుతున్నది. అప్పర్ సీలేరుకు వస్తుంది. అక్కడ 120 మె వా. అవుతుంది వారు వాటరు డిస్పార్జ్ ని నిలిపివేశారు. 1500 క్యూసెక్స్ కి 750 వదులుతున్నారు మీ పనులు మీరు చేసుకోండి. మా వాటా నీరు బలిమెల వవరు హౌస్ లో వాడి రెండు యూనిట్ల పవర్ ని మాకు ట్రాన్సిమిట్ చేయమన్నాము జరుగుతున్నది.

Sri Syed Hasan :— In addition to the persons given by the Government, one of the important reasons is that political pressure compelled the Orissa Government to stop power supply. Now, it seems the Government of Andhra Pradesh is supplying power to Orissa Government. It is a fact ?

Sri G. Rajaram :—Political pressures are not correct. It is a mutual arrangement and now we are short of power and we are not supplying.

DETAILED SURVEY FOR MARKETING OF CASHEWNUITS ETC. IN THE STATE
400—

*6118 Q.—SRI C.V.K. Rao —Will the Minister for Marketing be pleased to state :

(a) whether a detailed survey for marketing of cashewnuts in the state was made ,

(b) if so, what are the salient features of the report ;

(c) whether Marketing Department has published reports on Rice, Potatoes, Grapes, Castor, Turmeric, Botavia and Limes ; and

(d) if so, whether copies of the same will be supplied to Legislators ?

The Minister for Marketing (Sri P. Mahendranath):—(a) Yes, Sir.

- (b)
- (i) area and production,
 - (ii) cost of cultivation,
 - (iii) details of marketing functionaries,
 - (iv) storage and marketing facilities,
 - (v) credit facilities,
 - (vi) collection and utilisation of bye products,
 - (vii) grading facilities and standardisation,
 - (viii) demand for cashewnuts by processing industries.

(c) The Marketing Department had so far published reports on Rice, Potatoes, Grapes, Wool and Castor.

(d) No, Sir.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—బియ్యము, ఆలుగడ్డ, ద్రాక్ష, బటానీల గురించి డిపార్టుమెంటు ఒక రిపోర్టును తయారు చేసినట్లు సం.రం క్రితము ప్రభుత్వము తెలియచేసినది. ఆ రిపోర్టును మన రాష్ట్రానికి ఏ విధంగా ఉపయోగించుకొన్నారో మాకు కూడ తెలియాలి కదా, లేజిస్లేటర్లకు సప్లయ్ చేయము అంటే వారు

తయారుచేశారో లేదో మాకు ఎట్లా తెలుస్తుంది? మార్కెటింగ్ డిపార్టుమెంటు ప్రాణము వున్న డిపార్టుమెంటా? సగము ప్రాణము వున్న డిపార్టుమెంటా?

శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్ :—డిపార్టుమెంటల్ రిపోర్టులు సాధారణముగా అందచేసే ఆచారము లేదు. ఓక వేళ అధ్యక్షులు వారు ఆదేశిస్తే యిస్తాము.

శ్రీ యమ్ తులసీదాసు (సోంపేట) :—జీడిమామిడి పంట శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ప్రధానమైన డాలర్ ఎర్నెంగ్ క్రాప్ అట్లాగే కేరళలో వుంది, కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ఎక్కువ డాలర్ ఎర్నెంగ్ పొతున్నది వుంది జీడిపిక్కలు ఆఫ్రికా నుంచి కొచ్చిన్ కి వచ్చి, అక్కడ నుంచి మనకు స్వల్పము అవుతాయి. డైరెక్ట్ గా ఆంధ్రప్రదేశ్ కే ఇంపోర్ట్ చేసుకొని స్వల్పము చేయాలని ఇంతకుముందు చాల రిప్రజెంటేషన్స్ యిచ్చారు డాలర్ ఎర్నెంగ్ క మోడిటి దానివల్ల మనకు ఎక్సైజ్ ఇన్ కం వస్తుంది అందువల్ల డైరెక్ట్ గా మనమే ఇంపోర్ట్ చేసుకొనే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్ :—అలాగే ఉన్నాము

9-40 a. m.

శ్రీ సి.పి.కె. రావు :—అధ్యక్షా, డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన రహస్య రిపోర్టు అన్నట్లుగా చెబుతున్నాడు, ప్రజలకు తెలియదు, కాసన సభ్యులకు తెలియదు, లియవలసింది ఎవరికి? మంత్రిగారికి ఆ డిపార్టుమెంటులో వున్నటువంటి ఉద్యోగులుకేనా? ఎందుకంటే బియ్యం, ఆలుగడ్డ మొదలగు సరుకులు చాలా ముఖ్యమైనవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పండించినటువంటి వాటి గురించి వివరాలు యివ్వడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి? నాకు అర్థం కావడం లేదు, మార్కెటింగును ఓవర్ హాల్ చేస్తారా? మార్కెటింగుకు సంబంధించిన వివరాలు కాసన సభ్యులకు తెలియకుండా పోతున్నాయి. నాబోటివారికి ఖర్చు జాలక చదివినవారికి తెలియవచ్చు ఎందుచేత దాని రిపోర్టు కాసన సభ్యులకు అందజేయడం లేదు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడే మనవి చేశాను, తమరు ఆదేశించినట్లయితే వెంటనే పెడుతామని

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

MURDER OF DR. T. S. KRISHNA RAO NEAR SWARNA VILLAGE

400 A.—

S. N. Q. No. 6211-V.—Sarvasri M. Nagi Reddy, D. Sankaraiah, P. Sanyasi Rao and Vanka Satyanarayana:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Dr. T. S. Krishna Rao, M. D. S/o T. V. Sarma, Advocate of Hyderabad was murdered on the night of 5/6-1-75 and the body was thrown in a canal of Swarna village, Chitala Taluk, Prakasam District;

(b) whether the case has been registered;

(c) if so, under what Section in the beginning;

(d) whether it is also a fact that the local police officials have not investigated properly and tried to hush-up the case for the reasons best known to them;

(e) whether it is also a fact that the case has been entrusted to the C.B.C.I.D , for investigation ; and

(f) if so, the stage at which the case stands now ?

A.—

The Chief Minister (Sri J Vengala Rao):—(a) It is a fact that the dead body of Dr. T. S. Krishna Rao was found in a canal 4 miles away from Swarna village, Chirala Taluk, Prakasam District, on 6-1-75. The case is under investigation.

(b) Yes, Sir.

(c) Under Section 174 Cr. P. C.

(d) On an official report that the local police did not investigate the case properly, the concerned Sub-Inspector and Circle Inspector have been transferred to far off places.

(e) Yes, Sir.

(f) The case is under investigation.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ—అధ్యక్షా, ఇది చాలా దారుణమైన హత్య. పెండ్లి చేసుకొని సప్లియల్ మేరేజ్ కు వెళ్లిన రాత్రి యీ డాక్టరును చంపడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్రకటన వల్ల అక్కడి లోకల్ పోలీసును ట్రాన్స్ ఫర్ చేసినట్లు కనబడుతున్నది. చంపిన వారితోపాటు యీ లోకల్ పోలీసువారికి యీ కాన్ స్పిరెసీలో భాగం వున్నట్లు తెలుస్తున్నది అది విచారణ చేశారా? ఆ యిన్ఫర్మేషన్ వచ్చిందా? దానికి కారణాలు ఏమిటో ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారము జిస్ట్ చెబుతారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :— ఈ కేసు విషయములో, గౌరవ సభ్యులు వెంకటరత్నం గారు, చనిపోయిన డాక్టరు తండ్రి స్వయంగా నా వద్దకు వచ్చారు, నా వద్దకు వచ్చిన 24 గంటలలో యిన్వెస్టిగేషన్ కు ఆర్డరు వేశాను, స్పెషల్ బ్రాంచి సి.ఐ.డి. వారిని పంపించాను, వారు నలుగురిని అరెస్టు చేశారు, కేసు యిన్వెస్టిగేషన్ లో వుండి, ఈ పైములో ఆ వివరాలు అన్ని రిపోర్ట్ చేయలేను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం — మేము చెప్పినట్లుంటే దాని మీద ముఖ్యమంత్రిగారు యాక్షన్ తీసుకున్నారు, వారికి థ్యాంకుస్ చెబుతున్నాను, తరువాత తెలిసింది ఏమంటే, అక్కడ వున్నట్లుంటే సి.ఐ. మీరయ్య, ఎస్.ఐ. బెంజమన్, యీ డాక్టరు ఫాదరు మైదరాబాదు నుండి అక్కడికి వెళ్లే లోపల, ఆ బాడీని డిస్పోజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు, అక్కడ బాపట్లలో వున్న ప్రముఖ ఎడ్వోకేటు, బి. ఎల్. నారాయణ, అతని యిద్దరి కుమారులు, వీర రాఘవరావు, శేషగిరిరావు, ఫాదర్-యిన్-లా అయిన నాగ కో షే శ్వర రావు, అతని కొడుకులు, వీరందరు కలిసి మీరయ్య వద్దకు వెళ్లి—According to G. V Sarma they gave a bribe of Rs. 10,000 to the Circle Inspector and get a chit from him to village Munsif to hand over the body. సి.ఐ. చీటి వ్రాసి ఒక కానిస్టేబులును యిచ్చి విలేజి మున్సిబు వద్దకు పంపించాడు, దాని మీద వారికి ఆ బాడీని హ్యాండ్లవరు చేశారు, వారు ఆ బాడీని తగలబెట్టడానికి ప్రయత్నం చేశారు. వారు సగము దూరంవచ్చేటప్పటికి. టి.పి.శర్

గారు అక్కడి ఎన్ పి గారికి ఒక తెలిగొని యిచ్చారు, యీ రకంగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని. అది చూచి సగము దూరము తీసుకు వెళ్ళిన కార్పొనేషన్ తీసుకు వచ్చి పీజర్లు చేశారు. కాబట్టి యిందులో సి. ఐ., ఎన్. ఐ. వారంతా కుమ్మక్కయి వున్నారు 201 క్రింద యిన్వెస్టిగేషన్ టేకప్ చేసి వారి మీద కూడా యాక్ట్ తీసుకోవలసివ అవసరం వుంది, యీ యాన్వెస్టిగేషన్ ముఖ్యమంత్రిగారు కన్సిడర్ చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— నేను ఎంక్వయిరీ చేయమన్నాను, నిజంగా సి. ఐ., ఎన్. ఐ. హాషప్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేసి వుంటే వారిని కూడా కేసులో యిన్వెస్టిగేషన్ చేయమని ఆర్డరు యివ్వడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎ శ్రీరాములు :— మాకు వచ్చిన యిన్వెస్టిగేషన్ బట్టి పోస్టు మార్టం కండక్టు చేసిన మెడికల్ ఆఫీసరు కుంభకోణం చేశారని దాని గురించి స్పెషల్ బ్రాంచివారు రిపోర్టు పంపించారని తెలుస్తున్నది, అది నిజమేనా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇంకా రిపోర్టు పంపించలేదు. వీసీరా కెమికల్ ఎగ్జామినేషనుకు వెళ్ళింది, రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ఎప్రోప్రియేట్ యాక్షన్ తీసుకుంటాను, నేను కేసును క్లోజ్ గా ఫాలో అవుతున్నాను ఎవరిని వదలిపెట్టం, అందరిని పనివ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా వుంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— మైదరాబాదు నుండి కుర్రవాళ్ళు రాత్రి 9 గంటలకు బయలుదేరి చీరాల వెళ్ళారు కాని ఎన్. ఐ. రాత్రి పది గంటలకు యింక్వెస్టు జరిగినట్లు రికార్డు చేసి వీరి చేత తెల్లకాగితాల మీద సంతకాలు చేయించుకున్నాడు. రాత్రి పది గంటలకు కాలవ ఒడ్డున యింక్వెస్టు జరిగినట్లు వ్రాశాడు. రెండవది, అక్కడికి పంపించిన విసిరాను అక్కడ వున్నటువంటి డాక్టరు డిస్ట్రయ్ చేశాడు యింకొక విసిరా పంపించారు. డాక్టరుగారికి. దాని ప్రకారము ఆల్కహోలు వున్నట్లు వచ్చింది. నాట్ పాయజన్ కాబట్టి డాక్టరు, పోలీసు ఆఫీసర్లు అందరు యిందులో యిన్వెస్టిగేషన్ అయి వున్నారు. ఆ ఫౌల్టర్స్ ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసా? వారు చాలా శ్రద్ధతో చేస్తున్నారు, యింకా శ్రద్ధతో చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఎవరు వున్నా వదలిపెట్టము. అందరి మీద యాక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. నన్నాసీరావు :— సభ్యులు స్పష్టంగా చెబుతున్నారు, ముఖ్య మంత్రిగారు తప్పకుండా చేస్తామంటున్నారు, దీనిలో ఎన్. ఐ. ప్రధాన పేరస్తుడు. సి. ఐ. కూడా వున్నాడు ట్రాన్స్ఫర్ చేశామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. సభ్యులు యింతగా చెబుతుంటే వారు ట్రాన్స్ఫర్ చేశామంటే సరిపోతుందా? ఇక్కడ మేము వున్నది దేనికి?

Mr. Speaker:—The Chief Minister is taking action.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఆయన ఏమైనా ఆర్డరు వేస్తానంటే అప్పు జెప్పుతాను, చేస్తున్నామని చెప్పాను గదా, యింకా దేనికి?

శ్రీ పి. నన్నాసిరావు :—కొంత మందిని అరెస్టు చేశారుని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు, ఇందులో పోలీసుల పాత్ర వూడేప్పుడు వారిని అరెస్టు చేయకుండా ఎందుకు ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు ?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—ఎంక్వయరీ చేయాలి, నోటి మాటలతో పోతే గామ ఇలా జరిగింది అంటే యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పాను, యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పిన దానికి పోట్లాట, తీసుకోను అని చెప్పిన దానికి పోట్లాట, అయిన దానికి కాని దానికి పోట్లాడుతామంటే ఎట్లా ?

OCCUPATION OF CULTIVABLE LAND BY THE OFFICIALS OF ORISSA
GOVERNMENT NEAR AMBATI KOMBARAM

400-B. —

S.N.Q No 6212-D—Sri Majji Tulasidas (Sompeta).— Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the Minister for Revenue has received any information about the border incident near Ambati Kombaram and Singupuram villages in Sompeta Taluk and the occupation of cultivable lands of the girijans of the Andhra Pradesh by the officials of the Orissa Government,

(b) if so, the action taken in this regard,

(c) whether A.P. Government officials have made any enquiries in the matter;

(d) whether any report in this regard is received by the Government; and

(e) the contents of the report and the stage at which the matter stand now?

Sri J. Vengala Rao:— (a) to (e): The Answer is placed on the table of the House.

ANSWER PLACED ON THE TABLE

Information was received by the State Government in January 1974 from the Collector, Srikakulam, that a survey party of the Government of Orissa surveyed about 30 acres within the limits of Singapuram Village within Andhra Pradesh in Mandasa Sub-taluk of Sompeta Taluk in Srikakulam district and that 11 tribal families living in the hamlets of Manikyapatnam and Bithara Banda of the said village were asked to vacate their lands. Information was also received to the effect that Orissa survey party continued to fix survey stones and to survey territories within the State in the last week of January, 1974.

Immediately on receipt of information, the Collector, Srikakulam wrote to the Collector Ganjam of Orissa State registering a protest and requesting him to desist from undertaking survey within Andhra Pradesh and not to disturb the tribal families. Immediately after the incidents, the District Revenue, Police and Survey Officers visited the area to take prompt action. The stones planted by the

Orissa survey party were got removed. On the stones being re-planted by the Orissa survey party, the Collector, Ganjam was again addressed by the Collector, Srikakulam protesting against this and requesting him to instruct his subordinate officers not to do anything within the territories of Andhra Pradesh. In order to afford protection to the villages, a Special Police picket was posted in Sabakota hamlet. In response to the Collector's request, the Collector, Ganjam suspended survey operations and proposed joint verification of the boundary and discussions between the Collectors and the Superintendents of Police.

The Collectors and Superintendents of Police of Srikakulam and Ganjam met on the 19th March, 1974. The Orissa officials are reported to have stated that they were yet to fix their State boundary from their side and that all that they had done was only traverse survey in the border of the villages of Singapuram and Gowdugurant and that in the course of this traverse survey they might have utilised some of the field stones fixed by the Andhra Pradesh Government as traverse survey stones. The Orissa officials were informed that survey on the Andhra Pradesh side was completed in respect of these territories with reference to the old Estate Records in the year 1958 itself and that there was no ambiguity about the border. The Collector, Ganjam agreed to suspend the survey operations.

The Commissioner for Survey and Settlements and the Member Board of Revenue, Andhra Pradesh has also addressed his counterpart to instruct the local officers to desist from such activities within the territories of this State. The State Government are fully aware of the instances and are seized of the matter.

శ్రీ యం. తులసీదాసు :— అధ్యక్షా, మనకు 5 రాష్ట్రాల నుండి బోర్డరు సమస్యలు వున్నవి. ఒరిస్సాకు మనకు యింతకుముందు కోటియాల బోర్డరు సమస్య వచ్చింది. ఇప్పుడు యీ సోంపేట తాలూకాలోని సాబకోట తరువాత అంబర తంబారం ప్రాంతములో యీ రెండు ప్రాంతాలలో ఒరిస్సా వుద్యోగస్తులు వచ్చి ఆక్సుపై చేసిన తరువాత భోగట్టా యివ్వడం జరిగింది. దానిపైన రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు యింతవరకు ఏమీ చేసిందో తెలియదు, అక్కడి ప్రజలు ఆందోళన పడుతున్నారు, ఒరిస్సా వుద్యోగస్తులు బోర్డరు ప్రాంతాలలో ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారు, బోర్డరు గ్రామాలలో ఎలక్ట్రిసిటీ యిస్తూ యిరిగేషన్ వర్క్సు చేస్తూ ప్రజలను ఆకర్షించి మన ప్రజలలో దూరి మంచి ప్రాంతాలను ఆక్రమణ చేసుకునే పరిస్థితిలోకి వచ్చారు. ఒరిస్సా ప్రభుత్వం బోర్డరు పరియాలలో కలుగ జేసిన సౌకర్యాల మాదిరి మనము కూడా ఎలక్ట్రిసిటీ, యిరిగేషన్ వర్క్సు యితర సౌకర్యాలు అన్ని కూడా మన బోర్డరు ప్రాంతములో కలుగజేస్తే బోర్డరు ప్రజల సహకారంతో బోర్డర్స్ను రక్షించుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. అలాంటి కార్యక్రమాలు మనం కూడా చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అలా చేస్తారా? రెండవది, మనకు 5 రాష్ట్రాల బోర్డరు ప్రాంతాలు వున్నవి, బోర్డరు ప్రాంతాలను రక్షించుకోవలసిన అవసరం వుంది, బోర్డరు తగాదాలు సెన్సిటివ్ గా వుంటాయి, ఏదైనా జరిగితే రాష్ట్రాలకు రాష్ట్రాలకు మధ్యన తగాదాలు రావచ్చు, అవి రాకుండా శ్రద్ధ వహించాలి. దానికోరకు ఒక ప్రత్యేకమైన సంస్థను ఏర్పాటు చేసి దాని ద్వారా రక్షించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—తులసీదాసుగారు చెప్పిన యిన్ని డెంటు పూర్వపు మందన ఎస్టేటు, బుడార్ సింగ్ ఎస్టేటుకు చెందిన గ్రామాలలో జరిగింది, ఈ రెండు గ్రామాలకు జమీందారీ ఎటాలిషన్ యాక్టు ప్రకారము మనము కాంపెన్సేషన్ చేశాము. లిగల్ గా మనకు రైటు వుంది, కంప్లీటు సర్వే అయిపోయింది, యీ మధ్యన ఒరిస్సా సర్వేపార్టీ వారు వచ్చి మన దగ్గర 30 ఎకరాలు ఆక్రమించు కొని రాళ్లు వేశారు, మన డిపార్టుమెంటు తీసివేయడం జరిగింది వారు తిరిగి రాళ్ళు వేశారు. పోలీసును పిట్టిన తరువాత శ్రీకాకుళం జిల్లా కలెక్టరు గంజాం జిల్లా కలెక్టరుకు యిది మంచి పద్ధతి గాదని వాళ్ళారు. జాయింటు మీటింగు మన జిల్లా కలెక్టరు ఎస్. పి. గంజాం జిల్లా కలెక్టర్ ఎస్. పి. మధ్యన జరిగింది. వారు జాయింటు యినస్పెక్షన్ చేసి ఫైనల్ గా టైటు లెవల్ లో అది తేలేవరకు ఏమి చేయకూడదనే అగ్రిమెంటుకు వచ్చారు. యిప్పుడు ట్రబుల్ లేదు, మన మెంబరు, బోర్డు ఆఫ్ రెవిన్యూ సెటిల్ మెంటు చూస్తున్నతను, ఒరిస్సా ప్రభుత్వముతో కరస్పాండెన్స్ చేస్తున్నాడు ఇప్పుడు పరిస్థితులు బాగానే వున్నాయి.

9.50 a.m.

శ్రీ యం. తులసీదాస్ :—బోర్డరులో ఉన్న ప్రజలకు ఒరిస్సా ప్రభుత్వం వారు అక్కడి ప్రజలను ఆకర్షించే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. అలాగే మన ప్రభుత్వం వారు కూడా చేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—అంతకంటె ఎక్కువగా చేసే అవకాశం మనకు ఉంది. తమరుకూడా అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు స్పెషల్ అసిస్టెన్సు చేసేది శ్రీకాకుళంకు కూడా ఉంది.

శ్రీ వి. నరసింహారావు :—ఇప్పుడు బోర్డరు విషయం మంత్రిగారికి తెలుసు. జనవరి 15 న పాత పట్టణం తాలూకా తానాడలో కోడి పంచెములు జరిగితే పెద్ద రెబ్బలాట జరిగింది. పోలీసులు 20 మందిని అరెస్టు చేశారు ముఖ్య మంత్రిగారికి తెలుసు. బోర్డరు ఇన్స్ట్రుక్షన్ల నుంచి ఇచ్చాపురం వరకూ బోర్డరు ఉంది. సెవరేట్ చేయడానికి సర్వే పార్టీని పేసి విడతీస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—రాష్ట్రానికి రాష్ట్రానికి కాంట్రవర్సి ఉండకుండా చూసుకు ఇలాంటి విషయాలు మ్యూచువల్ గా చూసుకోవాలి

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—యీ బోర్డరు ఇన్స్ట్రుక్షన్ కలెక్టరు సర్వే చేసి కాన్సిల్ చేశారు. స్పెషల్ సర్వే చేయాలన్నారు. ఒరిస్సా వారు ఆక్రమించిన భూములను తిరిగి మన పోజిషనులోకి తీసుకుంటారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—30 ఎకరాలలో రోడ్డు చేసి కలెక్టరు ప్లాటిస్ కో మేయిన్ టెయిన్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె రావు :—యీ బోర్డరు ఇన్స్ట్రక్షన్ దురదృష్ట సంఘటన. మన రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఒరిస్సా రెవిన్యూ మంత్రిగారు కలిసి మాట్లాడి వారు తీసుకున్న చర్యలు యీ హవుస్ కు రిపోర్టు చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అవసరమయితే మంత్రుల రెవెలులో చర్యలు చేస్తారు. ఇందులో దాపరికం కాని రహస్యము కాని ఏమీ లేదు.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS (UNSTARRED)
HYDERABAD HOUSE AT DELHI

361—

1731 Q —*Sarvasri D Venkatesam and Vanka Satyanarayana* : Will the Chief Minister be pleased to state

(a) the terms and conditions of lease of the Hyderabad House at Delhi to Central Government ,

(b) the amount of expenditure incurred annually by the State Government on the maintenance of the Hyderabad House, and

(c) whether there is any proposal before the Government to lease out the Hyderabad House at Delhi to any private party so that the State Government may not have any loss ?

A.—

(a) The Hyderabad House at New Delhi was first leased out to the Government of India by the erstwhile Government of Hyderabad for a period of three years with effect from 15-10-1954. The lease amount agreed to between the Government of India and the former Government of Hyderabad was Rs 1,25,000 per annum, on the following terms and conditions.

(a) Charges for the consumption of Electricity and water supply would be borne by the Government of India.

(b) The establishment earmarked for running the Hyderabad House would be under the disciplinary control of the State Government and the services would be governed by the Hyderabad Civil Service Regulations and other rules and regulations governing the State Employees.

(c) The additions and alterations to the palace to a tune of Rs 16,600 per annum would be borne by the State Government.

(d) The scale of establishment for running the Hyderabad Palace would be in accordance with the agreed scale (*i e*), Rs 43,200 and that any increase over and above should be made by the Government of India.

(e) The State Government will bear the expenditure towards contingencies (Taxes and other contingencies) to a tune of Rs 19,800 per annum.

(f) The State Government will bear the cost towards maintenance of premises and garden to the tune of Rs. 21,400 per annum.

(g) The Government of India should not assign, sublet or part with the possession of the premises or any part thereof without the previous written consent of the State Government.

The original lease period of three years expired in the year 1957. The period of lease was subsequently extended by the State Government up to 14-7-1961 on the same terms and conditions. Thereafter after protracted negotiations, the Government of India agreed to pay an enhanced rent of Rs. 1,28,600 per annum and to bear the other charges on account of taxes maintenance of the palace and garden and establishment and additions and alterations. While the state Government have pressed that the revised lease agreement should come in to force with effect from 15-7-1961 when the lease period expired, the Government of India have maintained that the revised rent of Rs. 1,28,600 should take effect only from 1-12-1966, the date on which the agreement was reached for the above lease amount and the Government of India are averse to give financial sanctions with retrospective effect.

In 1971, the Government of India have proposed to purchase the Hyderabad Palace, or in the alternative, to enter into a long lease (for 99 years.) The Government of India have offered a total price of Rs 42,22,260 and for the furniture Rs 3,00,000. The State Government are not willing to part with the Hyderabad Palace for such a low price and requested the Government of India to reconsider the matter and send a revised offer. The Government of India have requested this State Government to send counter proposals.

The State Government have requested the Chief Engineer, Public Works Department (Roads and Buildings) and the Special Commissioner, Government of Andhra Pradesh at New Delhi to assess the value of the Hyderabad Palace and also the furniture available in it, so as to enable to send counter proposals and the report of these officials is awaited.

(b) The expenditure figures for the years from 1954 to 1960 are not available. Hence approximate figures are given during the above period.

	(Rs. per annum)
1954-1960	35,000
1961-1962	38,720
1962-1963	39,510
1963-1964	41,280
1964-1965	50,930
1965-1966	48,600
1966-1967	54,160
1967-1968	55,100
1968-1969	61,460
1969-1970	62,660

1970-1971	.	70,440
1971-1972	..	76,920
1972-1973	..	67,181
1973-1974	.	64,624
1974-1975	.	69,298

(c) No, Sir.

RAIDING OF HOUSES OF HARIJANS IN CHINAMUKTEVI VILLAGE BY CASTE HINDUS.

362—

6062 Q —*Sri M Nagi Reddy* —Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Surpanch, the land lords who are his followers and caste Hindus of Chinamuktevi village of Divi Taluk, Krishna District raided the houses of harijans who constructed thatched houses in Tamboti Poramboke of the said village and are residing in them and pulled down those houses and injured the harijans during November, December, 1974 ,

(b) whether it is a fact that the Police of Kuchipudi has not so far taken any action though the same is reported in the said Police Station ,

(c) if so, the action taken by the Government in the matter , and

(d) whether is it a fact that the Tahsildar of the said taluk has got the lands surveyed and the layout plans prepared for giving them pattas ?

A —

(a) Certain villagers of Chinamuktevi village of Divi Taluk, Krishna District dismantled the temporary structures put up by harijans of the village on the bund of the Tambothi tank to establish their claims for occupation of the site for residential purposes, on the night of 10th November, 1974 These structures were not occupied by anyone at the time of the incident No harijan was injured during the incident

(b) No, Sir.

(c) On receipt of a complaint from the harijans, the Sub-Inspector of Police, Kuchipudi registered a case and the Sub-Inspector of Police and Inspector of Police visited the scene of offence The case is pending investigation.

(d) Yes, Sir The proposal to grant pattas is pending with the Revenue Divisional Officer, Bandar.

MURDERS ETC., IN NIZAMABAD DISTRICT

363—

6147 Q -*Smt. J Eshwari Bai* —Will the Chief Minister be pleased to state

the number of murders, dacoities and other serious offences committed in Nizamabad District during the year ending 1974 with specific reference to Yellareddy and Jukkal Assembly Constituencies ?

	<i>Murders</i>	<i>1974 Dacoities</i>	<i>Other serious offences.</i>
Nizamabad District	46	16	Nil
Yellareddy Assembly Constituency	7	Nil	Nil
Jukkal Assembly Constituency	4	3	Nil

DAILIES ,WEEKLIES ETC , PUBLISHED IN THE STATE

364—

3333 Q -*Smt J Eshwari Bai (Yella Reddy)*.—Will the Minister for Finance be pleased to state

(a) the District wise No of Dailies, Weeklies, Fortnightlies and Monthlies published in Andhra Pradesh and their language during the year 1972 and 1973 ; and

(b) the steps taken by the Government to help the small and medium newspapers published within the State ?

A.—

(a) Sir, Statement is placed on the Table of the House.

(b) The small and medium newspapers are being encouraged by issuing classified advertisements.

(Statement)

STATEMENT SHOWING THE DISTRICTWISE NUMBER OF DAILIES, WEEKLIES, FORTNIGHTLIES AND MONTHLIES FOR 1973

S.No	Name of the district	Dailies				Weeklies				Fortnightly				Monthly				
		Eng-lish	Telugu	Urdu	Hindi	Eng-lish	Telugu	Udru	Hindi	Eng-lish	Telugu	Urdu	Hindi	Eng-lish	Telugu	Urdu	Hindi	
1.	Adilabad								1									
2	Anantapur		1				5				1				1			
3.	Chittoor						6				4							
4	Cuddapah						3				3							
5.	East Godavari : Kakinada		3				13				6				6			
6	West Godavari : Eluru		1				17				11			10*	22			
7.	Guntur		3			4*	38			5*	37			5	102		1@	
8.	Hyderabad													2				
9.	Karimnagar															1		
10	Krishna		1	4			2	21			2	12			9	48		
															Tamil			
11.	Kurnool										1				1			
12.	Khammam																	
13	Medak										1							
14	Mahabubnagar						2	1		1	1			1	1			
15	Nalgonda							1			1	2						
16.	Nellore		2				10				12				13			
17.	Nizamabad						3	9								2		
18	Srikakulam					2	2											
19.	Visakhapatnam					1*	6				1			1*	2			
20.	Warangal					2	6	4							3			
21.	Ongole						3				1				5			
22.	Twin Cities		3	3	6	1	21	17	60	4	12	9	8	1	28	15	9	4&

* Telugu and English . @Telugu, English and Hindi & 2 Gujarati and 1 Gurmukhi

Written Answers to Questions
(Unstarred)

20th March, 1975.

311

STATEMENT SHOWING THE DISTRICTWISE NUMBER OF DAILIES, WEEKLIES, FORTNIGHTLIES AND MONTHLIES FOR 1973

S.No	Name of the district	Dailies.				Weeklies				Fortnightly				Monthlies			
		Eng-lish	Telugu	Urdu	Hindi	Eng-lish	Telugu	Urdu	Hindi	Eng-lish	Telugu	Urdu	Hindi	Eng-lish	Telugu	Urdu	Hindi
1.	Adilabad							1			1				1		
2.	Anantapur		1				5				4				1		
3.	Chittoor						6										
4.	Cuddapah						3				4				6		
5.	East Godavari		5				13			1*	10				23		
6.	West Godavari		2			2*	18			5*	38			10*	102		1@
7.	Guntur		2			4*	44							52			
8.	Hyderabad														1	1	
9.	Karimnagar										16				54		
10.	Krishna	1	4			4	24				1				1		
11.	Kurnool										1			1	1		
12.	Mahabubnagar						2	1									
13.	Khammam										1						
14.	Medak							1			1	1					
15.	Nalgonda										15				14		
16.	Nellore		2				13	9								2	
17.	Nizamabad						3										
18.	Srikakulam					2	2				1			1*	2		
19.	Visakhapatnam					1	7								3		
20.	Warangal					2*	6	5							5		
21.	Ongole						3				1						
22.	Twin Cities	3	3	6	1	21	17	60	4	12	9	8	1	28	15	9	4&

* Telugu and English :

@Telugu, English and Hindi ,

&2 Gujarathi, 1 Gurmukhi

GANDHI CENTENARY YEAR HARIJAN CO-OPERATIVE BUILDING SOCIETY
AT NELLORE.

365—

5042 Q —*Sri O. Venkata Subbaiah* —Will the Minister for Finance be pleased to state

(a) whether it is a fact that there is a Gandhi Centenary Year Harijan Co-operative Building Society at Nellore ,

(b) if so, when it was started

(c) the names of the members in the Board of management ;

(d) whether it is a fact that an enquiry was conducted by Sri Kosalram, I.A.S., the then District Revenue Officer into the allegations of grave irregularities, illegal, alienation of society land, misappropriation of funds, etc., against the office bearers of the above society ,

(e) if so, what are his findings ,

(f) the action taken against the culprits ,

(g) whether a fresh election was conducted or not and

(h) the reasons for not allowing the new Board of Management to take charge and function in spite of representations from responsible persons

A (a) Yes, Sir.

(b) The Society was registered on 21-5-1969 and it started its work on 20-6-1969

(c) There was no Board in office since 1-7-1971. A part-time person in charge was appointed with effect from 7-1-1972 to manage the affairs of the society.

(d) No, Sir. But the then Collector felt that the affairs of the society were not satisfactory as there were allegations and counter allegations on the issue of pattas to the members of the society and the affairs of the society had to be enquired into. The Divisional Co-operative Officer, Nellore authorised the Taluk Co-operative Officer, Nellore to conduct an enquiry in the year 1973.

(e) and (f) The enquiry report sub-mitted by the Taluk Co-operative Officer was forwarded to Divisional Co-operative Officer for his remarks and his report is still awaited.

(g) and (h) Fresh elections were conducted on 5-10-1972. Since the enquiry report is under scrutiny of the Divisional Co-operative Officer, the new Board was not allowed to take charge.

CINEMA STUDIOS ON TIRUMALAI HILLS

366—

5567 Q —*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi* —Will the Minister for Finance be pleased to state

Whether there is any proposal to construct cinema studios on Tirumalai Hills either by the State Government or by the Tirumalai Tirupati Devasthanam Trust Board

A — No, Sir

UNDERTAKINGS IN WHICH GOVERNMENT HAVE INVESTED.

367

3913 Q *Sri M Narayan Reddy* .—Will the Minister for Industries be pleased to state

(a) the number and names of various undertakings in which Government had invested not less than Rs. 25 lakhs in each of them ,

(b) the number and names of the Government nominees on each of the above undertakings ,

(c) the Share of profit or loss earned or incurred by the Government in each of the above undertakings during last 3 years ending 31-3-1973 ; and

(d) in case of losses in any of the undertakings, the steps taken or proposed by the Government to avoid such losses in future ?

A. (a), (b), (c) and (d) —The information is placed on the Table of the House in so far as undertakings relating to Industries Department are concerned.

ANNEXURE

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Serial No.	Name of the undertaking in which Government invested more than Rs. 25 lakhs.	Number and names of the Government Nominees in each undertaking	Profit or loss	Share of profit viz , dividends received	Steps taken or proposed by Government to avoid losses
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Sirpur paper Mills Limited	Sri P K Doraiswamy, I A S	1972 profit Rs 146 40 lakhs 1973 profit Rs 159 10 lakhs.	1971 Rs 2 74 lakhs 1972 Rs 4 46 lakhs 1973 Rs 4 46 lakhs	
2.	Sirsilk Limited	1 Sri N Rameshan, I A S., 2 Sri P K Doraiswamy, I A S.	1971 loss Rs 27 75 lakhs 1972 loss Rs 26 55 lakhs 1973 loss Rs 7 40 lakhs,	.	A committee of officers has been appointed to go into the working of the Company The Committee has submitted the report which is under consideration of the Govt
3	The Nizam Sugar Factory Limited	1 Sr E V Ram Reddi, I A S, 2 Sri G R Nair, I A S, 3 Sri J A Murty, 4 Sri G Chandrasekharah 5 Sri Madhava Rao Desh Pande, 6 Sri M Lakshmi Kantham, 7 Sri C Jangannadha Rao, 8 M Ramgopal Reddy 9 Pannilal Bansilal Pitti, 10 Sri J V Somayajulu, 11 Sri J Ram Dave Rau 12 Sri B K Pentatiah, I A S, 13 Sri Narayana Reddi, M L A	1970 Profit Rs 8 67 lakhs 1971 profit Rs. 110 lakhs 1972 profit Rs 166 lakhs	..	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
4	The Associated Cement Companies Limited, Bombay	1 Sri N Bhagawandas, I A S , 2 Sri S R Ramamurthi, I A S ,	1971 profit Rs 221 44 lakhs 1972 loss Rs 150 01 lakhs 1973 loss Rs 120 38 lakhs	1971 Rs 2 32 lakhs 1972 Rs 2 32 lakhs 1973 Rs 1 55 lakhs	The Government have no control over this Company as the shareholding of the Government in this Company is only 0.7%. Hence Government cannot take any steps in this respect
5.	The Vazir Sultan Tobacco Company Limited	1 Si C N Sastry, I A S ,	1971 profit Rs 87 23 lakhs 1972 profit Rs 85 44 lakhs 1973 profit Rs 81 18 lakhs	1971 Rs 4 53 lakhs 1972 Rs 4 53 lakhs 1973 Rs 4 53 lakhs	
6	The Hyderabad Chemicals and Fertilisers Limited	1 Sri E V Ram Reddy, I A S , 2 Sri M S Veera Raghavan, I A S , 3 Sri P K Doraiswamy, I A S , 4 Sri K Subrahmanyam, I A S , 5 Sri Dr P S Murthy 6 Sri K C Sharma	1971 loss Rs 19 82 lakhs 1972 loss Rs 17 16 lakhs 1973 loss Rs 14 62 lakhs		The Government have since negotiated with the I R C I Calcutta ^a for financial assistance for its rehabilitation which is in advance stage
7.	The Singareni Collieries Company Limited	1 Sri B N Raman , I A S , 2 Sri B C Gangopadhyaya, I A S , 3 Sri O Swaminadha Reddy 4 Sri Dr G S Sidhu 5 Sri P S Krishnaa, I A S , 6. Sri N Tata Rao	1971 loss Rs 95 71 lakhs 1972 profit 69 11 lakhs 1973 profit Rs 52 71 lakhs	No dividends have been declared by the company	The Company has break even in 1974

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
8	Republic Forge Company Limited.	1. Sri S.R. Ramamurthi, I.A.S., 2. Sri B.P.R. Vithal, I.A.S., 3. Sri P.M. Reddy, 4. Sri S. Anandaram, I.P.S.,	1971 loss Rs. 47 25 lakhs 1972 loss Rs. 44 52 lakhs 1972 loss Rs. 88 57 lakhs	..	..
9	A.P. Paper Mills Limited	1. Sri N. Bhagawandas, I.A.S., 2. Sri M.R. Pal, I.A.S., 3. Sri E.V. Ram Reddy, I.A.S.,	1972 Rs. 18 50 lakhs 1973 Rs. 18 64 lakhs	..	..
10	Hyderabad Allwyn Metal Works Limited.	1. Sri B. Pratap Reddy, I.A.S., 2. Sri S.R. Ramamurthi, I.A.S., 3. Sri B.P. Vithal, I.A.S., 4. Sri Pega Pulla Reddy 5. Sri J. Panchajanyam, M.L.C., 6. Sri D.S. Krishna Murthy Babu	1971 profit Rs. 5 24 lakhs 1972 profit Rs. 20 16 lakhs 1973 loss Rs. 15 71 lakhs	..	The Company suffered losses due to power shortage. The Company with a diversification of its production activities is expected to make profits during the coming year
11.	A.P. Small Scale Industrial Development Corporation Limited	1. Sri Subba Rao, M.L.A. 2. Sri Col. D. Sanjeeva Rao 3. Sri C.V. Seetha Ramaswamy 4. Sri C. Narayana swamy Reddy 5. Sri N.D. Ra. Ivan 6. Sri K.S. Narayana 7. Sri J. Janardhana Reddy, M.L.A. 8. Sri G. Bhoopathy, M.L.A. 9. Sri K.A. Siddique 10. Sri Dr. K. Krishna Rao 11. Sri Dr. S.B.P.K. Satyanarayana Rao 12. Sri P.S. Krishnan, I.A.S., 13. Sri V.P. Rama Rao 14. Sri P.D. Lakshminarayana 15. Sri C.N. Sastry, I.A.S.,	1971 loss Rs. 11 52 lakhs 1972 loss Rs. 11 30 lakhs 1973 profit Rs. 4 50 lakhs	..	The Government have already stream lined the procurement policy of raw materials service of centres and also reorganised working of the various production units apart from taking the other steps to economise the expenditure

(4)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
12. Tata Engineering and Locomotive Company Limited	No Nomination	1. Sri P. Ramachandra Reddy 2. Sri S R Ramamurthi, I A S, 3. Sri B P R Vithal, I A S, 4. Sri P S Krishnan, I A S., 5. Sri V.P. Rama Rao, I.A.S., 6. Sri M R N Naidu, 7. Sri N Tata Rao , 8. Sri G Srinamulu, M.L. A , 9. Sri N. Kondal Rao., 10. Sri P.L. Bhandari, 11. Sri Sitaramaswamy	1971 profit Rs 2 88 Crores 1972 profit Rs.3 34 Crores 1973 profit Rs 2 94 Crores	1971 Rs 6 36 lakhs 1972 6 60 lakhs. 1973 Rs 6 60 lakhs	
13 Andhra Pradesh Industrial Development Corporation			1971 profit Rs 6 78 lakhs. 1972 profit Rs 5 81 lakhs 1973 profit Rs 10 86 lakhs		
14 A.P. Industrial Infrastructure Corporation Limited.		1. Sri A Krishnaswamy, I A S., 2. Sri C R Krishnaswamy Rao Sahab, I A S , 3. Sri M. Gopalakrishnan, I A S , 4. Sri M.A Haleem , I A S , 5. Sri P.S Krishnan, I A.S , 6. Sri C S Sastry, I A S , 7. Sri M Venkataatnam, I A S ,		Incorporated in September, 1973 with an authorised capital of Rs 10 Crores	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
		8. Sri M. Harichandra Prasad 9. Sri P.M. Reddy, Technical, Expert 10. Sri V.P. Rama Rao, I A S, M D			
15.	Leather Industrial Development Corporation of Andhra Pradesh Limited	1. Sri C R Krishnaswamy Rao Saheb, I A S. 2. Sri D Sankaraguruswamy, I.A S , 3. Sri P S Krishnan, I.A S , 4. Sri M.B Raja Rao 5. Sri Noble Vandanam 6. Smt. T. Ananda Bai, M.L.A., 7. Sri P D. Lakshminarayana 8. Sri R R Sondhi 9. Sri Dr C.K. Rao		Incorporated in October, 1973 with an authorised capital of Rs 1 crore	

LOAN TO ADONI COTTAGE KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES ASSOCIATION

368 -

5013 Q. *Sri H Satyanarayana*—Will the Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether the Khadi and Village Industries Board has given financial assistance by way of loan to Adoni Cottage Khadi and Village Industries Association or any other institutions in Adoni ;

(b) if so, the amount ;

(c) is the Institution working or defunct ;

(d) has it paid off its dues, if not what are the steps taken for recovering the same ; and

(e) the office bearers of the said institution ?

A.—(a) Yes, Sir, to the Adoni Cottage Industries Association.

(b) Rs. 9,000.

(c) Defunct.

(d) Not paid The matter has been referred to the Collector, Kurnool for recovery of the amount.

(e) The names of the office bearers are :

1. Sri K. Hanumanthappa So/ K. Govindappa.	..President.
2. Sri B. Yapalayya S/o B. Guntappa.	.. Secretary.
3. Sri K. Durvasulu Naidu, S/o Adeppa Naidu	..Director.
4. Sri T. Venkatramappa, S/o T. Peddayya.	..Director.
5. Sri Tinde Narayanappa, S/o T. Devendrappa.	..Director.

SETTING UP OF MINI PAPER MILL IN COASTAL DISTRICTS.

369—

5730 Q. *Sarvasri M. Nagt Reddy and Peter Paul Chukka* :—Will the Minister for Industries be pleased to state ;

(a) whether the Government propose to set up a mini Paper Mill to manufacture paper out of straw in the coastal districts of the State where paddy crop is grown extensively ;

(b) whether the Government have also taken a decision to set up a paper mill to manufacture paper with cotton waste , and

(c) if so, the places decided for the location of the same ?

A.—

(a) No, Sir. But the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation has such a proposal.

(b) No, Sir. However, the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation will use cotton waste also in the proposed paper mill,

(c) Jegurupally near Kadiam in East Godavari District.

NATIONALIZATION OF BUS ROUTES IN SRIKAKULAM AND VISAKHAPATNAM DISTRICTS.

370—

6196-F Q.—*Sri Ch. Parasuram Naidu* : Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government and the R.T.C. announced their decision to introduce Nationalisation of bus routes in Srikakulam and Visakhapatnam districts in March, 1975 ;

(b) if so, the action taken so far in that direction ; and

(c) whether the Government will stick to schedule ?

A.—

(a) The A.P.S.R.T.C. has published schemes to take over 42 routes in Srikakulam and Visakhapatnam Districts.

(b) and (c) The schemes are under consideration of the Government.

TALUK HOSPITALS AND PRIMARY HEALTH CENTRES IN MAHABOONNAGAR
DISTRICT.

371—

5332 Q.—*Sri N Venkataiah* Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of taluk hospitals and Primary Health Centres in Mahaboobnagar District ;

(b) the hospital-wise dates on which the hospitals advisory Committee have been constituted ,

(c) the amount being allotted to each hospital for the purpose of medicines per annum and the basis on which it is being allotted :

(d) whether hospitals Advisory Committees have been constituted for the Primary Health Centres also, if not, whether they will be constituted for them also ; and

(e) the amount allotted to the Primary Health Centres for medicines per annum ?

A.—

(a) Eleven and 23 respectively.

(b) The Advisory Committees were constituted to the following Taluk Hospitals on 25-9-1969 :

- (1) Civil Hospital, Alampur.
- (2) Civil Hospital, Gadwal.
- (3) Civil Hospital, Shadnagar.
- (4) Civil Hospital, Achampet.
- (5) Civil Hospital, Kolapur.
- (6) Civil Hospital, Atmakur.
- (7) Civil Hospital, Kalwakurthy
- (8) Civil Hospital, Nagarkurnool.

(c) As per G. O. Ms. No. 76, Health dated 22-2-1973 a sum of Rs. 1,750 is allotted to Taluk Hospitals.

(d) No, Sir, as Advisory Committees are being constituted to Hospitals only.

(e) Rs. 12,000 per annum.

MATERNITY HOSPITAL AT MADDURU.

372—

5148^Q.—*Sri A. Hanumantha Rao* —Will the Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether there is any trust to construct a buiding for Maternity Hospital at Madduru village in Samisragudem Panchyat Samithi, West Godavari District and to post a qualified doctor and to maintain the said hospital,

(b) if so, the names of the members of the siad trust baord ,

(c) the measure taken by them so far to construct a full fledged maternity; hospital and

(d) the annual income of the said trust ?

A —

(a) No trust for construction of a maternity hospital exists, However late Sriman Chakravartula Tatacharylu of Madduru created a trust for the construcion of an allopathic dispensary at Maddur village.

(b) The names of trustees are

(1) Sri Vijamuri Srinivasa Chari of Guntur (Managing Trustee)

(2) Sri Chamarthi Madhavasarma of Madduru

(3) Sri Chennapragada Venkata Subba Rao of Rajahmundry

(c) The person in managment has not taken any action to fulfil the object of the trust including construction of the dispensary

(d) The exact income of the trust is not knwn as the person in managment of the Trust has not handed ove the records But the said trust has been assessed for contritribution on the incomes noted below

1971-72 Rs. 12,200

1972-73 Rs. 24,669

1973-74 Rs. 29,425

BINAMI LAND PATTAS IN CHITTAMUR ETC., VILLAGES.

373—

5567 Q. *Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi* :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there are a number of binami land pattas in Chittamur, Vakadu, Pullamparthi and Tupili group of villages in Gudur taluk of Nellore district :

(b) whether the Revenue officials have made enquiries , and

(c) whether the binami pattas will be cancelled and those lands will be assigned to the genuine landless poor people ?

A.—

(a) There are no binami land pattas in Chittamur and Vakadu villages. However, there were binami pattas in Pallamparthi and Tupili group of villages (i.e.,) in Manyalanattu.

(b) Yes, Sir.

(c) The binami pattas in an extent of Ac. 16-31 granted in the names of landless poor people in Pallamparthi village were cancelled on 30-6-1974 and those lands were assigned to the genuine landless poor Harijans of Pallamparthi village on 1-7-1974.

The binami pattas in Manyalanattu village (Thupili group) were also cancelled and the lands restored to their original classification. These lands have been proposed for grant to genuine landless poor people and the proposals are under enquiry.

JOINT FARMING SOCIETIES IN SRIKAKULAM DISTRICT.

374—

1855 Q.—*Sarvashri Ch Parsauram Naidu, C.V.K. Rao and P. Sreerama Murthy*—Will the Minister for Co-operation be pleased to state .

(a) the names of Joint Farming Societies in Srikakulam district ;

11-10 a.m. (b) the amount of capital invested on each society;

(c) when the said society started functioning and the profits and losses for the last ten years ; and

(d) the gross output of each society and the expenses and the surplus on an average for the last 10 years ?

A.—

(a) to (d) A statement is placed on the Table of the House.

Statement placed on the Table of the House (vide L A Q No 1855 (unstarred))

(a) .

1	Gorlla Seetharamapuram Co-operative Joint Farming Society	
2	K Ichapuram	Do
3	Vandrajola	Do
4	Kakili	Do
5	Akulakatta	Do
6	Bodambo	Do
7	Basavasa1	Do
8	Novaguda	Do

(b) .

		Amount invested	
		Rs.	Ps.
1	Gorlla Seetaramapuram Joint Farming Society .		87,050 00
2	K Ichapuram Do ..		77,775 00
3	Vandrajulu Do .		74,500 00
4	Kakili Do ..		8,805 00
5	Akulakatta Do ..		87,625 00
6	Bodambo Do ..		56,462 50
7	Baswasal Do .		44,725 00
8	Novaguda Do. ..		59,875 00

(c)

Sl No	Name of the Society C J F Society	Date of starting	Year	Profit	Loss
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
				Rs	Rs.
1	Gorllaseetharamapuram Co-operative Joint Farming Society	15-11-1970	1970-71	Nil	230.94
			1971-72	Nil	214 07
			1972-73	Nil	2,021 39
2	K Ichapuram Co-operative Joint Farming Society	12- 1-1971	1970-71	Nil	53.51
			1971-72	Nil	94 31
			1972-73	Nil	587 85
3	Vandrajola Co-operative Joint Farming Society	22- 1-1971	1970-71	10 75	Nil
			1971-72	Nil	159.80
			1972-73	Nil	35.52
4	Kakili Co-operative Joint Farming Society	20- 1-1971	1970-71	Nil	Nil
			1971-72	Nil	255.35
			1972-73	Nil	255 00

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
5	Akulakatta Co-operative Joint Farming Society	31-10-1965	1965-66 1966-67 1967-68 1968-69 1969-70 1970-71 1971-72 1972-73	Nil Nil Nil Nil Nil Nil Nil Nil	5,735 42 6,538 68 14,268 21 14,500 71 15,263 38 14,355 54 13,226 74 13,922 28
6	Bodambo Co-operative Joint Farming Society	6- 1-1971	(Neither profit nor loss)		
7	Basavasai Co-operative Joint Farming Society	6- 1-1971	Do		
8	Novaguda Co-operative Joint Farming Society	1- 1-1971	Do.		

(d) .

Sl No	Name of the Society	Output	Expenses	Surplus
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		Rs	Rs	Rs
1	Gorlaseethapuram Co-operative Joint Farming Society	145	4,668	Nil
2	Kumbidi Ichapuram Co-operative Joint Farming Society	4,279	3,552	727 ***
3	Vandrajola Co-operative Joint Farming Society.	Nil	Nil	Nil
4	Kakili Co-operative Joint Farming Society.	2,350	5,850	Nil
5.	Basavasai Co-operative Joint Farming Society.	Nil	Nil	Nil
6.	Bodombo Co-operative Joint Farming Society.	Nil	Nil	Nil
7	Novaguda Co-operative Joint Farming Society.	Nil	Nil	Nil
8	Akulakatta Co-operative Joint Farming Society.	6,937	3,764	3,173 ***

*Indicates the surplus of output over expenses i.e., cultivation expenses.

SUPER BAZARS AND CENTRAL STORES

375—

5745 Q—*Sri D Venkatesam*—Will the Minister for Co-operation be pleased to state

(a) the number of Super Bazars and Central Stores existing in the the state ,

(b) whether any quantity of the confiscated goods was distributed to any one of the above said institutions during October and November, 1974 , and

(c) if so, the details may be palced on the Table of the Hosue A —

(a) As on 1-1-1975 there are 13 Super Bazars and 19 Central Stores existing in the Sate

(b) Yes, Sir

(c) Statement containing the list of Central Stores Super Bazar to whom the confiscated goods were supplied is enclosed

[*Vide* Answer to clause (c) of L A Q. No 5745 at S No 375].

Statement showing the supply of confiscated goods to various Super Bazars and Co-operative Central Stores in Andhra Pradesh State during the month of October, 1974

<i>Sl No</i>	<i>District</i>	<i>Super Bazar, Co-operative Central Stores</i>	<i>Amount</i>
(1)	(2)	(3)	(4)
			Rs. Ps
1.	East Godavari	.. Super Bazar, Kakinada	.. 45,861.82
2.	Guntur	.. Super Bazar, Guntur	51,180 00
3.	Visakhapatnam	.. Super Bazar, Vizag	.. 51,430.61
4.	Srikakulam	.. Srikakulam Co-operative Central Stores	36,275.38
5.	Anantapur	.. Super Bazar, Anantapur	.. 21,070.00
6.	Chittoor	Janata Bazar, Chittoor	. 23,614.93

(1)	(2)	(3)	(4)	
			Rs.	Ps.
7.	West Godavari	Mamatha Super Bazar, Eluru	..	11,695.42
8	Kurnool	Super Bazar, Kurnool	..	79,867 89
		Super Bazar, Adoni	..	48,889.98
9	Cuddapah	Proddutur Co-operative Central Stores	..	14,845.00
		Cuddapah Co-operative Central Stores		99,723 34
10.	Krishna	. Super Bazar, Vijayawada		71,171 50
11.	Prakasam	. Chirala Co-operative Central Stores	.	5,243.00
12.	Hyderabad	. Super Bazar, Hyderabad		1,22,976.32
		Laxmi Super Bazar, Hyderabad	.	90,995 35
13.	Karimnagar	.. Karimnagar, Co-operative Central Stores		19,530 00
14.	Mahboobnagar	. Mahboobnagar Co-operative Central Stores		25,023 95
15.	Nizamabad	.. Super Bazar, Nizamabad	..	23,630 00
16.	Khammam	.. Kothagudem Singareni Collieries Co-operative Stores.		66,573 19
		Khammam Co-operative Central Stores	..	30,346.45
17.	Warangal	.. Super Bazar, Warangal	..	78,959.24
18.	Nalgonda	.. Nagarjunasagar Project Co-operative Central Stores. Vijayapuri North.		18,995 73
19.	Medak	.. Siddipet Co-operative Central Stores	..	13,959.00
20.	Adilabad	.. Adilabad Co-operative Central Stores	..	30,671.74
21.	Other Co-operative Institutions in All districts		..	75,907 52
			Total	.. 11,58,527.36

Statement showing the supply of confiscated goods to various Super Bazar and Co-operative Central Stores in Andhra Pradesh State during the month of November, 1974.

Sl No (1)	District (2)	Super Bazar, and Co-operative Central Stores (3)	Amount (4)
			Rs. Ps.
1	East Godavari	Super Bazar Kakinada	85,580 08
		Super Bazar, Rajahmundry	10,071 17
2	Guntur	Super Bazar, Guntur	77,152 55
3	Visakhapatnam	Super Bazar, Visakhapatnam	55,291 75
		Vizianagaram Co-operative Central Stores	31,614 67
4	Srikakulam	Srikakulam, Co-operative Central Stores	30,709 40
5	Anantapur	Guntakal Co-operative Central Stores	51,868.95
6	Chittoor	Janatha Bazar Chittoor	61,152.93
		Sri Venkateswara Co-operative Central Stores, Tirupati	20,332.67
7.	Kurnool	Super Bazar, Kurnool	91,883.99
		Super Bazar, Adoni	39,811 52
8.	Cuddapah	Proddutur, Co-operative Central Stores	6,786 45
		Cuddapah Co-operative Central Stores	61,831.47
9.	Krishna	Super Bazar, Vijayawada	37,502.17
		Machilipatnam Co-operative Central Stores	44,362.50
10.	Prakasam	Ongole Co-operative Central Stores	40,098.10
		Chirala Co-operative Central Stores	90,079.11

1	(2)	(3)	(4)	
			Rs	Ps
11	Hyderabad	.. Hyderabad Super Bazar	89,504	70
		Laxmi Super Bazar, Hyderabad	1,60,221	14
12.	Mahabobnagar	Mahaboobnagar Co-operative Central Stores	5,748	34
13	Nizamabad	Nizamabad Super Bazar	20,533	09
14.	Khammam	Kothagudem Singareni Collieries Co-operative Central Stores	87,746	92
15.	Warangal	Super Bazar, Warangal	50,635	57
16	Nalgonda	Nagarjunasagar Co-operative Central Stores	11,063	76
17.	Medak	Siddipet Co-operative Central Stores	2,753	78
18.	Adilabad	Adilabad Co-operative Central Stores	7,369.	21
19	Nellore	Nellore Co-operative Stores	25,506	85
20.	Other Co-operative Institutions	.	2,28,599	55
			15,25,812	48

RICE MILLS IN CO-OPERATIVE SECTOR.

376—

5840 Q.—*Sr. M. Nagi Reddy* :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the district - wise number of rice mills in Co-operative Sector in our State :

(b) the number of sick mills out of them.

(c) whether it is a fact that some co-operative rice mills -where constructed in the area where paddy was not grown at all, and

(d) the steps taken by the Government to revive the sick rice mills under co-operative sector ?

A.—

(a) The District-wise number of rice mills in Co-operative sector are given below

<i>District</i>	<i>Number of Mills</i>
(1) Krishna	19
(2) West Godavari	11
(3) East Godavari	9
(4) Guntur	10
(5) Nellore	11
(6) Visakhapatnam	3
(7) Srikakulam	6
(8) Chittoor	4
(9) Anantapur	2
(10) Cuddapah	2
(11) Kurnool	8
(12) Mahabubnagar	4
((13) Nalgonda	7
(14) Khammam	4
(15) Warangal	6
(16) Karimnagar	10
17) Nizamabad	14
(18) Adilabad	3
(19) Hyderabad	3
(20) Medak	7
(21) Ongole	1
Total	144

(b) 48 mills.

(c) Yes, Sir The following three rice mills are located in non-paddy growing areas ,

(1) Nagari in Chittoor District.

(2) Thimmapuram in Kurnool District.

(3) Bichkonda in Nizamabad District.

(d) The Government have constituted an implementation and review Committee to review progress and study the difficulties in implementing schemes relating to development of Co-operative Marketing-processing, supplies and storage. The Committee is examining the difficulties in the implementation of all marketing schemes including rice mills

In addition to this, the Registrar of Co-operative Societies has constituted a standing committee (for Co-operative Rice Mills) to examine the existing processing plants and machinery with Co-operative Societies with reference to their working conditions, possibility of running these units by Co-operative Societies themselves or transfer of the machinery to some other Co-operative Societies, which are willing to set up these units. The Standing Committee has already held its meetings and dealt with the rice mills in the district of Nizamabad, Medak, Chittoor, Viskhapatnam, West Godavari, Waranal, Krishna Srikakulam, East Godavari, Kurnool and Cuddapah and made necessary recommendations which have been communicated to the District Co-operative Officers and others concerned for implementation. Thus action is being pursued by the Government and the Co-operative Department. The rice mills in other districts will also be taken up by the standing committee and working of the rice mills will be reviewed with a view to relieve all the sick rice mills.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME AT NAYUDUPETA.

377—

1423 Q—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi* Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the Protected Water Supply scheme at Nayaudupeta of Nellore District has been completed ,

(b) if not, the reasons for the delay,

(c) the reasons for constructing two wells, one in Swaranamukhi river and the other outside the river bed for the said scheme ; and

(d) when will the said scheme be completed ?

A —

(a) Yes, Sir.

(b) Does not arise

(c) The infiltration well is meant to collect water through infiltration from the bed of river Swanamukhi. The other well namely suction well-cum-pump-house is to provide a sort of sump for the pump to pump

water to overhead Service Reservoir which will avoid simultaneously submersion or any damage to the pump shed as it is situated on the bank of river Swarnamukhi. The said second well also avoids inaccessibility to the pump house during floods.

(d) Does not arise.

FINANCING OF RURAL DRINKING WATER SUPPLY SCHEMES BY THE
WORLD BANK

378—

1465 Q.—*Sri M Nagi Reddy*.—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state

(a) whether the world Bank has agreed to finance the Rural Drinking Water Supply Schemes in Andhra Pradesh ,

(b) if so, the amount of help agreed to , and

(c) the district-wise amount of money that is proposed to be spent by the Government ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

INCOMPLETE WATER WELL WORKS IN KOTA ETC , PANCHAYAT SAMITHIS.

379—

5669 Q.—*Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi* --Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state

(a) the number of incomplete drinking water well works existing in Kota, Gudur and Sullurupet Panchayat Samithis ;

(b) the reasons for the delay to complete the said work ;

(c) when will they be completed ;

(d) the number of well-less villages existing in the said three Samithis ;

(e) the number of well-less Harijan and Girijan cherries existing in the said three Samithis; and

(f) when will they be provided with drinking water facilities ?

A.—

(a) The details showing the number of incomplete drinking water wells existing in each Samithi are furnished hereunder :

(1) Panchayat Samithi, Kota	13 Nos
(2) Panchayat Samithi, Gudur	4 Nos.
(3) Panchayat Samithi, Sullurpet	2 Nos.

(b) There were no releases under Rural Water Supply Programme during the year 1971-72 and 1972-73. A grant of Rs 74,000 released during the year 1973-74, was spent to clear off the pending bills lying without payment. Since there are no grant under Rural Water Supply, the works could not be completed.

(c) They will be completed as soon as funds are available.

(d) The details are furnished hereunder

(1) Panchayat Samithi, Kota	51
(2) Panchayati Samithi, Gurudr . ..	18
(3) Panchayat Samithi, Sullurpet	48
Total	117

(e) The details are furnished hereunder :

<i>Name of the Samithi</i>	<i>Number of well-less Haryan and Gryan Cheries.</i>
(1) Panchayat Samithi, Kota . .	16
(2) Panchayat Samithi, Gudur . .	23
(3) Panchayat Samithi, Sullurpet . .	36

(f) The drinking water facilities will be provided as soon as sufficient funds are available.

ARREARS OF ELECTRICITY CHARGES FROM THE RYOTS OF NALAGAMPALLI
380—

4770 Q —*Sri D Ventatesam* :—Will the Minister for Power be pleased to state .

(a) whether it is fact that the ryots of Nalagampalli distribution of Bangarupalyam taluk, Chittoor District were served with demand notices of huge arrears of electricity charges for the month of April, 1974 ,

(b) if so, the reasons for such huge accumulation of consumption of power in the said month by those ryots ,

(c) the rate at which the consumption of power as per the demand of the month of April, 1974 was calculated ,

(d) the people responsible for the arrears and the action proposed against them ,

(e) whether it is not a fact that the agricultural consumers of Nalagampalli distribution were paying regularly the monthly consumption charges as per the demand notices served on them , and

(f) the number of ryots served with such huge demands in the month of April, 1974 and whether the statement will be laid on the Table of the House ?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) Over a period of 2, 1/2 to 3 years the Meter Reader (Wireman) without actually going to the premises of the agricultural consumers took fictitious readings. These incorrect monthly readings were far below the actual consumption of each service every month. When the new Meter Reader took the readings during 4/74 the abnormal consumption was noticed in respect of 67 agricultural consumers. In respect of some other services of the same distribution the previous Meter Reader had recorded more consumption than the actual reading.

(c) The present rate of 16 Ps. per unit for agricultural services has come in force from 1-8-1973. Prior to 1-8-1973 the rate was 12 Ps. The abnormal consumption notice during 4/74 for some of the services has been spread out based on the computed consumption and the benefit of different tariff rates admissible from time to time has been given.

(d) There were no complaints against the Meter Reader (Wireman) from the consumers of Nalagampalle area and the bills are being paid by them based on the monthly demands and also recording of false readings. The Wireman who was responsible for recording false meter readings was kept under suspension with effect from 21-5-1974 and disciplinary action has since been taken against him. The following punishment has been awarded to the Wiremen ,

(1) Reverted as Assistant Wireman for a period of two years and his promotion will be considered after two years for the next arising vacancies subject to the condition that he obtains good report of work done from his superior officers

(2) The period of suspension is treated as sub-stantive penality

The delinquent has been reinstated to duty and he joined as Assistant Wireman on 5-11-1974 F. N.

(e) Yes, Sir. After issue of stay orders some of the agricultural consumers are not paying even the regular Current Consumption Bills taking shelter under the stay granted by the Board. However Board has since vacated the stay orders and the field staff has been instructed to take action to collect arrears of Current Consumption Charges.

(f) 67 Agricultural consumers shown in the Annexure were served with the demands in April, 1974.

APPENDIX II

[Vide answer to Cl (f) of L.A Q No 4770 at S No 380]

Sl.	No.	Name of Consumer	Units	Amounts	
				Rs.	Ps.
1	13	K Venkataswamy Reddy .	2,118	340	40
2.	14	L. Krishnaiah Naidu	1,500	241	50
3	15	K Ranga Swamy Naidu	1,386	233	25
4	29	N. P Chengalaraya Naidu ..	1,200	193	05
5.	36	P. Venkatakrishnama Naidu	1,500	241	00
6	40	D. Krishna Reddy	923	150	70
7	47	M Munaswamy Naidu .	1,322	214	60
8.	48	G Ganama Naidu .	2,067	332	20
9	53	Vasudeva Naidu	2,379	382	15
10.	59	B. Sidda Reddy	1,500	241	50
11	66	V. Ramanaidu	2,829	454	15
12	67	N.P.C Naidu	2,045	488	70
13	70	N. P Venkatakrishna	2,500	403	50
14	79	B. Ranganatha Naidu	2,373	380	70
15	109	T Govindaswamy	3,104	500	15
16	112	N Pandiah	2,826	453	70
17.	135	S Subba Naidu .	1,500	241	50
18.	138	M. Annaiah Naidu	1,440	231	40
19.	139	G. Venkatappa Naidu	3,000	483	00
20	148	S. Venkatarama Naidu .	3,312	531	40
21.	151	P. Venkatakrishnaiah	1,500	243	00
22.	154	G. Venkatamuni Naidu .	5,083	816	80
23.	155	Do ..	810	130	60
24.	164	K. Anjaneyulu .	2,100	338	50
25.	165	B. Rama Naidu	2,738	441	10
26.	171	N. P. Lingama Naidu ..	1,425	229	50
27.	182	P. Balappa .	33,514	5,361	65
28.	184	I. Varadaiah ..	2,100	337	50
29.	186	K. Gangi Naidu ..	1,887	302	90
30.	188	G. Venkatamuni Naidu ..	2,649	424	85
31.	196	M. Srramul Naidu ..	1,263	203	60
32.	207	B. Kasturi Naidu ..	2,094	336	55
33.	209	M. Vasudeva Naidu ..	1,500	244	50
34.	211	Lakkaiah ..	2,961	474	75
35.	228	V. Bukkanna ..	1,050	169	00
36.	256	V. Narayanaswamy .	2,409	386	45
37.	277	B. Munaswamy Naidu ..	1,500	241	00

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				<i>Rs Ps</i>
38.	283	G Sreenivasulu	5,544	888 05
39.	326	P Venkatakrishnaiah Naidu ..	3,000	481.85
40.	337	V Rajanna	2,646	424.55
41.	338	K Audiseshaiah Naidu	1,000	161.70
42.	345	B Venkatappa Naidu	1,500	240 50
43.	349	V Gopal Naidu	2,000	318 50
44.	351	L Doraswamy Naidu	1,000	160 50
45.	386	V. Doraswamy Naidu	2,067	328 70
46.	389	T Munisubbaiah	2,076	330 15
47.	403	Cheggama Naidu	1,332	212 80
48.	404	N Doraswamy Reddy	2,100	332 50
49.	435	Seshaiah Naidu	1,379	227 80
50.	417	A. Doraswamy	1,000	161 70
51.	454	R Muniratham Reddy	1,407	227 10
52.	467	B Alla Basha	900	145 00
53.	78	N. P. Chengalraya Naidu	3,000	483 50
54.	83	T. Ranga Reddy	2,495	400 00
55.	97	P. Govindappa Naidu	3,153	507 50
56.	103	B. Subba Reddy	3,375	533.90
57.	119	V. Chennabba Naidu	3,002	481 50
58.	129	B. Gurappa Naidu	2,010	323 30
59.	156	M. Krishnaiah Naidu	3,003	483 50
60.	183	B. Krishnaiah Naidu	2,000	323.50
61.	259	C. Rasappa	2,145	342 60
62.	358	K. Doraswamy Reddy	1,200	195 50
63.	313	S. Kothanda Reddy	2,000	323.00
64.	402	P. Rajanaidu	1,500	241 50
65.	441	B. N. Krishnamma Naidu ..	1,321	210 50
66.	471	V. Krishnaiah Gouda	2,505	403.80
67.	447	E. Chengamma Naidu	2,430	290.50

NUTRITION SCHEME

381—

2527 Q *Sri Nissankara Rao Venkata Ratnam* —Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the funds allotted to out State by the Centre, towards nutrition scheme for the years 1971-72;

(b) the funds allotted to each district and each town during the said year and the number of centres ,

(c) the officer who is authorised to sanction nutrition centres and the procedure adopted for sanctioning the same;

(d) the officers appointed to inspect the work of the said centres and whether the Government are having their reports ,

(e) whether such report concerning Guntur will be placed on the Table ,

(f) Whether the funds allotted during 1972 are in continuation of the scheme of 1971 or whether they are new ,

(g) whether there is any change in 1972 in the number of centres and in the persons, sanctioned in Guntur under the said scheme in 1971 ; and if so, the reasons therefor ; and

(h) whether the nutrition scheme is restricted to urban areas only or whether it is extended to rural areas also, and if not whether there is any scheme to extend the same to rural areas also ?

A.—

(a) Rs. 13,93,000 during 1970-71 and Rs. 37,79,780 during 1971-72 were allotted by the Centre under the Special Nutrition Programme in urban slum areas,

(b) The scheme is implemented in 6 Municipalities. The funds and the centres allotted to each Municipality during 1970-71 and 1971-72 are indicated below.

Sl No.	Name of the Municipality	Funds allotted		Centres allotted	
		1970-71	1971-72	1970-71	1971-72
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	Hyderabad Municipal Corporation Hyderabad	9,50,000	21,36,100	160	160
2.	Vijayawada	1,04,400	4,19,600	40	40
3	Guntur	83,520	3,33,680	32	56
4.	Kurnool	52,200	3,12,200	20	20
5.	Warangal	52,200	2,09,800	20	20
6	Visakhapatnam	..	3,68,400	..	40
	Total	12,42,320	37,79,780	272	..

(c) The Officer, Municipal Corporation of Hyderabad, Hyderabad in respect of Hyderabad Municipal Corporation and the Collectors concerned in respect of other Municipalities are made responsible for selection and approval of centres and for implementing the scheme.

(d) The Health Officers concerned in the Hyderabad Municipal Corporation and the Commissioners and Health Officers in the other 5 Municipal towns inspect and supervise the centres and feeding programme. No inspection reports have been prescribed for submission to Government. Hence no reports are available.

(e) Does not arise.

(f) It is a continuing scheme.

(g) Yes. The scheme was sanctioned in 32 centres during 1970-71 but it was not implemented during that year. During 1971-72 while continuing the scheme in 32 centres sanctioned during 1970-71 24 more centres were sanctioned. As such the total number of centres sanctioned during 1971-72 were 56. Out of the 56 centres, 52 centres were functioning.

(h) The Special Nutrition Programme in urban slum areas is restricted to urban areas only for the present. Due to inadequate funds, there is no proposal to extend it to rural areas.

FACILITIES IN THE MUNICIPAL WARD OF KAKINADA DUMMULAPETA.
382—

4662 Q—*Sri C V.K. Rao* :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is not a fact that an entire Municipal ward of Kakinada Dummulpeta and Parrellopeta is without electric lighting, without road facilities in the ward, without a school or medical facilities, sanitary arrangements and proper drinking water facilities,

(b) whether it is not a fact that repeated representations were made by the citizens of the ward to the Municipal authorities,

(c) if so, what action does Government propose to take to create amenities for the population of the Municipal ward comprising only of fishermen families?

A—

(a) (i) *Electricity*—The Commissioner and Special Officer, Kakinada Municipality has reported that as it is existing, there are practically no streets in these localities and thatched huts are put up in Jig-jog way and the Electricity Department expressed their inability to lay power lines in these localities in the existing manner as they have to cross over several thatched houses and if they were to lay powered lines in the existing paths, it will result in huge expenditure for erection of poles very close-by and also it is not remunerative as no domestic loads are expected. The Andhra Pradesh State Electricity Board has been addressed to provide street lighting in the said areas. The Electricity Department has not taken up even after repeated requests and correspondence. But it is learnt that they want voluntary loan to be paid for running new power lines and fixtures. As the financial position of this Municipality is not sound, voluntary loan require could not be paid. It will take some more time to provide electric lighting in the regular course. However Tube lights which are provided upto Dairy Farm, Beach Road and Food Corporation Godowns are quite adjacent to these localities.

(ii) *Roads*—The Municipality with the funds sanctioned under Drought Relief in November, 1971 has constructed roads.

(iii) *Drinking Water*.—Both the areas are provided with one public fountain each from the Dairy Farm over Head Reservoir and daily 5,000 gallons of potable drinking water is being supplied. Besides this, daily 3 to 4 lorry loads of water also is being supplied making a total supply of 8 to 10 thousand gallons a day for a population of 2,500. In addition, recently two wells were sunk in these localities and they gave to parably good water for the use other than drinking. The work to construct sumps at these localities to store and cater water at the time of power failure at Dairy Farm Pump House will be taken up shortly. And as such drinking water and other water supply to these localities is much better than in other localities.

(iv) *School Facilities*.—A Municipal Elementary School was established in Dairy Farm premises which is nearer to Dummulapeta and Perrolopeta with a view to give for the children of the localities for education. But as there is no proper response in sending school age pupils from Dummulapeta and Perrolopeta the school could not get requisite sterength and as such it was shifted to Sambamurtynagar which is at a distance of about 4 furlongs from the said localities.

(v) *Sanitaion* —Sanitation at Dummulapeta and Perrolopeta is being attended to. Vaccination or inoculation also done whenever found necessary.

(b) No written complaint is reported to have been received.

(c) Does not arise. Regarding amenities provided for the population of the Municipal ward comprising only of Fishermen Families, the following amenities were provided for Mogapeta which is entirely of Fishermen population.

(1) One Elementary School is provided.

(2) Regular piped water supply with 10 Public fountains.

(3) Street lighing with 12 Fixtures.

(4) One main road which is not metealled is proposed to be Black topped. In addition, bye-lanes are proposed to be gravelled.

SEWAGE UTILIZATION SCHEMES IN THE 5TH FIVE-YEAR PLAN

383—

5747 Q.—*Sri P. V. Ramana* —Will the Minister for Municipal Adminisatration be pleased to state

(a) whether the State Government have proposed to under take Sewage utilisation schemes in 5th Five-Year Year Plan , and

(b) if so, the details thereof?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The following sewage/sullage utilisation schemes are proposed to be included in the Vth Five-Year Plan under central assistance programme

(1) Guntur	Municipality
(2) Manadapeta	Municipality.
(3) Tirupati	Municipality
(4) Eluru	Municipality
(5) Vijayawada	Municipality
(6) Kothagudem	Municipality.
(7) Kareemnagar	Municipality
(8) Warangal	Municipality
(9) Nizamabad	Municipality
(10) Machilipatnam	Municipality
(11) Nandyal	Municipality

Out of the above 11 schemes, the proposals of sewage/sullage utilisation schemes of Guntur and Mandapeta Municipalities have been formulated at an estimated cost of Rs 4.851 lakhs and Rs 5 19 lakhs and are under consideration of the Government

SALARIES TO THE STAFF OF THE JUNIOR COLLEGES OF
ELURU AND TADPATRI

384—

4791 (H) Q.—*Sri A. Sreeramulu* (Eluru) .—Will the Minister for Education be pleased to state

(a) whether the salaries paid to the members of the staff of the Junior Colleges by the Municipalities of Eluru in West Godavari District and Tadpatri in Anantapur District have been reimbursed in Anantapur District have been reimbursed for the years 1969-70, 1970-71 and 1971-72 &

(b) if not, the reasons for the dealy , and

(c) when it will be done?

A.—

(a) In G. O Ms. No. 1169-Education, dated 13-12-1974 the amounts to be reimbursed to the Eluru and Tadpatri Municipalities

towards the salaries paid from their funds to the staff of Government Colleges at Eluru and Tadipatri for 1969-70 have been sanctioned and that steps are being taken to release the amounts to the Municipalities concerned. Regarding the amounts to be reimbursed for 1970-71 and 1971-72 particulars from the District Educational Officers concerned are awaited.

(b) and (c) The District Educational Officers concerned were requested to arrange for the verification of accounts pertaining to the salaries paid for 1970-71 and 1971-72 through their office Auditors. Their final reports are still awaited. On receipt of particulars of amounts to be reimbursed for these years, necessary action will be taken.

IMPLEMENTATION OF ANDHRA PRADESH LAND TRANSFER REGULATION ACT OF 1969.

385—

1079 Q.—*Sri Vanka Satyanarayana*—Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state :

(a) whether Government found any legal complications in the implementation of the Andhra Pradesh Land Transfer Regulation Act of 1969 in the Scheduled Areas in view of the recent judgement of the High Court, and

(b) if so, what are they ?

A.—

(a) The Constitutional validity of the Andhra Pradesh Land Transfer Regulation 1969 was upheld by Division Bench of Andhra Pradesh High Court on two occasions in September 1969 and September 1971. However in December, 1971 a single Judge of the High Court allowed 18 Writ Petitions filed against the eviction notices issued section 3 (2) (a) of the Regulation. Writ appeals were filed in 15 out of 18 cases and the 15 Writ appeals were allowed by the Division Bench of the High Court in January and August 1973. Writ appeals were filed in the remaining 3 cases also and they are pending in the High Court. In this view it has to be taken that there are no practical legal difficulties at present in implementing the provisions of the Andhra Pradesh Scheduled Areas Land Transfer Regulation 1959.

(b) Does not arise.

EVENING CLASSES IN POLYTECHNIC INSTITUTIONS

386—

6020 Q.—*Sri M. Nagi Reddi (Gurajala)*—Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state :

(a) whether the Government have taken a decision to start evening classes in the three Polytechnic Institutions in Hyderabad,

(b) if so, when the same will be started ; and

(c) whether the Government will take steps to start evening classes in some other centres also in the state?

A —(a) and (b) Part-time Diploma courses in the branches of Electrical and Mechanical Engineering with an intake of 40 into each branch are offered at present at Government Polytechnic, Hyderabad. A scheme to introduce part-time diploma courses in the branches of Electrical communication Engineering and Civil Engineering at Government Polytechnic, Hyderabad is under consideration. Parttime Diploma courses are not offered at either of the remaining two private Polytechnics in Hyderabad viz., the Jawaharlal Nehru Polytechnic, Hyderabad and the Kamala Nehru Polytechnic for Women, Hyderabad. There is no proposal to start any part-time courses in these two Polytechnics as the managements of these two Polytechnics did not approach Government with any such proposal ,

(c) The following Government Polytechnics in the State are conducting part-time diploma courses in Engineering

<i>Sl No.</i>	<i>Name of Polytechnic</i>	<i>Courses offered</i>	<i>Sanctioned intake</i>
1	Government Polytechnick Vijayawada	L.C E	20
		L.E.E	20
		L M.E.	20
2	Andhra Polytechnic, Kakinada	L.E.E.	40
		L.M.E.	40
3.	Government Polytechnic, Visakhapatnam	L.E.E.	20
		L M.E	20

(2) A scheme to introduce part time diploma course in Civil Engineering at Andhra Polytechnic, Kakinada is under consideration.

(3) There are no other proposals to start part-time diploma courses in the other Polytechnics in the State

INTENSIVE ARTS TRAINING INSTITUTE FOR TRIBAL CHILDREN 387—

6058 Q.—*Sri M. Nagi Reddy*.—Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to start an intensive Arts Training Institute for Tribal Children in the State ;

(b) If so, when and where, and

(c) the number of children to be trained each year?

A—(a) Yes, Sir.

(b) On 19-1-1975 the 'Tribal Welfare Child Arts Training Institute, was inaugurated at Hyderabad

(c) At present 19 Tribal Children are undergoing intensive Training. The number of students will increase further in 1975-76 with completion of preliminary training programmes in some of the Tribal Development Blocks

DIGGING OF A CHANNEL IN BETWEEN THE SOLIPET CHANNEL
AND BURRAKAYALAGUDEM CHANNEL

388—

4871 Q—*Sri Santosh Chakravarthy* (Mulug).—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state

(a) whether the cultivators under Solipet Channel under Ghanpur lake, Mulug Taluk, Warangal District have approached the Superintending Engineer Irrigation Circle, Warangal for digging of a channel in between the Solipet Channel and Burrakayalagudem channel under Ghanpur lake, Mulug Taluk, Warangal District

(b) if so, the action taken in the matter,

(c) whether the survey has been taken up and if not when it will be taken up; and

(d) the approximate amount of estimate and the time by which it is likely to be completed?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) The Executive Engineer, Public, Works Department Irrigation Branch Division Warangal has been instructed suitably for taking necessary action.

(c) Yes, Sir. The estimate is also under preparation.

(d) The approximate amount of the estimate is reported to be Rs. 0.60 lakh. As the estimate is still under preparation it is too early to say when it will be completed.

LIFT IRRIGATION SCHEME OF VELAMPALLI VILLAGE

389—

5499 Q. *Sri M Nagi Reddy* —Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state

(a) whether the Government has investigated the Lift Irrigation Scheme of Velampalli village (Tadutta), Palnad Taluk, Guntur District ,

(b) if so, the estimated cost and the area that can come under irrigation ,

(c) whether the Government have sanctioned the scheme , and

(d) when the work will be commenced ?

A —(a) Yes, Sir

(b) The estimated cost of the scheme is Rs 3 10 lakhs , and the ayacut proposed is 600 acres ,

(c) No, Sir. In view of the high cost of working expenses, which works out to Rs 152 per acre against Rs 60 and also high cost of scheme which works out to Rs 500 per acre against Rs 300 fixed by the Government, the scheme was dropped in view of the high cost ,

(d) Does not arise, Sir

FALL IN PRICES OF NUMBERED YARN

390—

5829-Q *Sri B Basappa (Urvakonda)* — Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Master Weavers and the Societies are not providing work to Handloom Weavers due to the fall in the price of numbered yarn and handloom cloth and the steps taken by the Government in this regard ;

(b) the nature of protection provided to the Weavers ;

(c) whether permanent protection will be provided to Handloom Weavers in view of the fact that their daily life has become miserable ,

(d) if so, the particulars of the same ?

A.—(a) Yes, Sir.

The Minister Weavers and the Weavers Co-operative Societies in the State are not in a position to provide full employment to the Weavers working under them, due to the accumulation of stocks of cloth with them. The main reason for the accumulation of stocks of cloth both in Co-operative sector and outside the Co-operative sector is the general slump in market for Mill and Handloom cloth.

The following are the steps taken by the Government as relief measures.

- (i) The Government provided relief to Co-operative Societies by permitting them to allow rebate of 5 paise per rupee during festival seasons i.e., for Dasara and Deepavali
- (ii) The Apex societies were permitted to allow rebate of 10% on retail sale of handloom cloth in their depots for a period not exceeding 45 days between December, 1974 and 31-3-1975, so as to help them to dispose off atleast 50 percent of the accumulated stocks with them and also with the Primaries, at the time the slump had set in.
- (iii) The Government permitted the Apex Societies to obtain a loan of Rs. 100 lakhs from the financial institutions concerned (repayable before 31-3-1975) with Government guarantee if required. This was done to enable the Apex organisations to procure at least 50% of the stock of cloth held by the Primaries.

The Government have issued instructions to the Apex Societies to purchase at least 50% of stock of cloth from their Primaries and pay 1/3rd of the cost in cash and the remaining amount in the shape of yarn which the Apex Societies should purchase from the Co-operative Spinning Mills in the State.

- (iv) The position was also brought to the notice of the Government of India and they have been requested to consider sanction of short term loan of Rs. 1 00 crore to the Co-operative Sector, and Rs 1 00 crore loan to Weavers outside Co-operative sector in the State for the procurement of stocks of cloth and for arranging their sale.

(b) The Co-operative Spinning Mills in the State were instructed to supply their production of yarn to the Apex Societies and the primaries affiliated to them at the price fixed by the State Government to ensure regular supply of yarn to the Weavers at market prices. A meeting of the representatives of the Weavers is being convened every month to determine the price. The State Government have also addressed the Government of India to allot the production of standard cloth to the handloom sector making available yarn at concessional prices from the Mills. The matter is under consideration

(c) and (d) The effects of recent slump in the cotton and yarn prices is only a temporary feature as the cloth produced out of yarn purchased prior to slump in prices could not be sold in market. The prices have since stabilised and in fact has shown a rising trend and the marketing of Handloom cloth will not be a problem.

If the production of standard cloth is allotted to the handloom Weaver's sector there will be better employment for the Weavers.

The High power Committee constituted by the State Government is also considering the permanent protection needed for the handloom Weavers.

MATTERS UNDER RULE 341

re : Release of Accumulated stocks of Tobacco and Cotton

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్షా, పత్తి, పుగాకు నిల్వలు ఎక్కువగా ఉన్నందువలన రాష్ట్రంలో రైతులు చాలా ఆందోళనగా ఉన్నారు. రైతులు ధారా కూడా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు ప్రభుత్వం మాత్రం చాలా నిర్లక్ష్యవైఖరితో ఉంది ఇటీవల జగజీవన్ రాంగారు హైదరాబాదు వస్తారని వారితో చర్చిస్తామని అన్నారు. వారి పర్యటన కాన్సెల్ అయింది. చొక్కరావుగారు ఢిల్లీ వెళ్లి పరిష్కరిస్తారనుకుంటే అదికూడా జరగలేదు. రైతుల పరిస్థితి ఘోరంగా ఉంది. వరలక్ష్మి సీడ్ ఎకరాకు 800 రూ.ల చొప్పున కొన్నారు. అవసరాలుతీరి అప్పులు తీర్చుకుందామనుకున్నారు. రోజుకు పది పైసలవంతున ధర తగ్గుతుంది. యీ కాటను టొబాకో నింపలు ఎలాగ అమ్ముతారో ప్రకటించాలి.

శ్రీ జె చొక్కరావు :—అధ్యక్షా, యీ విషయం సభ్యులు చాలా సందర్భాలలో చర్చించారు. పత్తికి గిట్టుకాటు ధర లేదని సభ్యులు చెప్పారు. ప్రభుత్వం కూడా వారితో ఏకీభవిస్తోంది. యీ నాడుపత్తి ధర మన రాష్ట్రం

లోనే కాకుండా మొత్తం అన్ని రాష్ట్రాల్లోను తగ్గింది రిజర్వ్‌లకు వారు కూడా క్రెడిట్ నిబంధనలపయిన కట్టుదిట్టాలుచేశారు. మన రాష్ట్ర పత్తికి గుజరాతు. మహారాష్ట్రలో ఉన్న నూలుమిల్లులు పవర్ కట్ట వలన మార్కెట్‌లో కొనుగోలుచేయడంలో ఆటంకాలు కలిగాయి. కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియావారు కొనుగోలు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరింది. అలాగే మన పార్లమెంటు సభ్యులు మన పార్లమెంటరీ వ్యవహారాల మంత్రి రఘురామయ్యగారు వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ప్రైవేటు మినిస్ట్రీతో చర్చించారు. కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా కొన్ని రోజులనుంచి ఇక్కడ మార్కెట్‌లు రేటు ముందు 840 రూ.లు ఉంటే ఇప్పుడు 920 రూ.లకు కొంటున్నారు. యీ ధర గిట్టుబాటుగా లేదని రైతులు కూడా పత్తి అమ్మడానికి ముందుకు రావడంలేదు. సభ్యులు చెప్పినట్లుగా జగజీవన్ రాంగారు ఇక్కడకు వస్తారని కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా మానేసింగు డైరెక్టరునుకూడా రమ్మన్నాము కాని అనివార్య కారణాలవలన వారు రాలేదు. కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా మానేసింగు డైరెక్టరును రమ్మన్నాము. వారు యీ రోజు 12-30 గంటలకు బొంతాయినుంచి విమానంలో వస్తున్నారు యీనాడు ముఖ్యమంత్రిగారి ఎదుట యీ రోజు సుదీర్ఘమయిన చర్చలు చేస్తాము యీ చర్చలు జరిగిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వముకు వ్రాస్తాము. అలాగే పుగాకు విషయంలో యీ సంవత్సరం కొంత విస్తీర్ణం తగ్గింది. మనకున్న పుగాకు పంటకు ఎక్కువ ధర ఇవ్వాలని రైతు ప్రతినిధులు ప్రేడు వారితోనూ చర్చించి 1 వి.గత సంవత్సరం కంటే 20 శాతం ఎక్కువ ఇవ్వాలని 1 వి.కి 250 రూ.లు గ్రేడ్ ఉన్నదానికి 1125 రూ.లు ఇవ్వాలని ఒక ఒప్పందానికి వచ్చారు. కొన్ని సందర్భాలలో యీ గ్రేడులో కొంత రైతులనుంచి తక్కువ గ్రేడులో కొంటే రైతులకు ఎన్నో ఇబ్బందులున్నాయని ప్రభుత్వముకు తెలియచేశారు జిల్లాకలెక్టరు కూడా రైతులకు ఇబ్బంది కలిగిందని గ్రేడు వారితో మాట్లాడి ఇబ్బందులు నివారించాలని జిల్లా కలెక్టరును కోరినాము. గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరు ఎదుట ఐ.ఎల్.టి.డి. వారితో కూడా దీర్ఘ చర్చలు చేసి వర్తకులతో కూడా ఒప్పందం ప్రకారంగా అమలు చేయాలని చెప్పాము. అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లను ఈ సీజనువరకు చూడమని చెప్పడం జరిగింది.

10-00 a.m.

శ్రీ బి.రామకర్మ—అధ్యక్షా, పొగాకుకు సంబంధించిన విషయాలతో ఇంతటి ముందే మంత్రిగారికి రిప్రజం చేపను వచ్చింది వల్లమే గోదావరి జిల్లానుంచి కలెక్టరుగారు ఐ.ఎల్.టి.డి. యజమానులను పిలిచి మాట్లాడారు. ఇద్దరినీ పిలిచి మాట్లాడి సమస్యను సెటిల్ చేయలేదు. ఇప్పుడు గ్రేడు తగ్గిస్తున్నారు. పొగాకు రైతులకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు ప్రతి 925 రూపాయలకు వచ్చింది కాబట్టి కలెక్టరుగారు అక్కడున్నటువంటి రైతాంగాన్ని, యజమానులను పిలిచి ఆ సమస్యను సెటిల్ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ తె.చొక్కారావు—అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు సెక్రటరీ ప్రతిరోజు కలెక్టరు టచ్‌లో ఉండడం జరుగుతున్నది. ఈ రోజు కూడా కలెక్టరుతో మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—గుంటూరు జిల్లాలో 4 రోజులనుంచి రైతాంగం పెద్ద ఎత్తున సత్యాగ్రహాలు చేస్తున్నారు. ఆ విషయం మంత్రిగారు పరిశీలించారా? చైనాతో మన సంబంధాలు మెరుగుపడినప్పుడు మాత్రమే ప్రత్తి పొగాకు ఎగుమతులు పెరిగే అవకాశం ఉంది కాబట్టి త్వరగా ఆ సంబంధాలు మెరుగుపరచడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వ పక్షాన ఏమి చేస్తారు? ఈ లోపుగా రైతులవద్ద నిల్వ ఉన్న సరుకుమీద నూటికి 70 వంతులు బ్యాంకులనుంచి అప్పుగా రిలీజ్ చేయిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అన్ని దేశాలతో మితృత్వంగా ఉండాలనేదే మన ఆశయం. శ్రీ ఓంకారుగారు చైనా వెళ్ళివచ్చి సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో మాట్లాడితే మాకు ఇబ్బందిలేదు. ఈ వేళ 12 గంటలకు మేనేజింగు డైరెక్టరు గారితో చర్చిస్తాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ —నాకు పాస్ పోర్టు ఇప్పించండి. పోయి వస్తాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు (కొల్లాపూరు):—ఈ రోజున ఆఫీసర్లు వస్తారు, మాట్లాడుతాము అంటున్నారు మాట్లాడిన తరువాత ఫలప్రదమైన సమాచారం రేపు సభకు అందజేస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఫలితాలేమైనా వస్తే సభకు అందజేస్తాము.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ప్రెస్ వారి విషయంలో విద్యుత్ కాభా మామూలు క్లారిఫికేషను ఇస్తామని చెప్పారు. ప్రెస్ వారు స్వంతంగా వస్తే పంపిస్తామని చెప్పారు అది క్లారిఫై చేయాలి. పి. ఆర్. ఓ. వారితో వెనకాల వస్తున్నామని చెప్పి రాలేదు, అదికూడా క్లారిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ జి. రాజారాం —ఆ రోజు నేను ఇక్కడ మనవిచేసిన ప్రకారంగా ప్రెస్ రిపోర్టర్లుతో మాట్లాడాను. ఎటువంటి అమెండుమెంటు కావాలని వారిని అడగడం జరిగింది. వారు 2, 3 అమెండుమెంట్లు సజెస్టు చేశారు. వాటిని నేను ఒప్పుకున్నాను. ఆ ప్రకారంగా నేను ఇన్ టిమేట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—గిరిజన కార్పొరేషను వ్యవహారంగా వశాసు కమిటీని వేయడానికి ఆ రోజున శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తిగారు ఒప్పుకున్నారు. దానిని గురించి ఏమి చేస్తున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు.—ఆ ఫైలు నాదగ్గర ఉంది. నేను ఈ వేళ వేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—చీఫ్ మినిష్టరుగారు ఒక వాగ్దానం చేశారు. శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తిగారి మధ్య శ్రీ సాగి సూర్యవారాయణ రాజుగారి మధ్య ఉన్న వివాదం విచారించి ఒక ప్రకటన చేస్తామని అన్నారు. అది ఎప్పుడు చేస్తారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇది వారి ఇద్దరిమధ్య తగాదా కాదు. రాష్ట్రం మొత్తంమీద అన్ని జిల్లా పరిషత్లలో దానిని గురించి ఉంది. దానితోపాటు

అన్ని కలిపి చేస్తాను అన్నాను, ఇంకా ఇన్ ఫర్మేషను రాలేదు. ఇది క్యాబినెట్ కు పోవాలి. ఈ అసెంబ్లీలో ప్లేట్ మెంట్ చేయకపోతే స్పీకరుగారితో మాట్లాడతాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—వారిని మీసాక్రింద అరెస్టు చేయకూడదా ?

(జవాబులేదు)

Sri A. Sriramulu :—The Minister for Health and Medical has promised to set up a tribunal to go in to various aspects Is it coming up?

*Sri K. Rajamallu :—That is under consideration I made a promise and I am constituting it

Sri A. Sriramulu .-will you constitute before this session closes?

*Sri K. Rajamallu —That is not possible.

Mr Speaker :—We will take some time to constitute.

Sri A. Sriramulu :—People are loosing faith in us; because we raise so many questions, he promises so many things.

*Sri K. Rajamallu .— I promised to constitute a committee and I am constituting it It will take some time.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—అనాడు డ్రయివరు రాత్రి అంకా రెస్టు లేకుండా పని చేసాడు. అతనికి ఎంతవరకు సహాయం చేస్తారు? తరువాత సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టరు గారి దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖామాత్యులుగారి మధ్య వచ్చిన ఘర్షణలో 40 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే రావాలని అంటున్నారు. మొత్తం 2 కోట్లు రావాలి. అది కూడా పెడ్యూల్లు కులాల వారికి దాని విషయంలో చెప్పాలి. 2 కోట్ల రూపాయలు సమితి ప్రసేదెంటు, జిల్లా పరిషత్లు తినివేస్తే మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? దానిని గురించి ప్లేటుమెంటు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను

Mr. Speaker :—Chief Minister has called for the information: He did not get so far. He will make a statement.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఫండ్స్ 1960 నుంచి వర్తించాలా లేక 1971 నుంచి వర్తించాలా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—జిల్లా పరిషత్ లో ఎంత ఖర్చు పెట్టారో ఆ ఇన్ ఫర్మేషన్ టేబుల్ మీద పెడతాము

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—1960-నుంచి వర్తించాలా లేక 1971 నుంచి వర్తించాలా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది క్యాబినెట్ కు వెళ్ళాలి. అర్డర్స్ కొంత ఇదిగా ఇచ్చారు. సమితులలో రి2 నుంచి పెట్టాలని ఇచ్చారు. అది చూడాలి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—వైజాగ్ గురించి మాత్రమే అడిగింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్లేట్ అంతటికీ ఇది వర్తించాలి. అన్ని డిపార్టు మెంటుకు వర్తించాలి.

re: Regular payment of salaries to Rural Medical Practitioners in Vedigandla Panchayat Samithi, Prakasam district.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి - శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి గారు ఒక ప్లేట్ మెంట్, శ్రీ లక్ష్మణదాసు గారు ఒక ప్లేటు మెంటు ఇచ్చారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- దానితోపాటు అన్నీ కలిపి చెబుతాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి — విశాఖపట్నం జిల్లా పరిషత్ కు సంబంధించి మేము అడిగాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- ఇది వై జాగ్ జిల్లా పరిషత్ కేకాదు; ప్లేటులో ఉన్న అన్ని జిల్లా పరిషత్ లకు ఇది వర్తింపాలి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :- భాట్లం శ్రీరామమూర్తిగారు ఒక ప్లేట్ మెంట్, లక్ష్మణదాస్ గారు ఇంకొక ప్లేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. వారిద్దరు చెప్పి దానికి తేడా ఉంది. అందుచేత దానినిగురించి చెప్పమంటున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- దానితోపాటు అన్నీ కలిపి ప్లేట్ మెంట్ చేస్తాను.

PRESENTATION OF A PETITION :

re : Grievances of Retired Teachers.

Mr Speaker :-As you are anyhow going to present the petition please be very brief

Sri C Peter Paul :-The benefits of the Liberal pension, have not been extended to teachers as yet. Since 1967 they are pending. The matter of sanction of D. A. to non-Government teachers is also pending since 1967. On account of this teachers are suffering a lot. This discrimination should not be there. In 1969 it was promised that these teachers will be treated in the same way as other Teachers, but the minimum pension has been fixed at Rs 45/- only, from 30-11-1967.

I, therefore, request that immediate action may be taken, and recommendations of the Teachers' Welfare Committee may also be accepted. On 31st of this month, the Government promised to give a reply i.e. before the end of the end of this Session.

In this behalf I present this Petition.

(The Petition was handed over to Hon'ble Speaker, by Sri Peter Paul)-

Mr. Speaker .—Petition presented

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Regular payment of salaries to Rural Medical Practitioners in Veligandla Panchayat Samithi, Prakasham District :

శ్రీ ఎన్. పాపిరెడ్డి (కనిగిరి) :- అధ్యక్షా, రూరల్ మెడికల్ ప్రాక్టీషియన్స్ విషయంలో గత సంవత్సరం ఇటువంటి కాలి ఎటెన్షన్ శీర్షానం శీనుకువచ్చాను.

Calling Attention to Matters of
urgent public importance
re Regular Payment of salaries to
Rural Medical Practitioners in
Vedigandla Panchayat Samithi,
Prakasam district

అప్పుడు సాధ్యమైనంత త్వరలో వీరందరికి జీతాలు ఇస్తామని చెప్పినారు ఆ సంవత్సరం టెలిగ్రాఫిక్ ఆర్డర్స్ పోయి ఒక సంవత్సరం కొంతమందికి, అరు నెలలు కొంతమందికి మాత్రమే ఇచ్చారు. ఇప్పుడు తిరిగి యధాప్రకారం అదే పరిస్థితి కొనసాగుతున్నది ఇప్పటికి జిల్లాలలో సమితులలో రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా జీతాలు రాని రూరల్ మెడికల్ ప్రాక్టీషన్స్ ఉన్నారు దానికి ఏదో సర్టిఫికేట్ రాలేదని అంటున్నారు సమితులలో అడిగితే వారు సర్టిఫికేట్ పంపించాం అంటున్నారు సర్టిఫికేట్ రాలేదని ఇండియన్ మెడిసిన్ వారు చెబుతున్నారని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇండియన్ మెడిసిన్ డిపార్ట్ మెంట్ కు సంబంధించి, హెల్త్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి ప్రొసీజరల్ మేటర్స్ ఎట్లా జరుగుతున్నా—ఆఖరుకు బాధపడుతున్నది యీ తక్కువ జీతాలు పొందుతున్న రూరల్ మెడికల్ ప్రాక్టీషన్స్. వారు చాలా చిన్న జీతాలు వచ్చేవారు వారికి ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలు జీతాలు ఇవ్వకపోతే అసలు వారిని ఎత్తి వేయటం మంచిదిగాని యీ విధంగా గవర్నమెంట్ ఉద్యోగులను బాధించటం మంచి పద్ధతి కాదు. మంత్రిగారు వారికి ప్రతి నెలా సక్రమముగా జీతాలు ఇచ్చేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri K. Rajamallu:—For payment of salaries to Rural Medical Practitioners, the Director of Indian Medicine and Homeopathy allots the required funds after receipt of proposals from the concerned Panchayat Samithis. The delay in releasing funds occurs when the Block Development Officers do not send their proposals according to the prescribed proforma. In the case of Veligandla Panchayat Samithi, Prakasam District, an amount of Rs.21,932 91 has been released for the years 1972-73 and 1973-74. The Block Development Officer, Panchayat Samithi, Veligandla has reported that the subsidy for the years 1972-73 and 1973-74 has been paid to the Rural Medical Practitioners and Maternity Assistants on 20-12-1974. The Block Development Officer, Panchayat Samithi, Veligandla submitted proposals for release of an advance grant of Rs.16,440/- for payment of subsidy to the Rural Medical Practitioners and Maternity Assistants working in this Panchayat Samithi during the year 1974-75. This amount of subsidy has also been released on 18-2-1975.

2. As regards measures to ensure prompt submission of proposals by the Block Development Officers, the Panchayat Raj Department at the instance of Health, Housing and Municipal Administration Department have issued instructions in their Memo.No 92/Prog.I/75-1, dated 22-1-1975 to the Block Development Officers to submit proposals in the prescribed proforma for the release of funds towards subsidy payable to the Rural Medical Practitioners and Maternity Assistants.

re: Regular payment of salaries to Rural
Medical Practitioners in Vedigandla
Panchayat Samithi, Prakasam district

working under them direct to the Director of Indian Medicine and Homoeopathy under intimation to the Government in Health, Housing and Municipal Administration Department and Panchayati Raj Department ensuring that they do not give room for complaints hereafter.

శ్రీ బి. రామశర్మ — ఇప్పుడు ప్రకాశం జిల్లా గురించి ఆర్డర్ ఇన్చ్యూ చేశారు అనుకోండి. కాని రాష్ట్రం మొత్తంలో అన్ని పంచాయతీ సమితులలో ఇక్కడ నుండి గ్రాంట్స్ ఏవయితే పంచాయతీ సమితులకు రిలీజ్ కావలసి ఉన్నవో అవి రిలీజ్ కాకపోవడంవల్ల—తమ జనరల్ ఫండ్స్ నిల్ బేలన్స్ ఉన్న ప్రాంతాలలో— నెలల తరబడి జీతాలు ఇవ్వకుండా బబ్బంది కలుగచేస్తున్న పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఇప్పుడు ప్రకాశం జిల్లాకు ఇచ్చిన ఇన్ స్టిక్షన్స్ మాదిరిగా మొత్తం అన్ని పంచాయతీ సమితులకు ఈ గ్రాంట్స్ వెంటనే అందచేస్తూ సక్రమంగా వారికి జీతాలు అందేటట్లు ఆర్డర్స్ ఇన్చూ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రాజమల్లు :- ఇది మొత్తం రాష్ట్రానికి వర్తిస్తుంది.

శ్రీ ఎమ్ ఓకార్ — ఈ విషయంలో ఇప్పటికయినా ఇట్లాంటి పికాయ తులు రాకుండా ఏర్పాట్లు చేస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు, సంతోషము. ఒక వాస్తవమైన విషయం మంత్రిగారి దృషికి వచ్చిందా? అసలు ఈ లోపం పంచాయతీ సమితుల దగ్గర ఉన్నదా? లేక ఇండియన్ మెడికల్ డిపార్టుమెంట్ దగ్గర ఉన్నదా, లేక, హెల్త్ డిపార్టుమెంట్ దగ్గర ఈ లోపం ఉన్నదా? — అనేక సమితులలో చాలా ఖాళీలు ఉన్నవి ఆ ఖాళీలు భర్తీ చేసుకోమంటే, ఉన్న వారికే జీతాలు ఇవ్వలేకుండా ఉన్నాము, ఖాళీలు ఎట్లా భర్తీ చేసుకోంటాము— అని అంటున్నారు. కాబట్టి ఆ ఖాళీలు భర్తీ చేసుకొనే విషయంలో కూడా ఆర్డర్స్ జారీ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు — అసలు అక్కడ ఒక ప్రొఫెసర్లు ఉంది. అది బి.డి.ఓ. నింపి డై రెక్టర్, ఇండియన్ మెడిసన్ కు పంపాలి. వారు పంపించటం లేదు. గత సంవత్సరం కూడ ఇటువంటి కంప్లెయింట్స్ యే వచ్చాయి. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, పంచాయతీరాజ్ సెక్రటరీ, హెల్త్ సెక్రటరీ—వీరితో మాట్లాడి ఇప్పుడు తగిన ఏర్పాట్లు చేశాము. ఇకముందు ఇటువంటివి జరగవు.

శ్రీ ఎన్. పావరెడ్డి:— దీనిలో కంబర్ సమ్ ప్రొసీజర్ వల్ల ఉద్యోగస్తులు బాధపడుతున్నారు. ఒకసారి ఇండియన్ మెడికల్ డిపార్టుమెంట్ నుండి బడ్జెట్ ఎలాట్ మెంట్ నేరుగా సమితులకు ఎలాట్ చేస్తే సరిపోతుంది. డై రెక్టర్ గా బడ్జెట్ ఎలాట్ మెంట్ సమితులకు అప్పగించవచ్చును కదా. అటువంటి ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :- ఇప్పుడు చేసిన ఏర్పాటు చాలా బాగుంది. అందువల్ల ఇకముందు ఎటువంటి డిలేన్ కావు.

re : Police atrocities on the striking Workers of National Tobacco
Factory at Biccavolu.

(శ్రీ జి. వి. అంజనేయ శర్మ (సత్తెనపల్లి) :—అధ్యక్షా, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో బిక్కవోలులో సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీలో సమ్మె జరుగుతున్న సందర్భంగా పోలీసులయొక్క ప్రవర్తన విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. లేబర్ డిస్ ట్రాబ్స్ లో పోలీసులయొక్క పాత్ర ఏమిటి అన్నది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. దాని విషయంలో నిర్దుష్టమైన డైరెక్షన్ పోలీసు డిపార్టుమెంట్ కు ఉన్నట్లు లేదు. సమ్మె చేస్తున్న వర్కర్స్ ను నేరస్థులుగా పరిగణించటము, వారిని హెబిచ్యూవల్ ఆఫెండర్స్ గా భావించి వారి కార్యకలాపాలను అడ్డగించటము, పోలీసు డిపార్టుమెంట్ ఎక్కువగా చేస్తున్నది. వారికి యీ పారిశ్రామిక వివాదాలు ఏమిటో, వర్కర్స్ ఏమిటో, వారు చేనికోసం సమ్మె చేస్తున్నారో, మేనేజ్ మెంట్ ఏమిటో, ఆ మేనేజ్ మెంట్ యొక్క దృష్టి ఏమిటో, వారియొక్క ప్రవర్తన ఏమిటో తెలియకుండా, వారు న్యాయానికి విరుద్ధంగా సంచరిస్తే లేబర్ మినిస్టర్ గారు సలహా చెప్పినప్పటికీ, న్యాయం చెప్పినప్పటికీ వినకుండా, 200 మంది కార్మికులను లాకప్ లో పెట్టారు. అక్కడ సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికులు తమకు కలకత్తా ఫ్యాక్టరీలో మాదిరిగా వేజెస్, డి. ఎ. లు ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. మేనేజ్ మెంట్—ఆ కార్మికులకు డి. ఎ వేజెస్ ఇవ్వకుండా చంపేస్తున్నారని ఆ కార్మికులు సమ్మె చేస్తుంటే—పోలీసులు ఆ మేనేజ్ మెంట్ మద్దతుగా ఉండి శాంతి యుతంగా ఉన్న కార్మికులను బెదరించి—ఆ సమ్మెను భగ్నం చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. పోలీసులు శాంతియుతంగా ఉన్న వర్కర్స్ ను బెదరించి వారియొక్క శాంతియుత కార్యక్రమాలకు అటంకం కలుగజేస్తున్నారు. ఇది యిండస్ట్రీయల్ డిస్ ట్రాబ్ కాబట్టి దీని విషయంలో మనం నేరస్థులుగా పరిగణించకూడదని పోలీసు డిపార్టుమెంట్ వారికి ముఖ్యమంత్రిగారు జనరల్ యిన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వాలని, అందులో ఈ వర్టిక్యుల్ సందర్భంలో పోలీసులు ఏ విధమైన అత్యాచారం చేయకుండా తగిన ఏర్పాట్లు చేయాలని పార్థివ్వా వారి దృష్టికి ఈ విషయం తీసుకురావడం అయింది.

10-20 a.m

Sri J. Vengal Rao:—The national Tobacco Company, Biccavole consists of two sections i.e., Cigarette factory section and Leaf Division. The Cigarette Factory Section employees 110 workers including supervisors, clerks etc and they belong to National Tobacco Company Cigarette Factory Employees' Union affiliated to the CPM. The leaf division consists of 300 permanent workers and about 1,500 female workers who were employed seasonally. They belong to National Tobacco Workers' Congress, Biccavole and affiliated to the I.N.T.U.C.

The two unions are rival unions and they do not have common issues. The workers of leaf division gave a notice of strike from 26-1-1975 to highlight the issue regarding payment of gratuity to retrenched employees. The strike however did not materialise. In the meanwhile the leaf division contract workers' union (about 40) of the National Tobacco Workers' Congress (I.N.T.U.C.) gave a notice to go on strike from 10-2-75 demanding increase of bonus from 20% to 25% and enhancement of salary by 50% for the contract workers. This strike also did not materialise. On 4-2-1975 the National Tobacco

Calling Attention of Matters
of Urgent Public Importance;
re: Police atrocities on the striking
workers of National Tobacco Factory at
Bicavole

20th March, 1975

357

Company Cigarette Factory Employees Union (C P M) gave a notice of strike on or after 20-2-1975. Meanwhile on 14-2-1975 the management terminated the services of 8 temporary workers as they refused to load cigarettes in the lorries which they use to do previously. The efforts of the General Secretary of the union to get them reinstated proved futile. The employees of the cigarette factory commenced strike from 20-2-1975. They also started relay hunger strike from 24-2-1975 onwards. The relay hunger strike was timed from 6-30 a.m. to 6-30 P.M. every day. Their current demands are (1) increase of salaries (2) reinstatement of retrenched employees (3) giving promotions according to seniority of workers and (4) dropping action against the 8 workers whose services were terminated on 14-2-1975.

The leaf division was closed by the management with effect from 1-3-1975 on account of loss incurred and the decision to reduce the operations. Consequently relay hunger strike by the workers of the leaf division commenced from 13-3-1975 demanding payment of gratuity for superannuated and retrenched employees and to allow the leaf division to continue functioning. A meeting was held on 16-3-1975 with the representatives of leaf division workers union, management and Deputy Labour Commissioner. The matter relating to the closure of the unit was already referred to for appointment of a court of enquiry. Regarding gratuity it was agreed that notices should be issued to the workers giving them an opportunity to file their claims before the Industrial Relations Officer. Management agreed to issue notices before 31-3-1975.

The local police has been maintaining law and order since the commencement of the strike. No reports have been received regarding the police atrocities on the striking workers. The situation is peaceful.

గవర్నమెంట్ పాలసి ఇండస్ట్రియల్ ట్రబుల్స్ లో లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రేక్ అయి ఎంతవరకు వాయిలెన్స్ రాదో అంతవరకు పోలీసు యింటర్ ఫియర్ కాదు. అట్లాంటి వాయిలెన్స్ వచ్చినప్పుడు పోలీసు లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్ టెయిన్ చేయాలి తప్ప మేనేజిమెంట్ ను సపోర్టు చేయాలనే పాలసి గవర్నమెంట్ ది కాదు.

శ్రీ జి వి అంజనేయశర్మ :—ముఖ్యమంత్రిగారు డిపార్టుమెంట్ వారు తయారుచేసిన స్టేట్ మెంట్ చదివారు. అందులో చాల యిన్ కరెక్టు విషయాలు ఉన్నాయి. నేను డెఫినిట్ యాలిగేషన్ చేస్తున్నాను గవర్నమెంట్ వారి పాలసి అట్లాంటిది అయినప్పటికి ఏ విధమైన దౌర్జన్యం జరగకముందే శాంతియుతంగా జరుపుతున్న వర్కర్స్ ను బెదిరించి ఆస్ట్రేలియాలో ఉన్న వర్కర్స్ పని ప్లాక్ లోగ్స్ చేత చేయించడానికి మేనేజిమెంట్ కు డిపార్టుమెంట్ మద్దతు యిస్తున్నది ఆ కార్యక్రమం ఆపమని ముఖ్యమంత్రిగారు పోలీసుచారికి యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చి వలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అట్లాంటి మద్దతు యివ్వకుండా యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యిస్తాము.

re Large-scale evictions of non-tribal landless poor in the Agency
Areas in Warangal District.

శ్రీ ఎమ్ ఓకార్ — అధ్యక్షా, ఇది చాల ముఖ్యమైన విషయం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పెడ్యూల్డ్ ఏరియాస్ లాండ్ ట్రాన్స్ఫర్ రెగ్యులేషన్ 1959 యాక్టు అని వచ్చినది. దీనిని తెలంగాణకు వర్తింపజేస్తూ 1-12-1963 లో యింకో రెగ్యులేషన్ వచ్చినది. దానిని రెగ్యులేషన్ 2 ఆఫ్ 1968 అంటారు. ఈ రెండింటితోకూడ రూల్స్ లో తెలుపబడిన విధంగా ఈ చట్టం అమలు జరుపబడును అన్నారు 11 ఆగస్ట్, 1969 లో రూల్స్ చేశారు. ఒరిజినల్ యాక్ట్ వచ్చిన తరువాత 10 ఏళ్లకు తెలంగాణకు వర్తింపజేసిన తరువాత 8 సంవత్సరాలకు అనే విషయాన్ని గమనించాలి యాక్ట్ నిజంగానే ప్రైవేటీస్యేషన్ యింటరెస్టుతో అమలు జరపాలని ఉంటే రూల్స్ చేయడానికి యిన్ని ఏళ్ళ కాలం ఎందుకు వట్టిందనే విషయం చూసినప్పుడు వారి నిజాయితీని శంకించవలసిన విషయం అని వారు తెలుసుకొని మన ముందు పెడుతున్నారు దీనిని ఎప్పటినుంచి అమలు జరపాలని తర్జన భర్జన అయింది 1971 లో హైకోర్టు తీర్పు యిచ్చినది దానికి రెట్రాన్ పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ ఉండదని 1-12-1968 నుంచి అమలు జరపాలని వారు తీర్పు యిచ్చారు. కాని దీనిని అమలు జరుపుతున్న పద్ధతులలో కొన్ని చిక్కులు ఉన్నవి. 1970 లో మరొక సవరణ చేశారు. సెక్షన్ 8 కు సవరణ చేశారు కేవలం ప్రైవేట్ లాండ్ నాన్ ప్రైవేట్స్ కొనుక్కొన్న దానికే కాకుండా, నాన్ ప్రైవేట్ లాండ్స్ నాన్ ప్రైవేట్స్ కొనుక్కొన్నా కూడ యిది వర్తిస్తుంది ఏజెన్సీ ఏరియాలో నాన్ ప్రైవేట్స్ ఎక్కడనుంచి వచ్చారు? పూర్వం ప్రైవేట్స్ లాండ్స్ అయిఉంటాయి. వారు తిరిగి అమ్ముకోవాలి అనుకొన్నప్పుడు ప్రైవేట్స్ కు అమ్ముకోవాలిగాని నాన్ ప్రైవేట్స్ కు అమ్ముకోకూడదు అధికారం లేదు ప్రైవేట్స్ దగ్గరనుంచి కొన్న లాండ్స్ నాన్ ప్రైవేట్స్ దగ్గర కొన్న లాండ్స్. రెండు తరగతుల లాండ్స్ నాన్ ప్రైవేట్ చేతులలో ఉన్నప్పుడు బేసఖలు కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ధనికులుగా ఉన్నవారి దగ్గరకు, భూస్వాముల దగ్గరకు అధికారులు పోవడం లేదు పైగా వారిదగ్గర యింతో అంతో డబ్బు తీసుకుంటున్నారు వారి జోలికి పోవడం లేదు భారం అంతా ఎకరం, అర ఎకరం ఉన్నటువంటి మామూలు పేదలమీద పెడుతున్నారు. గవ్నీమెంట్ వారికి సేను 1972 నుంచి మనవిచేస్తూ ఏచ్చాను. ప్రైవేట్ యింటరెస్ట్ లో దానిని అమలు జరపాలి అన్నప్పుడు పేదలుగా ఉన్న నాన్ ప్రైవేట్స్ ను భిక్షగాళ్ళుగా చేయకండి. నాన్ ప్రైవేట్స్ యొక్క యింటరెస్ట్, పేదవాళ్ళయొక్క యింటరెస్ట్ చూడండి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఏజెన్సీ ఏరియాలో గవర్నీమెంట్ లాండ్స్ విషయంలో రిలాక్సేషన్ యిచ్చారు. నాన్ ప్రైవేట్ మాగాణి అయితే రెండున్నర ఎకరాలు, మెట్ట అయితే 5 ఎకరాల వరకు కలిగి ఉండడానికి అవకాశం యిచ్చారు. అదే అవకాశాన్ని ప్రైవేట్ లాండ్స్ కొన్న సందర్భంలో, నాన్ ప్రైవేట్ లాండ్స్ సందర్భంలో యివ్వండి అని మనవి చేస్తూ వచ్చాను. ఈ మధ్యలో పోలీసులు జోక్యం చేసుకొని తమ డబ్బు దాహంతోగాని మరొక రకంగా గాని, యితర కక్ష సాధించుకోడానికి గాని, పతేల్ పట్వారీలు చెప్పిన పికాముతులవల్లగాని పేద ప్రజలను వివరీతంగా బాధ పెడుతున్నారు. గవర్నరుగారి ద్వారా వెంటనే

Calling Attention to Matters of
Urgent Public Importance.
re Large-scale evictions of non-tribal
landless poor in the agency areas
in Warangal district

20th March, 1975.

359

ఆర్డర్ చేయించవచ్చు దీనికోసం పెద్ద ఆలస్యం కావలసిన పని లేదు రెండున్నర ఎకరాలు మా గాడి, 5 ఎకరాలు మెట్ట ఉన్న పడులో అటువంటి వారిని డిప్లెక్స్ చేయకుండా వాళ్ళవరకు పూర్తి రక్షణ కల్పించండి ఆ పైన ఉన్నవారికి ఈ చట్టం వర్తింప చేయండి. అట్లా మిరహాయించడానికి నిర్ణయకపోతే రెండున్నర ఎకరాలు మాగాడి, 5 ఎకరాలు మెట్ట కలిగి ఉన్న వాన్ ట్రైబ్స్కు అంత భూమి వేరే చోట ఫారెస్టునుంచి గాని, యింకోచోట నుంచి చూపండి. కాని భిక్షగాళ్ళుగా వెళ్ళగొట్టవద్దని మనవి చేస్తున్నాను

Sri B Sriramamurthy :—From the year 1970 to the end of February 1975, 640 non-Tribals in the Taluks of Mulug and Narasum-pet of Warangal District have been evicted from unauthorised posses-sion of lands in the Scheduled Areas to the extent of Ac 1141.29 under the provisions of the Andhra Pradesh Scheduled Areas Land Transfer Regulation 1 of 1959 as amended in 1970 The year-wise breakup is as follows

Year	No. of Non-Tribals evicted	Extent involved Acres
1970	6	8.33
1972	120	204.37
1973	119	208.03
1974	342	627.37
1975	53	93.19 (January and February 1975)
Total	640	1141.21

The above details would disprove the statement that the Non-Tribal landless poor persons are being evicted enmass In fact, all the above non-Tribals are not landless poor but most of them are landed ryots who had grabbed the lands of the poor tribals by exploiting their poverty and ignorance. Further, the eviction proceedings had been initiated and finalised only after following the procedure laid down in the Andhra Pradesh Scheduled Areas Land Transfer Regula-tion 1959 and the rules issued thereunder by executing ejectment decrease in individual cases.

2. Out of the 640 non-Tribals that were evicted, 597 filed 77 Writ Petitions in the High Court against the eviction orders Out of the 77 Writ Petitions 21 were dismissed against the non-Tribals and 7 were allowed in favour of the Non-Tribals by the High Court. Out of the remaining 49 Writ Petitions counters have been filed in 27 cases and counters are yet to be filed in the balance of 22 cases All these 49 Writ Petitions are pending in the High Court.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు ఓంకార్ చాలా క్లియర్ గా యీ విషయమై చెప్పారు. నేను ఎక్కువగా చెప్పవలసిన అవసరం 10-30 a.m.

Calling Attention to Matters of
Urgent Public Importance:
re: Large-scale evictions of non-tribal
landless poor in the agency areas in
Warangal district

లేదు. ఇప్పుడు యీ ట్రైబల్ ఏరియాస్ లో నాన్-ట్రైబల్ పీపుల్ ను కూడా తీసుకుంటున్నారు వాళ్లను బిచ్చగాళ్లను చెయ్యడం కాకుండా, వారి విషయం కూడా సానుభూతితో చూడాలి వరంగల్లే కాదు, అదిలాబాద్ లో కూడా వారు వారివద్దకు వెళ్ళి కొంటే, యిది మీదికాదు అని బేదఖలు చేసి వారిని అవస్థ పెడుతున్నారు అట్లా కాకుండా చూడాలి

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—వీళ్ళు నాన్-ట్రైబల్స్, ట్రైబల్స్ నుంచి పొలాలు తీసుకున్నారు. రెండవది—వీరు లాండెడ్ పర్సన్స్, లాండ్ లెస్ పూర్ కాదు మూడవది—ఇది ప్రస్తుతం హైకోర్టులో ఉంది. కాబట్టి, నేను ఇంతకంటే ఏమీ వివరాలు చెప్పలేను.

శ్రీ యస్ పాపిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తమ సమాధానములో వారు లాండెడ్ పర్సన్స్ అంటున్నారు. లాండెడ్ పర్సన్స్ నుంచి తీసుకుంటే మాకు ఆజ్ఞాపత్రం లేదు అటువంటి చర్యకు మేము అభినందిస్తాము కాని, మేము కోరేది నాన్-ట్రైబల్స్ అయినప్పటికీ, డి-నోటిఫైడ్ లాండ్ అయినప్పటికీ, రెండున్నర ఎకరాలు మాగాణి, అయిదెకరాలు మెట్ట ఉన్న వారిని మినహాయించాలి. లాండ్ లెస్ పూర్ ను దృష్టిలో పెట్టుకుని యిది చెయ్యాలి. అటువంటి వారిని మినహాయించాలి. లాండెడ్ పీపుల్ పై చర్య తీసుకుంటే అందుకు మేము అభినందిస్తాము. ఇంతకు ముందు నేను చెప్పిన వారిని మినహాయిస్తారా?

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—చట్టం ప్రకారంగా, మనం ఇచ్చిన రూల్స్ ప్రకారంగా అక్కడ చేయబడింది. ఇప్పుడిది కోర్టులో వుంది. నేను తిరిగి ఎగ్జామిన్ చేసే పరిస్థితికూడా లేదు

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఇక్కడ ప్రధానమైన విషయాలు మూడు ఉన్నాయి. మొదటిది—మంత్రిగారిచ్చిన తేకలప్రకారమే—నుమారుగా వారు యిచ్చిన తేకల ప్రకారం మనిషి ఒక్కొక్కరికి ఒకటి, ఒకటిన్నర ఎకరాలకంటే ఎక్కువ లేదు. నేను 15 మంది పేర్లు ఉన్న దిరఖాస్తు ఇచ్చాను, 14 ఎకరాల భూమి. మేము పేదలగురించి అడుగుతున్నాము. హైకోర్టులో ఉన్నదంటున్నారు—అదేమంటే 1-11-1963 కు పూర్వం కొన్నదా, లేక అంతకుముందు కొన్నదా? అనే విషయంపై హైకోర్టు రిటో పిటిషన్. అందువలన, అది మనకు అడ్డమేమీ రాదు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ హామీకూడా యిచ్చారు. అవసరమైతే యీ యాక్టును అమెండు చేస్తామని వారు అన్నారు అందుచేత, మీ చేతిలో ఉన్న అధికారాన్ని ఉపయోగించి, గవర్నరుగారి ద్వారా ఒక ఆర్డరు పడేస్తే సరిపోతుంది ఈ సెక్టన్ ను మినహాయించాలి. పశేల్ పటూరీలు రైతులు డబ్బు యిస్తే తప్ప రెవిన్యూ రికార్డులో ఎంటర్ చెయ్యరు. కాగితాలు ఉన్నప్పటికీ, పహిణిలో పేరు ఉందా. లేదా అని డబ్బు ఇస్తేనే ఎంటర్ చేస్తున్నారు, లేకపోతే బేదఖలు చేస్తున్నారు ఇప్పటికయినా స్పష్టంగా హామీ యివ్వాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడే ఉన్నారు వారు హామీ యివ్వాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — నేనుకూడ ప్రైవేట్ ఎక్కువగా ఉన్న ఏరియా నుంచి, ఆ నియోజకవర్గంనుంచి వచ్చినవాడినే నాకు ఆ సమస్యలు తెలుసు.

శ్రీ యం. ఓంకార్ — మీరు ఇచ్చిన హామీ నిలబెట్టుకోండి

శ్రీ జె వెంగళరావు — దానినిగురించి ఇప్పుడే చెప్పడం కష్టం. అది ఆలోచిస్తామని మాత్రం చెబుతున్నాను.

re : PREVENTION OF "RED-ROT PEST" IN VISAKHAPATNAM AND
SRIKAKULAM DISTRICTS

శ్రీ పి వి రమణ (అనకాపల్లి) — అధ్యక్షా, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం చెరకుకు యీ రెడ్-రాట్ డిసీజ్ వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు కావస్తున్నది చాలా విర్తెంట్ గా పెరుగుతున్నది. దీనిని చంపాలంటే మందులు కూడా లేవు చెరుకునుతీసి తగలబెట్టడం కోసం యింకేవిధంగానూ సాధ్యం కావడంలేదు. ఈ రెడ్-రాట్ తగలకుండా కొత్త రకం చెరకు వచ్చింది. అది కూడా యీ నాడు రైతులకు అందుబాటులో లేదు. మనకు వుంటే అగ్రికల్చర్ ఫారమ్స్ లో రైతులకు సబ్సిడీ యిచ్చి, మరొక విధంగా సీడ్ సప్లయ్ చేసి, దీని గురించి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. పూర్వం యిది శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వచ్చి వన్నెండువెల ఎకరాలలో వచ్చి మొత్తం నాశనం అయిపోయింది. కాబట్టి, మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను ఇదివరకు కూడా కానినభలో యీ విషయం వస్తే—ఆనాడు, దీని గురించి కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాశాము, కొన్ని లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది, కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి వచ్చిన తరువాత, చర్యలు తీసుకుంటామని ఆ నాడు బి.వి. సుబ్బారెడ్డిగారు మంత్రిగా వున్నప్పుడు చెప్పారు. ఆ నాడు కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి ఎంత వచ్చింది? ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది? ఇది రాకుండా వుండడానికి, కొత్తగా వచ్చిన చెరుకును రైతులకు యివ్వడానికి ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? మంత్రిగారిని స్టేట్ మెంట్ యివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అధ్యక్షా, ఈ రెడ్-రాట్ చెరుకు నాటుతున్న తున్నప్పుడే సంభవించే తెగులు కాబట్టి మంచి విత్తనం నాటవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ సంవత్సరం కూడా శ్రీకాకుళంలో 240 హెక్టార్స్ లో, 24 గ్రామాలలో, వైజాగ్ లో 355 హెక్టార్స్ లో కనబడింది. దానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వారు సిఐ-62101 అనే రకం—రెడ్-రాట్ నిరోధపు రకం చెరకు ప్రవేశపెట్టారు. రమారమి 600 హెక్టార్స్ విస్తీర్ణంలో గల భూమియందు శ్రీకాకుళంలో వేళారు ఈ రకమైన చెరకు ఎక్కువ దిగుబడి యివ్వనందువలన యీ చెరకు ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో వేయబడడం జరగలేదు ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వారు మరొక రెడ్-రాట్ తెగులు నిరోధానికి—సిఐ691ఎ37 రకం ప్రవేశపెట్టారు ఈ రకం రెడ్-రాట్ ను నిరోధించడమేగాక, ఎక్కువ దిగుబడి కూడా ఇస్తున్నది. అందుచేత, యీ రకాన్ని సంవత్సరం ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేసి, యీ రెండు జిల్లాలలో వ్యాపింపజేయడానికి

ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నవి. ఇది ఎక్కువ వ్యయంతో సంబంధించినది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒక 20 లక్షల స్కిము మనం వంపించినప్పుడు వారు—మగర్ ఫ్యాక్టరీస్, మార్కెటింగ్ కమిటీ నిధులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధులనుంచి నిర్వహించాలి అన్నారు. మనం ఇప్పుడు అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో, యీ చెరకు ఉత్పత్తికి సంబంధించి, మన ప్రణాళికలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే వాటిలో నుంచి అయినా, దానిని కొంత తీసుకోవాలని, ఫ్యాక్టరీస్ నుంచి కూడా ఇదివరకు కేన్ డెవలప్ మెంటు నుంచి ఏమీ నిధి ఇవ్వడం లేదు, అక్కడ నుంచి కూడా తీసుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీని నిర్మూలనకు ప్రయత్నం చెయ్యాలనే ఆలోచనలో వున్నది.

PAPERS LAID ON THE TABLE

AMENDMENT TO THE A P MOTOR VEHICLES RULES, 1964
UNDER SEC 133 OF THE MOTOR VEHICLES ACT, 1939

10-40 a.m The Minister for Transport (Sri J Chokka Rao) :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the notification issued under G O Ms No 215, Home (Transport-I) Department, dated 22-2-1975 containing an amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964 under Sub-section (3) of Section 133 of the Motor Vehicles Act, 1939.

Mr. Speaker :—Paper laid on the Table.

PRESENTATION OF THE SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1974-75.

The Chief Minister (Sri J. Vengala Rao) :—Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Finance I beg to present the statement showing the Supplementary Estimates of Expenditure for 1974-75.

Mr. Speaker:—Under the proviso to rule 170 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I am to announce to the House that the cut motions in respect of Supplementary Estimates of Expenditure for 1974-75 will be received upto 5 00 p.m to-day (20th March, 1975).

Sri Syed Hassan :—Sir, why not you make it to-morrow ?

Mr. Speaker.—The rule says it is on the day on which it is presented.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS FOR 1975-76.

(Demands—Police Administration, Fire Services, Administration of Justice, Jails Administration, Stationery and Printing Department)

శ్రీ జె. వెంగళరావు —అధ్యక్షా, పోలీసు డిమాండు మీద గౌరవసభ్యులు చాలా మంది నిన్న అంతా మాట్లాడారు. రజాల్ అబి గారు వైడింగ్ స్పీచ్ చేశారు. పోలీసు డిమాండు మీద చాలా మంది కోపంగా మాట్లాడతారు. సహజమే. పోలీసు డిపార్టుమెంటు పని —థాంక్ లెస్ జాబ్ అందరినీ సంతృప్తిని పెట్టలేదు. గౌరవ సభ్యులు కొంతమంది చెప్పినట్లు కొన్ని లోపాలుకూడా

పున్నమాట నిజమే. నేనూ అంగీకరిస్తాను ఇవన్నీ చెప్పేటప్పుడు పున్న పరిస్థితులను కూడా ఒకసారి గౌరవ సభ్యులు ఆలోచించాలని మాత్రం నేను కోరుతున్నాను. పోలీసువారికి చాలా క్లిష్టమైన బాధ్యత. ఏమీ చేయకపోతే యిస్రెఫియంట్ అంటారు, కాస్త చేస్తే ఎక్సెస్ అవుతుంది క్రిటికల్ పొజిషనులో యీ డిపార్టుమెంటు పని చేయవలసిన అవసరమున్నది మొదట నేను మరవి చేసినప్పుడే ఈ పోలీసు డిపార్టుమెంటు-యిదివరకటి బాధ్యతలు వేరు, యిప్పటి పోలీసు డిపార్టుమెంటు బాధ్యతలు వేరు అని మనవి చేశాను. కాలాన్ని బట్టి పరిస్థితి మారింది వెనుక పోలీసు డిపార్టుమెంటు పని లా అండ్ ఆర్డర్ మెయింటెయిన్ చేయడం మాత్రమే ఉండేది స్ట్రీయిక్ వంటివి ఎప్పుడోకాని వుండేది కాదు. ఇన్ని ఇండస్ట్రీలు, కాలేజీలు, స్కూల్స్, యూనివర్సిటీలు యిన్ని వుండేవి కాదు. గ్రామాలలోకి అప్పుడప్పుడు బీటు జవాను వెళ్ళేవాడు. అప్పుడు లా అంటే కూడా ఎక్కువ రెస్పెక్టు వుండేది. లా అంటే రెస్పెక్టు తగ్గిన యీ రోజుల్లో పోలీసుది చాలా క్లిష్టమైన బాధ్యతగా వున్నది. ఈనాడు ఎక్కడ ఏ ఊరిలో ఏమి జరుగుతుందో చెప్పడం కష్టం. ఏ కాలేజీలో, ఏ పారిశ్రామిక సంస్థలో స్ట్రీయిక్స్, లాకౌట్స్, రాయటింగ్స్ జరుగుతాయో చెప్పలేము గౌరవ సభ్యులందరూ యీ విషయం గుర్తించాలని నేను యీ మాటలు చెబుతున్నాను కొంత మంది గౌరవసభ్యులు గత బడ్జెటు సమావేశానికి-18 కోట్ల నుంచి 24 కోట్లకు పెరిగిన మాట చెప్పారు. ఇందులో పోలీసును మాడ్రనైజ్ చేయడానికిగానీ, ప్రైవైజ్ చేయడానికి కానీ ఖర్చు చేసినది చాలా తక్కువ. రెండు కారణాలవల్ల యీ బడ్జెటు పెరిగింది పెట్రోలు ధర బాగా పెరగడం ఒక కారణం పోలీసు డిపార్టుమెంటు వెహికల్స్ లా అండ్ ఆర్డర్ మెయింటెయిన్ చేయడంకోసం తిరుగు తూవుండాలి, పెట్రోలు వాటికి కట్ చేయలేము. పెట్రోల్ ఛార్జీలు కోట్ల కొలది పెరిగిపోయాయి. రెండవ కారణం-డి ఎ. పెరగడం ఇతర స్టేట్స్ తో కంపేర్ చేసుకున్నట్లయితే దీనిని మాడ్రనైజ్ చేయడానికిగానీ, ప్రైవైజ్ చేయడానికి కానీ మనం బహు తక్కువ ఖర్చు చేస్తున్నాము బ్రిటిషు గవర్నమెంటు మైములోగానీ, నైజామ్ గవర్నమెంటు మైములోగానీ ఇన్ని పోలీసు స్టేషనులు లేవు. యిప్పుడు జనాభా విపరీతంగా పెరిగిపోయింది దానికి తగినట్లుగా పెంచలేము కానీ ఎక్కువగా ఖర్చుపెట్టక తప్పదు రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలను కాపాడాలి; పెరుగుతున్న క్రైమును కంట్రోలు చేయాలి ఈ దృష్ట్యా పోలీసు బలాన్ని పెంచవలసిన అవసరమున్నది. దొంగతనాలలో కూడా మాడ్రన్ మెథడ్స్ ఉపయోగించడం జరుగుతున్నది ఇదివరకు పోలీసు స్టేషను నుంచి కాలినడకనో, నైకిలు మీదనో వెళ్ళి దొంగలను పట్టుకునేవారు, ఇప్పుడు కార్లమీద వచ్చి దొంగతనాలు చేస్తున్నారు. వైట్ కాలర్ క్రైమ్ కూడా ఎక్కువై పోయింది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, యిప్పుడున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా పోలీసు డిపార్టుమెంటును తీసుకువెళ్ళాలి. గౌరవ సభ్యులు చేసిన విమర్శలతో కొంత యదార్థం కూడా వున్నదని నేనూ ఒప్పుకుంటాను. ఇదంతా బాగా వున్నది, దేవతలు ఇందులో వున్నారు అని నేను చెప్పడం లేదు. సంఘంలో ఎన్ని లోపాలున్నాయో అన్ని యీ డిపార్టుమెంటులో కూడా వున్నాయి. లోపాలు లేకుండా కాపాడవలసిన డిపార్టుమెంటులో యిన్ని లోపాలు ఉండడం మంచిది

కాదు. డిపార్టుమెంటును స్క్రిమ్లైన్ చేయాలి, లోపాలను సరిచేయాలి. స్క్రియిక్స్, లాకౌట్స్-యితర సేరాలు కంట్రోలు చేయడానికి వెనుకటి మాడిరిగా రూడ్ మెథడ్స్ పనికిరావు సైంటిఫిక్ మెథడ్స్లో యిన్వెస్టిగేషన్ జరగాలి దానికి తగినట్లుగా యీ డిపార్టుమెంటును మూడ్రనైజు చేయాలి. ట్రెయినింగు యివ్వాలి. అయితే దీనికోసం ఎంత ఖర్చు చేస్తున్నామో ఒక మాట చెబుతాను. మన రాష్ట్రంలో 75 వ సంవత్సరం-నేను ప్రజెంటు చేసిన బడ్జటు ప్రకారం చూస్తే 1107 మంది జనాభాకు ఒక పోలీసు కానిస్టేబిలును పెడుతున్నాము. మహారాష్ట్రలో 706 మందికి ఒక పోలీసు కానిస్టేబిలు వున్నాడు కర్నాటకలో 908 మందికి ఒక పోలీస్ కానిస్టేబిలు వున్నాడు. తమిళనాడులో 1022 మందికి ఒక పోలీసు కానిస్టేబిలు వున్నాడు. వంజాబు, హరియానా, ఢిల్లీలను చూస్తే మనకంటే వారు ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారు. జవాభా పెరిగిన దృష్ట్యా కూడా మనం పెంచలేక పోతున్నాము ఊరికే మనుషులను పెంచుకపోవడం కూడా నాకు యిష్టం లేదు మొబిలిటీ యిచ్చి, మూడ్ర నైజు చేసి, మూడ్రన్ స్క్రిప్స్లో క్రైమ్ డిటెక్టు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి కానీ ఊరికే జనాభాను పెంచడం కూడా న్యాయం కాదని నా అభిప్రాయం. పోలీసు డిపార్టుమెంటు అంటే వెంగళరావు గారికి చాలా అభిమానం అన్నారు కొంతమంది అసలు ఈ డిపార్టుమెంటును స్క్రిమ్లైన్ చేసి, ఈ డిపార్టుమెంటు బాగావుంటేనే స్టేటు బాగావుంటుంది; మిగతావాటిలోని లోపాలను సరిచేయడానికి అవకాశం వుంటుంది అంతకంటే వ్యక్తిగతంగా నాకు ఏమీలేదు అందుకోసం కంప్లీట్ థింకింగులో మార్పు రావాలి కానిస్టేబిలును రానురాను తగ్గించాలి. ఇప్పుడు కానిస్టేబిలును మాచి భయపడే రోజులు పోయాయి. రిట్రెంచి మెంటు ఉండాలనికాదు కానీ క్రొత్తగా రిక్రూట్ మెంటు వచ్చినప్పుడు క్రైమ్ డిటెక్టు చేయడానికి, లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్టెయిన్ చేయడానికి, ట్రాఫిక్ ను రెగ్యులేట్ చేయడానికి వుపయోగించే విధంగా స్టాపును తీసుకోవాలి కానిస్టేబిలు చేయి ఎత్తితే ఆగే పరిస్థితి లేకుండాపోయింది, మూడ్రన్ మెథడ్స్లో సిగ్నల్స్ ఏర్పాటు చేసి, ఆఫీర్స్ రాంకులో ఎస్. ఐ లనూ, స్పెషల్ ఎస్. ఐ లనూ-కేడర్స్ పెంచితే తప్ప వీలుకాదు. ఆధునిక పద్ధతులకు అనుగుణంగా ఈ శాఖను పెంచాలనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి వున్నది. దీనిలోని లోపాలను మినిమైజ్ చేయాలని నేను కూడా ఆలోచిస్తున్నాను. లెక్కల ప్రకారం ఎంతమందికి ఒక కానిస్టేబిలు వున్నాడో చెప్పాను. పర్సంటేజ్ ఆఫ్ ఎక్స్ పెండిచర్ బడ్జటులో పెట్టుకున్నాము. మనం 4.6 శాతం ఖర్చు చేస్తున్నాము. తమిళనాడులో 4.87 శాతం ఖర్చు చేస్తున్నారు కర్నాటకలో 4.19 శాతం ఖర్చు చేస్తున్నారు. మహారాష్ట్రలో 7.28 శాతం ఖర్చు చేస్తున్నారు. కంపారిటీవ్ స్టడీకోసం యీ ఫిగర్స్ తమముందు ఉంచుతున్నాను జీతాలు తక్కువ అన్నారు తక్కువ వున్నాయనుకోండి కానీ మన ఆర్థిక పరిస్థితులదృష్ట్యా యింత కంటే ఎక్కువ యిచ్చే వీలులేదు. సంవత్సరానికి ఒక్కొక్క పోలీసు స్టేషనుమీదా బిల్డింగు కాకుండా, రికరింగు ఎక్స్ పెండిచర్ సుమారు 75-80 వేలవుతుంది. కంటిన్యూ

ఉన్న ఒక పోలీసు స్టేషనుకు మొబిలిటీ ఇచ్చి వెహికల్, వైరెస్ నెట్ ఇచ్చి నట్లయితే. పెట్రోలింగ్ ఇంకా ఎక్కువగా చేయడానికి డిటెక్టర్ వర్క్కు బాగా ఉంటుంది. పోలీసు స్టేషన్లను వాటిలో మెన్ ను ఇంక్రిజ్ చేసుకుంటూ పోతే లాభం లేదనే అభిప్రాయం ఉంది ఆ రకంగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెటులో ఒక తప్ప జరిగింది ఆ విషయం కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యులు చెప్పారు నేనూ ఒప్పుకుంటున్నాను. సి పి ఐ - ఎం అని చెప్పే బదులు సి పి.ఐ. అని మాత్రం పడింది

శ్రీ ఎం ఓంకార్ :—ఇందులో కూడా పోలీసు మనస్తత్వం ప్రదర్శించారని చెబుతున్నాను?

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—వారి పార్టీ దృక్పథం అందరికీ తెలిసినదే. నేనేమీ వ్యక్తిగతంగా చెప్పదలచలేదు ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో పోలీసు డిపార్టుమెంటు శాధ్యతను సక్రమంగా నిర్వహించాలని ప్రజల అభిమానం పొందే పద్ధతిలో చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను దేశంలో క్రైం చాలా పెరిగింది. జనాభాతో పాటే క్రైం పెరిగింది. ఇంతకు పూర్వమే ఒక మర్దరు కేసు గురించి జవాబు చెప్పాను. క్రైం డిటెక్టు చేయాలి. స్థానికంగా ఉండే పోలీసు ఉద్యోగులు నేరస్థులతో కొల్లాకొట్టే చేస్తున్నారని ప్రభుత్వ దృష్టికి రావడం అక్కడక్కడ రావడం ఉంది, అటువంటి సందర్భాలలో వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం పోలీసు డిపార్టుమెంటులో కొన్ని సంవత్సరాలుగా రిక్రూట్ మెంటు స్టాప్ చేయడంవల్ల రాంగ్ ప్రమోటీలు ఎక్కువైనారు. వారికి రావలసిన పర్సంటేజికంటే ఎక్కువ వచ్చారు. అందు వల్ల డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటులో ఎస్ ఐ లు ఎక్కువగా తీసుకురావాలి. ఇటీవల కొంతమందిని రిక్రూట్ చేశాం గ్రాడ్యుయేట్లను డైరెక్టుగా రిక్రూట్ చేసి వారికి ట్రైనింగు ఇచ్చి తయారుచేయాలి. సంవత్సరం సంవత్సరంన్నరలో ఎస్ ఐ కు శిక్షణ ఇచ్చి తయారు చేసి అవంతపురం నుంచి ఇక్కడకు పంపితే హెడ్ కానిస్టేబిల్స్ పాడు చేస్తున్నారు. కొంతమంది క్రిందివారు, కొంతమంది పైవారు పాడుచేస్తున్నారు. నేను ఫ్రాంక్ గా చెప్పవలసి వుంది పై ఆఫీసరు కరెన్టు అయితే లంచాలు ప్రోగ్రెస్సివ్ యివ్వాలంటే వాడు కరెన్టు కాక తప్పడం లేదు. క్రింద ఉన్న హెడ్ కానిస్టేబులు అలవాటుపడ్డవాడు. మీ కెందుకు, మేము తెచ్చి యిస్తామంటారు. ఈ విధంగా రెండు వైపుల నుంచి డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు కాపాడవలసి ఉంటుంది. అట్లా చేస్తే తప్ప ఈ డిపార్టుమెంటు బాగుపడదు ఉపన్యాసాల వల్ల కాదు, ఎస్.పి. మంచివాడై ఉండాలి. అతడు శ్రద్ధ తీసుకుని డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు ప్రొటెక్టు చేయకపోతే వారు పాడై పోతారు ఆరకంగా చేసి డైరెక్టు రిక్రూట్ మెంటు కాపాడితే తప్ప ఈ డిపార్టుమెంటు స్టీరింగ్ లైన్ కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అందుకే ప్రయత్నం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను అంజనేయ శర్మగారు ఇతర మిత్రులు పారిశ్రామిక తగాదాలు వచ్చినప్పుడు పోలీసు శాఖ మేనేజిమెంటుకు మద్దతుగా ఉంటోందని చెప్పారు. అటువంటివి జరగనివ్వము. ప్రభుత్వ పాలసీ ప్రకారం చేయాలి. మేనేజిమెంటుకు కాని భూస్వాములకు కాని కీలు బొమ్మలుగా పని చేయడానికి లేదు. భారత ప్రభుత్వ లేబరు పాలసీ ప్రకారం చేయవలసి ఉంటుంది.

వై లెన్స్ లేకుండా ఉండడం ప్రధానమైన విషయం గత సంవత్సరం మన రాష్ట్రంలో రెండుచోట్ల కార్మికులకు యజమానులకు వచ్చిన తగాదాలో దౌర్జన్య చర్యలు జరిగాయి నెల్లూరు జ్యూట్ మిల్స్ కు సంబంధించి ఒకటి, హైదరాబాదు ఇంజనీరింగ్ ఇండస్ట్రీలో రెండవది లేబరు మేనేజిమెంటు వద్దకు వెళ్లి కొట్టడం, కొంతమంది చనిపోవడం జరిగింది. ఇటువంటివి లేకుండా రాజ్యాంగ బద్ధంగా పోరాడితే ప్రభుత్వం లేబరు వెంటనే ఉంటుంది. దౌర్జన్యం వస్తే మాత్రం పోలీసులు చూస్తూ ఊరుకోలేదు అది రాష్ట్రానికి మంచిది కాదు కూడా. ఇండస్ట్రీయల్ అన్ రెస్ట్ మంచిది కాదని నేను అందరకు చెబుతున్నాను అది మనలనే దెబ్బ కొడుతుంది ఎక్కడైనా కార్మికులకు అన్యాయం జరిగితే వారి తరపున పోట్లాడడానికి తప్పక అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— పోలీసు వెర్సన్ ను మాత్రం నమ్మ వద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :— నేను ఎవరి వెర్సన్ నమ్మను నా నిర్ణయానికి నేను వస్తాను నేను కూడా పల్లె గ్రామం నుంచి వచ్చిన వాడినే వారి రైట్స్ ఎంతవరకు సపోర్ట్ చేయాలో అంతవరకు శుభకుండా చేస్తాం వై లెంట్ మెథడ్స్ అనుసరిస్తే మాత్రం పోలీసు ఎంటర్ కాక తప్పదు. ఇందులో సభ్యులందరూ సహకరించాలని కోరుతున్నాను ఓంకార్ గారికి ఏమి చెప్పినా తృప్తి కాదు, ఏమి చేయను? అటువంటి మంచి వాతావరణం కోసం ప్రయత్నం చేయండి. హరిజనుల హరాస్ మెంటు గురించి చెప్పారు అనేక కంప్లయింట్స్ ఉన్నాయి ప్రధాన మంత్రిగారు కూడా ముఖ్యమంత్రిల సమావేశంలో చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయమై ప్రత్యేకమైన ఇన్ స్పెక్ షన్స్ ఇవ్వడమే కాకుండా ఒక ప్రత్యేకమైన సెక్ క్రియేట్ చేసినా కంట్రోలులో ఛీఫ్ సెక్రటరీ చూస్తున్నారు. ఇటువంటివి జరిగినప్పుడు చిన్న ఉద్యోగులు కాకుండా కలెక్టరు, ఎస్ పి. వెళ్లి స్వయంగా పరిశీలించి వీకర్ సెక్షన్స్ కు ప్రొచెక్ షన్ ఇవ్వాలనేది ప్రభుత్వ విధానం. దీనిని ఖచ్చితంగా అమలు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. భూస్వాములతో వచ్చిన తగాదాలలో కూడా అనవసరంగా భూస్వాములకు మద్దతు ఇవ్వడానికి పోలీసు వెళ్ళకూడదని. ఎస్ పి పర్మిషన్ తీసుకుని వెళ్లాలని ఇన్ స్పెక్ షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ రకంగా కార్యక్రమం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను చాలామంది గౌరవ సభ్యులు కరప్షన్ గురించి చెప్పారు. లారీలను ఆపడం, డబ్బు కలెక్ట్ చేయడం గురించి చెప్పారు నేను కాదని చెప్పలేను. నాకు కూడా కొంత తెలుసును. ఐ.జి.పి.కి అంబులికి అనేకసార్లు చెబుతున్నాను అవసరమైతే లారీలలో ఎస్ పి, డి.ఐ.జి. మారు వేషాలతో ప్రయాణం చేసి ఐనా అక్కడిక్కడే సస్పెండ్ చేయాలని ఇన్ స్పెక్ షన్స్ ఇచ్చాం. శ్రీ కాకుళం నుంచి లారీ హైదరాబాదు కాని మద్రాసు కాని పోయేటప్పటికి ఎంత డబ్బు వెచ్చించాలో చెప్పారు. నేను డిన్నే చేయడము లేదు. ఉన్న తప్పు ఒప్పుకోడానికి ప్రిప్రేజి అడ్డం రాదు. ఈ విషయంలో బాగా ఓవర్ హాల్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసు వెర్ ఫేరు విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది. కొన్ని లోపాలు ఉన్నప్పటికీ డిపార్టుమెంటు చాలా కష్టమైన కష్టమైన

పరిస్థితులలో పని చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కొంత మంది సడెన్ గా కొన్ని చోట్ల చనిపోవడం జరుగుతుంది వారి కుటుంబాలకు సహాయం చేయాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యంతో వెల్ఫేరు యాక్టివిటీస్ గురించి ప్రశ్నక మైన శ్రద్ధ తీసుకునేదానికోసం రాఫిల్ వేసి 70 లక్షల రూపాయలు కార్పస్ ఫండ్ బ్యాంక్ లో వేసి ఆ డబ్బుతో పోలీసు కాన్స్టేబుల్స్ కు సహాయం చేయాలనే పెద్ద కార్యక్రమం తీసుకున్నా, అదీ కాకుండా, పోలీసు హౌసింగ్ విషయంలో మనం చాలా చేశాము 80% వరకు కవరు చేశాము పోలీసు హౌసింగ్ కార్పొరేషను పెట్టి తద్వారా చాలా చోట్ల వర్సం టేజి యిన్ క్రిజ్ చేయాలని ఎల్ ఐ సి నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బడ్జెటులో కూడా కొంత డబ్బు యిచ్చి హౌసింగ్ ఫెసిలిటీ బాగా యివ్వాలనే పెద్ద కార్యక్రమం తీసుకున్నాం దానిలో కూడా ముందుకు పోతున్నాం. మాడర్న యిజ్ చేయడానికి పోలీసు డిపార్టుమెంటును స్ట్రెంగ్తెన్ చేయడానికి కార్యక్రమం తీసుకున్నాం దీనిని మాడర్న యిజ్ చేసి లోపాలను తొలగించి బాగా పటిష్ఠం చేస్తే తప్ప ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు రాదు. ఓంకార్ గారు చాలా గట్టిగా మాట్లాడారు నాకు తెలుసును వారు ఆ పార్టీ ఉండడంవల్ల ఆ విధముగా మాట్లాడవలసి ఉంటుంది ఆయన చెప్పిన ఒక విషయాన్ని మాత్రం ఖండించి తక్కిన వాటికి జవాబు చెప్పదలచుకోలేదు డొంకరాయి పేటలో రమణయ్య అనే ఆయనను పోలీసులు తీసుకుపోయి కాలూరని అన్నారు It is a false and baseless charge

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — దాని మీద హౌస్ కమిటీ వేస్తారా?

11-00 a.m.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — నేను దీనిమీద మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ చేశాను. దీని మీద స్టేటుమెంటు చేశాను. మీకు తెలుసును. లేనిపోని అపోహలు కల్పించ వద్దని మనవి. ఒక మాట మాత్రం చెప్పగలను. It is a false and baseless charge అని మాత్రం చెప్పగలను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — నిజాన్ని కనుక్కొనండి. మేము మాకు వచ్చిన రిపోర్టు అందజేస్తాము. నిష్పక్షపాతంగా విచారణ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — అడుగకుండానే ఎంక్వయిరీ చేశాను కదా

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :- మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ కాదు

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- మిగతావి ఏమైనా చెప్పండి కాని వారు చెప్పింది మాత్రం బేస్ లెస్. కావాలంటే ఎంక్వయిర్ చేసి చెప్పండి. తప్పుచేస్తే జప్తుకోడానికి వెనుకాడను ఫ్రాంక్ గా ఒప్పుకుంటాను ప్రెస్టిజ్ క్వశ్చన్ కాదు ఎక్కడో మర్దరు కేసులో డాక్టరును చంపారని అన్నప్పుడు స్కూల్ యిన స్పెక్టరు పైన సబ్ యిన స్పెక్టరు పైన యిమీడియేటుగా ఎంక్వయిరీ చేయాలని బయటికి పోయిన వెంటనే వ్రాశాను. నాకేమీ భయం? ఫ్రాంక్ గా చెబుతున్నాను. అంతే గాని గవర్నమెంటు మీద దుమ్ము ఎత్తి పోయాలని అబద్ధాలు చెబితే తలకాయ వంచేవాడను కాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, హౌస్ కమిటీ

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఓంకార్ గారు వ్యక్తిగతంగా మంచివారేగాని వారి పార్టీ తరపున వారా విధముగా చెప్పకతప్పదు. నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు మంచిగా మాట్లాడతారు ఇక్కడ వచ్చినప్పుడు యిట్లా మాట్లాడతారు. ఈశ్వరీ బాయిగారు చెప్పిన మర్దర్సు విషయంలో ఎంక్వయరీ చేశాను. చార్జెస్ అక్కడక్కడ పెడుతున్నారు. ఈ మధ్య ఫాక్షన్ మర్దర్సు కూడా కొన్ని జిల్లాలలో ఎక్కువైనవి. సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పిన దాని గురించి స్టేటుమెంటు పెట్టాను సాధ్యమైనంతవరకు పోలీసును పటిష్టంచేసి యిమిడియేటుగా వాటి మీద యాక్షను తీసుకోవాలని వెంటనే ఎవ్వుటికప్పుడు క్రయము డిటెక్టు కావాలని ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటున్నది. ఫయర్ సర్వినెస్ గురించి కూడా గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. దీనిలో ఒకటే లోపము. మన దగ్గర ఆర్థికంగా దీనిమీద ఖర్చుపెట్టే డబ్బు లేదు. ఇప్పుడున్న 196 తాలూకాలలో సుమారు 54 తాలూకాలలో ఉన్నది. క్రొత్తగా ఉన్నటువంటి వెహికల్స్ స్టేటుమెంటు కూడా పెట్టాను, 272 వెహికల్స్ ఉంటే వాటిలో 220 వెహికల్స్ 10 సంవత్సరాలకు వైబడినవి పాతపడినవి. వాటిని రిపెయిర్ చేయాలంటే రెండు మూడు కోట్లు ఖర్చుపెట్టాలి ఈ సంవత్సరం కొన్ని రిస్లేసు చేయాలని చూస్తున్నాం ప్రతి తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్సులో కావాలంటే సుమారు అయిదారు కోట్లు రూపాయలు కావాలి. ఇప్పుడున్న ఆర్థిక పరిస్థితులలో పెట్టలేము. క్రమేడా ఎల్. ఐ. సి. నుంచి అప్పు తీసుకుని వచ్చి కనీసం తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్సులో పెట్టాలనే ప్రిన్సిపుల్ ను కాదనడం లేదు విపరీతమైన నష్టాలు కలుగుతున్నాయి. విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో మామూలుగా యిండ్లు కట్టరు, పోలీసు లైను మాదిరిగా యిండ్లు కడతారు. అది పూర్వకాలంనుంచి అలవాటు అయినది ఒక యింటికి నిప్పు అంటుకుంటే మొత్తం విలేజి ఫినిష్ అవుతుంది. ఇప్పుడున్న ఆర్థిక పరిస్థితులలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద పెద్ద బాధ్యత ఉంది. ఎక్కడైనా నాలుగైదు కోట్లు మిగిలితే ఇరిగేషను ప్రాజెక్టు మీద పవరు ప్రాజెక్టు మీద ఖర్చు పెట్టి వాటిని కంప్లీటు చేసుకోవాలనే ఆత్మతతో పని చేస్తున్నాం అన్ ప్రొడక్టివ్ స్కిమ్సు మీద ఖర్చు పెట్టలేకపోతున్నాం. సాధ్యమైనంతవరకు ఎల్. ఐ. సి. నుంచి తీసుకొని తద్వారా క్రమేడా తాలూకాలకు ఏర్పాటు చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకున్నాం శ్రీనివాసులరెడ్డిగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పాను. పెట్రోలు లేదనేటటువంటిదాని గురించి. పెట్రోలు విషయం అదనంగా రి లక్షలు ఎక్కువ విడుదల చేసి యిబ్బంది లేకుండా, ఉన్న వెహికల్సును రిపేరు చేసి పెట్రోలు యిచ్చే కార్యక్రమం బడ్జెటులో పెట్టాము, ఒక మాట మనవి చేస్తున్నాను. ఫైర్ సర్వినెస్ లో 90% వరకు సిబ్బంది జీతాలకు డి. ఎ. లకు ఖర్చు పెడుతున్నాం. 10 శాతం మాత్రమే వెహికల్సుకు పెట్రోలుకు ఖర్చు పెడుతున్నాం. అందువల్ల యిబ్బంది ఉంది. ఈ సంవత్సరం కొంతవరకు కండెమ్ ను చేసిన వెహికల్సును రిస్లేసు చేయడానికి పెట్రోలు బాగా సప్లయ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఎక్కువగా ఒకేసారి పెట్టాలంటే ఫైర్ స్టేషన్సుకి పాతకాలంలో 4 లక్షలు కావలసి వచ్చినది. ఇప్పుడు కాస్టు పెరిగిపోయింది. ఆరేడు లక్షలు ఉంటేనే గాని ఫైర్ స్టేషన్సును ఓపెన్

చేయడానికి వీలులేదు. రికరింగ్ ఎక్స్ పెండిచరు కావాలి అందువల్ల ఈ యిబ్బందులవల్ల క్రొత్త ప్రోజెక్టును ఓపెన్ చేయలేక ఉన్నవాటినే బాగు చేసి రిప్లేసు చేయాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను తమరు చెప్పిన లోపాలను సరి చేసే పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు బాగా ఎఫెక్టివ్ గా పని చేసి ప్రజలకు సేవ చేస్తామని మరొకసారి వాగ్దానం చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్ — ఇప్పుడే తెలిగ్రామ్ వచ్చింది పెదమండున అనే గ్రామంలో 180 హరిజనుల వెనుకబడిన తరగతుల వారి యిండ్లు తగులబడినవని వారికి సహాయం చేయాలనేది మొదటిది. రెండవది.....

శ్రీ జె. వెంగళరావు.— పోలీసు డిమాండు, యిండ్లు కాలిపోవడానికి సంబంధం ఏమిటి? వారు చెప్పిన విషయం నాకు తెలుసు. అది నా జిల్లా

శ్రీ ఎం ఓంకార్ :— దిగువ సీతెరు డొంకారాయపేటిలో జరిగిన హత్య గురించి హౌస్ కమిటీ వేసి ఎంక్వయిరీ చేయించాలి 18-1-74వ తేదీన జరిగిన పోలీసు ఆఫీసర్లు కాన్స్టేబుల్ కరప్టు అండ్ యినేషియేటివ్ ఆఫీసర్లును కంపెనీగా రిటైర్ చేయించుతారని వాగ్దానం చేశారు. దాని గురించి యింతవరకు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? 7-9-74వ తేదీన వాణిజ్య రవాణా శాఖలలో అవినీతి నిర్మూలనకు ఉన్నత స్థాయి కమిటీ వేస్తామన్నారు. దానిని గురించి తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? ప్రాసిక్యూషన్ ఏజన్సీ రాష్ట్ర లెవెలు లో ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు, ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు? విన్స్ ఫెరర్ సిఐఎ. ఏజంటుగా తిరుగుతున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

శ్రీ జె వెంగళరావు.— అధ్యక్షా, డొంకారాయపేట గురించి స్టేటుమెంటు చేశాను. క్రొత్తగా ఆయన చేసిన చార్జి యిట్ ఈజ్ నాట్ కరెక్ట్ అని యింకొక బారి చెబుతున్నాను. పోలీసు ఆఫీసర్లు, కరప్టు ఆఫీసర్లు విషయంలో గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారి పరిష్కారముకోసము నాట్ ఓన్లీ యిన్ పోలీస్ బట్ యిన్ ఆల్ అదర్ డిపార్టుమెంట్స్ గవర్నమెంటు సర్వెంటుస్ ఎవరైతే యినేషియేటివ్ కరప్టు ఆఫీసర్లు ఉంటారో వారిని కంపెనీగా రిటైరు చేయాలని గవర్నమెంటు డెసిషన్ తీసుకున్నది. ఇట్ విత్ థి యింప్లిమెంటేడ్ ఎట్ ఆల్ కాస్ట్స్ అని మనవి చేస్తున్నాను

80 సంవత్సరముల సర్వీసువుండి ఏమిచేసినా ఫరవాలేదు అనే నమ్మకము 11-10 a.m. వుండుటవల్ల, ఆఖరు గడియలలో యిష్టము వచ్చినట్లు వ్యవహారము చేస్తున్నారు. పెన్షన్ పూర్తిగా యిచ్చి యింటికి వెళ్లిపోండి అని చెప్పడానికి లిగల్ లెకూనా వుంది. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు వ్రాశాము. అది రావడంతోటే అమలు జరుగుతుంది. ఫాదర్ ఫెర్రర్ విషయము కూడ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అభిప్రాయము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియచేశాము. వారు చేయవలసివుంటుంది. కమర్షియల్ టాక్సెస్ కి సంబంధించి ప్రొపర్ కమిటీ అన్నారు. కన్సిడరేషనులో ఉంది. లోక్ అయిక్త విల్లు వచ్చే సమావేశములో పెడతాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ .—లేబరు రిలేషన్స్ పోలీసు సందర్భములో ఇండస్ట్రియల్ ఫీస్ కావాలన్నారు మా దృష్టి కూడ అదే, అయినప్పటికి ఘర్షణ వున్నది. పోలీసు వుండవద్దా అన్నారు శాంతియుతముగా సమ్మెలు చేస్తున్నప్పటికి ప్రభుత్వం దైర్యం ఉన్నది ధిక్కరిస్తున్న యజమానుల కోరిక మీద వందల మంది పోలీసులను పెడుతున్నారు రాజమండ్రిలో ఏమి చేశారు? చట్టప్రకారము కార్మికులు తమ కోర్కెలను కొపాడుకొనే సందర్భములో దౌర్జన్యము లేని సందర్భములలో పోలీసులు అక్కడకు ఎందుకు వెళ్లాలి? సమ్మె నోటిను ఇచ్చినదే తడువుగా ప్లానింగ్ ముగా వున్న పారిశ్రామికవేత్త ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ ని బట్టి పోలీసు అక్కడకు వెళ్లి కూర్చోని కార్మికులను హెరాన్ చేసే పద్ధతి మంచిది కాదు. ఇండస్ట్రియల్ పీస్ కి భంగము పోలీసు పోలీస్ వాళ్ళను ద్వారానే వస్తున్నది కాబట్టి వారి పాలసీ ఏమిటి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పాలసీగా చెప్పాను. ఈ ప్రశ్న అడగముందే గవర్నమెంటు పాలసీ డిక్లార్ చేశాను శాంతియుతముగా ఎంత ఫైట్ చేసినా పోలీసు ఇంటర్ ఫియర్ కాదు అట్లా ఎక్కడైనా ఇంటర్ ఫియర్ అయితే బాధ్యత నాది అని మనవిచేస్తున్నాను కార్మికులు, మేనేజ్ మెంటు పరిశ్రమ దగ్గర పోట్లాడుకొంటున్నపుడు అక్కడున్న చూస్తూ వూరుకోవాలంటే అది కూడదు అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —రాజమండ్రి సంగతి ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—జనరల్ పాలసీ సంగతి చెబుతున్నాను.

శ్రీ యమ్. ఓంకార్ —డొంకరాయి మీద హతాన్ కమిటీ వేయకూడదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మాట్లాడితే హతాన్ కమిటీ అంటే ఎట్లా?

శ్రీ సి హెచ్ పరశురామనాయుడు :—ముఖ్య మంత్రిగారు హోమ్ మినిస్టర్ గా వున్నప్పుడు పార్వతీపురం వచ్చారు అక్కడ ఫైర్ స్టేషను యిస్తామని వాగ్దానము చేసివున్నారు. రు 50 000 లు యివ్వాలంటే యిచ్చాము. 15,000లు మున్సిపాలిటీ యిచ్చినది. బిల్డింగ్ కట్టడము పూర్తి కావస్తున్నది డ్రైర్ ఇంజన్స్ రావరసివుంది ఎప్పుడు పంపిస్తారు? ఎప్పుడు వారు ప్రారంభోత్సవము చేస్తారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—వాగ్దానము చేస్తే అమలు చేస్తాను దాని నుంచి పెనుకకు వెళ్ళను. డబ్బు కట్టారేమో తెలియదు. వాగ్దానము చేసివుంటే తప్పక ఆనరు చేస్తాను

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల రెడ్డి:—డొంకరాయి కాల్పుల వ్యవహారంలో మెనుకనుంచి కాల్పులు కాల్చలేదు. తిరుగబడిన సందర్భములో కాల్చారు అంటున్నారు. వారెందుకు చెప్పడము, అ వన్నీ మేజిస్ట్రేయిల్ ఎంక్వయిరీలో తేలు తాయికదా

శ్రీ జె వెంగళరావు:—తిరుగబడిన సందర్భంలో కాల్చారు ఓంకార్ గారు చెప్పినది జేస్ లెస్ అన్నాను. ఓంకార్ గారు బయటకు తీసుకువచ్చి కాల్చారని అంటున్నారు నేను కాంట్రాడిక్ట్ చేయక పోతే నేను అంగీకరించాను అనా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీలో తేలుతుంది కదా. వారు ఎందుకు ఇక్కడ చెప్పడము?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — ఆయన చెప్పినది కాంట్రాడిక్ట్ చేశాను. లేక పోతే వారు చెప్పినది ఒప్పుకొన్నాను అంటారు. అది బేస్ లెస్ అంటున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి — మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నప్పుడు ఇక్కడ ముఖ్య మంత్రిగారు బేస్ లెస్ అంటే వారు అక్కడ ఎట్లా నిర్ణయం తీసుకొంటారు? వీరు ఇక్కడ ప్రకటన చేస్తే దీనికి వ్యతిరేకముగా మేజిస్ట్రేట్ నిర్ణయము తీసుకొనగలుగుతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ వుండగా పోలీసులు బయటకు తీసుకువెళ్ళి కాలాచూరు అంటే నన్ను సైలెంటుగా కూర్చో వాలని అంటారా? మిగతా విషయాలలోనికి వెళ్ళి లేదు. ఆ పోర్షన్ వరకే బేస్ లెస్ అన్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజుబ్ అలీ (ఖమ్మం) — అక్కడ న్యాయ విచారణ జరుగుతున్నది. రమణయ్యగారు చనిపోయారు. ఆయన భార్య సాక్ష్యము ఇవ్వడానికి ప్రీగా వున్నదా? ఆమె ఎక్కడ వున్నది? పెద్దాచరం జైలులో వున్నదా లేదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — సోద చెప్పాలంటే నేను ఎట్లా చెప్పగలుగుతాను? ఆ వర్టిక్యులర్ పాయింటు వస్తే చెబుతాను. ఇప్పుడు నా దగ్గర ఇన్ఫర్మేషన్ ఎక్కడ వుంటుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ రజుబ్ అలీ :— న్యాయ విచారణ జరుగుతున్నది. అతని భార్య సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి అవకాశం లేకుండా జైలులో పెట్టబడి వుంది. న్యాయ విచారణ సంగతి ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు — నేను కనుక్కుంటాను.

శ్రీ కె. రంగరాను — నిన్న సుధ్యావ్నం సీటీ కాలేజీలో కాల్చడం జరిగింది. దాని విషయం ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — కాలేజీ సరిగా అటుండు కాలేదని ఆరుగురు స్టూడెంట్లను అడ్మిషన్ లేకుండా ప్రిన్సిపాల్ బయటకు పంపించారు. దానిమీద వారు గడబిడ చేయడానికి వస్తే తరువాత మాట్లాడుతాను అంటే ఆ క్రింద ఉన్న గదిలోని ఫర్నిచర్ కు ఎవరో నిప్పు పెట్టారు. పోలీసు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నది. బయట వారి జోలికి పోలేదు. సెన్సేషన్ తో కూడినది కాబట్టి చాల జాగ్రత్తగా టాకిట్ చేయాలి. పోలీసు ఇన్వెస్టిగేట్ చేస్తున్నది.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :— ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం మేము అనుకొన్న వర్ణంలోనే ఉంది. ఈ డిపార్టుమెంటు స్వరూపాన్ని మార్చడం కష్టమైన పని. ఈ మంత్రివర్గముతో ఎక్స్ పెక్ట్ చేయడం లేదు. మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీకి ఆర్డరువేశారు, మేజిస్ట్రేట్ అన్ని విషయాలను ఎంక్వయిరీ చేయవలసిన అవసరం

ఉంది. వారు నిర్దిష్టమైన అభిప్రాయం ఇక్కడ చెబితే ఈ అభిప్రాయం వారిని ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ చేయకుండా పోతుందా? మొత్తం పోలీసు అడ్మినిస్ట్రేషన్ కి కాన్ స్టేబుల్ వెన్నెముక వంటివాడు వారి జీతం 70 రూపాయలు, వారి హౌసింగ్ విషయంలోను, ఇతర రాష్ట్రాలకన్న తక్కువగానే ఉన్నారని ఒప్పున్నారు. వెంటనే వారికి క్వార్టర్స్ కట్టడం జరగాలి. ఉన్న క్వార్టర్లకు ఎల్ప్రొఫిటేషన్ చేయిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు.—మేజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ ఉండగా నేను మాట్లాడడం మంచిది కాదని అన్నారు. అది వారి వెనుక కూర్చొన్న వారికి కూడ చెప్పి ఉంటే బాగుండేది. ఆయనను గవర్నమెంటు కాల్చివేసినది అంటే తప్పు లేదు కాని అది ఫాల్స్ అని నేను అంటే తప్పు అట. తమరు నిర్ణయించండి తరువాత కాన్ స్టేబుల్స్ జీతాలు తక్కువగానే ఉన్నాయి. ఇప్పుడున్న పోలీసు లైన్స్ అన్నీ ఎల్ప్రొఫైటే చేయాలని డెసిషన్ తీసుకున్నాము. ఈ సంవత్సరం కొంత డబ్బును యిచ్చాము. కొద్దిగా హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ వారు కడుతున్నారు. కొద్ది ప్రైవేటు పెర్సనల్ జీలోనే పెడతామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. కోటయ్య.—చీరాలలో ఫైర్ ఇంజన్స్ ఉన్నవి. కాని అక్కడ సిటీ వసతి లేదు. వెంటనే చెరువో, పెద్ద బావో త్రవ్వించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు.—మునిసిపల్ వాటర్ వర్క్స్ నుంచి వాటరు తీసుకుంటారు.

శ్రీ సి. దాస్ (సత్యవేడు).—రాష్ట్రంలోని హరిజనుల హత్యాచారాలకు సంబంధించి ఒక కమిటీ వేస్తున్నట్లు చెప్పినందుకు చాల సంతోషం. అన్ టచ్ బిలిట్ యాక్టు 1956 అని ఒకటి ఉంది. దానిని 1973-74 లో సవరిస్తూ స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఆ యాక్టును ఎన్ ఫోర్స్ చేయాలని ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చి ఉన్నారు. ఇటువంటి యాక్టు ఉన్నట్లు అసలు పోలీసులకు తెలియదు. ఆ కాపీలు పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారికి సప్లయ్ చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు.—తప్పకుండా చేయిస్తాను.

11-20 a m

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—కాంతిభద్రతలు ఆందోళనకరంగా ఉన్నవి. బెజవాడలో ఒక ఎస్. పి. ని వేయాలని చెప్పాను. అటువంటి ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉన్నదా? ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంలో శైక్లలో ఉన్న యావజ్జీవ ఖయిదీలను విడిచే ఆలోచన ఉన్నదా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—విజయవాడకు, విశాఖపట్టణమునకు కమీషనర్ స్టేటస్ యివ్వాలని ఆలోచన ఉంది. ఎస్. పి. కాదు గూండాయిజమ్ పెరుగుతున్నది క్రయమ్ పెరుగుతున్నది ఈ రెండు నగరాలకు ఆంధ్రదేశములో ఎప్పటికయినా కమీషనర్ స్టేటస్ రావాలి డబ్బు ఉన్నప్పుడు సెప్రేట్ అథారిటీ పెట్టవలసి ఉంటుంది, ఆలోచనలో ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. వి. చక్రధరరావు :— ఎస్. ఐస్ కు సి ఐస్ కు 5 సంవత్సరాలనుండి ఎలవెన్నులు పెరగడం లేదు 31 రూపాయలు మాత్రం కన్వేయన్స్ ఎలాన్ను యిస్తున్నారు

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :— అవి అన్ని చాలా సింఫటిక్ గా కన్సిడరు చేస్తున్నాము నాకూ అభిమానం వుంది. డబ్బులేదు

(శ్రీ) పి. సన్యాసిరావు :— పారిశ్రామిక శాంతి కావాలని చెప్పారు శాంతి ఎలా వస్తుంది? సమస్య రాగానే కార్మికులు లేబరు ఆఫీసరు వద్దకు కన్సిలియేషన్ కు వెడితే ఆ కన్సిలియేషన్ జరగకపోతే సమ్మె చేయడం అవుతుంది మేనేజ్ మెంట్ ను పోలీసుల హెల్ప్ లేకపోతే బ్రతుకలేదు సమ్మెలు విచ్చిన్నం చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారు. పారిశ్రామిక శాంతి కాపాడుతాము, సమ్మెలో పాల్గొనకుండా చూస్తాము. అవసరం అయితే కలెక్టరు ఎస్. పి గారు చూచుకుంటారు అని వారు చెప్పారు. ఎస్. పి కలెక్టరును అడిగే వారు రక్షింపబడుతున్నారు. ఒక పని చేస్తే బాగుంటుంది పోలీసు రక్షణ కావాలంటే లేబరు మినిష్టరుగారు ఎస్ అంటే పంపించండి నో అంటే మానుకోండి

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :— లేబరు మినిష్టరుగారు ఎందుకు? మీరు ఎస్ అంటే పంపిస్తాం నో అంటే మానుకుంటాము

(శ్రీ) పి. సన్యాసిరావు :— నాకెందుకు ?

Sri Syed Hasan:—Much has been said about the police activities in the city, but you are silent over it. I hope you agree with me when I say that the police activities in the city are deplorable and it has to be corrected.

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :— ఆ పాయింట్ ను వోటు చేసుకున్నాము టవాసీ గారు హాసన్ గారు ఓటి పోలీసు గురించి మాట్లాడారు. గుడంబా, గ్యాంబ్లింగ్, బ్రోకర్ హౌసెస్ గురించి చెప్పారు పోలీసులు యాక్షన్ తీసుకుంటున్నారు, రేడ్ చేస్తున్నారు. ముందుకు యింకా స్క్విక్ గా చేస్తాము.

Mr. Speaker :—Now the Minister will reply.

Sri Asif Pasha :—I thank all the members who have participated in the discussion and for the valuable suggestions which the hon. Members have given. Most of the members have referred to administration of the jails and they have referred to the deplorable conditions existing and the treatment of the prisoners.

I submit that some of the Members have spoken from their experience in the jails. The prisoners are no longer treated as mere penal institutions now. Specially after independence, the concept of the prisons have changed and they are treated as correctional institutions. In this regard I submit that the main activity of the department has been progressively shifted to the reformative and correctional side of the administration from the punitive and security-oriented system. In this regard, many improvements have been made and much has to be done also. If any improvement has not been made so far, it is not due to any lack of willingness or intention on the part of the Government but it is due to lack of funds,

should say. Some of the members have referred to the conditions in the sub jails, specially Mr P Satyanarayana Rao, Mr Venkata Reddy, Mr C. V. K. Rao, Mr, Vijayasikhamani and Smt Anandabai. They referred to the conditions in the present sub-jails. It is true that the conditions in the sub-jails are not satisfactory, but in this regard I submit that the administration of the sub jails is with the judicial magistrate and buildings are also with the Revenue Department. Even with regard to food of the undertrials are allowed as per provisions in the manual. For this purpose the control of the sub-jails administration has to be transferred to Jail Department. This issue of the transfer the control of the jail department is under active consideration of the Government. When this administration is transferred we hope to improve the conditions in the sub-jail. Some members have also spoken about the need to start District jails in the Andhra area. This proposal is also under the active consideration of the Government. Mr Vijayasikhamani, Mr Habibuillah, Smt Anandabai and other speakers have spoken about the need to have a jail in Rayalaseema area to meet the requirements of that region. Government of India has included the prison buildings programme in the Fifth five Year Plan and efforts are being made to obtain funds for the new Central jail for the improvement of the existing jail buildings and we hope to include under this Fifth Five Year Plan and start a jail in Rayalaseema area and that is under the active consideration of the Government. Mr Satyanarayana Rao has suggested for opening a Certified School for Rayalaseema area. I may inform the House that the Certified School has already been included in the Fifth Five Year Plan and it will be started in Rayalaseema area very soon. Starting of more open-air jails have also been suggested and the improvement of the existing open-air jails. The international and nation experiments in keeping the prisoners in open conditions with minimum security, without arm guard have proved a great success and efforts are being made to utilise the available land of the present open-air by putting more impetus and the appropriate time of more open-air jails and work camps will be taken up. Some members have spoken about the food and medical and sanitation in the jails. The diet given to the prisoners has considerably been improved and wholesome diet is given under the advice of the nutrition expert. Every Central Jail and District Jails at Nellore and Secunderabad have full-time medical officers and hospitals. Mr Papireddy and Mr Srinivasul Reddy have suggested that the prisoners be given vocational and starting of Industries Corporation for the better utilisation of the prisons. Government is considering of starting of the Jail Industries Corporation which will be able to raise necessary financial resources, modernise the industries and utilise all the available prison labour and also pay wages to the prisoners. This will help the prisoners to acquire better skills for successful rehabilitation. In this connection, the Government is very soon going to establish prisons jail industries Corporation. Survey work has already been done and we hope to from this Jail Industries Corporation shortly.

11-30 a m

As regards welfare activities in prisons, Sri Venkat Ratnam suggested that Welfare Officers should be appointed in prisons, to take up welfare activities, and to work as Liason Officers between Jail

Administration and prisoners The suggestion is good and for the present there is one such Officer in each Jail. One more Officer will be added in the Fifth Plan to cope with the increased activities in the Prisons.

Some Members have alleged about inhuman treatment of Naxalite prisoners. In this connection I may submit that I have myself visited Vizag Jail and talked to the top-Naxalite prisoners, and they have no complaint as regards food or treatment. However, there were some suggestions made by

Sri M. Omkar.— How many times did they resort to hunger strike?

Sri Asif Pasha — That was for some other reason, i.e. there was complaint about Superintendent. As far food, there was no complaint.

Sri M. Omker — What about other amenities?

Sri Asif Pasha — They are being treated like any other prisoners. No discrimination has been shown to Naxalite prisoners.

سریمتی جے ایسوری نائی: — نکسلاٹ فیڈیوں کو ان کے رسنداروں سے ملنے نہیں دیا جاتا ہے ایسا کہوں؟ یہ اور دوسری وجوہات کی بنا پر وہ بھوک ہڑتال کرتے ہیں۔

Sri Asif Pasha — I must say Madam, no discrimination is shown even in respect to that.

Courts —Regarding Administration of Justice Hon'ble Members have suggested that all the Judiciary Officers be provided with housing facilities, and have also spoken about the need for improvement in the existing Court Buildings. In this regard I may submit that there are two types of Buildings in the State: P.W.D. Buildings and Government Quarters. Again in some districts, say for instance Kurnool, they are under P.W.D. But here in Hyderabad they come under G.A.D. The High Court suggested that a sum of Rs 4 crores may be provided, over a ten years period, and Rs 40 lakhs (out of this amount) every year to enable earmarking on construction programme. Though the Government have accepted this suggestion, in principle, yet in view of the difficult ways and means position of the State, and also that the planning Commission did not agree with this ambitious programme, only an amount of Rs 10 lakhs could be provided during 1974-75 and 1975-76, the priorities to be fixed by the High Court. It may be stated that provision over and above this could be considered during the course of the year.

Sri N. Srinivasul Reddy and **Sri Narsiah** have suggested that subordinate judges Court should be established at every Revenue Divisional Headquarters; and Munsiff's Court at Taluk Headquarters. The policy of the Government is to have a Munsiff Magistrate's Court in every Taluk, as is obtaining in Telangana Region of the State. This was also implemented in eight Districts of Andhra Area too. Particulars are furnished in the Note. The scheme is yet to be implemented in Nellore. The Government have decided to make a lumpsum provision of Rs.3 lakhs recurring and Rs 1 lakh non-recurring and leave it to the High Court the manner in which the scheme is to be implemented. As regards the Separation of Judiciary from Executive in Agency area, the matter is engaging attention.

Smt Ananda Bai stated that ladies do not find place in judiciary. In this connection, I may say that being a 'Lady' is no disqualification or bar to the judiciary service. Ladies have been considered even for appointment as High Court judges, provided they satisfied all the requirements probably, there are few ladies in the legal profession and very few ladies come forward to accept judicial positions. As far as Government is concerned it has put no bar in this regard.

Sri Venkat Ratnam has suggested formation of a Directorate of prosecution. In this connection, I may submit, that the matter is under active consideration of the Government. We have already taken certain steps in this direction.

Sri Venkat Ratnam has also suggested to raise the number Government pleaders from 7 to 12. The present strength of the Government pleaders may be reviewed by assessing the workload of each Government pleader.

As regards the pay scales of judiciary officers; P P Os, Additional P.P Os A. P, Pos etc, the requests forwarded by them in a memorandum and is it under the active consideration of the Government.

Printing and Stationery —Very few members have spoken about it, and only few suggestions have come forward. One of them is to have Zonal Presses at various places. Proposals have been sent for establishing such Presses at Warangal and Rajahmundry, at a cost of Rs. 35 lakhs, with an employment potential for 200 persons at each unit.

Sri Tulsidas pointed out that there is no Building for the Printing Press Kurnool, and suggested construction of a new building. A proposal to construct a building at a cost Rs. 40,50,000/ was submitted to the Government, but the proposal has been deferred for better times, in view of the difficult financial position.

I now request the Hon'ble members to withdraw the cut motions and pass the Demand.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, మన మంత్రి సమాధానాలు చూస్తూ ఉంటే ఇక్కడ మేము ఎందుకు చెప్పాలని ఉంటుంది ఎన్ని రిలవెంటు పాయింట్లు చెప్పినా సరే నా సమాధానం రావడం లేదు. నేను కోర్టుల గురించి రాచాపు 13, 14 పాయింట్లు చెబితే వాటికి తమాషాగా సమాధానం చెప్పారు. డిప్టీ క్లర్క్ జడ్జిలకు నెలకు 2 వేల రు.లు జీతం ఇవ్వాలని ఒక రిప్రజెంటేషను ఇచ్చాము. పై కోర్టు కూడా రికమెండు చేసింది ఇప్పుడు మనకు గవర్నరుగా ఉన్నటువంటి శ్రీ ఓబులరెడ్డిగారు ఇదివరకు ఒక తీర్పు ఇచ్చారు. పై కోర్టు రికమెండు చేసిన తర్వాత పేకమీషనుతో నిమిత్తం లేకుండా యాక్సెప్టు చేయాలని

తీర్పు కూడా వచ్చిందని నేను మనవి చేసాను దానికి సమాధానం రాలేదు. ప్రై కోర్టుకు జడ్జిలను నియామకం చేసే విషయంలో—మఫ్ సిల్లులో చాలా ఎఫ్ పియంట్ అడ్వకేట్లు ఉన్నారు, వారినుంచి ఎందుకూ తీసుకోకూడదని నేను రెజుట్ చేసాను

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—డిస్ట్రిక్టు జడ్జిల పే నేల్సు వెంచాలని వారు చెబుతున్నారు ఈ పథ్య కాన్ ఫరెన్సు జరిగింది నేను దానిని ఇనాగ రేటు చేసాను ప్రై కోర్టునుంచి కూడా రికమెండేషను వచ్చింది. ఇట్ ఈజ్ అండర్ యాక్టివ్ కన్సిడరేషన్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంటు ఇక రిక్రూట్ మెంటు కాన్ స్టిట్యూషనల్ పాయింట్ ప్రై కోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ రికమెండేషనుతో మేము చేయాలి. ప్రై కోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ వారు ఎలిజిబుల్ అని రికమెండ్ చేస్తే గవర్నమెంటు కన్సిడర్ చేస్తుంది

శ్రీ సిహెచ్ పరశురామనాయుడు :—నేను 2, 3 సభ్యులు చేసాను. మంత్రిగారు ఒకదాని గురించి కూడా చెప్పలేదు ప్రాక్టూషనుకు సంబంధించి ఎ పి. పి 1, ఎ. పి. పి. 2—వీరిని లోకల్ బార్నునుంచి రిక్రూట్ చేస్తారు. వారిలో మంచి, చెడ్డ ఉన్నారు వారిని అక్కడ పోస్టు చేయడం సరైన విషయం కాదు. దానిని గురించి ఆలోచిస్తారా? రెండవది పోలీసు రిక్రూట్ మెంటు. ఈనాడు లా అంతా కాన్స్టేబుల్ అయిపోయింది దానిని అర్థం చేసుకొనడానికి 40 సంవత్సరాలు చాలడం లేదు అటువంటప్పుడు లా పీఠి తెలియనివారిని సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్లుగా రిక్రూట్ చేసే బదులు లా గ్రాడ్యుయేటును రిక్రూట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం వారు ఆలోచిస్తారా? మూడవది జడిషియల్ రిక్రూట్ మెంటు గురించి ఇప్పుడు చీఫ్ మినిస్టరు గారు చెప్పిన దానిలో ఒక పొరపాటు ఉంది. ప్రై కోర్టు వారు ఏదీ చెబితే అది మేము యాక్సెప్టు చేయాలని అన్నారు. కాన్స్టిట్యూషనులో 24వ సెక్షను సి ఆర్. పి సెల్ ఇన్ కన్సల్టేషన్ విత్ ది ప్రై కోర్టు అని ఉంది కన్సల్టేషను అంటే కన్సెంటు కాదు. ఈ సెక్షనులో వారు ఇంపార్షియల్ గా సభ్యులు చేస్తున్నారని చెప్పడానికి వీలులేదు. అందుచేత గవర్నమెంటు వారు మఫ్ సిల్లులో తగిన అడ్వకేట్లు ఉంటే వారిని సెలక్టు చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎ పి పీస్ ను ఎక్కడి వారిని అక్కడ వేయకూడదని చెప్పారు. అది నిజమే ఈ పాయింటును గవర్నమెంటు తప్పకుండా ఎగ్జామిన్ చేస్తుంది దానిమీద యాక్షను తీసుకొంటుంది. సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ల రిక్రూట్ మెంట్ లో లా గ్రాడ్యుయేట్స్ కు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వాలని అన్నారు మిగిలిన కండిషన్లు ఫుల్ ఫిల్ చేస్తే గ్రాడ్యుయేట్స్ కు తప్పకుండా అవకాశం ఇవ్వవచ్చు. దానికి అభ్యంతరం లేదు. తరువాత ఇన్ కన్సల్టేషను విత్ ది ప్రై కోర్టు కాదు. ఎప్పుడైనా చీఫ్ జస్టిస్ ఆఫ్ ది ప్రై కోర్టు, చీఫ్ మినిస్టర్ డిఫర్ అయితే ఇద్దరూ వెళ్ళవలసి వస్తుంది. అందుచేత తమరు చెప్పింది కరెక్టు కాదు.

శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు :—ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల సందర్భంలో యావజ్జీవిత భైరీలను వదలి పెట్టాలని 60 మంది శాసనసభ్యులు సంతకాలు పెట్టి మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇవ్వాలని అన్నాము.

శ్రీ జె వెంగళరావు :- ఇప్పుడే తీసుకొని వచ్చి నాకు ఇచ్చారు. మళ్ళీ మీకు ఎందుకు ? నేను కన్సల్టు చేస్తానని అన్నాను

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :- మద్రాసు గవర్నమెంటు వరల్డు తమిల్ కాన్ఫరెన్సుకు డెసిషను తీసుకున్నది. అలాగే మైసూరు గవర్నమెంటు రిలిజు చేసింది కాబట్టి ఈ సందర్భంలో ఒక డెసిషను తీసుకొనడానికి అలస్సం ఏమిటి ? ఇంతమంది అడుగు తున్నా ఎందుకు నిర్ణయం తీసుకోరు ? ఆ డెసిషను ఇక్కడ ఎనొన్ను చేస్తే బాగుంటుంది

శ్రీ జె వెంగళరావు - ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు నూతన సంవత్సరం నాడు అంటే 12-4-1975 తేదీన ప్రారంభం అవుతాయి. కాబట్టి ఆ హడావిడి ఇప్పటినుంచి ఎందుకు ?

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ - దానిని చేస్తాము అని హాసులో అంటే అందరికీ గౌరవం వస్తుంది

శ్రీ జె వెంగళరావు :- ఇప్పుడు చెప్పలేము. క్యాబినెట్ కు వెళ్ళాలి దానిని ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి - ఫైదీల విషయంలో ఇక్కడ ఒక కాల్ అటెన్షను కూడా తీసుకొని వచ్చాము ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా దయగలవారు. మనం ఎప్పుడూ చేయనటువంటి మహాసభలు జరుపుకొంటున్నాము. ఫారిన్ కంట్రీసునుంచి డెలిగేట్సును తీసుకొని వస్తున్నాము. ఆ ఫైదీలు భార్య, బిడ్డలను వదలిపెట్టి ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి జైళ్లలో బాధలు పడుతున్నారు వారిని వదలిపెడితే ప్రభుత్వానికయ్యే ఖర్చులు కూడా తగ్గుతాయి కాబట్టి వారిని వదలుతున్నట్లు ఈ హాస్ లో ఎనొన్ను చేస్తే మీకు గొప్పతనం వస్తుందికదా

శ్రీ జె వెంగళరావు - మాకు గొప్పతనం వస్తే మీకు నష్టంకదా. మేము ఆ విషయం గురించి ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ ఆర్. సీతారామయ్య - ఇతర జిల్లాలతోపాటు కడప జిల్లాలో మునిసిఫ్ మాజిస్ట్రేట్ కోర్టు పెట్టడానికి ఎప్పుడు నిర్ణయం తీసుకుంటారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- ప్రోగ్రాం క్రింద ఇది అడాప్టు చేయమని అన్నాము. ఈ సంవత్సరం 8 లక్షల ప్రావిజను హైకోర్టుకు ఇచ్చాము. 2, 3 సంవత్సరాలలో వారు ఈ ప్రోగ్రాం కంప్లీట్ చేస్తాను.

శ్రీ డి రామారావు :- విజయవాడలో జడిపియల్ ఆఫీసర్సుకు క్వార్టర్సు కట్టమని అడిగాము. అడిషనల్ కోర్టు కట్టమని అడిగాము. దానిని గురించి ఏమి చేస్తున్నారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు - ఈ కోర్టు బిల్డింగ్సు అన్నింటికీ 6వ పంచవర్ష ప్రణాళిక లోపల 4 కోట్లు ఇవ్వాలని ఇదివరకు ప్రావిజను పెట్టాము. గత సంవత్సరం 10 లక్షలు ఇచ్చాము. ఈ సంవత్సరం కూడా కొంత ప్రావిజను

పెడుతున్నాము. క్రమేణా అన్ని జిల్లాలలో జూడిషియల్ ఆఫీసర్లకు రెసిడెన్సియల్ బిల్డింగ్సు కట్టాలని గవర్నమెంటు ఆలోచిస్తున్నది. హైదరాబాద్ లో, ఖమ్మంలో అటువంటివి ప్లాట్లు అయినాయి వచ్చే సంవత్సరం ఇంకా కొన్ని జిల్లాలు తీసుకోబోతున్నాము

శ్రీమతి టి ఇ ఎస్. ఆనందాబాయి —కోర్టు లా డిపార్టుమెంటుకు ఎలాట్ చేస్తే బాగుంటుందని చెప్పాము

Sri Asif Pasha —That is a matter relating to administrative convenience It will be examined

శ్రీ విజయభానుజీ (తిరుపతి) —చీఫ్ మినిస్టరుగారు మహిళా పోలీసులను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు అది ఏమి చేస్తున్నారు తిరుపతిలో ఒక అడిషనల్ ఎస్ పి సి పెడితే బాగుంటుందని చెప్పాను దానిని గురించి కూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను యూనిఫారం ఎలవెన్యూర్ సంవత్సరాలకు రూ. 200 లు ఇస్తున్నారు అలాగ కాకుండా సంవత్సరానికి రూ 200 లు చేస్తే బాగుంటుంది. పోలీసు స్టేషన్లలో ట్రైపు మెషిన్, ట్రైవిస్టు, ఒక టెలిఫోను తప్పకుండా ఉండాలి రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఇరుకైలు కైళ్ళు ఎక్కువ చేయాలని, తిరుపతిలో సెంట్రల్ కైలు ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలని కోరాను వాటి గురించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ జె వెంగళరావు —తిరుపతిలో కైలు పెట్టమంటారేమిటి? వెంకటేశ్వరస్వామి దగ్గర కైలు ఎందుకు? ఆడపోలీసులను కొన్నిచోట్ల పెడుతున్నాము గ్రాడ్యువల్ గా అన్నిచోట్ల పెడతాము

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ —కైళ్ళలో వెల్ ఫేర్ మెకానిజమ్ తక్కువగా ఉంది. 700 నుండి 1100 వరకు ఒక ఇన్స్ పెక్టర్ ఉంటే చాలదు. దానిని పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయాలి కైళ్ళలో వెల్ ఫేర్ మెకానిజమ్ పెంచటానికి యోచిస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు —అది కూడ ఆలోచిస్తాము

శ్రీ సి హెచ్ కాశయ్య (పాలవంచ) —ఏజెన్సీ పరియోలో-సివిల్ అండ్ క్రిమినల్ కు సంబంధించి-యీ జ్యూడిషియరీ పవర్స్ కూడ రెవిన్యూ అఫీషియల్స్ కు ఉన్నది. దానిని తీసివేసి మేజిస్ట్రేట్స్ కు అప్పగించాలని చెప్పాను యాంటీ కరప్షన్ బ్యూరోను ఐ. జి. ఆఫ్ పోలీసు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలులో లేకుండా, డైరెక్టుగా చీఫ్ సెక్రటరీ, చీఫ్ మినిస్టర్ కంట్రోలులో పెడితే వారు డ్యూటీ సక్రమంగా చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది అది పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ జె వెంగళరావు —ఇప్పుడు అట్లాగే ఉంది ఐ జి పి కి ఎ. సి బి కి సంబంధం లేదు. ఏజెన్సీ పరియోలో జ్యూడిషియల్ కు హేండ్ వర్ చేయాలని ఇది వరకే ఆర్డర్ పాస్ చేశాము. అది హైకోర్టు ఎంతవరకు చేసిందో-ప్రజంట్ స్టేట్ ఏమిటో తెలియదు

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక సీరియస్ ప్రాబ్లమ్ ఉంది డొంకరాయి విషయంలో నలుగురు చనిపోయారని తెలిసింది. అక్కడ సాక్ష్యం దొరకకుండా వైఫ్ ను కూడ తీసుకువెళ్ళి జైలులో పెట్టారు. వారికి హెల్ప్ చేయడానికి, ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి వెళ్ళిన వారిని కూడా జైలులో పెడుతున్నారు. వైద్య ట్రీట్ మెంటు పొందేవారిని కూడ జైలులో పెట్టారు. ఇంతవరకు అక్కడ పోలీసు ఆఫీసర్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయలేదు ఇదివరకు ఇటువంటి సీరియస్ విషయాలలో ట్రాన్స్ ఫర్ చేసినవి ఉన్నవి ఇంత దారుణంగా జరిగిన ఘటన విషయంలో ఆ ఆఫీసర్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి, జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేయటము సబబు అయిన విషయము. కాబట్టి దీనిని జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీకి వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — వేయటము లేదు మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరీ వేళాము

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — ఈ రెండింటికీ ఉన్న తేడా మీకు తెలుసు. కాబట్టి జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేయాలని కోరుతున్నాము

శ్రీ జె. వెంగళరావు — మేము వేయటం లేదు.

Mr Speaker — The question is

To reduce the allotment of Rs. 3,86,55,000 for Administration of Justice by Rs 100/-

Since the Government did not amend the laws in force to suit to an safeguard the interests of the common man as against the landlords, capitalists, and other vested interests

To reduce the allotment of Rs 3,86,55,000 for Administration of Justice by Rs 100/-

Since the Government have not provided required legal aid to the poorer sections of people to face the onslaughts of landlords, exploiters and other vested interests

To reduce the allotment of Rs 3,86,55,000 for Administration of Justice by Rs. 100/-

To deprecate the unwarranted interference in the Administration of Justice

To reduce the allotment of Rs 3,86,55,000 for Administration of Justice by Rs 100/-

న్యాయస్థానాలలో వున్న కేసులు సంవత్సరాల తరబడి వాయిదాలు పడి ప్రజలు ఆర్థిక ఇబ్బందులకు లోను చేస్తున్నందున, మేరలకు కోర్టులలో కేసులు నడుపుకొనుటకు ప్రోత్సాహం కలిగించనందున,

The cut motions were negatived.

Mr Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs 27,29,91,000 for Police Administration by Rs 100/-

For the failure of the Government in giving adequate protection to the Harijans from the atrocities committed by landlords and anti-social elements in various places in the State.

To reduce the allotment of Rs 27,29,91,000 for Police Administration by Rs 100/-

Since the police have falsely implicated comrade P. Aagarah, Secretary, Warangal taluq Committee, C.P I. (M) in a alleged murder case of Peddapuram, Warangal taluq in Warangal district.

To reduce the allotment of Rs 27,29,91,000 for Police Administration by Rs. 100/-

Since the Government has been killing several innocents by making false claims that they are killed in so called 'encounter'

To reduce the allotment of Rs. 27,29,91,000 for Police Administration by Rs. 100/-

Since the Government have been resorting to medieval and barbarous repression on tribal people in Warangal, Khammam and Srikakulam district in the name of suppressing extremists.

To reduce the allotment of Rs 27,29,91,000 for Police Administration by Rs. 100/-

Since the Government have not withdrawn the declaration of "Disturbed Areas" in Warangal, Khammam and Srikakulam districts.

To reduce the allotment of Rs. 27,29,91,000 for Police Administration by Rs. 100/-

Since the police have not returned the books literature and utensils etc, seized at Mushtyalpalli in Warangal taluq, Warangal district during the Railway workers strike in May, 1974.

The cut motion were negatived.

Mr. Speaker —The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,16,15,000 for Jails Administration by Rs 100/-

For not amending the present jail manual to the changing needs of the present time.

To reduce the allotment of Rs. 2,16,15,000 for Jails Administration by Rs. 100/-

For not extending the concessions made to prisoners sentenced to life imprisonment on Gandhijayanthi to those who have served the same term subsequently.

To reduce the allotment of Rs. 2,16,15,000 for Jails Administration by Rs. 100/-

Since the Government have not allowed the prisoners to have all the available literature which is not banned

To reduce the allotment of Rs. 2,16,15,000 for Jails Administration by Rs. 100/-

Since the Government have been resorting to harass the extremist and Naxallite prisoners in the State

To reduce the allotment of Rs. 2,16,15,000 for Jails Administration by Rs. 100/-

జైల్స్ ఫైడింగు సరిగా చూడనందున, రాజకీయ ఫైడిలను అనేక కష్టాలకు గురి చేస్తున్నందున

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker —The question is

To reduce the allotment of Rs. 1,09,70,000 for Fire Services by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో లోనున్న అన్ని తాలూకా కేంద్రాలలో అగ్నిమాపకదళ కేంద్రాలు లేనందున, మరియు ఉన్న కేంద్రాలలోనున్న అగ్నిమాపకదళ లారీలు కండి పన్ లో లేనందున

The cut motion was negatived

Mr Speaker :—The question is :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 27,29,91,000 under Demand No XIII—Police Administration.”

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,09,70,000 under Demand No. XVII—Fire Services”.

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,86,55,000 under Demand No. III—Administration of Justice”.

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,16,15,000 under Demand No. XIV—Jails Administration”.

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,44,85,000 under Demand No. XV—Stationery and Printing Department.”

The Motions were adopted and the Demands were granted.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS FOR 1975-76

Demands: SOCIAL WELFARE, TRIBAL WELFARE AND WOMEN AND CHILD WELFARE.

Sri B. Sriramamurthy :—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 15,09,36,000 under Demand No. XXVII—Social Welfare.”*
and

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 8,49,12,000 under Demand No. XXVIII—Tribal Welfare.”*

*See Appendices for the Explanatory Notes on Demands furnished to the House by the Minister,

Sri M. Laxmi Devi :—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move .

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 91,50,000 under Demand No. XXIX—Women and Child Welfare” *

Mr. Speaker :—Demands moved :

Sri P Sanyasi Rao :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs 100/-

విశాఖపట్నం తాలూకాలో ఎండాడ, గోపాలపట్నం, శివారు యల్లప్పవానిపాలెం హరి జనులకు ఇండ్ల స్థలాలు శాంక్షనుచేయనందున

To reduce the allotment of Rs 15,09,36,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

విశాఖపట్టణం తాలూకా, నాతయ్యపాలెం, తుంగలూరిసంతపాలెం గ్రామాల హరిజనులకు ఇండ్ల నిర్మాణము ఇంతవరకూ చేయనందున

Mr Speaker .—Cut motions moved

Sri V. Srikrishna :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 8,49,12,000 for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

For the failure of the Government in enforcing proper utilisation of funds allotted to the Welfare of the Tribals through the various channels

Mr. Speaker :—Cut motion moved

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move

To reduce the allotment of Rs 8,49,12,000 for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

Since the Girijan Co-operative Societies are not paying prevailing market value to the Commodities purchased from the tribals and not supplying the required commodities (living necessities) at cheaper prices to them

To reduce the allotment of Rs. 8,49, 12, 000 for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

Since the Government have miserably failed to ameliorate the living conditions of the tribals

To reduce the allotment of Rs. 8,49,12,000 for Tribal Welfare
by Rs. 100/

Since the Government have failed to give lands to all landless tribals to the extent of 10 acres dry or 5 acres wet.

Mr. Speaker.—The cut motions moved.

*See Appendices for the Explanatory Notes on Demands furnished to the House by the Minister.

12-00 noon

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, మన సోషల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రి గారు, మన పుమెన్ వెల్ ఫేర్ మంత్రిగారు-ఇద్దరు కలిసి మన ఆమోదం కోసం పెట్టిన డిమాండ్స్లో ఉన్న ఎమౌంట్ చూస్తే-యీ ప్రభుత్వం హరిజనులకు, పీకర్ సెక్షన్స్కు-పుమెన్కు చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారని చెప్పక తప్పదు. ఇంటర్ వేషనల్ పుమెన్ ఇయర్ గా-యీ సంవత్సరం మనం పరిగణిస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం యీ పుమెన్ వెల్ ఫేర్ కు ఇచ్చిన డబ్బు చూస్తే-నిజానికి యీ మూడు డిపార్టుమెంట్స్కు చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారని నేను ఫీల్ అవుతున్నాను. మన సమాజంలో సోషల్ వెల్ ఫేర్ క్రింద ఎంత వర్సంతుజీ కవర్ అవుతున్నారన్నది చూసినపుడు-కేవలం హరిజనులు, ఎగ్రికల్చర్ లేబర్ యే మన రాష్ట్రంలో 42 పర్సెంట్ ఉన్నారు. పుమెన్ సంగతి వేరే చెప్పనక్కరలేదు. ఈ రకంగా, ఆర్థికంగా, సాంఘికంగా వెనుకబడిన తరగతులకు మనం ఇచ్చే డబ్బు చూస్తే-మొత్తం బడ్జెట్లో అది ఎంత వర్సంతుజీ ఉన్నదో-చూస్తే-యీ సమాజానికి మీరు చేసే సేవ గురించి ఎన్ని పేజీల రిపోర్టు వ్రాసినప్పటికీ-వాస్తవానికి యీ డబ్బుతో వారికి చేసే సేవ-జీరో-అని మనవిచేస్తున్నాను. మన అసెంబ్లీలో అనేక సందర్భాలలో వచ్చినది అది మేము చూచి చీఫ్ మినిస్టర్ గారికి చెబుతూనే ఉన్నాము. హరిజనులకు, గిరిజనులకు కేటాయించిన డబ్బు జిల్లా పరిషత్లలో, సమితులలో, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న మొగవారు, కొమ్ములుతిరిగిన పెద్దలు, భూస్వాముల బిడ్డలు చెర్రన్లుగా ఉండి పేదవారికి కేటాయించిన డబ్బు తీసుకుపోయి యితర డిమాండ్స్కు ఖర్చు పెట్టారు. 1960 వ సంవత్సరం నుంచి ఈ డబ్బు తీసుకొని కార్పొరేషన్స్కు హోండ్లోవర్ చేసి వారియొక్క కార్యక్రమాలకు సహకరించాలనే విషయం గవర్నమెంట్ డైరెక్షన్ ఇచ్చినప్పటికీ జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్లు, మెజారిటీ చైర్మన్లు, ఏదో వంకచెప్పి నిరాకరించారని మనవి చేస్తున్నాను. పంచాయితీరాజ్ విషయంలో ప్రైవేట్ కమిటీ వేళారు. సి. నరసింహంగారి నాయకత్వాన. ఆనాడు శాస్త్రీగారు సెక్రటరీ, పంచాయితీరాజ్, వారియొక్క రిపోర్టులో 140 వ పేజీలో స్పష్టంగా చెప్పారు. 1960 సంవత్సరం నుంచి హరిజనులకు గిరిజనులకు కేటాయించిన డబ్బు పంచాయితీలు, సమితులు, పరిషత్లు ఖర్చు పెట్టడం లేదు ఇతరత్రా డైవర్టు చేస్తున్నారు. ఇది అక్రమం అని స్పష్టంగా చెప్పిన తరువాత కూడ 1960 సంవత్సరం నుంచి ఎలాట్ చేయాలా, 1969 సంవత్సరం నుంచి ఎలాట్ చేయాలా 1972 సంవత్సరం నుంచి ఎలాట్ చేయాలా అనే మీమాంస అసలు ఈ ప్రభుత్వానికి ఎందుకు రావాలి? వెనకబడిన వర్గాలకు గతంలో ప్రభుత్వ నిర్ణయం ప్రకారం. జి. ఓ. ప్రకారం డైవర్టు చేసి ఖర్చు పెట్టమని చెప్పామో, ఆ డబ్బు ఖర్చు పెట్టకుండా ఉండడమే కాకుండా దానిని యితరత్రా ఖర్చు పెట్టేసిన వారి మీద చర్య తీసుకోవడానికి ముందుకు రాకపోవడం సరే దా 1960 నుంచి డైవర్టు అమలు జరపాలా లేక 1970 నుంచి ప్రారంభించాలా అనే మీమాంస ప్రభుత్వానికి వచ్చినది అంటే ఈ మూడు డిపార్టుమెంట్స్ ఎడల ప్రభుత్వానికి కేవలం సవతి తల్లి ప్రేమ తప్పితే వాస్తవమైన ప్రేమ లేదని మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. హరిజనులకు యిళ్ళ స్థలాల విషయం పెద్ద సమస్య స్వతంత్రం వచ్చినప్పటి నుంచి మనం ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయలేకపోయాము. ఒకసారి దీనిని క్రాష్ ప్రోగ్రామ్

అన్నారు ఇంకోసారి దీనిని వై లట్ సిస్టమ్ అన్నారు. ఈనాడు ప్రభుత్వంలో ఉన్న అప్లి కేషన్స్ సంఖ్య ఎంత? ఎన్ని కుటుంబాలు యిళ్ళు కావాలని కో రారు? ఎన్ని యిచ్చాము అన్నప్పుడు 10 వర్సంట్ కూడ మనం ఈనాడు మీట్ కాలేక పోయాము. అంత తక్కువ డబ్బు కేటాయించాము అనేది దానివల్ల అర్థం అవుతున్నది మంత్రిగారు తమయొక్క సమాధానంలో కోరికల ప్రకారం ఎంత మందికి ఎన్ని హౌస్ సై ట్స్ యిచ్చారో నెలవిస్తే మాగ్నిట్యూడ్ ఆఫ్ ది ఇన్ఫ్ల అర్థం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను ఇట్లు కట్టారు. ఆ యిళ్లు అప్పుడే కొన్ని చోట్ల వడిపోతున్నవి కొన్ని నివాసయోగ్యం కాదు. వాళ్లు డబ్బు యివ్వ లేదనే పేరుతో హౌస్ సై ట్స్ కు కేటాయించిన డబ్బును డైవర్ట్ చేయడం జరిగింది. ఇది ఏమాత్రం న్యాయసమ్మతం కాదు కేరళలో లక్ష యిళ్ల ప్రోగ్రామ్ ఏర్పాటుచేశారు. బాగా కట్టారు పి ఎ సి. వారు పెళ్ళి చూశారు. దానిని యిక్కడ రిక మెండ్ చేయడం జరిగింది ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ పాట్రన్ లో లక్ష యిళ్లు కాకపోయినా ఎల్ ఐ.సి. సహకారం తీసుకొని కనీసం 50 వేల యిళ్లు కడతామని ప్రామిస్ చేశారు. ఆ ప్రామిస్ ఈ నోట్ లో ఏమి కనబడడం లేదు. ఊరికే లిప్ సంపత్తి ఇళ్ల స్థలాలు అనగానే, యిన్ని యిళ్ల స్థలాలు యిచ్చాము. ఎల్ ఐ సి నుంచి డబ్బు పుచ్చు కున్నాము. మన వారు తిరిగి కట్టలేకపోయారు. మేము ఈ డబ్బు దఫదఫాలుగా వడ్డీ, అది చెల్లిస్తున్నాము తప్పితే యిచ్చే యిళ్లు నివాసయోగ్యంగా ఉండాలి. త్వరత్వరగా కట్టాలి అనే ఈ యాస్సెక్ట్ చూసి నప్పుడు యిళ్ల స్థలాలకు కేటాయించిన డబ్బు తక్కువ అని, వార్ బేసిస్ మీద తీసుకుంటేగాని యిళ్ళ సమస్య పరిష్కారం చేయలేమని ఆ రకంగా ఆ వర్గాలను మనం సంతృప్తి పరచని ఎడల మనం చెప్పే సిద్ధాంతాలకు అర్థం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులకు యిళ్ళ స్థలాల విషయం వచ్చేటప్పటికి అనేక అడ్డంకులు వస్తున్నాయి. లాండ్ ఎక్సిజిషన్ చట్టంలో మార్పులు చేయాలి భూస్వాములు ఎక్కడైతే భూమి పోతుంది అనుకున్నారో అక్కడ ఆ భూమిలో పంపుచేయడమో యిల్లు కట్టడమో, చెరువు త్రవ్వడమో, ప్రైవేట్ కు పోవడమో యిట్లాటి అనేక అడ్డంకులు పెట్టి కాంక్షన్ అయిన సై ట్స్ కూడ హాండ్ ఓవర్ చేయనీయకుండా కోర్టులకు లాగి అడ్డంకులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. లాండ్ ఎక్సిజిషన్ యాక్టును మార్పుచేయమని, సెంట్రల్ గవర్న మెంట్ కు రిక మెండ్ చేయమని దఫదఫాలుగా మేము ఈ హౌస్ లో చెప్పినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకోలేదు. చర్యలు తీసుకోని దానికి చిహ్నంగానే ఈ సమస్య ఉండిపోయింది. ఇప్పుడు యిళ్ల

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

స్థలాల సమస్య అట్లా గే యున్నది. సెంట్రల్ గవర్న మెంట్ వారు పీకర్ నెక్షన్ కు హౌస్ సై ట్స్ యిస్తామని ఒక స్క్రీమ్ ప్రవేశ పెట్టారు. వై లట్ స్క్రీమ్ కింద. ప్రెడరాబాద్ డిస్ట్రిక్టు, యింకో జిల్లా, రెండు జిల్లాలు తీసు కున్నారు. రాష్ట్రమంతా ముందు సేకరించారు గాని, రెండు జిల్లాలలో అప్లయి చేశారు. టముకులు వేశారు. ప్రచారం చేశారు అప్లి కేషన్స్ పెట్టుకోమన్నారు. పీకర్ నెక్షన్, లాండ్ లేనివారు, అగ్రికల్చర్ లేబర్, అన్ని కమ్యూనిటీలలో ఉన్న పేదవాళ్ళు పిటిషన్ పెట్టుకుంటే అది రెండు జిల్లాలకు కన్ సైన్ చేశారు. ఫేడ్ గా

యింకో రెండో జిల్లాలు తీసుకొని ఉండాల్సినది, తీసుకున్నారో లేదో ఆ విషయం యందులో లేదు. ఆ డబ్బు అంతా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ భరిస్తుంది కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మీద ప్రెజర్ తీసుకువచ్చి పీకర్ సెక్షన్స్ కు, బాక్ వర్క్ కమ్యూనిటీస్ కు హౌస్ సైట్స్ యిచ్చే విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను

హరిజనులకు స్కాలర్ షిప్స్ విషయం. 10 వ తరగతి వరకు అందరికీ దొరుకుతున్నాయి. 10 వ తరగతి పాస్ అయిన తరువాత ఎంతమందికి స్కాలర్ షిప్స్ దొరుకుతున్నాయి? 10 వ తరగతివరకు చదువుకొన్నవారు ఎంతమంది వున్నారు? రాష్ట్రం మొత్తంమీద చదువుకొనేవారు 6 లక్షల మంది హరిజనులు ఉన్నారు. 6 లక్షల మందిలో లక్షా 50 వేల మందికి టెక్స్ట్ బుక్స్ యిస్తున్నాము. What about the remaining people, sir? అందుచేత కనీసం పుస్తకాలు యిచ్చి వారు చదువుకొనేదానికి ఎంకరేజ్ చేయాలి గదా? వారి ఎకనమిక్ కండిషన్స్, సోషల్ కండిషన్స్ వారి పిల్లలను చదివించుకోదానికి వీలుగా ఉండదు. సోషలిస్ట్ తరహా నమూనా ప్రజాస్వామికం అంటున్నారు. కాబట్టి ఎవరైనా ముందుకు వచ్చి చదువుకొన్నట్లయి కనీసం వారికి ఎన్ వై రస్ మెంట్ సిస్ట్యుయేషన్ క్రియేట్ చేయాలి. 6 లక్షల మంది పిల్లలు 10 వ క్లాసు లోపల చదువుకుంటూ ఉంటే లక్షా 50 వేల మందికే పుస్తకాలు యిచ్చి బ్రహ్మాండంగా ఫ్రీగా బుక్స్ యిస్తున్నామని చెబుతున్నారు. లక్షా 50 వేల మంది యిచ్చారని స్పష్టంగా యున్నది. What about the remaining 4½ lakhs? దీనికి మంత్రిగారు న్యాయసమ్మతమైన సమాధానం చెబుతారని, ఈ 6 లక్షల మందికి వచ్చేసంవత్సరం నుంచి పుస్తకాలు యిస్తామనే హామీ వారిదగ్గర నుంచి వస్తుందని ఎక్స్ పెక్టు చేస్తున్నాము. స్కాలర్ షిప్స్ విషయం అట్లాగే యున్నది. స్కాలర్ షిప్స్ కు మనం యిచ్చేది కొద్ది ఎమౌంట్. వారందరిని కవర్ చేయాలి. ఆ ఆలు మొదలు టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ కంప్లీట్ అయ్యేవరకు ఎన్ని తరహాల ఎడ్యుకేషన్ యున్నదో అన్నిటికీ హరిజనులందరికీ పూర్తి స్కాలర్ షిప్స్, అందరికీ హాస్టల్ ఫెసిలిటీస్ క్రియేట్ చేసిన రోజునే హరిజన కమ్యూనిటీకి కాస్తో కూస్తో న్యాయం చేసినవాళ్లం అవుతాము. సమాజంలో ఈకవర్ స్టేటస్ కు తీసుకు రాగలిగిన వాళ్లం అవుతాము. ఎకనమిక్ లోగా ముందుకు నెట్టినప్పుడే యిన్ ఈక్వాలిటీ పోతుంది. తప్పితే వాటికి మీగర్ అమౌంట్స్ ఎలాట్ చేసినంత మాత్రాన యిది సాధ్యపడదని మనవిచేస్తున్నాను. హాస్టల్స్ విషయం వచ్చే టప్పటికి ప్రభుత్వంవారు ఓక నూతన పాలసి ప్రవేశపెట్టారు. దానికి ఒక కమిటీ వేశారు. ఆ కమిటీకి నేనే చైర్మన్ ను. ఆ రిపోర్టు త్వరలో సబ్మిట్ చేస్తాము. ఒకటిమాత్రం యునానిమస్ రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఎక్కడికి పోయినప్పటికీ గవర్నమెంట్ హాస్టల్స్ ను గవర్నమెంటే మేనేజ్ చేయాలి. విద్యార్థులయొక్క పెత్తనానికి యివ్వడం అనే పేరుతో ఈ హాస్టల్స్ రద్దుచేయడం చాల తప్పు అని నూటికి నూరు మంది ప్రజానీకం చెప్పారు. ఎమ్ ఎల్. ఎ. లు చెప్పారు. ఎడ్యుకేటెడ్ పర్సన్స్ చెప్పారు. సోషల్ వర్కర్స్ చెప్పారు. యూనివర్సిటీ వైస్ ఛాన్సలర్స్, ప్రొఫెసర్స్ చెప్పారు. ఏదో ఒక చిన్న ఘటన జరిగింది.

విద్యార్థులు ప్రైవేట్ కళెక్టరు దగ్గరకు వచ్చి కొంచెం ఎక్సెన్స్ గా గొడవ చేశారు. దానిని ఆధారం చేసుకొని ఒక కళెక్టరు రిపోర్టు ప్రాప్తే షర్ట్ డమ్ సోషల్ వెల్ ఫేర్ హాస్టల్స్ నన్నింటిని రద్దుచేయమని ఆర్డర్ యిస్సు చేసినది ఇదేనా సమస్యను పరిష్కారం చేయడం? ఎవరైనా పొరపాటు చేస్తే సరిచేసే మార్గాలు ఉన్నాయి పూర్వం ఎవరో ఎలకలు ఉన్నాయని కుప్పకు నిప్పు పెట్టాడట అట్లాగా ఈ పద్ధతి సరైనది కాదు ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో పునరాలోచన చేయాలి మా సలహా కూడ చెప్పబోతున్నాము ఈ హాస్టల్స్ పునరుద్ధరణ చేయాలని కోరుతున్నాము అదర్ డిఫికల్టీస్ అన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తాము. రాష్ట్రంలో ప్రధానంగా రాయలసీమ ఏరియాలో తెలంగాణ కొన్ని ప్రాంతాలలో, సర్కార్ జిల్లాలలో రాను రాను హరిజనులమీద తీవ్రమైన దాడులు చేయడం జరుగుతోంది. తెనాలి తాలూకా, గంటూరు జిల్లాలో పెళ్ళి చేసుకొని భార్యా భర్తలు, హరిజనులు, యిద్దరిని ఊరేగించినందుకుగాను వారి మీద దాడిచేశారు మరచిపోవద్దు పెళ్ళిలో వారు కారెక్కి పూరేగారు. 12-10 p m. అందుకని వారిపై యీ రకంగా దాడి చేశారు. అలాగే చిన్న చిన్న దొంగ తనాలు జరిగితే చాలా తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవడం—రఘునాథపాలెంలో హరిజనులను, వారి స్త్రీలను అనేకవిధాలుగా హింస పెట్టారు. ఈ సమాజంలో డబ్బు పున్నవారు ఏమయినా చెయ్యవచ్చు; ఎంత దొంగతనమైనా చెయ్యవచ్చు, డీప్ కట్ లో ఎంతయినా కొట్టెయ్యవచ్చు. కాంట్రాక్టులో డబ్బు తినవచ్చు. వారిని ప్రభుత్వమేమీ చెయ్యదు. ఆకలికి తాళలేక జొన్నలో ఒక పిడికెడు బియ్యమో దొంగిలిస్తే మొత్తం హరిజనులను అందర్నీ, హీనాతిహీనంగా చావగొడతారు. ఇష్టంవచ్చినట్లుగా వారిని హింసిస్తారు. రఘునాథపాలెం, పళ్ళిమగోదావరి జిల్లాలో ప్రగడవరంలో ఇలాంటి ఉదాహరణలు ఎన్నో ఉన్నాయి. అక్కడ ఒక చిన్న ఘటన జరిగితే వారిని మూడుమాసాలు తిండి తిననివ్వలేదు. ఊళ్ళోకి రానివ్వలేదు, అద్దె సైకిళ్ళు ఎక్కనివ్వలేదు మున్నూరు విషయం కూడా ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చింది, ఇటు వంటి ఉదాహరణలు ఎన్నో ఉన్నాయి చిన్న ఘటన జరిగితే చాలు వారిని భూస్వాములు కేసులలో యిరికించి నానాబాధలూ పెడుతున్నారు. వీటిని అరికడితేతప్ప యీ సోషల్ వెల్ ఫేర్ కేమీ ప్రయోజనం పుండదని మనవి చేస్తున్నాను రాయలసీమలోను, తెలంగాణాలోను, సర్కారు జిల్లాలలో కొన్ని ప్రాంతాలలోను యింకా అర్థ జానిన విధానం వుంది ఈనాటికీ సక్రమంగా కూలి యివ్వరు. అడిగితే తంతారు. ఫాల్స్ రిపోర్టు యిస్తారు. తైళ్ళలో పెడతారు. అర్థికంగా వెనుకబడివున్న వర్గాలపై జరుగుతున్న దౌర్జన్యాలు అరికడితేతప్ప యీ సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు అర్థమండదని, దీనికొరకు ప్రత్యేకంగా ఒక సెల్ ను, డిపార్టుమెంటును ఏర్పాటుచేసి, ఇటు వంటి ఎట్రాసిటీస్ కు వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకుంటేతప్ప మనం ముందుకు పోలేమని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

అలాగే, ఫుమెన్ వెల్ ఫేర్ సమస్య వుంది. ఇది అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం. వీళ్ళ ఉద్ధరణకొరకు మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక కార్పొరేషన్ పెట్టారు. కో ఆపరేటివ్ - కార్పొరేషన్. దీనికి యిచ్చే డబ్బు పది లక్షలు అని

ఎసాన్స్ చేశారు. అది నేను నిజం అనుకున్నాను. తీరా చూస్తే - యిందులో 5 లక్షలు మన ప్లాన్ నుంచి తీసి యిస్తున్నారు. 5 లక్షలు మన ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది. ఇదీ అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరంలో దీనికొరకు విరుచేస్తున్నది. చెప్పే మాటలకూ, చేసే చేతలకూ ఎంత తేడా వుందో? యిదొక్కటే దృష్టిలో పెట్టుకుంటే సరిపోతుంది అట్లాగే యీ డిపార్టుమెంటులో పనిచేసేవారు చాలా నిరుత్సాహపడుతున్నారు. డైరెక్టర్స్ అందరినీ రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటునుంచి, కో ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటునుంచి, లేక ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటునుంచో తీసు కొచ్చి ఎందుకు పెడుతున్నారు? ఈ డిపార్టుమెంటులోని వారెవరూ అంత శక్తి వంతులు కారా? చదువుకున్నవారు లేరా? అనుభవజ్ఞులు లేరా? ఈ డిపార్టుమెంటు లేడిస్ డిపార్టుమెంటు కాబట్టి పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగాలు కాశ్యేషన్ డం కొరకు ఇతర డిపార్టుమెంటు వారు జాబ్స్ సృష్టించి యీ విధంగా ఇంపోర్టు అవుతూ డిమోరలైజ్ చేస్తున్నారు ఇది ఏ పరిస్థితులలోను కొనసాగడానికి వీలేదు. ఈమధ్య ఆమీర్ పేటలోని స్టేట్ హోంలో రు. 2,298 ల విలువయిన మెషిన్—ఎంబ్రాయిడరీకి సంబంధించినది—పోయినది ఇవి పోతే కావలాదారును తీసికెళ్ళి హింస పెడుతున్నారు. ఎంక్వయిరీ చేయించి పెద్దవారెవరు కాశేకారో ఎందుకు తేల్చలేదు? ఎందుకని ఇంతవరకూ యీ కేసు పట్టుకోలేకపోయినారు? ఎందుకీరకంగా చేస్తున్నారు? డిపార్టుమెంటులో వున్న లోటుపాట్లను సీరియస్ గా తీసుకుని చెక్ చెయ్యకపోతే యీ యిచ్చే కాస్తడబ్బుకూడా దానివలన దుర్వినియోగం అవుతుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

అలాగే వీళ్ళకు యిచ్చే మెన్ చార్జెస్ రు. 40 యిస్తున్నారు. ఆ తల్లి ఒకటి రెండు గంటలకు ఉదయం భోజనం పెడుతున్నది. అందువలన, మెన్ చార్జి పెంచాలి. దానితోబాటుగా ఇందులో జరుగుతున్న ఫ్రాడ్, కరప్షన్ కు సంబంధించి ఎఫెక్టివ్ స్టెప్స్ తీసుకోకపోతే వారికి యిచ్చే ఆ డబ్బుకూడా దక్కకుండా పోయే ప్రమాదం వుంది.

ఆమీర్ పేట స్టేట్ హోంలో ధర్మామిటర్ యూనిట్ వుంది. అది క్లోజ్ చేశారు. డెవ్లూప్ మెంట్ సెక్టర్ నాగేశ్వరరావుగారు ఆడవారు ధర్మామిటర్ను చెయ్యలేరు కాబట్టి మూసివెయ్యండి అని అర్డరు వేశారు. వైగా దానికి సంబంధించి, ఒక స్పెషల్ ఆఫీసర్ ను పంపించి రాజస్థాన్ లో పదిమాసాలపాటు ట్రెయినింగ్ యిప్పించారు. ఆయన వచ్చాడు. మంత్రిగారు ఈ యూనిట్ క్లోజ్ చెయ్యడానికి ఎలా ఒప్పుకున్నారో అర్థం కావడంలేదు.

అలాగే గిరిజన కార్పొరేషన్ విషయమున్నది. ఇందులో చాలా కేసెస్ డిస్ పోజిట్ చేసినట్లు చెప్పారు. గిరిజన ప్రాంతాలలో వెల్లడివారు వచ్చి వారి భూములను ఆక్రమించి వడ్డీవ్యాపారం చేస్తూ తరతరాలుగా పీడించే విధానం ఇప్పటికీ పోలేదు ఒక్క వెస్ట్ గోదావరిలోనే 400 కేసెస్ పెండింగుగా ఉన్నాయి. భూస్వాములు ఆక్రమించుకున్న కేసులు. అనేక దఫాలు ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకు వస్తే కలెక్టరుకు ఇన్ స్పెక్షన్స్ ఇచ్చాము అంటున్నారు. వాయిదాలు ఏలూరులో వేస్తారు, పాపికోండలనుంచి రావాలి కోయవాడు, నాలుగు రోజులు నడిచిరావాలి,

నాలుగు రోజులు నడిచి పోవాలి పోలవరంలో వేస్తే శాగుంటుందని నజెస్టు చేస్తే ఏ ఆర్. డి. ఓ కూడా పోలవరంలో వెయ్యదు; కొవ్వూరులోనో, ఏలూరులోనో వేస్తాడు ఎక్స్ పార్టి తిని కేసు కేసు అయిపోతుంది అవిధంగా బయటివారు కోయలభూములు ఎవరయితే ఆక్రమించుకుంటున్నారో వారిని సూపామోటోగా తొలగించే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టకపోతే ఆ భూములు చారికి దక్కవు. అలాగే మాకు కొన్ని కంప్లెయింట్స్ కూడా వచ్చాయి. ఈ కోయల పరియోన్ లో మెమ్యూర్స్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో, లోన్సు డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో అవి అందలేదని వెస్ట్ గోదావరి నుంచి కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయి. వాటిని కూడా విచారించాలి. కోయవారిని వెల్లటివారు కొట్టుకునడం ఆదుర్దాగ్రం అంతా ఇంతా కాదు. నావద్ద చాలా మెటీరియల్ ఉంది గిరిజన కార్పొరేషన్ పెట్టారు. కాని, బయింగ్ సెంటర్సులో ప్రతిచోటా కోయవారికి ఇచ్చే డబ్బు చాలా తక్కువ. సిబ్బంది తక్కువ ఎక్కంటింగు కూడా చాలా దారుణంగా ఉంది ఈ కార్పొరేషన్ వీరి అభివృద్ధికి కాక, ఎక్స్ ప్లాయిటేషన్ కు వినియోగపడు తున్నది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డబ్బు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బు—ప్రజాధనం— యీ కోయలు, యీ ఎకనమిక్ ల్లి, సోషల్ జాక్ వర్డ్, వీరి అవ్ లిఫ్ట్ కొరకు కృషి చేస్తున్నామంటున్నారుగాని, ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే—యీ కార్పొరేషన్ వారిని ఎక్స్ ప్లాయిట్ చేయడానికే వినియోగించబడుతున్నది. వెస్ట్ గోదావరిలో అలాగే వుంది. ఈస్టుగోదావరి, వైజాగ్—ప్రతిచోటా కార్పొరేషన్ పేరు చెబితే యీ కోయలు, జాక్ వర్డ్ కమ్యూనిటీస్ హడలిపోతున్నారు వీరికిగాక, బయటి వర్తకుడికి అమ్ముకుంటే శాగుంటుంది అనే పరిస్థితి వస్తున్నది.

ఇంక, హరిజనులకు ఇళ్లస్థలాలు ఇవ్వడం విషయమై దానికి యింకా ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇచ్చి చేయాలి. ఈ జాక్ వర్డ్ కమ్యూనిటీస్ కు రిజిస్ట్రేషన్ పెంచాలి. ప్రతి హరిజన స్టూడెంటుకు స్కాలర్ షిప్ యిచ్చేట్లు చూడాలి. అందరికీ హాస్టల్ ఫెసిలిటీ క్రియేట్ చేయాలి హరిజనులపై జరిగే దౌర్జన్యాలకు వ్యతిరేకంగా ఎఫ్ టి వైస్ టి సీనుకోవాలి. ఈ డైరెక్షన్ లో మంత్రిగారు క్రిందివారు పనిచేసేట్లు చూడాలి నేను రైజ్ చేసిన పాయింట్స్ అన్నింటికీ మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారని ఆశిస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ పి. కె. లింగయ్య (చరియల్) :—అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమకాళా 12-20 p.m. మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ డిమాండును బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సజెషన్స్ చేయదలచుకున్నాను. ఈ సంవత్సరం—హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన తరగతుల ఆర్థికాభివృద్ధికి సంబంధించి గవర్నమెంటువారు ఫైనాన్స్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేశారు హరిజనులు, వీకర్ సెక్షన్సుకు సంబంధించి యీ సమాజంలో సాంఘిక, ఆర్థిక అసమానత్వాలను తొలగించడానికి ప్రభుత్వంవారు యీ కార్పొరేషన్ ను ఏర్పాటు చేసినందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఇది ఏర్పడి పడెనిమిది నెలలు అయినప్పటికీ, ఇంతవరకూ ఒక కన్విక్షన్ వున్న సమర్థుడయిన ఆఫీసర్ ను రేనికీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ గా వెయ్యడం జరగలేదు ఇంతవరకూ దానిద్వారా ఏ పని జరగలేదు. ప్రభుత్వం ఏ ఉద్దేశంతో అయితే దీనిని ఏర్పాటు చేసిందో దానిని అమలు జరపడానికి, దీని ఆశయాన్ని నెరవేర్చడానికి ఒక కన్విక్షన్ వున్న ఆఫీసర్ ను వెంటనే నియమించవలసినదిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

క్రేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఒక పార్లమెంటు కమిటీ వేశారు. అందులో లోక్ సభ నుంచి, రాజ్యసభనుంచి మొదలైన వుంటారు ఆ కమిటీ ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ, పబ్లిక్ ఎక్కౌంట్స్ కమిటీల స్టేట్స్ తో వుంటుంది హరిజన, గిరిజన పార్లమెంటు మొదలైన వున్నారు. అదేవిధంగా మన ప్రభుత్వం కూడా మన రెండు సభల నుంచి ఒక తెజిస్ట్రేచరు కమిటీని వేసి హరిజనులపైన జరుగుతున్న న్యాయాల గురించి కానీ, ఎంప్లాయిమెంటు, ఎడ్యుకేషనులలో రిజర్వేషన్సు గురించిగానీ చూచి చక్క బెట్టడానికి అవకాశం యివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఈ సమాజములో హరిజనులకు జరుగుతున్న అన్యాయాలను, అత్యాచారాలనూ ఎదుర్కొనడానికి హరిజన ఎం ఎల్, ఏలనూ, ఎం ఎల్. సీలనూ వేసి—అసెంబ్లీ కమిటీ వేసినట్లయితే బాగుంటుంది. కేంద్రంలోనే కాకుండా, మహారాష్ట్ర, భీష్మర్, మధ్యప్రదేశ్, పంజాబు, కర్నాటక, రాష్ట్రాలలో యిటువంటి కమిటీలున్నాయి సెంట్రలు గవర్నమెంటువారు మన గవర్నమెంటు కూడా ఒక కమిటీని వేయాలని కోరారు. కాబట్టి వెంటనే అలాంటి కమిటీని వేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను హరిజనులకూ, గిరిజనులకూ, వెనుకబడిన తరగతులవారికి రిజర్వేషన్సు రాజ్యాంగ రిత్వా హక్కులున్నాయని చెబుతున్నారు కాని స్టాటిస్టిక్సు చూసినట్లయితే 60 శాతంకూడా ఫుల్ ఫిల్ కాలేదని నేను ఆరోపిస్తున్నాను. ఒక వారం రోజుల క్రితం రాజమల్లుగారు 145 మంది డాక్టరులను ఎంపాయింట్లు చేశారు. కాన్స్టిట్యూషన్ లైట్స్ ప్రకారం—హరిజనులకున్న 15% రిజర్వేషను ప్రకారం డాక్టరులను వేయడం జరగలేదు, 11 మంది హరిజన డాక్టరులను మాత్రమే వేశారు. ఇది ఏ వర్సంటేజి మీద వేశారో అర్థం కావడం లేదు. రొలేషన్ బై కాన్స్టెబుల్ అన్నారు. అందులో మొదట జనరలు సీటు, బాక్ వర్డ్ తరువాత షెడ్యూలు కాస్టు, తరువాత షెడ్యూలు బ్రయిలు—యీ విధంగా వస్తుంది. 15 వర్సంటు అంటే 145 మందిలోనూ దాదాపు 20 మంది హరిజనులకు డాక్టరు ఉద్యోగాలు యివ్వవలసి వుండెను సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మాతృలు వెంటనే తగుచర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను ఆర్ టి సిలో టోటల్ నెంబరు 28,972 మంది ఉద్యోగులుంటే అందులో హరిజనులు 1,585 మందిమాత్రమే వున్నారు. 8 98 వర్సంటు అయింది 14 వర్సంటు ఎక్కడ, ఈ 8 98 వర్సంటు ఎక్కడ? కార్పొరేషన్సులో రిజర్వేషన్స్ పాటించాలని కోరుతున్నాను రొలేషను సర్టిఫికేట్ మార్చి యాక్చువల్ రిజర్వేషను పాటించాలని కోరుతున్నాను 1961 నుంచి 1965 వరకూ సంజీవయ్యగారి మైముతోవచ్చిన 589 డి. ప్రకారం ప్రమోషన్స్ లోకూడా రిజర్వేషను పాటించారు తరువాత దానిది తీసివేశారు సెంట్రలు గవర్నమెంటులో ప్రమోషన్సులో కూడా యీ రిజర్వేషన్స్ వున్నాయి. స్టేటు గవర్నమెంటులోకూడా పీకర్ నెక్షన్స్ వెల్సేరు అనిచెప్పేటప్పుడు ప్రమోషన్స్ లోకూడా రిజర్వేషను పాటించాలి కోరుతున్నాను. హరిజనులకు ఎంప్లాయిమెంటు విషయంలో అన్యాయం జరుగుతున్నది హరిజనులు, గిరిజనులు రిజిస్టరు చేయించుకొంటున్నారు ఫ్యాక్టరీలు కానీ, పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ కానీ పిలిచినప్పుడు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజీలలో రూల్సులో ఉన్నప్పటికీకూడా పంపించడంలేదు. దానికి ఎన్నో కారణాలున్నాయి,

చెప్పడానికి వీలు కాదు. యిటువంటి అన్యాయాలు జరగకుండా చూడాలి డైరెక్టర్ ఆఫ్ సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసులోగానీ, జిల్లా సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసరుద్వారా కానీ హరిజనుల, గిరిజనుల లిస్టు మెయిన్టెయిన్ చేసి వారిద్వారా పంపించితేనే వ్యాయం జరుగుతుందని చెబుతూ, ఈ విధంగా వారికి ఎంప్లాయ్ మెంటు కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను.

రూరల్ యేరియాన్ లో హరిజనులకు ఎడ్యుకేషనలు ఫెసిలిటీస్ లేక, వారికి పై నాన్సియల్ స్ట్రీంజిని వుండడంవల్ల వారికి ఏక్ లిమిట్ లో స్కూలింగ్ కావడంలేదు వారు చదువులలో అలభ్యంగా చేరుతున్నారు కాబట్టి అర్హతలు సంపాదించేటప్పటికి లేటవుతున్నది రిజిస్టరు చేసుకన్న తరువాత కూడా ఉద్యోగాలు లేకుండా ఎన్నో పండ్లు ఉంటారు కాబట్టి హరిజనులకూ, గిరిజనులకూ అప్పర్ ఏక్ లిమిట్ రిలొక్సు చేయాలనీ, వారికి ఏక్ లిమిట్ అనేది లేకుండా ఉద్యోగాలివ్వాలనీ కోరుతున్నాను.

పంచాయతీరాజ్ యిన్ స్టిట్యూషన్స్ జనరల్ ఫండ్స్ నుంచి 15 పర్సెంట్ ఖర్చుచేయవలసినదానిని గురించి అసెంబ్లీలో కూడా వచ్చింది, 86 మంది షెడ్యూలు లుకాస్తు సభ్యులు మెమొరాండంమీద సంతకాలుకూడాచేశారు. 1961వసంవత్సరం నుంచి యివ్వవలసినది యున్నది జనరలు ఫండ్స్ నుంచి యిచ్చేదీ, ప్రత్యేకంగా వారికిచ్చేదీ—రెండూకలిపితే దాదాపు నాలుగుకోట్ల రూపాయలవరకూ వస్తుంది. అదంతా ఖర్చు చేయించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారితో కూడా మాట్లాడి 1960 నుంచి కూడా ఆ జి.ఓ. యింట్ల మెంటు చేయడానికి వీలుగా ఫినాన్స్ కార్పొరేషన్ కు నాలుగుకోట్లు యివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు 60 నుంచి సమితులకు చెప్పాము 67 నుంచి చెప్పాము అన్నారు. 63 నుంచి అనీ, 67 నుంచి 71 వరకూ అనీ—యివన్నీ కూడా రియిటేబుల్ చేశారు నేను ఆ జి.ఓ. లు చదివాను సోషల్ వెల్ఫేర్ డైరెక్టరు గారు పంచాయతీరాజ్ యిన్ స్టిట్యూషన్స్ వారిని అడిగారు—15 పర్సెంటు, 31 పర్సెంటు ప్రకారం 60 నుంచి ఖర్చు చేయాలని 17-2-60 లో గవర్నమెంటు మెమొరాండం 778 మినిటేనియన్ 33/60 లో స్పష్టంగా చెప్పారు

In the matter of sanctioning schemes under the Community Development programme, regulate development works under Roads in the village Plans. The institutions handling the funds should sponsor the works for the benefit of Harijans and tribals upto a limit of 15% in Harijanwada and 3% in Tribals. ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ హాండ్లింగ్ ది ఫండ్స్ అన్నారు పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు—రెండూ వస్తాయి. రోడ్స్ యిన్ ది విలేజ్ అన్నారు. అవి జిల్లా పరిషత్తువారు చేస్తామకానీ, సమితివారు చేయరు మంత్రిగారు ఇవన్నీ ముఖ్యమంత్రిగారితో కూడా మాట్లాడి 1960 నుంచి కూడా యింట్ల మెంటు చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. పూర్వం మదరాసు స్టేటులో హరిజన వెల్ఫేర్ స్కూల్స్ పెట్టడం జరిగింది దానికి ఫండ్స్ సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది. డైరెక్టర్ ఆఫ్ సోషల్ వెల్ఫేర్—జిల్లా సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్, పంచాయతీరాజ్ యిన్ స్టిట్యూషన్స్ ద్వారా యీ కార్యక్రమం జరుగుతోంది ఆ స్కూల్స్ సరిగా జరగడంలేదు. వారికి కాలరిస్ దొరకడం లేదు.. వేతెన్సిన్ వచ్చినా ప్రెసిడెంటు నింపకుండా

వుంటాడు-సంచాయితీరాజ్ యిన్ స్టిట్యూషన్స్ నుంచి ఆ స్కూల్స్ ను తీసేసి సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు ఇస్తే బాగుంటుంది. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు ఖర్చు పెట్టుతుంది కాబట్టి మేనేజిమెంటుకూడా సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకే ఉండాలి.

12-30 p. m.

లక్షల కొలది ఎకరాల దేవస్థానం భూములున్నాయి. లాండులెస్ పీపుల్ కు లీజుకు యివ్వాలి లాండులార్డులకు యిస్తున్నారు. వారికిచ్చేబదులు హరిజనుల లోనూ, గిరిజనులలోనూ ఉన్న లాండులెస్ పూర్ కు యిచ్చినట్లయితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను ప్రభుత్వం హరిజనుల ఇండ్ల స్థలాలకై ప్రతి సంవత్సరం కోటి రూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నారు. ఇప్పుడు గ్రామాలకు చాలాదూరంగా వారికి స్థలాలు ఇస్తున్నారు ఇది ప్రతి సంవత్సరం చేస్తున్న విమర్శయే ఈ సంవత్సరం నుంచైనా గ్రామానికి దగ్గరలో, ఒక ఫ్లాంగు దూరంలో, స్థలాలు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అంతకు మించిన దూరంలో చేయాలంటే డైరెక్టరు పర్మిషను తీసుకుని కాని చేయడానికి లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను సరయిన కారణం చూపిస్తే తప్ప డైరెక్టరు పర్మిషను యివ్వకూడదు. ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించేటప్పుడు వారి ఆదాయం చూచి యిస్తున్నారు. వ్యవసాయ కూలీల ఆదాయం నెలకు రు 100 లు కంటే ఎక్కువగా ఉంటే ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వకూడదు అన్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో రు. 100 ల ఆదాయమంటే లెక్కలోనికి రాదని అందువల్ల ఆ పరిమితిని రు. 2.00 లకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు గ్రాడ్యుయేట్, ప్రొఫెషనల్ కోర్స్ విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్స్ ఇస్తున్నారు ఒక ఇంట్లో ఎంతమంది విద్యార్థులున్నా అంతమందికి స్కాలర్ షిప్స్ ఇచ్చేవారు. కుటుంబ నియంత్రణను దృష్టిలో పెట్టుకుని చేకారేమో కాని ఈ మధ్యనే ఒక కుటుంబంలో ఇద్దరుకంటే ఎక్కువమందికి స్కాలర్ షిప్స్ యివ్వకూడదని ఆర్డరు వేశారు ఇది చాలా అన్యాయం. ఒకరికి నలుగురు కొడుకులు ఉండవచ్చును. ఒకరు ఇంజనీరు, ఒకరు డాక్టరు, ఒకరు వెటర్నరీ, ఒకరు గ్రాడ్యుయేటు చదువవచ్చు ఇద్దరికి స్కాలర్ షిప్ యివ్వాలని చెప్పడం అర్థం కాకుండా ఉంది. దీనిని కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు రిలాక్సు చేసేట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు వ్రాయాలని కోరుతున్నాను. ఒకవేళ కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు రిలాక్సు చేయకపోతే మిగిలిన వారికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే స్కాలర్ షిప్స్ యిప్పించాలని కోరుతున్నాను. హాస్టలు సౌకర్యాలు కొన్ని కలుగజేశాము. ఇదివరలో సబ్సిడైజ్డ్ హాస్టల్స్ ఉండేవి అక్కడ చాలా అన్యాయాలు జరుగుతూండడం వల్ల వాటిని ఎకాలిమ్ చేశారు. అందుకు అభినందిస్తున్నాను. కాలేజీ హాస్టల్స్ ను ఎకాలిమ్ చేశారు. విద్యార్థులకు చాలా అన్యాయం జరిగింది. వారికి రు. 80 లు ఇస్తూ ప్రయివేటుగా ఎక్కడయినా ఉండాలి అన్నారు ఈ రోజులలో సాంఘిక అసమానతల వల్ల కులాలు ఉన్నాయి గనుక ప్రైవేరాజాదు వంటి వట్టణంలో కూడా అంటరానితనం ఉంది కనుక ప్రొఫెషనల్ విద్యార్థులెవరయినా వెళ్ళి యిండ్లు కావాలంటే కులం పేరు చెప్పిన తరువాత యిల్లు యిస్తామన్న పుణ్యాత్ములు లేరు. రు 80 లు యిచ్చినా ఎంత యిచ్చినా పాత హాస్టల్స్ లోనే పెట్టి వారికి సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. 1974-75 లో స్టూడెంటు మేనేజ్మెంట్ హాస్టల్స్ ప్రారంభించారు. కాలేజీ స్టూడెంటు 21 వేల

మంది ఉంటే 9 వేల మంది మాత్రమే హాస్టల్స్ ఏర్పాటు చేసుకోగలిగారు ఎజాలిష్ అయిన హాస్టల్స్ లో మూడు వేల మంది ఉంటే ఎటాచ్డ్ హాస్టల్స్ లో 500 మందికి మాత్రమే స్థానం కల్పించగలిగారు 1975-76 లో కూడా స్టూడెంట్స్ మేనేజ్డ్ హాస్టల్స్ కు ప్రభుత్వము సహాయము చేసి బోర్డరుకు రు. 200 లు చొప్పున గ్రాంటు ఇచ్చి వారు నడుపుకునేట్లు ఉత్తరువులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి కాలేజీకి ఎటాచ్డ్ హాస్టల్స్ ఉన్నాయి. అందులో కూడా నెగ్రేగేట్ చేయకుండా అందరితో కలిసి ఉంటే సోషల్ జస్టిస్ ఉంటుందని పెట్టడం జరిగింది. మూడు వేల మందికి ఎజాలిష్ చేసి 500 మందికి మాత్రమే పెట్టాం అట్లాకాకుండా ప్రొఫెషనల్ స్టూడెంట్స్ ఎంతమంది ఆ కాలేజీలో చదువుతున్నారో అదే కాలేజీ హాస్టల్స్ లో వారందరిని ఎబ్ సార్వ్ చేసి పూర్తి ఖర్చు భరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ ఫాబర్న్ కేరళలో ఉంది. దీనిని ఇంస్టిట్యూట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. కాలేజీ హాస్టల్స్ లో 25 శాతం వారి జనులకు గిరిజనులకు రిజర్వ్ చేయించాలని కోరుతున్నాను కాలేజీలు ప్రభుత్వం నుంచి ఎయిడ్ తీసుకుంటాయి ఈ రకంగా రిజర్వేషన్స్ పెట్టినట్లు కాలేజీలనుంచి రెటర్ వచ్చిన తరువాతనే వారికి గ్రాంటు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విద్యా కాళా మంత్రిగారు సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారు కలిసి చేయవలసిన పని ఇది ప్రైవేటు విద్యార్థులకు సంబంధించి 1000 హాస్టల్స్ ప్రవేటు భవనాలలో ఉన్నాయి వాటికి అద్దె క్రింద సంవత్సరానికి 20 లక్షల 25 వేల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. వాడో నుంచి రెండు కోట్ల రూపాయలు లోన్ తీసుకుని భవనాలు నిర్మించి వారి నుంచి అద్దె తీసుకుని ఇన్ స్టాల్మెంట్ రీపే చేసినట్లయితే ప్రతి సంవత్సరం అద్దె క్రింద ఖర్చుచేసే 20 లక్షల 25 వేల రూపాయలు ఇన్ స్టాల్మెంట్ క్రింద పోయినా బిల్డింగ్స్ ఉండిపోతాయి. ఈ రకమైన కార్యక్రమం తీసుకుని చేయాలని కోరుతున్నాను. జాతీయం చేయబడిన పార్శ్వ పుస్తకములు 1 లక్షల మందికి ఇవ్వవలసి ఉండగా 150 వేల మందికి మాత్రమే ఇస్తున్నారు మిగిలిన వారికీకూడా ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. అచ్చు పుస్తకాలు కూడా సంవత్సరం చివరలో ఇస్తున్నారు. అట్లా చేసే బదులు వారికి సంవత్సరం మొదట్లోనే డబ్బు ఇచ్చినట్లయితే వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు కొనుక్కుంటారు. ఆరు లక్షల మందికి పుస్తకాలకు డబ్బు ఇవ్వాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. విజయలక్ష్మి (తుని).—అధ్యక్షా, సభ వారి ఎదుట ఉన్న సాంఘిక సంక్షేమం, స్త్రీ సంక్షేమం ట్రైబల్, వెల్ఫేర్ గురించిన డిమాండ్లను నేను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెబుతాను. సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారు వినూత్నమైన పోకడలతో ఆకాజనకమైన బడ్జెట్ ను ప్రతిపాదించారు. చాలా సంతోషకరమైన విషయం. గాంధీజీ కలలు కన్న రామ రాజ్యం, నెహ్రూజీ కలలు కన్న శ్రేయో రాజ్యం సుస్థిరం కావాలంటే సాంఘిక సంక్షేమంపై ప్రభుత్వం ఎక్కువ భాద్యత కేంద్రీకరించాలని కోరుతున్నాను. అలా చేసినప్పుడు నవ సమాజ నిర్మాణానికి దోహదం ఏర్పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. భారతదేశ చరిత్రలో ఇంతవరకు జరగని బాక్ వర్డు క్లాసిక్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ సెలకొల్పినందుకు ప్రభుత్వానికి మరొకసారి కృతజ్ఞత తెలియ చేస్తున్నాను. ఇది చాలా ముదా పహమైన విషయం. మరొక సూచన చేయదలచాను. ఈ ఫైనాన్స్

12-40 p.m.

కార్పొరేషన్ ఆదాయం క్లౌటిరియాగా తీసుకుని సాలురరి ఆదాయం రు 1,500లు లోపల ఐతే కులంతో నిమిత్తం లేకుండా ఏ జాతి వారైనా, బాక్ వర్డు క్లాస్సు కార్పొరేషన్ బాక్ వర్డు క్లాస్స్ కు ఏ విధంగా సహాయం చేస్తుందో అదే విధంగా ఎకనమిక్ బాక్ వర్డు క్లాస్స్ కు వర్తింప చేయాలని మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను భూమి లేని పేదలకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇప్పిస్తామని డిమాండులో సూచించారు గ్రామీణప్రాంతాలలో వ్యవసాయ కూలీలు వున్నారు వారికి కూడా ఇండ్లస్థలాలు ఇప్పిస్తే కార్మికులకు కర్షకులకు న్యాయం చేసినట్లుగా భావించ బడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను కేంద్రంలో వ్యవసాయ కూలీలకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇచ్చే పాలసీ ఉంది కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేదని చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కూడా అటువంటిది అమలు చేస్తే బాగుంటుందని నేను వ్యక్తిగతంగా అభిప్రాయపడు తున్నాను హరిజనవాడలలో శానిటరీ ఆమెనిటీస్ సరిగా లేవని చెప్పడానికి నేను సంకోచించడం లేదు ఎందుచేతనంటే డిమాండులో వీటికి ఎక్కువ ఖర్చుచేసినట్లు సూచించారు. హరిజనవాడలలో చూస్తే యిండ్లు హరిజనులకు కన్ శెట్టెడ్ ఫరియార్స్ లో ఉంటాయి. తెట్రెన్సు డ్రెయినేజీ లేకపోవడంవల్ల ఎపి డెమిక్ డిసీజెస్ కు గురి బౌతున్నారు అందుచేత ఎక్కువ ధనాన్ని వినియోగించి హరిజన వాడలకు శానిటరీ ఆమెనిటీస్ కల్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను హరిజనులకు హౌస్ సైట్స్ కోసం ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా ఏ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు చేపట్టినా ఎంతకూ పూర్తి కావడం లేదు మా జిల్లాలలో 15-20 సంవత్సరాల నుంచి హరిజనులకు హౌస్ సైట్స్ నిమిత్తం ఎన్నో ప్రతిపాదనలు జాప్యం చేస్తు న్నారు కెటిషను దారులు చాలామంది దివంగతులైనారు పరమపదించారు. కనీసం వారి సంతానానికైనా వస్తుందని ఆశ ప్రభుత్వంకల్పించి అమలు పరచాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వర్ణాంతర వివాహాలకు బడ్జెటులో చాల పాచ్చు ప్రోత్సాహం యిచ్చారు, చాలా సంతోషం. అసలు కులాలు మతాలు ఆదినుంచి లేవు ఇవి మనం సంఘంలో కల్పించుకున్న అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సెటప్ లో కులాలు ఏర్పడినవి. నేషనల్ - ఫ్రెడ్ గా కులాలను ఎజాలిష్ చేసి దేశంలో ఉన్నవారందరూ ఒకటేననే విధముగా ఏర్పాటు చేస్తే నేషనల్ యింటిగ్రేషన్ కు దోహదం చేస్తుంది వుమన్ వెల్ఫేరుగురించి చెప్పాలంటే చాలా డిస్క్రిమినేషను చూపించారు అని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను ఎందుచేతనంటే Our fundamental rights are equality of opportunity.... కాని మనం యిక్కడ డిస్క్రిమినేషన్ కనిపి స్తున్నది అందుచేత 5 లక్షలు కేటాయించడం చాలా చిన్న మొత్తమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఒక కార్పొరేషన్ అంటూ నెలకొల్పారు చాలా సంతోషం. ఈ కార్పొరేషనుకు 10 లక్షలు కేటాయించారు. అది కూడా చాలదు. అది చాలా ఎఫిషియెంటుగా పనిచేయడానికి తగిన చర్య తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. దేశం మొత్తం మీద చూసినట్లయితే ఎద్యుకేషను విషయంలోగాని సోషల్ ఎంప్లొకల్ యాస్పెక్ట్స్ లో లేడీస్ కు డిస్క్రిమినేషను చాలాజరుగుతున్నది. ముఖ్యంగా 18% of our ladies are literate and the rest are illiterate. లేడీస్ కు కనీసం ఉన్న హక్కులు తెలుసుకొనే పరిజ్ఞానం రావాలంటే లేడీస్

ఎడ్యుకేట్ చేయాలి అందుచేత అప్పర్ ప్రయిమరీ ఎడ్యుకేషను వరకు కంపల్సరీగా గరల్స్ ను చదివించాలి అని పుమన్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. పాల్కు విషయంలో చూచినట్లయితే డెత్ రేట్ లేడీస్ లో పాచ్చుగా ఉన్నాయి. న్యూట్రీషన్ ప్రోగ్రాము మంకోడిగా సాగుతున్నది దానిని విరివిగాచేయాలి పుమన్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటును 1956 లో స్థాపించారు. అప్పటినుంచి నేటివరకు అభ్యుదయకరమైన స్థితికి వెళ్లలేదు బ్రటుల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు అధ్యాన్నంగా ఉండి బాధపడుతున్నది. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ ఎక్స్ లెన్షన్ షన్ విషయంలో గాని పే స్కెల్సు విషయం గాని సక్రమంగా వ్యవహరించడం లేదు. ఎందుచేతనంటే అక్కడ డిప్యూటీ డైరెక్టరు జాయింటు డైరెక్టరు పోస్టు వేకంటుగా ఉన్నాయి ప్రభుత్వం స్త్రీలకు ఎక్కువ అవకాశాలు కలిగించాలంటే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ స్టాఫ్ ఎక్కువగా పొడిగించాలి ఎంప్లాయిమెంటులో లేడీస్ కి డిస్క్రిమినేషను జరుగుతున్నది. ప్రతి డిపార్టుమెంటులో ప్రతి ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజిలో కొంత వరసంటేజి రిజర్వు చేయాలి లేడీస్ కు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజ్ క్రియేటు చేయాలి. డిస్ట్రిక్టు ఆఫీసర్లుకు వెహికల్సు లేక పోవడంవలన ఎఫీషియెంటుగా పనిచేయడానికి అవకాశం లేకపోతున్నది అందులో యింటర్నేషనల్ పుమెన్స్ యియర్ జరుపుకొంటున్నాం, చేయాల్సిన కార్యక్రమాలు చాలా ఉన్నాయి. ప్రతి డిస్ట్రిక్టు ఆఫీసరుకు వెహికల్ ప్రొవైడు చేయాలి అని కోరుతున్నాను ఒక చిన్న సూచన అప్లయ్డ్ న్యూట్రీషన్ ప్రోగ్రాము క్రింది ఐడిల్ గా 50 జీప్స్ ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది వాటిని నా డిస్ట్రిక్టు ఆఫీసర్లుకు యిచ్చినట్లయితే కొంతవరకు కార్యక్రమం అమలుజరపడానికి వీలవుతుంది. చిల్డ్రెన్స్ హోమ్సు అక్కడక్కడ నెలకొల్పాలనే కార్యక్రమంలో మాజిల్లాకు ఎక్కువ రాలేదు. అవ్ లాండ్సు ఫిరియాన్ లో వ్యవసాయకూలీలు చాలమంది ఉన్నారు. వారికి ఉపయోగపడేందుకు వీలుగా క్రెషీను విరివిగా స్థాపించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను బాలవిహార్లును విరివిగా ప్రతి జిల్లాలో స్థాపించాలి. వాటికి ప్రవేశరుసుము తగ్గించి సామాన్యులకు అందుబాటులో ఉండేలాగ తయారు చేయాలి. వరకట్నంగురించి చర్చ వచ్చింది అదొక సాంఘిక దురాచారంగా ప్రబలింది. యాంటీ డౌరీ ఆక్టు పాసయి 20 సంవత్సరాలైనప్పటికీ వరకట్న దురాచారం ప్రబలంగానే ఉంది. దాని గురించి తగిన చర్య తీసుకోవాల్సి కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను

(శ్రీ జె. భూపతి(నేరెల్ల) — అధ్యక్షా, నేను ఈ డిమాండును బలపరుస్తున్నాను స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం హరిజనుల సంక్షేమం గురించి వారి యొక్క అభివృద్ధి గురించి ఎన్నో పథకాలను చేపట్టింది. ఎంతో డబ్బు వెచ్చించింది అది అభినందించవలసిన విషయమే. కాని మన రాష్ట్రంలో జనాభాను బట్టి చూస్తే ప్రభుత్వం స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు కంపేర్ చేస్తే అసలు ఆ డబ్బు నిజంగా హరిజనులకు ఖర్చు పెట్టినారా అనిపిస్తుంది దీనిని అధికారులు దుర్వినియోగపరచినారని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రస్తుతము సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు డైరెక్టరుగా ఉన్నటువంటి మాధవరావుగారు యిదివరకు వరంగల్లులో కలెక్టరుగా ఉండివారు. అప్పుడు ఆ సందర్భములో

12-50 p.m. గవర్నమెంటు చేస్తున్నటువంటి హరిజనులకు యిచ్చినటువంటి ప్రతిపాదనలు హక్కులను కలెక్టరుగారు ఎంతో దిగ్విజయంగా శ్రద్ధతో దుర్వినియోగం కాకుండా చాలా శ్రద్ధగా చేస్తుండెవారు. అప్పుడు ప్రతి హరిజనుడు ఏమనుకున్నాడంటే యిటువంటి కలెక్టరు మా జిల్లాలో ఎంతోకాలం ఉంటే హరిజనుల సమస్యలు బాగుగా పరిష్కరింపబడేవి అనుకునేవాడు అనుకున్నాడు అటువంటి కలెక్టరును అక్కడ పెద్ద మనుష్యులు కొందరు నక్సలైట్ అని భావించారు. ఆయన పైన ఆరోపణలు చేసినారు అటువంటప్పుడు హరిజనుల హక్కులను ఏ ఆఫీసరు అయినా హృదయపూర్వకంగా ఖచ్చితంగా అమలుపరచాడంటే నక్సలైటు అనే నిందలు పడవలసివస్తున్నదన్నమాట. ఏ ఆఫీసరు కూడా హరిజనులకు సేవ చేస్తాడనుకోవడం చాలా పొరపాటు. ఇలాంటి వ్యవహారాలను గుర్తించి సక్రమమైన పద్ధతను అవలంబించవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను అస్పృశ్యత నివారణ గురించి అంజేతర్ కాలేజీ యినాగరేషను సందర్భంలో మాజీ ప్రెసి డెంటు గిరిగారు మాట్లాడుతూ అస్పృశ్యతను పాటించినవారికి ఉరిశిక్ష విధించాలన్నారు. అస్పృశ్యత నివారణకు చట్టాలు తే బో తున్నా ర ని పత్రికలలో అప్పుడప్పుడు చూంటాం. దానిగురించి చట్టాలు చేసినందువల్ల ప్రయోజనం లేదు హరిజనులను ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చేయాలి. వారిని అన్ని రంగాలలో వైకీతీసుకురావాలి అప్పుడు అస్పృశ్యత దానంతట అదే పోతుంది సాధ్య మైనంతవరకు హరిజనులను అన్నిరంగాలలో బాగుచేయడానికి ప్రత్యేక సెల్ ఏర్పాటు చేస్తే ఎప్పటికప్పుడు తోపాలు దిద్దుకోడానికి వీలవుతుండి సర్దినియోగం ఔతుందో లేదో చూడవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. హౌసింగ్ సౌకర్యం విషయము, 10 కోట్ల రూపాయలు యల్. ఐ సి. నుంచి అప్పు తీసుకొన్నారు. 8,75,000 లు ఖర్చు పెట్టారు మిగతా డబ్బును ఖర్చు పెడుతున్నామన్నారు మిగతా డబ్బును ఖర్చు పెట్టవద్దని కోరుతున్నాను ఎన్ని నిర్మించాము. ఎన్ని నిర్మించాలి అనే వివరాలు యిచ్చారు. నిర్మించిన యిళ్లలో ఎంతమంది హరిజనులకు నివాసము ఏర్పాటు చేసినది లేదు. నా నియోజకవర్గములో 950 యిళ్ళు నిర్మాణమయినవి. దానిలో ఏ 50,55 యిండ్లు మాత్రమే హరిజనులు ఏర్పాటు చేసుకొంటున్నారు మిగతా ఇండ్లు గ్రామానికి 4 మైళ్ళ దూరములో కట్టారు. ఎవ్వరూ ఆక్రమించే చేయలేదు. కొన్ని బేస్ మెంటు లెవెల్ లో వున్నవి. ఇన్ స్టాల్ మెంటు కట్టాలని వారికి నోటీసులు వస్తున్నవి. ఇల్లు యిస్తామని ఆశ పెట్టినందువల్ల వున్న యింటిని హరిజనులు పాడు చేసుకొంటున్నారు. ఇటువంటి పథకాలు వేసి హరిజనులను యిబ్బందిపాలు చేయకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ని ఏర్పాటు చేశారు. ప్రతి జిల్లాలో ఎప్పుడు ఫంక్షన్ అవుతుందో చెప్పలేను కాని అవుతుందని ఆశిస్తున్నాను. 2, 3 ఎకరాల భూమి వున్న హరిజనుడు ఈ కార్పొరేషను ద్వారా డబ్బు తీసుకొనే అవకాశము వుండవచ్చును కాని సామాన్యమైన హరిజనుడు కార్పొరేషను నుంచి డబ్బు పొందే అవకాశము లేదు ఏదైనా డబ్బు కాని, ఆస్తి కాని కలిగివున్న వారికి ప్రభుత్వము సహాయము చేస్తున్నది కాని అట్టడుగున వున్న సామాన్య హరిజనుడి గురించి ప్రభుత్వము ఆలోచించడములేదు వారి గురించి ప్రభుత్వము శ్రద్ధ

తీసుకోవాలి. వారి బాగును గురించి ఆలోచించాలి. పై నాన్స్ కార్పొరేషను మీటింగ్ అయినపుడు మా కరింగర్ జిల్లా కలెక్టరుగారిని అడిగాను భూమి వున్నవారికి సహాయము చేస్తున్నారు భూమి లేనివారికి కూడ సహాయము చేయడానికి ప్రొపోజిట్స్ ని ప్రభుత్వానికి పంపించాలి అంటే అలాంటిది చేయడానికి వీలులేదు సెక్యూరిటీ లేకుండా డబ్బు ఎట్లా యిస్తాము తీసుకొన్నవారు తిరిగి పే చేస్తారనే నమ్మకము ఏమిటి? అన్నారు అందువల్ల లేనివారికి ప్రభుత్వము ఏమి సహాయము చేస్తున్నది? ఇంటిగ్రేషన్ అన్నాము అంతా కలిసి వుండాలన్నాము ప్రైజిట్స్ గురించి ఒక మాట చెప్పాలనుకొంటున్నాను తెలంగాణాలో ఎరుకలు, లంబాడీలు నాన్ ప్రైజిట్స్ డీసోటిఫైడ్ ప్రైజిట్స్ క్రింద వస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రాంతములో ప్రైజిట్స్ క్రింద వస్తున్నారు. అక్కడ ఒక పద్ధతి, యిక్కడ ఒక పద్ధతి వుంది హరిజనులకు, గిరిజనులకు, వేరేవేరే రూల్స్ ని అనుసరించడమువల్ల యిబ్బంది కలుగుతున్నది. అప్పస్యతను నివారిస్తూ మంటున్నారు. చట్టమును అమలుజరిపినపుడు చూద్దాము హరిజన ఉపాధ్యాయులు పల్లెలలో పని చేస్తున్నపుడు వారికి గ్రామాలలో వసతి ఏర్పాటు చేయడం అవసరము లేకపోతే వారిని వారి స్వగ్రామములలోనే పోస్టు చేయడముమంచిది ఇంకొక గ్రామములో పోస్టు చేస్తే వుండడానికి యిల్లు దొరకక అంటరానివారుగా చూడబడుతున్నారు వారి గురించి ప్రభుత్వము శ్రద్ధ వహించవలసినదిగా కోరుతున్నాను తాలూకా అసైన్ మెంట్ కమిటీలవల్ల న్యాయము జరగడము లేదు. హరిజనుడు 500 రూపాయల వరకు ఖర్చుపెట్టు కొనే యోగ్యత వుంటే వారికి రికమండు చేస్తారు. లేకపోతే రికమెండ్ చేయరు అసైన్ మెంట్ కమిటీకేరాదు. దానికి పెద్ద ప్రాసీజరు. అప్లికేషను పెట్టుకోవాలి. దానిమీద కరణము వ్రాయాలి. అప్పుడు గిర్దావారు డెప్యూటీ తహశీల్దారు, తహశీల్దారు తరువాత అసైన్ మెంటు కమిటీకి వెడుతుంది వీరందరి చట్టా తిరగడానికి కనీసము 500 రూపాయల వరకైనా ఖర్చుపెట్టుకోవాలి అర్థికముగా బాగా వున్న హరిజనులు ప్రభుత్వము నుంచి సంపాదించుకొంటున్నారు. ఏమీ లేని హరిజనుడు ఏమీ చేయలేక పోతున్నాడు. ఒక కమిటీవంటిది వేసి వారే స్వయముగా ఎంక్వయరీ చేసి సర్టిఫికేట్ యిస్తే భూమి దొరుకుతుంది లేక పోతే న్యాయము చేసినవారము కాలేకపోతున్నాము అని మనవి చేస్తున్నాను.

1-00 p. m.

శ్రీ యం. పి సుబ్బారెడ్డి (అళ్లగడ్డ).—ఉపాధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ డిమాండుని, స్త్రీ సంక్షేమ డిమాండును, గిరిజన సంక్షేమ డిమాండును మంత్రిగారు ప్రళ వేపెట్టినదానిని బలపరుస్తున్నాను. ప్రపంచములో ఏదేశములో అయినా పెట్టుబడిదారీ ప్రభుత్వము కానీ, మతతత్వ ప్రభుత్వము కానీ, అధికారములో వున్నప్పటికి వెల్ ఫేర్ స్టేటు లక్ష్యముగా ప్రకటించి పని చేస్తూ వుండడము జరుగుతూవుంటుంది సోషలిస్ట్ సమాజమే వరమ లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్న మన భారతప్రభుత్వము సాంఘిక సంక్షేమానికి యివ్వవలసిన ప్రాధాన్యత గురించి ప్రత్యేకముగా నొక్కివక్కాణించ వలసిన అవసరము లేదు. అన్ని రంగాలలో ముందుకు పోయిన సవర్ణ కులాల సరిసమాన స్థాయికి వచ్చే విధముగా వెనుకబడిన హరిజన, గిరిజనుల సంక్షేమానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత యివ్వాలనేది మన

రాజ్యాంగములో డైరెక్ట్ ప్రెస్సిఫుల్స్‌లో వివరించబడింది అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కమిటీ వారు కూడా సంఘ సంక్షేమాన్ని దృష్టిలోపెట్టుకొనే బడ్జెట్ ప్రతిపాదనల సమయంలో వ్యవసాయ సంఘ సంక్షేమం అంశాలకే ప్రాధాన్యత యివ్వాలని సూచించారు దానినిబట్టి చూస్తే సంఘ సంక్షేమానికి వున్నటువంటి ప్రత్యేకమైన ప్రాముఖ్యాన్ని మనము గుర్తించవలసిన అవసరం వుంది. ఆంధ్ర దేశములో వెనుకబడిన జాతులకు చెందినవారు కోటి 78 లక్షలు వున్నారు. షెడ్యూల్డు కాస్టు, ట్రైబ్స్ 56 లక్షల 74 వేల 548 మంది వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అంతే యీ వెనుకబడిన జాతులవారు నూటికి 38 మంది వున్నారు షెడ్యూల్డు కులాలకు చెందినవారు 18 27 శాతం వున్నారు, మొత్తం వెనుకబడిన జాతులు గిరిజనులు కలుపుకున్నట్లు అయితే నూటికి 51 27 వున్నారు. మగ రాష్ట్రములో మన రాష్ట్రానికి బడ్జెటు 750 కోట్ల 28 లక్షల 49 వేలు అయితే సాంఘిక సంక్షేమము క్రింద 15 కోట్ల 9 లక్షలు 36 వేలు వుంది, ట్రైబల్ వెల్ఫేరుకు 8 కోట్ల 49 లక్షల 12 వేలు, వుమెను అండ్ చైల్డు వెల్ఫేరు క్రింద 90 లక్షల 50 వేలు మాత్రం వుంది, అంతే మొత్తం 24 కోట్లు 49 లక్షల 93 వేలు అన్న చూట. అంతే మొత్తం బడ్జెటులో యీ శాఖకు కేటాయించింది నూటికి 7 మాత్రమే. నూటికి 51.27 మందిగా వున్నవారికి కేవలం 7 శాతం కేటాయించడం దారణమైన విషయం. జనాభా ప్రాతిపదిక మీద కనీసం 50 కోట్లు యీ శాఖకు కేటాయించడం న్యాయంగా వుంటుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 28 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ అడుక్కు తినే జాతి యీ దేశములో యింకా చలామణి అవుతున్నదంటే సిగ్గుతో తలవంచుకోవలసిన అవసరం వుంది. విదేశీయులు వచ్చి చూచినప్పుడు చాలా హృదయ విచారకంగా కనబడుతుంది. అందుకని నేను మనవి చేసేది ఏబుల్ బాడీడ్ బెగర్స్ వుంటే అడుక్కు తినే తత్వాన్ని నిషేధిస్తూ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి ఏబుల్ బాడీడ్ బెగర్స్ ను భూ సైన్యంగా సృష్టించి నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమాలకు వినియోగించు కుంటూ దేశ ఆర్థిక సంపదను పెంపొందించడానికి ఎందుకు ప్రభుత్వం వెనుకాడు తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. ఈ సమావేశములో కాకపోయినా వచ్చే సమావేశములో అయినా ఏబుల్ బాడీడ్ బెగర్స్ బెగ్గింగ్ ఎజాలిమ్ చేస్తూ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి ల్యాండు అర్మీని సృష్టించాలని మనవి చేస్తున్నాను బెల్జియంలో ప్రమాదం సంభవించి చాలా మంది చనిపోవడం వికలాంగులు కావడం దానివల్ల ప్రతి సంవత్సరం మార్చి మూడవ వారములో అంతర్జాతీయ వికలాంగుల దినోత్సవం జరుపుకుంటున్నాము. మన దేశమున వున్నటువంటి వికలాంగులు బిజాటనకు లోను గాకుండా వారిచేత చేతనైన చేతి వృత్తులు చేయించి సమాజానికి వుపయోగపడేట్లు మగి వారు ఆత్మగౌరవముతో బ్రతికే విధానం ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. స్త్రీ సంక్షేమ శాఖకు సంబంధించి గత సంవత్సరం వర్ణాంతర వివాహాలు పోషించి జాతి సమైక్యత సాధించే వుద్దేశముతో బడ్జెటులో వర్ణాంతర వివాహాల పద్దు క్రింద 5 లక్షలు కేటాయించారు, దానిలో ఏ కొద్ది వేలు మాత్రమే ఖర్చు అయింది, మిగతాది ల్యాప్స్ కాబోతున్నది.

31 లోగా ఖర్చు పెట్టకపోతే అనవసరంగా ల్యాప్స్ అవుతుంది గత సంవత్సరం కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి 125 వ జన్మ దినోత్సవ సందర్భములో వర్ణాంతర వివాహాలు ప్రోత్సహించడం కొరకు ఆయన గొప్ప సంఘ సంస్కర్త కాబట్టి వారి స్మృతి చిహ్నంగా కమ్యూనిటీ హాలును వర్ణాంతర వివాహాలు చేసుకునే వారికి సౌకర్యం కల్పించడానికి నెలకొల్పడం సముచితంగా వుంటుందనే అభిప్రాయం వెల్లడించడం జరిగింది కాని అది జరుగలేదు అందుకని డబ్బు ల్యాప్స్ అయ్యే ప్రమాదం నివారణ చేసి వారి స్మృతి చిహ్నంగా కమ్యూనిటీ హాల్ నిర్మించి వర్ణాంతర వివాహాలు ప్రోత్సహించడము కొరకు తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు సమాధానమిచ్చేటప్పుడు అలాంటి హామీ యివ్వాలని కోరుతున్నాను. గిరిజనులకు సంబంధించి చెప్పాలంటే అడవులలో నిరుపయోగంగా వున్న సారవంతమైన ప్రదేశాలు వున్నవి, హైదరాబాదు నుండి కర్నూలుకు ప్రయాణం చేస్తూ వుంటే దారి పొడుగునా వున్న కొండలలో వ్యవసాయానికి లాభానికి అయిన భూములు వున్నవి, అవి రిజర్వు చేయవలసిన అవసరంలేదు, ఫారెస్ట్ లును గ్రీన్ బెజిటేషన్ వుంటే వర్షాలు వస్తాయని చెప్పవచ్చు, కోయిలకుంట్ల నియోజకవర్గములో బణగాణవల్లి సంస్థానములో బంజరు భూమి 5 వేల ఎకరాలు వుంది, అందులో వేయి నుండి 1500 ఎకరాలవరకు నీటి పారుదలకు లాభానికి అయినట్లువంటి భూమి వుంది ఆ ప్రాంతములో సుగాళీలు వుంటున్నారు. వారికి ఈ బంజరు భూమి యిచ్చినట్లయితే పునరావాస సౌకర్యం కల్పించి శాశ్వత ఊమ నివారణ చేసినట్లు అవుతుంది, సంవత్సరానికి ఫారెస్ట్ డిపార్టుమెంటుకు మూడువేల రూపాయల ఆదాయం మాత్రం వస్తుంది, దానిని చూడడానికి వేసిన పుద్యోగులకు 15 వేల దాకా ఖర్చు అవుతున్నది, చాలా నష్టదాయకంగా వుంది ఆ అయిదువేల ఎకరాలను డిఫారెస్ట్ చేసి వారికి పునరావాసం కల్పించి కో-ఆపరేటివ్ కల్టివేషన్ ద్వారా ఆర్థిక సంపదను పెంపొందించినట్లయితే ప్రభుత్వానికి కూడా లాభదాయకంగా వుంటుంది. ఆ ప్రయత్నానికి పూనుకోవాలని సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారికి అటవీ శాఖ మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేశాను. ఏ మాత్రం గ్రీన్ బెజిటేషన్ పెంపొందడానికి కొండి ప్రాంతంలో వీలులేదు. వారు ఒకసారి అక్కడికి వచ్చి చూచినట్లయితే తెలుస్తుంది. అందుకని ఆ భూమిని వారికి యిచ్చి గిరిజన సంక్షేమానికి దోహదం చేయాలని మనవిచేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె రంగదాసు :—అధ్యక్షా, మూడు డిమాండ్సును చాలా స్వల్ప మొత్తముతో ప్రవేశపెట్టారు. శ్రీరామమూర్తిగారు యిచ్చిన లెక్క ప్రకారము చూస్తే చాలా స్వల్ప మొత్తం అని చెప్పక తప్పదు ఈ వర్గంలో వారి సంక్షేమం కొరకు ఎన్ని వందల సంవత్సరాలు అయితే సరిపోతుందో అది కూడా వారు తమ జవాబులో చెప్పడం అవసరం. ట్రైబల్ వెల్ఫేరుకు కూడా చాలా తక్కువ మొత్తం కేటాయించారు కేటాయించిన డబ్బు దుర్వినియోగము అవుతుంది గాబట్టి పొచ్చుగా ఎందుకు కేటాయించాలని వారి వుద్దేశమేమో. అలా గాకుండా కేటాయించిన డబ్బు సరైన విధంగా ఖర్చు కావడానికి తద్వారా జాతులకు వుపయుక్తం అయ్యే దానికి ప్రభుత్వం కట్టుపట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంచాక

మిత్రులు చెప్పినట్లు వచ్చే సంవత్సరము అయినా యిప్పుడు పెట్టినటువంటి డబ్బుకు రెట్టంపు డబ్బు కేటాయించే ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను

1-10 p.m.

అధ్యక్షా, 1973-74 లో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బు కంటే స్కాలర్ షిప్స్ కు కేంద్ర ప్రభుత్వం 83,47,000 రూ.లు గ్రాంటుగా ఇచ్చారు కాని యీ నోటులో యీ సంవత్సరానికి 1-1-75 కు కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంటు ఇచ్చినట్లుగా ఇక్కడ చూపించలేదు కారణం తెలియదు ఇది ప్రింట్ అయిన తరువాతయినా డబ్బు వచ్చిందా ఇది మార్చి ఆఖరు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : — నాలుగవ ప్రణాళిక అంతానికి ఎంత మొత్తం ఖర్చు చేస్తున్నారో అది అంతా కమిటెడ్ ఎక్స్ పెండిచరు ఆన్ స్టేట్ గవర్నమెంట్ అన్నారు. ఎంత ఎక్కువగా ఖర్చు చేస్తే అదనంగా ఖర్చు చేసింది కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తారు. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కలిసి ఖర్చు చేసిన మొత్తం నాలుగవ ప్రణాళిక అంతానికి ఓవర్ అండ్ అబా ఖర్చు చేస్తే అది వారు ఇస్తారు.

శ్రీ కె. రంగదాసు — స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలో యీ సంవత్సరం ఒక కొత్త పద్ధతి తెచ్చారు ఆయా తరగతులలో చదివే విద్యార్థులకు 75-80 వేలు అన్నారు. కొన్ని కాలేజీలలో 40 రూ.ల కంటే స్కాలర్ షిప్స్ ముట్టడం లేదు యీ విధమయిన నివేదన ఒక కాలేజీలో ఒక మాదిరి మరొక కాలేజీలో మరొక పద్ధతి మాదిరి ఇచ్చారో మంత్రిగారు దర్బాస్తు చేసి వారి సమాధానంలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు బాకీ వర్క్ క్లాసెస్ వారికి కాని షెడ్యూల్డ్ క్లాసెస్ వారికి కాని చెందిన స్టూడెంట్స్ కు వారి ఇన్ కం సర్టిఫికేటు తహశీలుదారులు శాసనసభ్యులు కూడా ఇవ్వనచ్చుననేది ముందు ఉండేది కాని ఇప్పుడు ఆ ఇన్ కం సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చే అవకాశం శాసనసభ్యులకు లేకుండా ఒక తహశీలుదారులవరకే పరిమితం చేశారు. యీ సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చే అవకాశం లేనంత మాత్రాన శాసనసభ్యులకు వచ్చే నష్టం ఏమీ లేదు కాని యీ సర్టిఫికేట్స్ తహశీలు ఆఫీసు చుట్టూ తిరగాలంటే స్టూడెంట్స్ యమయాతనలు పడుతున్నారు బీద విద్యార్థులు యీ సర్టిఫికేట్స్ కావాలంటే వేలూ పట్నారీల చుట్టూ తహశీలు చుట్టూ డిప్యూటీ తహశీలు ఆఫీసు చుట్టూ తిరగాలంటే గ్రామ పంచాయితీ ప్రసిడెంట్స్ కాని, సర్పంచీని కాని అవసరమయితే శాసనసభ్యులను కాని వెంటతీసుకుని వెళ్ళి 15 రోజులు ప్రయత్నం చేస్తే కాని సర్టిఫికేట్స్ రావు. యీ పరిస్థితులు ప్రభుత్వం ఆలోచించే ముందు తహశీలు దారులై కాకుండా శాసనసభ్యులు కూడా ఇన్ కం సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చే అవకాశం కల్పించారు. కాని వందలో ఏపదిశాతమో పొరపాటుజరగవచ్చు, కాని కావాలని ఏ శాసన సభ్యుడూ ఆదాయం తక్కువ చేసి సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వరు. ఇప్పుడయినా విద్యార్థులు ఇబ్బందులు చూచి ఆలోచించి శాసన సభ్యులకు కూడా యీ ఇన్ కం సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చే అవకాశం కలిపించాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం కరెన్షన్ పోవాలంటున్నారు కాని యీ సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చేటప్పుడు కూడా కరెన్షన్ జరుగు తోంది. వేలూ పట్నారీలకు, రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుకు సంభావనలు చెల్లించుకుంటే కాని యీ సర్టిఫికేట్స్ సంతకాలు చేయరు. విద్యార్థులకు సులభంగా సర్టిఫికేట్స్

వచ్చే పద్ధతిగా శాసన సభ్యులకు కూడా ఇన్ కం సర్టిఫికేట్సు ఇచ్చే అవకాశం ముందు మాదిరిగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. తరువాత మర రాష్ట్రంలో పెడ్యూల్డ్ క్లాసెస్ వారికి ఎన్నో బాధలు ఉన్నాయి అంతకంటే ఎక్కువ బాధలు బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి ఉన్నాయి వారి విషయంలో ప్రభుత్వం ఎమో చేస్తున్నా మని తృప్తిచెందక వారి దుస్థితి గమనించి పెరిగిన వారి సంఖ్యను బట్టి డబ్బు కూడా కేటాయించాలి యీ సంవత్సరం యీ సంస్థకు కార్పొరేషను పెట్టి అభివృద్ధి చేయాలని డబ్బు కేటాయించారు. అది చాలదు. యీ డబ్బు కేవలం ప్రసాదం పంచినట్లుగా పంచారు. కాని ఆ డబ్బు యీ జాతిని అభివృద్ధి చేయడానికి చాలదు. బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి హాస్టల్స్ చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. వారికి హాస్టల్స్ పెంచే ప్రయత్నము చేయాలి తరువాత ఇళ్ల స్థలాల విషయం చూస్తే పెడ్యూల్డ్ క్లాసెస్ వారి ఇళ్ల స్థలాల క్రింద నూటికి 25 శాతము బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి ఇవ్వాలని ఉంది. కాని సంఖ్య చూస్తే బీదరికం చూస్తే హరిజనులకు ఇవ్వవద్దు వారికి తగ్గించమని చెప్పాను కాని పెడ్యూల్డ్ క్లాసెస్ వారికి తగినంత ఇచ్చినట్లుగానే బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి కూడా తగినంతగా స్థలాలు ఇవ్వాలి. కాని నూటిలో 75 వంతులు పెడ్యూల్డ్ క్లాసెస్ వారికి 25 శాతము బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి అనే పద్ధతి బాగుండలేదు. బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారు కూడా మురికి పేటలలో ఉన్నారు వైద్రాబాద్ సిటీలో కూడా మూసి ప్రాంతంలో మురుగు కాలవల ప్రక్కన పండుల గుడికలలో ఉంటున్న వారున్నారు వానికి కూడా ప్రభుత్వం ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించాలి పేజీ 11 లో 6,818 ఇళ్లు నిర్మించి సిద్ధంగా ఉండినా ఆ ఇళ్లు ఆక్రమించలేదన్నారు. ఎందుకు ఆక్రమించలేదు? ఉచితంగా ఇస్తే తీసుకోలేని దౌర్భాగ్యులను ఎవరో ఆ వివరాలు మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెప్పాలి. 6,818 ఇళ్లు ఐడియల్ గా ఎందు కున్నాయి ఎందుకు ఆక్రమించలేదు ఆ వివరాలు తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత వృద్ధాప్య పెన్షన్ గురించి చూపించారు కాని ఏప్రిలు నుంచి కలెక్టర్స్ త్వరగా ఆర్డర్స్ ఇచ్చి కొత్త పెన్షన్స్ ఏర్పాటు చేయడానికి చేయాలి కాబట్టి వృద్ధులు దిక్కులేనివారికి సహాయం చేయాలంటే ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలో సేకరించడం కష్టం కాబట్టి వారికి సహాయం చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. తరువాత హోమ్ ఫర్ బెగర్స్ కు 45 వేల రూ.లు ఇచ్చారు. కార్పు ఎక్కడ అగినా మంత్రి గారి యీ శిష్యులు చుట్టుముడతారు ఏ హోటలు దగ్గర అగినా యీ మంత్రి గారి శిష్యులు చుట్టుముడతారు. 45 వేల రూ.లు చాలదు యీ బెగర్స్ బెడద వైద్రాబాదులోనే ఇలాగ ఉంటే ఇక బెజవాడ ఇతర ప్రాంతాల సంగతి చెప్పనవసరం లేదు. మంత్రిగారి కారు చుట్టు యీ శిష్యులు చుట్టుకోరా? బహుశ వారు మంత్రి అయినందువలన చుట్టుముట్టడం లేదేమో ఇంతకు ముందు వారు మంత్రికాక ముందు యీ సంగతి వారికి తేలిసే ఉంటుంది. యీ బెగర్స్ బెడద కాశ్యతంగా పరిష్కరించే మార్గం కనిపెట్టాలి ఏ ఫుట్ పాత్ పయన చూచి ననూ వీరే కనపడతారు. అప్పుడప్పుడు యీ ఫుట్ పాత్ పయన బెగర్స్ వి కొన్ని చచ్చిన శవాలుంటాయి. వీరి పరిస్థితి చూస్తే విచారం కలుగుతుంది.

1-20 p. m.

సంఘంలో యీ బిచ్చగాండ్ర వోట్లు కూడా వేయించుకోవాలి కాబట్టి సిటిలోకాని వేరే గ్రామాలలోగాని వోటర్లు పేరుగలవారు లేకపోతే యీ బిచ్చగాండ్రను తెచ్చి ఆ పేరుగలవారు వీరే అని చెప్పి వోట్లు వేయించుకన్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఆ బిక్షగాళ్ల ఓట్లతో మంత్రిపదవులు అలంకరించారు మీరు ఆ బిక్షగాళ్లకు కొంచెము తిండి పెట్టడానికి, రక్షణ కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేయండి మీరు ఎండోమెంట్స్ మినిస్టరు శ్రీ సాగి సూర్యవారాయగారాజుగారితో సంప్రదించి ఎండోమెంట్స్ నుంచి డబ్బుతీసుకొని వారికి సేవచేస్తే బాగుంటుంది. పెడ్యూల్లు తెగల సంక్షేమం విషయంలో ఆ అధికారులకు వారిపై ఎందుకు కోపమో నాకు తెలియదు ఆ డబ్బు వృధాగా ఖర్చు అవుతున్నదని, వారికి సరైన సేవ చేయడం లేదని సభ్యులందరూ చెబుతున్నారు మేము ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళినప్పుడు చూసాము వారి వ్యవహారం చాలా దారుణంగా ఉంది. ఈ గిరిజన కార్పొరేషను వ్యవహారంలో ఒక వశాసు కమిటీ వేయబోతున్నారు. వేయవలసిందే, విచారించవలసిందే నోరులేని ఆ మనుషులను పీల్చుకొని తినే పెద్దమనుషులకు బుద్ధి చెప్పవలసిన అవసరం చాలా ఉంది ఈ గిరిజన కార్పొరేషను కొన్ని జిల్లాలకు మాత్రమే పరిమితం చేయబడింది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఒక మన్న సూరు ప్రాంతానికి మాత్రమే పరిమితం చేసినట్లు ఉంది. అడవి ప్రాంతంగా ఉన్నటువంటి కొల్లాపూర్ తాలూకాకు కూడా అది విస్తరింపజేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ గిరిజన కార్పొరేషనుకు సంబంధించినటువంటి శాఖ నాగరకర్నూలు తాలూకా, నాగరకర్నూలు డివిజనులో మన్నసూరుకు మాత్రమే ఉంది. మిగిలిన రెంజెన్ కు లేవు కాబట్టి కొల్లాపూరుకు కూడా విస్తరింప చేయాలని కోరుతున్నాను. శ్రీ శిశు సంక్షేమ శాఖామంత్రిని పేరుకు లక్ష్యిద్దామి. కాని గవర్నమెంటు ఆమె చేతులలో లక్ష్యి లేకుండా చేసింది. 91 లక్షల రూపాయలు 48% ఉన్నటువంటి శ్రీలకు, శిశువులకు ఇచ్చి ఉద్ధరించమంటే ఆమె ఏమి చేయగలుగుతుంది. పేరుకు లక్ష్యిద్దామిగా ఉన్నా దరిద్రదేవిగా ఆమె అందరికీ ప్రదర్శనలు ఇస్తే ప్రజలు ఊరు కోరు. కాబట్టి లక్ష్యిద్దామిగారు గట్టిగా ప్రయత్నంచేసి ఇంకొక 2 కోట్ల రూపాయలైనా సంపాదించాలి శ్రీరాముని దగ్గర అయినా వరం పొంది ఆ 2 కోట్లు తీసుకొని అయినా శ్రీల, శిశువుల సంక్షేమం కోసం పాటుపడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి. — అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం ఇంటర్ వేషన్ డిమాండ్స్ ఇయర్. 3 నెలలు గడిచిపోయింది. ఇప్పటికీ ఎలాంటి కార్యక్రమం కూడా ప్రారంభించబడలేదు. స్టేట్ లెవెల్ లో చీఫ్ మినిస్టరుగారి ఆధ్యక్షతన ఒక కమిటీ ఉంది. అదేవిధంగా ప్రతి జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా కలెక్టరు గారి ఆధ్యక్షతలో ఒక కమిటీ ఉంది. సమితి స్థాయిలో సమితి అధ్యక్షుని ఆధ్యక్షతలో ఒక కమిటీ ఉంది ఈ మూడు కమిటీలు ఇప్పటికీ ఒక సమావేశం కూడా జరిపినటువంటి పాపాన పోలేదు. లక్ష్యిద్దామిగారు ఎలాంటి కార్యక్రమం జరుపబోతున్నారో తెలియదు. 1975 వ సంవత్సరంలో 3 నెలలు గడిచిపోయింది. ఇక 9 నెలలు మాత్రమే ఉంది. ఈ సమావేశాలు ఏర్పాటుచేసి కార్యక్రమం నిర్ణయించేలోపల ఇంకొక 3 నెలలు జరిగిపోవచ్చు. అటువంటప్పుడు కార్యక్రమం

అమలుజరుపుతారో తెలియని అయోమయ పరిస్థితులలో ఈ సంవత్సరం ప్రారంభమైందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ఇంటర్ నేషనల్ ఉమెన్స్ ఇయర్ లో వితంతు వివాహాలను ప్రోత్సహించడానికి ఒక పథకం తయారుచేసుకొని ప్రచారం చేసి కొంతైనా చేయగలిగితే బాగుంటుంది చిన్నతనంలోనే భర్తలు చనిపోయినటువంటి—ముఖ్యంగా బిడ్డలు లేనటువంటి వితంతువులకు వివాహాలు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఉత్సాహపరచడం ఎంతైనా అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను సర్వీసు హోమ్స్ ఫర్ డెస్టిట్యూట్ ఉమెన్స్ గురించి ఒక విషయం చెప్పాలి ఈ హోమ్స్ లో ఒక్కొక్క స్త్రీకి 40 రూపాయలు నెలక పాచ్చిస్తున్నారు 40 సంవత్సరాలు వయసు వచ్చేటటువంటి స్త్రీకి నెలకు 40 రూపాయలు ఇస్తే భోజనం ఖర్చుకు అయినా వస్తుందా? కైలులో ఉన్న ఖైదీలకు అంతకన్నా ఎక్కువ ఇస్తున్నారు అటువంటి పరిస్థితులలో ఆ మొత్తం పెంచవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంటర్ నేషనల్ ఉమెన్స్ ఇయర్ లో ఫ్రీ ప్రెయిమరీ స్కూల్స్ ఫర్ చిల్డ్రన్ పెట్టడం అవసరం. బాలవాడీలు, నర్సరీ స్కూల్స్ కూడా ఎక్కువగా స్థాపించాలని నేను కోరుతున్నాను ఆర్థానైజేషన్ శ్రీ బాట్లం శ్రీరామమూర్తిగారు ఇంకా కొనసాగిస్తూనే ఉన్నారు ఈ ఆర్థానైజేషన్ లో అన్యాయం, అక్రమం జరుగుతూనే ఉంది ఎక్కడైతే సబ్సిడైజ్డ్ హాస్టల్స్ ఉన్నాయో వాటిని ఉపసంహరించిన తరువాత వారు వ్యాపార కేంద్రాలుగా ఈ ఆర్థానైజేషన్ పెట్టుకున్నారు అనాధ శరణాలయాల పేరుతో దోచివేస్తున్నారు వారు అనాధులు కాకపోయినా ఆ సబ్సిడైజ్డ్ హాస్టల్స్ లో ఉన్నటువంటి వ్యక్తులందరినీ అనాధలుగా మార్చివేసి వ్యాపారం కొనసాగిస్తున్నారు ఈ ఆర్థానైజేషన్ ను ప్రభుత్వం ఎందుకు తీసుకోకూడదు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గవర్నమెంటు హాస్టల్స్ ఫర్ గర్ల్స్ అండ్ బాయిస్ ఎట్లాగ నిర్వహిస్తున్నదో అదే రకంగా గవర్నమెంటు అర్భనేజిస్ ను ఎందుకు స్టార్ట్ చేయరని నేను అడుగుతున్నాను ఇంకా ఈ కొత్త వ్యాపార సంస్థలు కొనసాగడం ఎందుకు? గిరిజనులకు సంబంధించి మనం ఎద్యుకేషను సరిగా ఇవ్వలేక పోతున్నాము. వాళ్ళను పాఠశాలలలోకి ఆకర్షించ లేకపోతున్నాము హరిజనులు బడికి వచ్చి విద్యాబుద్ధులు గరువుకునే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాని గిరిజనులు మాత్రం నూటికి 10 మంది కూడా స్కూలుకు రావడం లేదు. మనం న్యూట్రీషను ప్రోగ్రాం ఫర్ ట్రయిబుకు పెడుతున్నాము కాని అది కూడా సక్సెస్ ఫుల్ గా జరగడం లేదు విద్యా సంస్థలకు గిరిజనులు ఎక్కువగా వచ్చేట్లు ఆకర్షించవలసి నటువంటి బాధ్యత, ప్రోత్సహించవలసినటువంటి బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఎక్కడైతే సాగుకు లాయకి అయినటువంటి భూములను పట్టాలు ఇచ్చారో అక్కడ ఈ కమ్యూనిటీ ఇరిగేషన్ వెల్సుకు కాని ఫిల్టర్ పాయింట్స్ కు కాని పెట్టి ఎలక్ట్రిక్ మోటార్స్. అయిల్ ఇంజన్స్ సప్లయ చేసి సాగుకు యోగ్యంగా నీటి వనరులు కల్పించాలి. లేకపోతే నారికి ఇచ్చినటువంటి భూములన్నీ నిరుపయోగంగా పడి ఉండేటటువంటి పరిస్థితి వచ్చిందని నేను చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఇరిగేషన్ కార్పొరేషను ఒకటి పెట్టారు. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ టేక్ అప్ చేయబోతున్నారు. హరిజనులకు, గిరిజనులకు

బ్యాంక్ వద్ద కమ్యూనిటీలకు ఎక్కడై తేఖూములున్నాయో అక్కడ ప్రాముఖ్యం ఇచ్చి ఈ లిప్టు కెరిగేషన్ స్కీమును అమలు చేస్తే బాగుంటుందని వనవిచేస్తున్నాను హరిజనలకు, గిరిజనులకు వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఎద్దులు కొనుక్కోవడానికి, వ్యాపారం చేసేదానికి పాశ్చాత్య లోన్లు, బర్రెలు కొనుక్కునేదానికి లోన్లు ఇప్పించగలిగితే ఎంతైనా బాగుంటుంది హౌస్ నైట్సుకు సంబంధించి శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తిగారికి ఇంతకుముందే మనవిచేయడం జరిగింది. ఆ ప్రాసీజరు సింప్లిఫై చేస్తే తప్ప లాండు ఎక్విజిషన్ ప్రాసీడింగు కొనసాగడం లేదు సంవత్సరాల తరబడి నిలబడిపోతున్నాయి. డి డి పబ్లికేషన్ లో జాప్యం జరుగుతున్నది, అవార్డు స్టేజీలో కూడా జాప్యం జరుగుతున్నది లాండు ఎక్విజిషన్ ప్రాసీడింగు ఇనీషియేట్ చేసేప్పుడు కూడా జాప్యం జరుగుతున్నది. కాబట్టి దీనిని సింప్లిఫై చేసి ట్రైము లిమిట్ పెట్టండి. ఏ ప్రాసీజరు వచ్చినా 4, 5 నెలలలో పూర్తి కావాలని ట్రైము లిమిట్ పెడితే తప్ప ఈ కార్యక్రమం సక్రమంగా జరుగదని మనవి చేస్తున్నాను హాట్ గ్రాంటు క్రింద మనం 100 రు లు ఇచ్చేవాళ్ళము. ఇప్పుడు అది కూడా ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నాము. అది ఎంతవరకు న్యాయంగా ఉంటుందో ఆలోచించండి. ఇళ్ళ స్థలాలు ఇచ్చి ఇళ్లు కట్టుకోమంటే హరిజనులు ఎక్కడనుంచి తెచ్చి కట్టుకుంటారు? గత 3, 4 సంవత్సరాలుగా 100 రూపాయలు ఇస్తూ వచ్చాము దానిని 200, 300 లకు పెంచుతామని ముఖ్యమంత్రిగారు వాగ్దానం చేశారు అది పెంచకపోగా ఇస్తున్నటువంటి 100 రూపాయలను తీసివేయడం జరిగింది కాబట్టి పునరాలోచించి 1-4-75 నుంచి అయినా ఎక్కడై తే హరిజనలకు, గిరిజనులకు డబ్బాలు ఇచ్చామో అక్కడ కనీసం 100 రూపాయలు అయినా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయమని కోరుతున్నాను ఇది ఇంటర్నేషనల్ ఉమెన్స్ ఇయర్ కాబట్టి గవర్నమెంటు గరల్సు హాస్టల్స్ కు బిల్డింగు కట్టించే ఏర్పాటు చేయండి. స్టేట్ లో ఉన్నటువంటి గరల్సు హాస్టల్స్ అన్నింటికీ బిల్డింగు కట్టించండి. వీలైతే గవర్నమెంటు బాయిస్ హాస్టల్స్ కు కొన్ని బిల్డింగు కట్టించండి. ఇక ఇన్ కం సర్టిఫికేటు తహసీల్దార్ గారు ఇచ్చే టంతు వరకు పరిమితం చేయకుండా దానిని విస్తృత పరచకపోతే విద్యార్థినులు, విద్యార్థులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారు తాలూకా ఆఫీసులను చూసి తిరగాలంటే కష్టాలకు, నష్టాలకు గురి అవుతున్నారు అందుకల్లా దీనిని విస్తృతం చేయండి మీరు శాసనసభ్యులను నమ్మలేకపోతే ఎవరిని నమ్ముతారు? ఎవరో ఇద్దరు, ముగ్గురు పొరపాటు చేసినంతమాత్రాన దానికి అందరిని బాధ్యులు చేసి శాసనసభ్యులు సంతకాలు పెట్టడానికి లేదని అంటే బాగుండదు తహసీల్దార్లు అంతా అవినీతికి దూరంగా ఉన్నారా అని అడుగుతున్నాను హృదయమీద చేయి పెట్టుకొని ఆత్మపరీక్షలను చేసుకుంటే అధికారులలోను ఉంటుంది, అనధికారులలోను ఉంటుంది. ఈ తెగలో అవినీతి ఉంది కాబట్టి మీరు అర్హులు కాదని నిర్ణయిస్తే అది ప్రజాస్వామ్యాన్నే కించపరచినటువంటి వ్యక్తులము అవుతాము. ప్రజాస్వామ్యాన్ని అవమానించినటువంటి వ్యక్తులం అవుతాం. అనుమానించినటువంటి వ్యక్తులం కూడా అవుతాము ప్రజా ప్రతినిధులను మనం నమ్మకపోతే న్యాయం కాదని చెబుతున్నాను. హరిజనులకు గిరిజనులకు సంబంధించి ఏ కార్యక్రమం

జరిగినా, సెంట్ వర్సెంట్ గ్రాంట్ ఇచ్చితిరాని ఇందులో శ్రమదానం 1-30 p. m. గాని పీపుల్స్ కంట్రీబ్యూషన్ కాని ఉండకూడదు కోస్ట్ డెవలప్ మెంట్ బోర్డ్ ఫండ్ లో లత రూపాయలు హరిజనవాడలకు, గిరిజనవాడలకు, పొటిమెట్ట హరిజన వాడలకు, గిరిజనవాడలకు సెంట్ వర్సెంట్ గ్రాంట్ లో లత రూపాయల స్కీము అమలుజరపమని ప్లానింగ్ కమిషన్ ఆదేశించింది. మధ్యలో పంచాయితీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు అడ్డువచ్చి పీపుల్స్ కంట్రీబ్యూషన్ కడితేతప్ప యీ స్కీము అమలుకావటానికి వీలులేదని చెబుతున్నది. ఇది ఏమి న్యాయంగా ఉన్నది? భాటం శ్రీరామమూర్తిగారు ఇంటర్ ఫియర్ కావాలని నేను కోరుతున్నాను. ప్లానింగ్ కమిషన్ ఆమోదించిన తర్వాత పాత జి. ఒ. తిరగదొడి అడ్డుపడటం ఎంతవరకు భావ్యంగా ఉన్నదో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను హరిజన వాడలకు, గిరిజనవాడలకు పాత్ వే, బరియల్ గ్రౌండ్స్ వీరు పూర్తిగా నెగ్ లెక్ట్ చేస్తున్నారు. నేను 10 సంవత్సరాలు సమితి ప్రెసిడెంటుగా ఉంటే ఏడెనిమిది పాత్ వే రెండు మూడు బరియల్ గ్రౌండ్స్ కొరకు సంవత్సరాల తరబడి ఆఫీసులచుట్టూ తిరిగాను. ఇండ్ల స్థలాలు 20, 30 గ్రామాలలో ఇప్పించగలిగాము గాని ఒక బరియల్ గ్రౌండుగాని, పాత్ వే గాని హరిజనులకు గిరిజనులకు ఎక్వయిర్ చేసి ఇప్పించలేకపోయాము. ఉదాహరణ చెబుతాను. చుట్టూ పట్టా భూములు ఉంటాయి. మధ్యలో హరిజనవాడ ఉంటుంది. భూస్వాములు లోపకు పోనివ్వరు ఒక్కొక్కసారి హరిజనులయొక్క కోళ్లు బయటకు వచ్చినా ఎండ్రన్ పెట్టి చంపే పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. నెల్లూరు జిల్లాలో తమ్మిన పట్నం ఉంది. అక్కడ దేవాలయ భూములలో హరిజనులు 70 సంవత్సరాలుగా కాపురం ఉంటున్నారు ఆ దేవాలయం భూములలో ఆట్రెస్ట్ బోర్డు చైర్ మన్ వారి కోళ్లను బయటకు రానివ్వలేదు. వారి పిల్లలనుకూడ బయటకు రానివ్వలేదు. ఆఖరుకు బడి కూడ తీసుకుపోయి హరిజనవాడలలో పెట్టవలసిన దుగ్గతి పట్టింది. ఎందువల్లనంటే వారు బయటకు రావటానికి వీలేకుండా పోయింది. కాబట్టి, దానిని శ్రీ రామమూర్తిగారు స్వయంగా వచ్చి చూశారు, యీ హరిజన వాడ. కాబట్టి, ప్రభుత్వంవారు వెంటనే యాక్షన్ తీసుకొని, వారికి పాత్ వే ఏర్పాటు చేయటము, లాండ్ ఎక్వయిర్ చేసి, హవుస్ సైట్స్, బరియల్ గ్రౌండ్స్ ప్రొవైడ్ చేయటము, ఎక్కడెక్కడ అవసరమో అక్కడ వెంటనే చేయించాలని కోరుతున్నాను. శ్రీ రామమూర్తిగారు చిన్నతనంనుండి నిజమైన సోషలిస్టు నిజమైన సోషలిస్టు భావాలు కలిగిన వ్యక్తి కాబట్టి—వారు చాలా స్పీడి ఇంప్లీ మెంటేషన్ ఆఫ్ ది ప్రోగ్రామ్ తీసుకొంటే తప్ప హరిజనులకు, గిరిజనులకు న్యాయం జరగదు. మెయిన్ విలేజ్ ఎలక్ట్రిఫై అయినచోట్ల 4 హరిజనవాడలు ఉన్నా, 4 గిరిజనవాడలున్నా, అక్కడకూడ తప్పకుండా ఎలక్ట్రిఫై చేసి తీరాని. రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు లోన్ ఇవ్వటానికి

సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం బోర్డుకూడ వెనుకంజ వేస్తున్నది ఎక్కడైతే మెయిన్ విలేజ్ ఎలక్ట్రిఫై అయినప్పటికీ అక్కడ ఉన్న హరిజనవాడలలో, గిరిజన వాడలలో ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కు ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డును ఆదేశించి, అక్కడ ఒక స్కీము తయారు చేసి రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కు కార్పొరేషన్ కు పంపించి, అక్కడనుండి లోన్ అసిస్టెన్స్ తీసుకొని ప్రోగ్రామ్ ఇంప్లిమెంటు చేయాలి ఈ సంవత్సరాంతంలోగా చేయాలి అని మీరు ఖచ్చితంగా ఆదేశాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కనీసం 76 అఖరలోపల అయినా యీ కార్యక్రమం పూర్తి చేసి మెయిన్ విలేజ్ ఎలక్ట్రిఫై అయినచోట్ల హరిజన, గిరిజన వాడలలో కూడ ఎలక్ట్రిఫై చేయించి ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి డిస్ట్రిబ్యూషన్ లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక జరగబోయేచోట్ల కూడ ఏ పంచాయితీ అయినా, అక్కడ ఉన్న హరిజనవాడలకు, గిరిజన వాడలకు కలిపి ఎస్టి మేట్ వేసి పంపిస్తే తప్ప ఆ ఎస్టి మేట్స్ శాంక్షన్ చేయటానికి వీలులేదని ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా ఆదేశాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను లాండు కాలనైజేషన్ స్కీమ్ ప్రత్యేకంగా హరిజనులకు గిరిజనులకు ఎక్కడైతే సాగుకు లాభం కలగజేసేటట్లు ఇచ్చారో అక్కడ అమలు జరపాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం పంపించిన స్కీము ఇది ఈ స్కీమును మనం సక్రమంగా ఉపయోగించలేకపోతున్నాము. వారు ఇచ్చిన నిధులు పూర్తిగా ఖర్చుపెట్ట లేకుండాపోతున్నాము ఎక్కడెక్కడైతే అండర్ గ్రాండు వాటర్ ఉన్నదో అక్కడ మనం ఫిల్టర్ పాయింట్లు ద్వారా, ఇరిగేషన్ వెల్స్ ద్వారా వాటర్ టేప్ చేసి హరిజనుల గిరిజనుల భూములకు సరఫరా చేస్తే బాగుంటుంది. ఎంతో కాలంగా నెల్లూరుజిల్లాలో పుచ్చలపల్లిలో హరిజనులకు గిరిజనులకు ఇచ్చిన భూములకు నీరు ఇవ్వవలసి ఉన్నది. అక్కడ అండర్ గ్రాండు వాటర్ కావలసి నంత ఉన్నది. మీ దగ్గర డబ్బు ఉన్నది. అయినా యీ ల్యాండ్ కాలనైజేషన్ స్కీము ఇంతవరకు ప్రారంభించిన పాపాన పోలేదు ఇప్పుడు వయసుతో నిమిత్తం లేకుండా, రీస్ సంల వయసుకు వైన ఉన్న వ్యక్తులకు, వారికి ఏ ఆధారము లేకపోతే వారిని పోషించే వ్యక్తులు లేకపోతే, వారికి ఆస్తిపాస్తులు లేకపోతే వారందరికీ మీరు ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్లు శాంక్షన్ చేయాలి గతరెండు మూడు సంవత్సరాలుగా రీస్ సం.లు దాటిన కొత్త వారికి ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్స్ మంజూరు చేయటంలేదు వారికి ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్ మంజూరు చేయాలి. అంతేకాదు ఫిజిల్ డిస్ ఏబుల్డ్ వర్సన్స్ కు కాలిపోయినవానికి, చేయిపోయిన వాడికి, ఏ పని చేసుకోలేనటువంటి వ్యక్తులకు వయసుతో నిమిత్తం లేకుండా ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్ శాంక్షన్ చేయాలి. ఇందుకు ఎంతైనా వెచ్చించాలి. చిక లాంగులుగా ఉన్న వ్యక్తులను, ముసలివారగా ఉన్న వ్యక్తులను తప్పకుండా మీరు ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. డబ్బు పెంచి అయినా, కొత్త కేసులు శాంక్షన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంటర్ కాస్టు మేరేజెస్ మీరు ప్రోత్సహించాలి. ఇటీవల పత్రికలలో ఒక వార్త వచ్చింది ఒంగోలులో ఒక కళాకాలంలో ఒక యువతి ఒక యువకుడు ఇంటర్ కాస్టు మేరేజ్ చేసుకున్నారు. పెళ్ళి చేసుకొన్న సాయంత్రమే ఆ ఇద్దరు కాలేజీ ఆవరణలో బావిలో దూకి చనిపోవటం జరిగింది. ఎవరైనా వత్తిడివల్ల చనిపోయారని చేసు అనుకొంటున్నాను. తల్లిదండ్రు

పక్షానగాని, సాంఘికంగా సంఘంలో ఇతరత్రా వ్యక్తుల పక్షానగాని వారిని హింస పెడితే చచ్చిపోయారని నేను అనుకుంటున్నాను. లేకపోతే వారు ఆత్మ హత్య చేసుకోవలసిన పరిస్థితి లేదు లవ్ మేరేజ్ చేసుకొని కొన్ని గంటలలో చచ్చిపోయారంటే—ప్రభుత్వం ఇంటర్ కాస్ట్ మ్యారేజ్ చేసుకొనేవారికి ఏ రూపంలో రక్షణ కలుగజేస్తున్నాము అన్నది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను నెల్లూరు జిల్లా కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా ఒక కరపత్రం వేసింది ఆ కరపత్రంలో స్పష్టంగా కనపర్చారు వాకాడులో ఉన్నటువంటి హాస్టల్, అనాధ శరణాల యాబు—ఇవన్నీ దోపిడీకి గురి అయినవి. కోట్ల రు.లు సంపాదించారు పాలపొడి అమెరికానుంచి ధారాప్రవాహంగా పారిందని, అది అమ్ముకొన్నారని, ఆ లారీలను పట్టుకొన్నారని, ఆ లారీ నెంబరుతో కూడ—కమ్యూనిస్టు పార్టీ కరపత్రము పబ్లిష్ చేసింది. వారి ఆస్తి ఇదివరకు అర ఎకరం ఉంటే—యీ నాడు వారు వందల ఎకరాలు సంపాదించుకొన్నారు ఆ హాస్టల్ మేనేజ్ మెంట్ వందల ఎకరాలు సంపాదించుకొన్నదని కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆరోపణ చేసింది దానిపైన అప్పుడు డై రెక్టర్ ఆఫ్ సోషల్ వెల్ ఫేర్ గా ఉన్న వేణుగోపాల్ ఐ ఎ. ఎస్. ఆఫీసరు రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఈనాడు వారు కృష్ణా జిల్లా కలెక్టర్ గా ఉన్నారు. వారు బ్రహ్మాండమైన రిపోర్టు తయారు చేశారు. మీరు దేశాన్ని, అమెరికాను దోపిడీచేసి కోట్ల రు.లు సంపాదించారని, ఆ వ్యక్తిని, ఆ కరాస్పాండెంట్ ను వెంటనే ఆరెస్టు చేయాలని ప్యాసిక్యూట్ చేయాలని ఒక రిపోర్టు తయారు చేశారు. ఆ రిపోర్టు ఏమయినదని అడుగుతున్నాను. నేను లోతుగా పోయి చెబుతున్నాను. ఆ విద్యా సంస్థలో పనిచేస్తున్న బాలవాడి టీచర్ అరుణకుమారి అనే ఆమెను రేవ్ చేసినట్లు, ఆమె ఇందిగాగాంధీకి మొదలుకొని కాన్ స్టేబుల్ వరకు రిపోర్టు ఇచ్చిందని, వేరే దిక్కులేనందువల్ల యీ రాష్ట్రంనుండి వలసపోయి మద్రాసులో ఇంటర్ కాస్ట్ మేరేజ్ చేసుకొన్నదని చెబుతున్నాను అంత దుమారం రేగిన తరువాత, అంత ఘోరం అక్కడ జరుగుతుంటే, సోషల్ వెల్ ఫేర్ డై రెక్టర్ రిపోర్టు మీ ముందు ఉంటే—ఏమీ చేశారని అడుగుతున్నాను. తర్వాత ఎం. వి. రాజగోపాల్ పోయి సర్దుబాటుచేసి ఏదో కొంత వ్రాసినంత మాత్రమున మీరు ఎట్లా ఊరుకొన్నారు అని అడుగుతున్నాను. మీరు దానిని సి. బి. ఐ. కి రిఫర్ చేయటానికి ఎందుకు జంకుతున్నారు? వెంగళరావుగారు ఏ వ్యక్తి తప్పు చేసినా—ఫాలాతుడు అడ్డమువచ్చినా—ఆ తప్పు చేసిన వ్యక్తిని శిక్షిస్తాము—అంటున్నారు. మీరు ఎందుకు ప్రాసిక్యూట్ చేయలేదు. మీ సోషల్ వెల్ ఫేర్ డై రెక్టరుగారి యొక్క రిపోర్టు—అక్కడ ఉన్న కరాస్పాండెంట్ అక్కడ అన్ని దుర్మార్గాలు చేశారని దోపిడీలు చేశారని, కోట్ల రు.లు సంపాదించుకొన్నారని, పాలపొడిని దిగ్గమింగారని, గరల్స్ ను రేవ్ చేశారని—రిపోర్టు ఉంటే—దానిని సి.బి.ఐ. కు రిఫర్ చేయకుండా ఎందుకు త్రొక్కి పెట్టారు అని అడుగుతున్నాను మీకు నిజంగా నిజాయితే ఉంటే, మీకు న్యాయంఉంటే, తప్పకుండా ఆ వ్యక్తిని వెంటనే ఆరెస్టు చేయాలి. దానిని సి. బి. ఐ. కి రిఫర్ చేయాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—The House is now adjourned till 4-00 p m. today-

(The House then adjourned at 1-40 p m. to meet again at 4 p.m.)

(THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 4.00 P. M.)

(Mr. Speaker in the Chair)

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS (Contd)

4 00 p m

శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) — అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమం, ఆదివాస సంక్షేమం, స్త్రీ సంక్షేమం, మూడు సంక్షేమాల బడ్జెట్ ను మన ముందు ఈ నాడు బలపరచవలసిందిగా యిద్దరు మంత్రులు పెట్టినారు. ఆనవాయితీ ప్రకారం మనం బలపరుస్తున్నాము అనుకోండి 15 కోట్ల రూపాయలు సోషల్ వెల్ ఫేర్ కు, 8 కోట్ల రూపాయలు ఆదివాసి సంక్షేమానికి ఒక కోటి రూపాయలు స్త్రీ సంక్షేమానికి, అందులో 5 లక్షలు రూపాయలు మాత్రమే ప్లాన్ లో, ఈ విధంగా అతి తక్కువగా పీళ్ళు మన ముందు బడ్జెట్ పెడుతూ బలపరచమన్నప్పుడు, వీరు ఏ విధంగా సాంఘిక సంక్షేమానికి సహకరిస్తారో, ఏ విధమైన అభివృద్ధిని సాధిస్తారో చెప్పాలి అన్నప్పుడు కష్టంగా యున్నది. 1971 లో, 1972 లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాల స్థాపించడానికి మనం ఈ యొక్క దళిత వర్గాలను పీడిత ప్రజలను, బలహీన వర్గాలను మనం ఒక్కసారి నిద్రలేపినాము వారి యొక్క కనీస అవసరాలు, కట్టుకోడానికి బట్ట తినడానికి తిండి, ఉండడానికి ఇల్లు, తీర్చడానికి మనం ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పినాము నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి ఆచరణలో చూసినప్పుడు మనం వైఫల్యం చెందినాము అని చెప్పడానికి బాధాకరంగా యున్నది కనీసం ఉండడానికి ఇల్లు యివ్వకపోయినా, నివేళన స్థలాలు యివ్వడానికి అయినా అలోచిస్తే సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రిగారు మన ముందు కోటి 20 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే ఈ సంవత్సరం సాంఘిక సంక్షేమ పద్ధతిలో నివేళన స్థలాలు క్రింద మనకు నిర్ణయించడం జరిగింది. రమారమి 56 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడితే దుర్బల వర్గాల వారికి నివేళన స్థలాలు యివ్వడానికి కాదు అని తెలుస్తున్నది 56 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కడ? కోటి రూపాయలు ఎక్కడ? ఈ విధంగా సంవత్సరానికి ఒక కోటి రూపాయలు యిచ్చుపంటూ సోతూ పెరుగుతున్న జనాభా నిష్పత్తిలో ఆలోచించుకుంటే ఈ పరిస్థితులలో సాంఘిక సంక్షేమ శాఖవారు ఏ వాటికి అయినా దేశంలో ఉన్న దరిద్రనారాయణలకు ఉండడానికి ఇల్లు కట్టించలేకపోయినా నివేళన స్థలం అయినా యివ్వగలుగుతామా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఈ ఆంధ్ర దేశంలో 88,40 పర్సెంట్ ప్రజానీకం, ఈ ప్రభుత్వాన్ని బలపరుస్తున్నవారు ఉన్నారో, యిళ్ళ స్థలాలు లేకుండా ఉన్నారో, వారికి ఈ బడ్జెట్ లో 8 పర్సెంట్ 7 పర్సెంట్ కేటాయించి వారి కన్నీటిని తుడవాలని ప్రయత్నం చేస్తే మనం ఎక్కువ కాలం వాళ్ళను మాటలతో నమ్మించలేము. చేతల ద్వారా చేసే దానికి తప్పకుండా ఈ సాంఘిక సంక్షేమ శాఖను బలవత్తరంగా ముందుకు తీసుకుపోవలసిన పరిస్థితి యున్నది. ఈ బలహీనవర్గాలను ఈ విధంగా 28 సంవత్సరాలు, 27 సంవత్సరాలు ఎక్స్ ప్లాయిట్ చేసినా వారు యింక సహించే పరిస్థితి లేదని ఈ ప్రభుత్వానికి పాచ్చరిక చేస్తున్నాను ఈ బడ్జెట్ లకు ఎక్కువ కేటాయించుకోడానికి ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తీసుకురావాలని ఈ శాఖలకు ఆధిపత్యం వహిస్తున్న మంత్రులకు నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. హౌస్ సైట్స్ యిచ్చే దానిలో బి.పి.ఆర్.ఓ. క్రింది స్థాయిలో వని చేస్తున్నాడు. ఆయన సమితికి

ఎటాచ్ కావడంవల్ల ఆయన సమితి రాజకీయాలలో పడిపోయి గ్రామాలలో ఉన్న హరిజనులకు యిళ్ల స్థలాలు యివ్వడానికి కూడ సమితి అధ్యక్షుడి సహకారంలేనిదే, సమితి అధ్యక్షుడి అనుమతి లేనిదే, స్థాయి సంఘం అనుమతి లేనిదే యిచ్చే పరిస్థితి లేదు ఇళ్ల స్థలాల కోసం నిర్ణయించిన దానిని సర్వే చేసే అధికారిని సో షల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంట్ వారు, ప్రతి పంచాయితీ సమితి లెవెల్ లో వేసుకోకపోతే బి.ఎ. ఏ.ఆర్.ఓ. లో ఈ కార్యక్రమం నడపాలంటే ఏమీ చేయలేరు ఈ సాంఘిక సంక్షేమానికి ఉక్వలమైన భవిష్యత్ లేదని మనవి చేస్తున్నాను వెనుకబడిన తరగతుల వారి అభ్యుత్థితి కోసం, ఆర్థిక సహకార సంస్థను ఒకదానిని పెట్టినారు. కనీసం ఆ ఆలోచన వచ్చినందుకు అభినందించక తప్పడం లేదు చేతలలో చూసినప్పుడు 25 లక్షల రూపాయలు ప్లాన్ లో ప్రొవిజన్ కలుగజేసినారు 18 లక్షల రూపాయలు రిపాయింట్ ఫార్ములా ఎప్పుడు వస్తుందో, దాని క్రింద అని అంటున్నారు. ఇంకో 20 లక్షల రూపాయలు ఎక్కడో సాధించ వచ్చునని అనుకుంటున్నారు. ఈ 60 లక్షల రూపాయలతో, నాలుగున్నర కోట్ల మంది ప్రజానీకంలో 40 శాతం ఉన్న ప్రజానీకం, ఈ సంస్థ సహకారం చేస్తుందని ఆశిస్తున్నారో వారి కోరికలు ఏ విధంగా తీర్చ గలుగుతారని అడుగుతున్నాను నూటికి 20 రూపాయలు మీరు యిస్తున్నారు. తతిమా 80 రూపాయలు బ్యాంకులు యివ్వాలి మీ సహకార సంస్థలు చెప్పిన దానికి వాణిజ్య బ్యాంకులు లెక్క చేస్తున్నాయా? నూటికి 20 రూపాయలు యిస్తాము అంటున్నారు ఆ 20 రూపాయలు ఆధారం చేసుకొని బ్యాంకులు యిచ్చే 80 రూపాయల కొరకు ఆ బ్యాంకుల చుట్టూ తిరగడానికే ఈ 20 రూపాయలు సరిపోతున్నాయి. ఇది నిజం కాదా? బ్యాంకుల చుట్టూ మాకు రావడంలేదని, గత సంవత్సరం అనుభవంలో కనబడడం లేదా? 20 రూపాయల కోసం వడ్డీలతో తీసుకువచ్చి, పెళ్లాం దగ్గర ఉన్న ఒక్క మంగళసూత్రాన్ని తాట్టుపెట్టి ఒలిహీన వర్గాల వారు, హరిజనులు, గిరిజనులు దళిత వర్గాలకు చెడిన ఎటుకల, యానాది, మొండి, బండ యిటువంటి కులాల వారు తిరిగి తిరిగి వేసారి పోతూ కాంగ్రెసును తిడుతూ ఉంటే మేము చూడలే నటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నామని చెబుతున్నాను చేతనైన సమలే మనం చేద్దాము. కబుర్లు తక్కువ చెబుతామని అంటున్నాను. కార్పొరేషన్ కు ఎక్కువగా షేర్ కాపిటల్ యివ్వండి ప్రభుత్వం ఇచ్చే మొత్తం ఋణం రెండువేల రూపాయలలో, మూడు వేల రూపాయలలో కార్పొరేషన్ కే యివ్వండి. ఏదో గద్దలకు వేసిన మాంసం ముక్కలాగా ఈ దళిత వర్గాలకు చేస్తే వారు ఆ బ్యాంకుల చుట్టూ తిరగ లేక బాధపడుతున్నారు. ప్రభుత్వమును, కలెక్టరును ఈ బ్యాంకులు లెక్క చేయడం లేదనే విషయం ప్రభుత్వం ఏనాడైనా గుర్తించిందా? కనీసం ఈనాటికి అయినా ఆ విషయం దృష్టికి వచ్చినదా అని అడుగుతున్నాను కార్పొరేషన్ ద్వారా యిచ్చే సహకారం, పూర్తి ధనాన్ని ప్రభుత్వమే యివ్వండి. బ్యాంకుల ద్వారా వద్దని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనుల మీద అత్యాచారాలు చాల జరుగుతున్నాయి. సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ రంగంలో వీరు చాలా వెనుకబడి ఉన్న మాట వాస్తవం. బీహార్ గవర్నమెంటులో, మధ్యప్రదేశ్ లో, కర్ణాటకలో,

గాని కేంద్ర గవర్నమెంటులో, పి. ఎ. సి. ఎస్టిమేట్సు కమిటీ లాగా అక్కడ ఆ గవర్నమెంటులో వారి యొక్క ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంఘిక ప్రయోజనాలు కాపాడడానికి హౌస్ కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేసిన విషయం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం గుర్తించిందా? చాలా గమనార్హమైన విషయం కనుక ఈ ప్రభుత్వం కూడా హౌస్ కమిటీ వేయండి. హౌస్ కమిటీ ద్వారా వీరి యొక్క సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేయండి.

4 10 p m

హౌస్ లోని విషయం 20 వేల మంది విద్యార్థులు ఉంటే 9 వేల మంది విద్యార్థులకే కాలేజీలలో పర్మిషన్ ఇస్తున్నారు. హౌస్ లో అద్దెలకుగాను సంవత్సరానికి 20 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. హౌస్ లో నిర్మాణానికి ఎందుకు పూనుకోరని అడుగుతున్నాను. 15 వ రెస్టంట్ ఖర్చుపెట్టండి అని ఉంటే 1980 నుంచి ఈనాటివరకు మూడు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు నీళ్లకు ఖర్చు పెట్టవలసిన డబ్బును ఖర్చు పెట్టకుండా దిగమింగిన పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు అనేకం ఉన్నాయి. వాటిపై మీరు ఎందుకు యాక్షన్ తీసుకోరు? ఆ 4 కోట్ల రూపాయలు సేకరించి, ఆ విధంగా యీ దళిత వర్గాల అభివృద్ధికొరకు ఎందుకు చేయరు?

ఉమెన్ వెల్ ఫేర్ కు సంబంధించి—మీరు టైమ్ తక్కువ ఇచ్చారు కాబట్టి క్లుప్తంగా చెబుతాను. ఉమెన్ వెల్ ఫేర్ కు సంబంధించి—ఈ సంవత్సరం ఇంటర్ నేషనల్ ఉమెన్స్ ఇయర్ అన్నారు. బ్రహ్మాండంగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనయినా కనీసం స్త్రీలకు గాను—'లేచింది మహిళాలోకం' పాట వినిపిస్తారనుకున్నాం. ఆ పాట ఆ విధంగా పాడినా, గత సంవత్సరం ఏ అయిదు లక్షలు ఇచ్చారో అదే అయిదు లక్షలు ఇచ్చారు యీ సంవత్సరం కూడా. ఇది ఏమాత్రం చాలదు. ఉమెన్ వెల్ ఫేర్ కు యీ సంవత్సరం ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించడానికి మంత్రిగారు ఎక్కువగా కృషి చేయాలి. మీరు కృషి చేస్తే మా అందరి సహకారం ఉన్నది అని చెబుతూ, యంతకంటే ఎక్కువ సమయం మీరు యివ్వడం లేదు కాబట్టి, ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను జై హింద్.

శ్రీ సూర్యనారాయణరాజు (భీమునిపట్నం) - అధ్యక్షా, సాంఘిక, గిరిజన స్త్రీ సంక్షేమ శాఖల వద్దల క్రింద ప్రతిపాదించిన వాటిని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ తమద్వారా కొన్ని సూచనలు గౌరవనీయులైన మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. ఇప్పుడు జీవిత భీమా సంస్థ ద్వారా గృహనిర్మాణం చాలా భారీ యెత్తున జరిపించారు తక్కిన జిల్లాలలో పరిస్థితులు ఏ విధంగా వున్నా, విశాఖ జిల్లాలో యీ కార్యక్రమం చక్కగా అమలు జరపబడింది. ఆ గృహాలలో దిగకుండా వున్నవి బహుస్యల్పం. అయితే, ఎక్కడయితే దిగలేదో, అక్కడ దానికి కారణం, ఆ గృహాలలో దిగితే ఆ రుణాలు వారే చెల్లించుకోవలసి వుంటుందనే భయం వారిలో వున్నదని మనవిజేస్తున్నాను. అయితే, ఇప్పుడు యీ సాంఘిక సంక్షేమశాఖ వద్దల సందర్భంలో, జీవిత భీమా సంస్థకు చెల్లించుకోవలసిన రుణాలు, ప్రభుత్వ నిధులనుంచి చెల్లించడానికి చేసిన కేటాయింపు అని, అందుకు ప్రత్యేకంగా

అభినందిస్తూ, యీ విషయం ఆ గ్రూప్‌లో దిగేవారు, దిగినవారు రుణాలు కట్టవలసిన అవసరం లేదని దయచేసి ఒక ప్రకటనచేసి, తద్వారా వారిలో వుండే భయాందోళనలు తొలగించవలసినదిగా నేను ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. తరువాత, యీ స్థాయిలో పెంకట్లు కట్టే అవకాశం లేచే పోయిందనే విషయం తెలుసు. అయినప్పటికీ, అందుబాటులో వుండే లోకల్ మెటీరియల్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకుని—ఇప్పుడు పంచాయితీ సమితుల ద్వారా అందజేస్తున్నటువంటిది స్థానికంగా లభ్యమయ్యే మెటీరియల్ ద్వారా వీటిని ఏర్పాటు చేయడానికి, ఇళ్ల స్థలాల కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుంటుంది నేను 12 సంవత్సరాలు సమితి అధ్యక్షుడుగా వున్నాను ఆ నాడు సమితి అధ్యక్షుడుగా 82 గ్రామాలలో స్థలాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేశాను 12 సంవత్సరాలు చేసి 7 గ్రామాలలో యివ్వగలిగాను ఇంకా పరిస్థితి అట్లాగే వుంది వారు కనీసం ఇళ్లు కట్టుకోవడానికి స్థలాలు వంజారు చేసే కార్యక్రమాన్ని, ఒక క్రాప్ ప్రోగ్రామ్‌గా టేక్ చేస్తే బాగుంటుంది ముఖ్యంగా, హరిజనులకు ఇళ్ల స్థలాలు సేకరించవచ్చు కాని, యీ కార్యక్రమానికి సంబంధించి స్థానిక మురారాజుకీయాలు ఎంతో అడ్డం వస్తున్నాయి ఉదాహరణకు ఒక విషయం మనవి జేస్తాను. మా మంత్రిగారి స్వంత జిల్లా, ఆలమంద గ్రామం రెండు సంవత్సరాలయి యిన్వెస్టిగేషన్ అయి కూడా యింతవరకు హరిజనులకు ఇళ్ల స్థలాలు విషయం అలాగే వుంది.

తరువాత, స్కాలర్ షిప్స్ విషయం స్కాలర్ షిప్పుకు సంబంధించి, పోస్టు మెట్రీక్ కు యివ్వవలసిన స్కాలర్ షిప్స్ విశాఖజిల్లాలో, యూనివర్సిటీ అనుబంధ కళాశాలలో కొన్ని లక్షల రూపాయలు కేటాయిస్తే ఆ కేటాయించిన దానిలో 50 పర్సెంట్ కూడా ఖర్చు కాని పరిస్థితి వున్నది ఎంతో యీ విధంగా మురిగిపోతున్నది ఒక ప్రక్కన కేటాయించినదీ చాలదనే పరిస్థితి వున్నది, మరొక ప్రక్కన కేటాయించినది ఖర్చుకాని పరిస్థితి వున్నది దీనిని పరిశీలించవలసి వున్నది అదేవిధంగా, ప్రి — మెట్రీక్ కు సంబంధించి విజయనగరంలో—హైస్కూల్స్ లో 1971-1972 72-73, 73-74, 74-75 సంవత్సరాలకు సంబంధించి, అర్థికంగా వెనుకబడిన వారికి యింతవరకు స్కాలర్ షిప్స్ కు సంబంధించి నయా వైస కూడ లేదు ఈ వారం పది రోజులలో వారికి ఆ గబ్బు పెళ్ళేట్లుగా చేయాలని మనవి జేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇంక, గిరిజన సంశ్లేషణ గురించి ఒకటి రెండు విషయాలు మనవి జేస్తాను ఈ బడ్జెట్ లో కేటాయించేటప్పుడు వీరి ఆర్థిక ప్రగతిని సాధించడానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చినట్లు లేదు. విద్య సాంఘికాభివృద్ధికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. విద్యతోబాటు ఆర్థికాభివృద్ధికి కూడా ప్రాధాన్యత యిస్తే, సాంఘికాభివృద్ధి కూడా జరుగుతుందని మనవి జేస్తున్నాను

అభివృద్ధి జరగాలంటే, ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో రెండు పంటలకు అవకాశమిచ్చే నీటి వనరులు కల్పించవలసి ఉంటుంది అక్కడ ఆ అవకాశాలున్నాయి పోర్స్ న్ ఉన్నాయి వాటిని ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని ఏర్పాటు చేసినట్లయితే వారు అర్థికంగా కూడా చాలా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం కలుగుతుంది అలాగే, విశాఖజిల్లాకు

సంబంధించి శాండవ రిజర్వాయరు వుండి దానినిగురించి తమకు తెలుసు, రెండువేల గిరిజన కుటుంబాలు నిర్వాసితులయ్యారు వారికి కాంపెన్సేషన్ నామ మాత్రంగా ఇచ్చారు కాంపెన్సేషన్ యిచ్చేటప్పుడే వారికి ఉచితంగా భూములు యివ్వడానికి, నిర్వాసితులయినవారికి దిగువ చెరువులక్రింద వుండే ఆయకట్టులో ఉండే భూములు, ఎకరానికి రు 500 లు చెల్లించడానికి, డబ్బు యిస్తామని అన్నప్పటికీ, వాటికి కేటాయించే పరిస్థితి లేదు డబ్బు పుచ్చుకుని అయినా భూములు కేటాయించేటప్పుడు గిరిజనులకు ప్రయోజనం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మా నియోజకవర్గంలో గిరిజనులకు సంబంధించి, 95 కుటుంబాలు వచ్చి పది సంవత్సరాలనుంచి సాగు చేసుకుంటున్నారు. 15 మాసాలక్రిందట ఫారెస్టు డిపార్టు మెంటువారు వారిని భాళిచేయకపోతే ఇళ్లుకూడా తగలబెట్టి బయటకు నెడతాం అనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ముఖ్యంగా, అటవీశాఖా మంత్రిగారు ఈ సభలో ఉన్నారు కాబట్టి చెబుతున్నాను. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా వారు చేసుకుంటున్నారు కాబట్టి అది వారికే ఇవ్వడం మంచిది. అవిధంగా యిచ్చే ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా కోరు తున్నాను. అలాగే, ఒరిస్సానుంచి కొన్నివందలమంది, కుటుంబాలుగా గిరిజనులు మైగ్రేట్ అయిపోతున్నారు వారి విషయంకూడా వుండి గిరిజన కార్పొరేషన్తో మనవిచేస్తే—గిరిజన కార్పొరేషన్కు చాలా సమర్థుడైన ఉద్యోగి వచ్చారు, పైస్థాయిలో కొంత అవినీతి అరికట్టే పద్ధతిలో చేశారుగాని, దిగువ స్థాయిలో, సేల్స్ డిపోజిట్లో, అవినీతి తీవ్రంగా వుండి గిరిజనులకు అందవలసినది సక్రమంగా అందడంలేదు ఈ విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకోవలసినదిగా కోరుతూ నిలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్ పరశురామనాయుడు —అధ్యక్షా మిత్రులు శ్రీరామమూర్తి గారు తెలిపితేటంతో, పట్టుదలతో వ్యవహారం చేస్తున్నారనడంలో సందేహం లేదు. అందుకు వారినభినందిస్తూ ఇందులోవున్న పొరపాటేకూడా చూపిస్తున్నాను నేను వారిచ్చిన నోటువు సక్రమంతా చదివాను. అన్ లెట్ బిలిటింగ్ రద్దు చేయడానికి కావలసిన ప్రయత్నాలగురించి ఇందులో ఏమీ వ్రాయలేదు మరచిపోయారేమో. రివ పేరాలో స్పెషల్ సెల్ యీ విషయాలు చూడడానికి వున్నదనే మాత్రపు యింకేమీ లేదు సాంఘిక సంక్షేమానికి, సంఘ పునర్నిర్మాణానికి ముఖ్యమైనదీ, ప్రాథమికమైనదీ అప్పుశక్త నివారణ మహాత్మా గాంధీగారు సాంఘిక విప్లవం ప్రాతిపదికగా, దీనిని స్వరాజ్యసంపాదనలో భాగంగా కార్యక్రమం అందజేశారు ఒక వేళ అప్పుశక్త నివారణ జరిగిపోయిందనే భ్రమలో వుంటే పొరపాటు. సైదరాబాదువంటి పట్టణాలలో అక్కడక్కడ చేతులు కలిపి వ్యవహారాలు చేయడం చూస్తున్నాముకాని యింటికి వెడితే ఎవ్వరూ చేరనిచ్చే పరిస్థితి లేదు పార్టీలలో కానన సభ్యులం. చదువుకున్నవారం కలుస్తాముకాని అన్నిచోట్లా అప్పుశక్త అట్లాగే ఉండిపోయింది ఆరుగురు భారతదేశానికి వచ్చి ఆక్రమణ చేసుకున్నాడు విశ్వరథునికి, విశ్వామిత్రునికి సరస్వతీ నది ఒడ్డున యుద్ధం జరిగింది యిందుకే.

కూరధుడు భారతదేశానికి పైవ్యాధిపతి అయి యుద్ధాన్ని ప్రకటించి వ్యవహారం చేస్తే విశ్వామిత్రునిదగ్గర ఉడిపోయారు భార్గవరాముడు 11 సార్లు

క్షత్రియులను ఎందుకు నరికాడంటే భారతదేశంలో పక్షైక జాతిని సృష్టించడానికే. అప్పటినుంచి యిది యిట్లా జీర్ణించుకొనిపోయివున్నది. ఇంటింటా వంటింటా వున్నది వంటింటి దగ్గరకు తీసుకు వెడుతున్నామని చెప్పేవారెవరయినావున్నారా? ఇటువంటి విషయాన్ని చదుకైనవారూ, తెలివైనవారూ అయిన మంత్రిగారు ఎట్లా మరచి పోయారోనని నేను ఆశ్చర్యపడుతున్నాను. దీనిని చాలా కట్టుదిట్టంగా చేయాలి. ప్రతి కులంలోనూ సబ్ కాస్టులు వున్నాయి మనకు ప్రాన్సువారు ప్రాన్సు దేశస్థుని యింగ్లీషు వారు యింగ్లీషే దేశస్థునీ పెళ్ళి చేసుకుంటారు. కాని మన దేశంలో కాపు వారు, కమ్మవారు వెలమవారు చాకలి, మంగలి—హరిజనులలో యింకా మాదిగ, మాల అంటూ వున్నారు ఒకరు యింకొకరిని చేరనివ్వరు వీరు. భోజనానికి రమ్మంటే—దగ్గరకు చేరివ్వరు. ఈ తేడాలను రూపుమాపకుండా ఉంటే భారతదేశం యింటిగ్రేషను కోసం తగిన చర్య తీసుకోలేదనీ చెప్పక తప్పదు మిత్రులు శ్రీరామమూర్తిగారు వచ్చినప్పటినుండి అంతో ఇంతో యింటర్ కాస్టులవారి సమస్యలు పరిష్కరించడానికి, వారిని ప్రోత్సహించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కాని అది చాలదు. ఎంతకాలం యీ కులాల జాడ్యం భారత దేశంలో వుంటుందో ఎంతకాలమూ ఈ కులాల జాడ్యం భారతదేశంలో వుంటుందో అంతకాలము కూడ మనం బలహీనులమైపోతాము ఇంటర్ కాస్టు మారేజిస్ పెద్దగా భారీ ఎత్తున జరిగేటట్లు చూడాలి. లై సెన్సులు పర్మిట్సు, ఉద్యోగాలు—ఏదికావాలన్నా యింటర్ కాస్టు మారేజీ చేసుకున్నవారికే ప్రిఫరెన్సు యిది జరగదు. అట్లా డిక్లరేషను కావాలి యాక్షను కావాలి. అట్లా డిక్లరే చేస్తే అందరికంటే ముందు బ్రాహ్మణులు వస్తారు వారు తెలివైనవారు. ఏ సమయానికి ఏ విధంగా చేస్తే ముందుగా వుంటామనేది తెలిసినవారు కాబట్టి వారు ముందు యిందుకు సిద్ధపడతారు, తక్కిన జాతులు వారివెనుకాల వస్తాయి బ్రాహ్మణులు వస్తే తరువాత క్షత్రియులు వస్తారు. నెమ్మదిగా అంతా వస్తారు అప్పుడే యీ కులాల జాడ్యం యీ దేశంలో పోతుంది ఇది పోతేగాని ఇంటిగ్రేషన్ రాదు. యింటిగ్రేషను రాకపోతే తగాదాలు పెరుగుతూనే ఉంటాయి. మంత్రిగారు చేసిన పొరపాట్లలో యింకొకటి వుంది. ఇంతకుముందు నుంచి ప్రభుత్వంవారు చేసేవాటినే అయిన కంటిన్యూ చేస్తున్నానంటున్నారు. ఇండ్ల స్థలాలు గ్రామానికి అవతల యిస్తారు. మాల మాదిగలకు ఊరి అవతల యిండ్రస్థలానిచ్చే విధానాన్ని యింకా కంటిన్యూ చేయడమెందుకు? హరిజనులకు ప్రత్యేకంగా చేరిలు, ప్రత్యేకంగా కాపులు, హరిజనులకు ప్రత్యేకంగా బిరియత్ గొిండ్సు. వీటిదగ్గరనుంచి అన్నీకూడ పేరుపేరుగా వుండే విధానాన్ని ఎంకరేజ్ చేయవలసిన పని ఏమి ఉన్నది? హరిజన హాస్టల్సు వున్నాయి. సోషల్లి అండ్ ఎకనామికల్లి బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ కు అన్యాయం చేస్తున్నారు వీరు నుమారు 2 కోట్ల మంది జనం వుంటారు. 60 వేలమందికి స్కూల్స్ పిస్. 18 బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ హాస్టల్సులో అందరికీ ప్రావైడ్ చేస్తారా? 1200 అయినా చాలదు అంతకంటే అందర్నం ఏమివుంటుంది? ఈ సౌకర్యాలలో 50 వర్సంటు బాక్ వర్డ్ క్లాసులవారికి పెట్టి, కంపల్సరీగా గవర్నమెంటు హాస్టల్సు పెట్టాలి. స్థలానిచ్చేటప్పుడు యిండ్లు యిచ్చేటప్పుడూ 50 శాతం బాక్ వర్డ్ క్లాసుల వారికికూడా యిచ్చి అందరూ కలిసివుండేటట్లుగా చేయాలి సోషల్ కాంసెస్ సెన్

వచ్చింది. పొలిటికల్ కాంపస్‌సెన్ వచ్చింది ఇది సేషనల్ సీడ్ తొందరగా చేయాలిగానీ, నెమ్మదిగా ఆలోచించి వ్యవహారం చేయడం అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. ఓల్డ్ పబ్ పెన్షన్స్ సంగతి ఏమిటి? డిజేబుల్డ్ పర్సన్స్ పున్నారు. దిక్కులేని ముసలివారున్నారు. కొడుకు పున్నాడు కాబట్టి యివ్వడానికిలేదు అంటున్నారు. హెల్ప్‌లెస్ ఆచేది ఎకనామిక్ ఫేక్టు. ఎకనామిక్స్ బాక్ వర్క్ క్లాసు అనే క్రొత్త కౌన్సిలింగ్ కేసును పెట్టారు ఇది రాజ్యాంగంలో లేనిది. కాన్ స్టిట్యూషనులో బాక్ వర్క్ క్లాసు, ట్రయిల్స్, ఎడ్యుకేషనల్ బాక్ వర్క్ క్లాసు అని వున్నది. ఎకనామిక్స్ బాక్ వర్క్ క్లాసు అని పేరుపెట్టి వీరినీ, వారిని కలవడం పొరపాటు. ఎకనామిక్స్ బాక్ వర్క్ క్లాసు అనేది మాన్ ప్లస్ కన్సెషన్. సమాజంలో డబ్బు లేనివారికి సహాయం తప్పకుండా చేయవచ్చు కానీ యీ కేటగిరీలోనికి వారినికూడా తీసుకువచ్చి యీ నిధులు వినియోగించడం తప్పు. ఆ పాపులేషనుకు అవసరమైనది ప్రపోర్షన్ నేటుగా ఏర్పాటు చేసి యివ్వాలి శ్రీరామ మూర్తిగారిని బాక్ వర్క్ క్లాసుల హాల్ యివ్వమని మూడు పండ్లనుంచి అడుగు తున్నాను, ఆయన చూడ లేదు.

ఆర్థమిలియను జాబ్స్ పోగొని చాలా హాస్యాస్పదమైనది. ఎడ్యుకేషనల్ అసెంబ్లయిడ్ కు రిలిఫ్ యివ్వడానికి యిది ఒక సోషల్ సెక్యూరిటీ మెజర్ గా ఆర్థమిలియన్ జాబ్స్ యిస్తున్నామన్నారు. స్టేటు కోటా యిచ్చారు ప్రతి డిపార్టుమెంటునుంచీ ఇంజనీరింగు గ్రాడ్యుయేట్స్, ఎలక్ ట్రికల్ ఇంజనీరింగు గ్రాడ్యుయేట్స్, బేసిక్ హెల్తు వర్క్స్, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు—అన్నిచోట్లా సెలెక్టు చేసి తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు వారిని వీధిలో? పొమ్మంటున్నారు. ఇదంతా ప్లానింగు పొరపాటు. ఆలోచన లేని వ్యవహారం ఇది. ఇది ఒక సంవత్సరంతో అయిపోతుందా? ఇన్నికోట్ల రూపాయలు తగలబెట్టి ప్రియినింగు యిచ్చి వారిని ఉపయోగించుకోలేనిస్థితిలో వుండడం మంచిది కాదు.

శ్రీ ఆర్. సీతారామయ్య:—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సాంఘిక, స్త్రీ సంక్షేమ శాఖామూఖ్యులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను నేను బలపరుస్తున్నాను. మన దేశంలో అనేకమంది హరిజనులు, క్రైస్తవులు, వెనుకబడిన తరగతుల వారు ఉన్నారు. 80, 85 శాతము ప్రజలు నివాస స్థలాలు లేవి వారు ఇండ్లు లేనివారు పున్నారు. ఇటువంటి వారిని ఎంతగానో అభివృద్ధి చేయవలసిన ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం ఇచ్చిన గ్రాంటు చాలదని చెప్పవలసి ఉంది. వందలాది సంవత్సరాలుగా సాంఘికంగాను ఆర్థికంగాను వెనుకబడిన జాతులు కాని హరిజనులు కాని ఎరుకల, పనాది జాతులు కాని ఒకేసారి పురోభివృద్ధి చెందడం అంత త్వరగా అయ్యేది కాదని సత్యమైన విషయమే కాని జరుగవలసినంతగా జరుగలేదని నేను ఆ ప్రాయ పడుతున్నాను. ఇప్పటికీ కూడా కొన్ని గ్రామాలలో హరిజనుల ఇండ్లనుంచి గ్రామంలోకి పోవడానికి రాస్తాు లేవు ఏరైతు పొలంలోనుంచి అయినా వెళ్ళాలంటే ఆ రైతు ఆటంకం కలిగించితే వారి అవస్థలు చెప్పటానికి తరంకాదు ఇటువంటి ఇబ్బందులలో హరిజనులున్నారు. కొన్ని గ్రామాలలో హరిజనులకు మంచినీటి వసతికూడా లేనివి ఉన్నాయి. అనేక యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. హరిజనులను ముందుకు తీసుకు పోవాలని బోధిస్తూ వచ్చారు కానీ ఈ రోజున గ్రామాలలోని

వెళ్ళితే ఇంకా నూరు సంవత్సరాల వెనుకపడిపోయామా అనిపిస్తుంది. పెద్దలు చెప్పిన మాటలు రివర్సుగా అవుతున్నాడేమో కాని ముందుకు పోవడం లేదు. ఉపన్యాసాలలో ఉండేమోకాని ఆచరణలో లేదు జనంలో మార్పు రాలేదు. సవరణ హిందువులలో కాని హరిజనులలో కాని హరిజన క్రైస్తవులలో కాని సాంఘికమైన మార్పురాలి దానికి ప్రచారం జరుగలేదు సరైన ప్రచారం జరిగి అందరు మానవులు ఒకటే అనే సత్యాన్ని జనంలో బోధించవలసి వున్నది. అందుకు ప్రచారకాళిను ఏర్పాటు చేసి తరతమ బేధాలు పోగొట్టాలి మా జిల్లాలో రెండు మూడు సంఘటనలు జరిగాయి. సవరణ హిందువులకు హరిజనులకు ఘర్షణలు జరిగాయి. ఇటువంటివి జరుగకుండా ప్రజలలో నైతికమైన సంస్కరణ వచ్చే పరిస్థితి రాలి. కొంతమంది హరిజనులవైపు కొంతమంది సవర్ణ హిందువులవైపు చేరి రాజకీయాలు ప్రవేశించి కక్షలు, తగాదాలకు అవకాశం ఏర్పడుతోంది. ఇటువంటివి రాకుండా ప్రభుత్వం తరపున ప్రచార కాళి ఏర్పాటు చేయడం అవసరం. ఇండ్ల స్థలాల కోసమై మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా అప్లికేషన్లు పెట్టి ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతున్న గ్రామాలున్నాయి. అందుకు కారణం మా జిల్లాలకు సంబంధించినంత వరకు నాకు తెలిసిన వ్యవహారం ఏమిటంటే ఇద్దరు హరిజన వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్లు ఉంటే ఒకరు ఉంటే మరొకరు ఉండరు, ఇప్పుడు కూడా ఒక్కరే ఉన్నారు ఇటీవల మరల ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. వచ్చి మూడు నాలుగు మాసాలు కూడా కాలేదు అంతేకాకుండా డిపార్టుమెంటులో అధికారం ఒకరిది, చేసేది మరొకరు అనే పరిస్థితి ప్రతి చిన్న విషయం సమితికి సంబంధం ఉంది హరిజన వెల్ఫేర్ ఆఫీసరు, కలెక్టరు, పి. ఏ. డి. ఆర్ వో అందరూ అనుసరించి ఉంటారు కానీ స్వంతంగా నిర్ణయం తీసుకొనే అధికారం డిపార్టుమెంటుకు లేదు. హరిజన హాస్టల్ కు వార్డెన్ ను అపాయింట్ చేయాలంటే ఎవరుచేయాలి? కలెక్టరుచేయాలి, డి. ఆర్. వో. చేయాలి. వెల్ఫేర్ ఆఫీసరుకు అధికారం లేదు. ప్రతి చిన్న విషయానికి వై అధికారి వద్దకు వెళ్ళాలి. ఈ ఉద్యోగులకు స్వతంత్ర అధికారం యివ్వాలని నా అభిప్రాయం. హరిజనులకు కాలనీలు కట్టారు కొన్ని చోట్ల మంచి నీళ్లు కూడా లేవు, బావులు లేవు. ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. నా నియోజక వర్గంలో చిలమకూరు అని ఒక గ్రామంలో హరిజనులకు ఒక కాలనీ అది ఆంధ్రులకు ఒక కాలనీ కట్టారు హరిజనులకు కట్టిన కాలనీలో కలెక్టరుగారు ఒక బావి త్రవ్వించి దానికి టాపు పెట్టి దాని ద్వారా హరిజనుల ఇండ్లకు నీరు సప్లయ చేయాలని సంకల్పించారు ఆయన చాలా కష్టపడ్డా. ఐనా యిప్పటికీ అది పూర్తికాలేదు వారికి మంచి నీళ్లు లేవు. అది ఆంధ్రులకు కట్టిన కాలనీలో కూడా మంచి నీటి సౌకర్యములేదు రిగ్ వేయలేదు. వారు వెళ్లి అక్కడ చేరటానికిలేకుండా పోయింది ఇంట్లు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఇటువంటివి అనేక బిల్లులు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క గ్రామంలో హరిజనుల ఇండ్ల ప్రక్కన ఉన్న భూములు 30 వేలు చేసేవి వున్నాయి రైతులు యివ్వడాని బాధపడతారు దూరంగా పోవాలంటే హరిజనులకు వేరే యిల్లులు ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో హరిజనులు ఎక్కడ కోరితే అక్కడ ప్రభుత్వం ఎంత డబ్బు ఐనా ఖర్చు చేసి ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వక పోతే శ్లాంఘించవలసిన విషయం కాదు ఎంత డబ్బు ఖర్చు ఐనా హరిజనులు కోరుకున్న స్థలమే కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. స్కాలర్ షిప్స్

విషయంలో తహసీల్దారులు ఇన్ కం సర్టిఫికేట్ ఇవ్వాలని అన్నారు తహసీల్దారులకు ఇది ఒక్కటే పనికాదు లాండ్ రివెన్యూకు సంబంధించి ఇంకా అనేక పనులు ఉంటాయి. వారి చుట్టూ సర్టిఫికేట్ల కోసం పిల్లలకాయలు తిరగాలంటే సంవత్సరానికి ఒక సర్టిఫికేట్ కూడా దొరకదు. ఇంతకు ముందు శాసనసభ్యులు యివ్వడానికి అధికారం ఉండేది వారు ఇవ్వడానికికూడా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. వారికి కూడా సరైన సమాచారం ఉండదు. రివెన్యూ అధికారులకు రెడ్డి, కరణం ఉంటారు. శాసన సభ్యులైన వారు ఎవరు వచ్చి అడిగినా ఇవ్వవలసిందే కాని వ్యతిరేకంచడానికి లేదు దీనిని పునరాలోచన చేసి డిపూటీ తహసీల్దార్ కైనా ఈ అధికారం ఇస్తే బాగుంటుంది. తహసీల్దార్ నుంచి తెచ్చుకోవాలంటే చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. పాడ్ క్వార్టర్స్ డిపూటీ తహసీల్దార్ కు ఈ అధికారం ఇస్తే సౌకర్యంగా ఉంటుంది ఈ బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టిన మంత్రిగారు మా జిల్లాకు వచ్చారు. వారికి జిల్లా పరిస్థితులు తెలుసు. వెనుకబడిన జాతుల ఆర్థికాభివృద్ధికి ఒక సంస్థ ఏర్పాటు చేశాం అన్నారు అది ప్రచారంలోనికి రావాలి. ప్రభుత్వం చేస్తున్న పని గురించి ప్రతిమృషికి తెలిస్తే సకాలంలో అప్లికేషను పెట్టుకుని ఆర్థిక సహాయం తీసుకోగలడ. సరైన ప్రచారం లేనిచో కొన్ని గ్రామాలలో కొంత మందికి అందడం, ఇతరులకు అందకపోవడం ఉంటుంది. ప్రభుత్వ ప్రచార సంస్థలద్వారా ప్రతి వారికి తెలిసేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

4-40 p. m.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారు స్త్రీకు సంక్షేమ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండులను బలపరుస్తూ సంక్షేమ కార్యక్రమాల వల్ల శ్రీకాటం శ్రీరామమూర్తిగారు, శ్రీమతి లక్ష్మిదేవిగారు తీసుకుంటున్న ప్రత్యేక శ్రద్ధకు నా అభినందనలను తెలియజేస్తున్నాను. అసలు సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అనేటటువంటివి మనదేశంలోనేకాదు, పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో కూడా గత కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి ఆచరించబడుతున్నవి. అయితే పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాల ఉద్దేశ్యము లక్ష్యము పేరు అక్కడ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలలో తిరుగుబాటు వస్తుందని పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలోనే తమ సమస్యలు పరిష్కారం పొతాయని భ్రమలు కల్పించి మోసంచేసి పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థను నాలుగు కాలాల పాటు నెలబెట్టుకొనడానికి ఈ కార్యక్రమాలు అమలుపరచుతూ ఉంటారు. కాని మన దేశ పరిస్థితి పేరు ఇక్కడ ఉద్దేశ్యం పేరు. మన లక్ష్యం సోషలిస్టు సమాజస్థాపన అని ఏకగ్రీవంగా ప్రజలు తీర్పు యిచ్చినప్పుడు ఆ దృష్టితో చూస్తే ఈ డబ్బు చాలా తక్కువేమోనని గందేహోన్నదముగా ఉంది. ఈ వేగం స్పీడు ఏ మాత్రం సరిపోదు. మన గమ్యానికి లక్ష్యానికి అనుగుణంగా ఈ డబ్బుగాని స్పీడుగాని లేదని మనవి చేయదలుచుకున్నాను. రాష్ట్ర స్థాయిలో చూసుకుంటే ఆ నెస్టితో డెడికేషనుతో మార్గవరావుగారున్నారు కనుక బాగానే ఉంది. జిల్లాలలో చూస్తే యిద్దరు సోషల్ వెల్ఫేరు అఫీసర్లకు జిల్లా జరిస్టిక్స్. ఆయన ఒక రోజు బయలుదేరి 200 మైళ్ళు 150 మైళ్ళు జరిస్టిక్స్ కవరు చేయాల్సి ఉంది. ఎలక్ట్రీసిటీ బోర్డులో యిదివరకు అదే మాదిరిగా ఉండేది. ఇద్దరికి జిల్లా జరిస్టిక్స్ అంతా పెడితే లైము వెస్ట్ పోతుంది. అందుచేత రెండు భాగాలు చేసి దానికి సంబంధించిన

కార్యక్రమాలు చేసే బాధ్యత యిచ్చి సోషల్ వెల్ఫేరు ఆఫీసర్లకు రెండు హెడ్ క్వార్టర్లు పెడితే బాగుంటుంది. హాసు సైట్సుకి 74-75లో 120 లక్షలు కాదు. పెర్ఫార్మెన్సు బడ్జెటులో 15వ పేజీలో రివైజ్ ఎన్టీమేటు 130 19 లక్షలు అయితే ఈ సంవత్సరం 120 లక్షలు యిచ్చారంటే వెనక్కు పోతున్నా మేమోనని నా అనుమానం సరోరా నిర్ణయాల తరువాత 120 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించడం సబబుకాదు. ఇంకా ఎక్కువ కావాలి. ఈ సంవత్సరంలో 10 నెలలో 23,038 కుటుంబాలకు యిండ్ల స్థలాలు యిచ్చినందుకు అభినందిస్తున్నాను. అంతటా ఈ వెన్ గా జరగడం లేదు ఉదాహరణకు మా జిల్లా తీసుకుంటే జిల్లా పరిషత్తు బాగానే ఉంది మా ప్రాంత దుర్భాగ వంచాయితీ సమితి పోయిన సంవత్సరం అంతకముందు సంవత్సరం హరిజనులకు కేటాయింపు జరగలేదు ఇంత ఆన్ ఈ వెనుగా ఉండడం చాలా విచారించతగిన విషయం దీనిగురించి శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. అన్ని ప్రాంతాలకు సరిగా పోతున్నాయో లేదో చూసుకోవాలి. ఇంతకముందు యిండ్ల స్థలాలు యిచ్చిన వారికి వంద రూపాయలు యిస్తుండే వారు ఇప్పుడు ఆపేసినారు వందకు బదులు రెండువందలు యిండ్ల స్థలం యిస్తుండేవారికి యివ్వాలి. జాకు స్థాయిలో బి ఏ పి ఆర్. ఓ కొన్ని చోట్ల చూస్తాడు కొన్ని చోట్ల ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ చూస్తాడు రకరకాలుగా చూస్తున్నారు సోషల్ వెల్ఫేరుకు సంబంధించి ఒక మనిషి వంచాయితీ సమితి స్థాయిలో ఉండాలి భూమి లేని నిరుపేదలకు అదిలాబాదు మైదరాబాదులలో యిండ్ల స్థలాలు యిచ్చే కార్యక్రమం తీసుకున్నారు. ఇతర జిల్లాలకు కూడా త్వరగా చేపట్టాలి హరి జనులకు 55, 548 యిండ్లు కట్టాలని తలపెట్టారు అందులో 48,257 పూర్తి చేశారు ఇంకా 7,289 పూర్తిచేయవలసి ఉంది ఆ స్థాయికి వచ్చి ఆగిపోయింది. వాటిని వెంటనే పూర్తి చేయాలి మెదకు జిల్లాలో కొన్ని కంప్లీటు అయినవి. కొన్ని సగము అయినవి: కొన్ని జేసుమెంటు వరకు వచ్చి ఆగినవి. డబ్బు పేమెంటు జరగలేదు జిల్లాలలో ఎంత డబ్బు అవసరం ఉందో అది యిమీడి యేటుగా రిలీజ్ చేయాలి 848 యిండ్లు ఆక్యుపై చేసుకోలేదు ఈ సందర్భంలో నా దొక సూచన. ఎవరు పేరు మీద ఇండ్లు కట్టారోవారు ముందుకురాక పోతే మరి ఏ హరిజనునికి అయినా యివ్వండి. హరిజనులు సిద్ధముగా లేక పోతే బ్యాకువర్డు క్లాస్ సెనువారికి యిండ్లు యివ్వాలని శీఘ్రంగా నిర్ణయం చేసి అమలుపరచాలి జయంతి గ్రామాలకు 38 లక్షలు యిచ్చారు. 1800 యిండ్లు కట్టుకొనడానికి డబ్బు సెంటరునుంచి వచ్చింది. నాకు ఒకటి అర్థం కావడం లేదు 81-1-75 వరకు 1,000 యిండ్లు మాత్రమే పూర్తిచేసుకోగలిగాము డబ్బులేక పోవడం వల్లనా మెటీరియల్ లేకనా, అసమర్థతవల్లనా ఎందుకని 800 యిండ్లు ఆగిపోయాయి? ఇది చాలా బాధకరమైన విషయం. సిగ్గు చేటు అయిన విషయం. 800 యిండ్లు రెండు నెలలో పూర్తి చేయాలి స్కాల్డర్డ్ పిప్లకు, వీరీ సప్లయి ఆఫ్ బుక్స్ వీలై నంతమందికి ఎక్కువమందికి యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలి ముఖ్యంగా పెడ్యూల్డ్ కాస్టు, పెడ్యూల్డ్ ట్రాన్సిమిగ్రేషన్, బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ సెన్ వారికి ప్రతి విద్యార్థికి ఒక విద్యార్థికి కూడా దొరకలేదేమో మాట లేకుండా యివ్వాలి. హాస్టల్స్ ఎక్కువగా తెరవాల్సి. చాలా చోట్ల అవసరం ఉంది. చాలా హాస్టల్స్ కండ్లారా చూశాము. వార్డుస్ చేసే అవకాశ తవకలు వర్ణనాతీతం. పేద విద్యార్థులను ముంచేసి శేబులు నింపుకుంటున్నారు.

మంత్రిగారు మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అడ్వయజరీ కమిటీను వేయాలనుకున్నారు. తొందరగా అఫీషియల్సుతో నాన్ అఫీషియల్సుతో అడ్వయజరీ కమిటీలను వేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోయిన సంవత్సరం అక్టోబరు 1974లో 8 షెడ్యూల్డ్ క్యాష్ట్ర హాస్టల్స్, 18 బ్యాక్ వర్డ్ కాసెప్ హాస్టల్స్ తెరచారు ఈ సంవత్సరం ఎన్ని తెరుస్తారో చెప్పలేదు. ఈ సంవత్సరం కూడా తెరవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు కొండపాక పల్లికు మిటింగులో హాస్టల్స్ యిస్తామని వాగ్దానం చేశారు వెంటనే కాంక్షను చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను 1500 రూపాయలకు మించని సాలుజరి ఆదాయం కలిగిన బలహీన వర్గాలకు న్యాయ సలహా సంఘాలు జిల్లా లెవెలులోను తాలూకా లెవెలు లోను పెట్టి వందరూపాయల సహాయం దొరుకుతుండన్నారు. అవి ఎక్కడున్నవో ఎట్లా దొరుకుతుందో తెలియదు. సరిగా అమలులోకి వచ్చేటట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. డ్రింకింగ్ వాటర్ వెల్స్ కి 12 లక్షలు కేటాయించారు అది అనవసరం. ఆర్. డబ్ల్యు.ఎస్ క్రింద త్రవ్వే వాటిలో హరిజనులకి ప్రీఫరెన్సు యివ్వాలని యినస్ట్రక్షన్స్ యిస్తే సరిపోతుంది. ఇప్పుడు యిచ్చే 12 లక్షలు పంచాయతీ వరకు వెళ్ళేసరికి 700 కంటే రాదు. దానితో బావి రాదు. అందుచేత రూరల్ వాటర్ సప్లయ స్కీములోనే హరిజనులకు ప్రీఫరెన్సు యిస్తే సరిపోతుంది. ఈ డబ్బు యింక దేనికైనా ఉపయోగపడుతుంది. టు ఎల్యూస్ క్లాస్ లెస్ సొసైటీ యింటర్ కాస్టు మారేజిస్ ఉపయోగపడతాయనేదానితో ఏకీభవించకపోయినా — ఎందుకంటే ఒకే కులంలోనే పేదవారిని దోచుకుంటున్న సంగతి చూస్తున్నాం. ఇది క్లాస్ లెస్ సొసైటీ తేవడానికి ఉపయోగపడకపోయినా దేశం ప్రగతి సాధించడంలో అడుగడుగునా కులవ్యవస్థ అడ్డు తగులుతున్నది కాబట్టి దానిని ధ్వంసం చేయడానికి యింటర్ కాస్టు మారేజిస్ను ఎంకరేజి చేయడానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు అందుకు నా హృదయపూర్వకమైన అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. చైల్డ్ ఆఫ్ యింటర్ కాస్టు మారేజి ఏమీ కులం కావాలనేది వచ్చినపుడు ఏ కులం వల్ల ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందో ఆ కులం అంటున్నారు. ఎం. ఎల్. ఏ గా నా దగ్గరకు సర్టిఫికేట్స్కు వస్తున్నప్పుడు ఒక విషయం గమనించాను. ఊరిలో వైష్ణవులు అనిపించుకునేవారు సాతాని అని సర్టిఫికేటు యిమ్మంటారు. ఊర్లో రెడ్లు అనిపించుకున్నవారు ముమ్మారుకాపు అని సర్టిఫికేటు యిమ్మంటారు. ఊరిలో ముస్లిమ్స్ అనిపించుకునేవారు దూచేకులనే సర్టిఫికేటు యిమ్మంటారు. గ్రామాలలో సేటన్ కావాలి. సర్టిఫికేటు లాభించాలి. అదీ మనస్తత్వం. అందుచేత చైల్డ్ ఆఫ్ యింటర్ కాస్టు మారేజిస్ ఒక స్పెషల్ కేటగిరీగా ట్రీటు చేసి సదుపాయాలు యివ్వండి మధ్య మధ్య కులం జ్ఞాపకం చేయవలసిన అవసరం లేదు. సోషల్ వెల్ఫేరు యింప్లి మెంటేషనులో చాలా అవకాశాలు జరుగుతున్నాయి. 15%, 8% క్లాస్ పరిషత్తు ఫండ్సునుంచి కేటాయించాలంటే ఎక్కడా కనిపించలేదని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. వీటితో పాటు బ్యాక్ వర్డ్స్ క్లాస్ కి 28% కూడా క్లాస్ పరిషత్తు జనరల్ రివిన్యూస్ నుంచి 60-61 నుంచి లెక్కవేసి అన్ని పంచాయతీలనుంచి జమకట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. రిజర్వేషన్ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ కి 25% షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ 14 శాతము, ట్రయబ్స్ కి 4% ఉద్యోగ లోలో యివ్వాలనేది సరిగా అమలుపరచడం లేదు, 15 సంవత్సరాలనుంచి చూస్తున్నాం. నా సూచన

ఏమిటంటే గత 10-15 సంవత్సరాలనుంచి నింపబడిన పోస్టు అన్నీ ఉద్దేశపూర్వకంగా నెక్లెక్టు చేసినవి ఎన్ని ఉన్నావో వాటిని పెడ్యూల్డ్ కాస్ట్‌కి బి.సి.లకు బ్రయింట్స్ రి-యింబర్స్ చేయాలని కోరుతున్నాను. పాత వేసులో 20 నయా పైసలు హరిజనలకు అనేది అమలు పరచడంలేదు. హరిజనులకు ఖర్చుపెట్టవలసిన 20 వేలు 30 వేలు ఖర్చుపెట్టి ఊర్లలోనే రోడ్లు వేసుకుంటున్నారు. కులం సర్టిఫికేట్లు తెచ్చుకోమని కులం యూద్ చేయడం కంటే బడిలో పరిక్ అయినప్పుడు వివరాలుంటవి కనుక వాటిని ఆధారం చేసుకొని సహాయం చేయండి. వేరే సర్టిఫికేట్లు తెచ్చుకోమని యిబ్బంది పెట్టకండి. పెడ్యూల్డ్ కాస్ట్‌కి పైసాన్ని యిల్ కాంపౌరేషన్ ఏర్పాటు చేసినందుకు అభినందిస్తున్నాను. మా జిల్లాలో శాంక్షను అయినవి ప్రారంభిస్తారని తెలునస్తుంది 2,76,000 రూపాయలు శాంక్షను అయితే అందులో 29,800 ఒకటే ఊరికి పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షుని ఊరో బాగుచేయడానికి స్కీము పెట్టుకున్నారు. అది అన్యాయం. పాపులేషన్ డేసీస్ మీద సమితులకు పంచాలి. వీలైనంతవరకు స్కాటర్డ్ గా కార్యక్రమం ఉండాలి.

4-50 p.m.

పైసాన్స్ కాంపౌరేషను కార్యక్రమము రెపూర్ చేయాలి. జిల్లాపరిషత్తు జనరల్ బాడీ రెపూర్ చేయడానికి ఆర్డరు వేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. స్త్రీల అభ్యున్నతిని సాధించడానికి కార్యక్రమమును వేసుకొని మంత్రి లక్ష్మీదేవిగారు కృషిచేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి రి అధ్యక్షతన కమిటీ వేశారు చాలా కార్యక్రమాలు ఘనముగా నిర్వహిస్తున్నందుకు సంతోషపడుతున్నాను. కాంపౌరేషన్ పెట్టి 10 లక్షల రూపాయలు యిచ్చి స్త్రీలను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. మంత్రిత్వంలో మగవారైనా, ఆడవారైనా ఒకటే జీతము. అట్లాగే శాసనసభ్యులకు అంతే. ఆఫీసులలో పని చేసే ఆడవారికి, మగవారికి ఒకటే జీతాలు కాని గ్రామాలలో నివశిస్తున్న పేద స్త్రీలకు అన్యాయము జరుగుతున్నది పట్టణాలలో వున్న స్త్రీలకు సంతేమ కార్యక్రమాలు చేయవలసినదే కాని గ్రామాలలో వున్న వ్యవసాయ కార్మికుల, బీడికార్మికులకు సంబంధించి మగవారికంటే ఆడవారికి తక్కువ కూలి దొరుకుతున్నది. ఆ విషయంలో తగు క్రద్ధ తీసుకొని వారికి కూడ మగవారితో సమానముగా కూలి యిప్పించే ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri A. Sriramulu —Mr Deputy Speaker Sir, to day we are dealing with social service wing of our Government. It is a big hoax. I shall confine myself to-day to Women Welfare. I do not want to go into Social Welfare because so many members have dealt with Social Welfare.

I must say immediately that this is a mockery, this Women Welfare Department is a mockery with an allotment of Rs. 94 lakhs. Where is the need for a separate Department? What is the use of having a separate Minister and what is the use of this portfolio in the Council of Ministers? This is my very pertinent question.

The other question the Minister must have to answer when she replies is whether there is need for a Minister and the Department with Rs. 94 lakhs? That is a grand allotment.

This year is supposed to be the International Womens Year. What is the great programme we have been able to launch upon this year? Setting up of Financial Corporation Our Government has announced bundle of Corporations and finally abdicating its responsibility towards the society and this is an element of escapism on the part of the Government The Government which talks of socialism is actually practising escapism by simply setting up a Corporation. It does not matter

Let me give a few important points concerning this Department 5% of the general revenues of the Panchayathi Samithis and Zilla Parishads are earmarked for women welfare and Child Welfare. The Note given by the Minister does not tell us as to what exactly has happened with 5% earmarked for Zilla Parishads and Panchayathi Samithis An Evaluation Study conducted by a Committee headed by Prof Nanavathi, was appointed by the Government in the year 1971 and gave its report in 1973 Unfortunately that report has not seen the light of the day I have got a copy of it I shall only read a paragraph from this report in regard to 5% earmarking of funds for Women Welfare and Child Welfare.

“5% of the general revenues of Panchayathi Samithis and Zilla Parishads is reserved for Children and Women programme under Community Development This is a considerable sum every year At present it is not used adequately or used only for the construction of buildings of Mahila Mandals, preparation of work programme in each block and help the Zilla Parishads and Panchayathi Samithis to utilise the funds for promoting the services for children and also women effectively” I want to know from the Minister as to what has happened to the utilisation of 5% earmarked for Zilla Parishads and Panchayathi Samithis, whether there are any work plans, whether any programme have been formulated; if not, what exactly is the difficulty in formulating these plans?

Secondly, Sir, a major activity of this Department seems to be maintaining these Service Homes and State Homes which are 9 in number in our State A sum of Rs 14.53 lakhs has been spent on these two I am sorry to point out that the state Homes and Service Homes are not running as they should run There is practically no direction, there is no leadership, there is no care taken in these Homes.

Again to quote Nanavathi, I shall read one paragraph "All girls of different educational background were grouped together in one class, although that was stated that enough education was being given to each of them, there was inadequacy of the teaching staff with only one full-time and two part-time teachers. The very approach to the education programmes in the Home requires to be looked into. It would be desirable to have a general education course including education in health, hygiene, family type and creative use of leisure time for all vacations. Actual academic education for specific class may be given at Government or private girls schools in the neighbourhood with proper supervision and care and the girls will have regular education besides getting the company of other girls. I want to know whether anything has been done in regard to this particular observation.

Sir, I may point out one thing. The Service Home at Hyderabad has not been inspected since 1958. I am asking the Minister to tell me what the Director is doing or what the Assistant Directors are doing. All other Homes have not been inspected from 1972. At least in the International Womens Year, there should have been a proposal to start Service Home for every district. That is not forthcoming. It is a static budget and a static administration and a stagnant leadership. This is the comment I can make as far as the Women Welfare Department is concerned.

Women Welfare activities are now being attended to by so many agencies. There is a State Social Service Advisory Board. There is a Social Welfare Board. There is a Tribal Welfare Board. There is the Education Committee. In all these Departments there is some grant for Women Welfare and Child Welfare. I do not know how exactly the activities of all these Departments are being coordinated. I would suggest a Co-ordination Committee consisting of the representatives of all these Departments must be set up, so that the allocations made by these Departments can be effectively utilised to promote Women and Child Welfare.

One thing has come to my notice, Sir. While Madras has been spending nearly Rs. 4 crores on integrated child care service with an employment potential of nearly 5,000 nothing has been done in our State. I understand that our Government did not prepare plans in advance and did not have the courage to undertake some schemes. When our people went to Delhi for discussion, the whole thing ended in a fiasco and our State has least benefit of getting Central Government grant to attend to this integrated child care service. Even now, if the Government wakes up and the Minister takes a little more interest, I feel there is possibility to make this scheme revived and if we get this scheme revived, we will be creating employment potential to nearly 5,000 women destitutes rendering very important and essential services for the child welfare. This must be taken up immediately.

I now come to the administrative set up Sir. I find there is something radically wrong with this Department. This Department is suffering from inhibitions. The present Director was subject to mental torture for nearly seven years and very grave charges were

framed, charges of corruption, corrupt practices, favouritism, so on and so forth and after seven years when the whole matter went before the Disciplinary Tribunal, the Disciplinary Tribunal held some of the charges. When the matter went to the Vigilance Commission, the Vigilance Commission recommended that she be exonerated. She has been reinstated in the service, I am asking the Minister what type of leadership she can provide when she was subjected to mental agony all these seven years? What is the credibility of that particular candidate in that Department? Can she control administration, can she provide dynamism because she has mentally suffered on account of the Government's attitude

5 00 p. m

If the Government felt that she had committed mistakes, I do not know how the Vigilance Commission can make such recommendation, particularly when a quasi-judicial body like Disciplinary Tribunal up held some of the charges. This is a double standard that the Government has been following. Once a particular political set up finds a particular employee or officer guilty and as the political set-up changes, the Minister change and depending upon the whims and fancies of this Minister, the matters are being regulated or administrative matters are being adjusted. This is something very miserable and this is something which is deplorable. I want the Minister to tell me whether the present Director can provide the necessary leadership and dynamism necessary for this organisation, a very important essential social service

And there is a recommendation also that this department should be headed by an I.A.S. officer. I think during 1974 Mrs Rebello, an I.A.S. officer was appointed. What happened to this? Did she refuse to join? Don't you have control over your I.A.S. officers? Why don't you have I.A.S. officer and have an integrated programme drawing funds from various other departments instead of entrusting them to diversified agencies. That is my question and I want our Minister to answer

Now, Sir, I understand that there is a proposal to sanction posts of Deputy Directors and also the Government is contemplating to bring somebody from the Industries department to the Women Welfare department. This department is supposed to protect the interests of women and it has special problems of interest to women. If this department should allow such encroachment and import men from other departments, that will be doing great injustice and disservice to the women community. I am cautioning the Minister not to resort to such hasty step of importing people from the Industries department and some other departments. There are eight experience Assistant Directors and if one of them is not suitable for this post, I cannot understand how this department can be depended. The eight Assistant Directors are fully qualified, some of them Post-graduates and some of them having specialised training in Social Services and if none of them is suitable for this one post of Deputy Director, I cannot help this department. This department has to be wound up. Otherwise, all these people will have to be sent out and we have to import men from other departments which is absolutely a wrong step

Secondly, there are service problems. Most of the women employed in this department are very much disappointed, they are dejected

with the way their service problems are being handled. If the women who are expected to look after the welfare of other women are dissatisfied, what is the quality of service that we can expect? That is my question. As an illustrative example, I quote only one particular instance. For example there is a writ petition pending in the High Court. It is 2005/-74. In this petition, the allegation has been that her appeal has pending with the government for 14 years. I am asking whether this is a Government or a pan shop. For fourteen years the appeal has been pending with the Government without any order. You reject the appeal, I do not mind. You need not accept it. The Government neither rejects nor accepts the appeal. This women employee was unfortunately put to the painful necessity to approach the High Court through a Writ Petition and that Writ Petition No. is 2005/74. It is pending on the file of the High Court. I am sure the High Court will certainly pass strictures against the persons responsible. I am now asking the Minister to deal with the Secretary suitably, whoever is responsible, he must be punished. The appellant must certainly get justice. Justice cannot be delayed for fourteen years.

There is also a craze on the part of the department to take Deputy Collectors. I can understand when the department is newly started for administrative matters and service matters, the departmental officers may not be well conversant, and so there is need for Deputy Collectors. But the department has been in existence for nearly 17 to 18 years. Lot of administrative experience has been gained by many of the District Officers and Assistant Directors. I am wondering as to why the post of P A should be held by a Deputy Collector. I am requesting the Minister to immediately despatch these revenue people and provide this place for the women of the department. This would serve as an incentive for the departmental people. Unless you provide this incentive, there is no possibility of the Women officers identifying themselves with the task and rendering duty with devotion. This is my submission as far as the Women Welfare Department is concerned.

Then atleast this Nanavathi's report should be placed before the House. There is no point in shelving the report. This evaluation study is of some importance. so, this report of Nanavathi must be placed on the Table.

One of my friends wants me to put this Inter-caste marriages is a subject which is oft talked about in this House. I am giving an illustrative example for one by name Ram Reddy of Guntur marrying a scheduled caste woman. Their son wanted a seat in the Engineering College. The Minister also recommended the case. But the bureaucrats would not care for the Minister. That is the administration. It is not the Ministers that are running the administration but it is the bureaucrats that are directing, controlling and guiding the Minister, their policies and their decisions also. I would request the Minister to immediately call for the particular file somebody has tampered with it or mismanaged the file, that fellow must be taken to task. If one

Minister has got that much of courage and suspend one I.A.S. officer, you can give a face lift to the administration. At least draw strength from the talk of the Chief Minister of clean and efficient administration. If one or two I.A.S. fellows who are responsible for mishandling are kept under suspension everything will become alright. This is my request to the Social Welfare Minister. I am also thankful to the Deputy Speaker for having given me our rightful chance.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ :— అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు (స్రీ) సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను బలపరుస్తూ ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను అనాదిగా సంఘములో వున్నటువంటి అత్యాచారాలను దురాచారాలను పోగొట్టడానికి సాంఘిక శాఖ స్థాపించడం జరిగింది. ఇన్ని సంవత్సరాల తరువాత కూడా యింతవరకు అనాగరిత వల్ల గాని సంస్కృతి వల్ల గాని సంఘములో వేరు చేయబడినవారి కొరకు యిటువంటి అభివృద్ధి చేయడానికి కార్యక్రమాలు తీసుకువచ్చామని ప్రస్తావన చేయడానికి వీలు లేని పరిస్థితి మన రాష్ట్రములో వున్నది అది విచారకరం ఇండ్ల స్థలాల విషయం మిత్రులు చెప్పారు కొన్ని కొన్ని దేవాదాయ భూములు వున్నవి. అవి హరిజనులకు బేక వర్షక్లాసువారికి వుండడానికి అనుకూలంగా వుంటుంది ఒక డిపార్టుమెంటు నుండి యింకోక డిపార్టుమెంటు తీసుకొని వాటిని వారికి యివ్వకపోవడం విచారకరం ఆ కార్యక్రమాన్ని తొందరగా చేపట్టాలని కోరుతున్నాను ఇండ్ల స్థలాలు యిచ్చి యిండ్లు కట్టిస్తామంటున్నారు. ఒక్కొక్క గది కట్టిస్తున్నారు. అది సరైన విధంగా వుంటున్నదా? సమ సమాజాన్ని స్థాపించాలని ప్రభుత్వ ధ్యేయం అయినప్పుడు వున్న వారికి 7, 8 గదులు కట్టడానికి ప్రభుత్వం పర్మిషన్ యిస్తూ కావలసిన సదుపాయాలు కలుగజేస్తూ, వీరికి ఒక్క గది కట్టిస్తే ఎట్లా? కనీసం రెండుగదులు కట్టించి ఒక వంట గది పాయిఖానా కట్టించాలి. పారిశుధ్యం ఏర్పాట్లు లేవు గ్రామాలలో యింకా అస్పృశ్యత వుంటున్నది వారి ఆచారవ్యవహారాలు, ఆహార వ్యవహారాలు ఏమిటి అనేది పరిశీలించాలి. పారిశుధ్యానికి బడ్జెటులో కేటాయించింది చాలా తక్కువగా వుంది. పోతే యి నాడు పదవుల్లో వున్న వారికి ఆర్థిక స్తోమత వున్నవారికి అస్పృశ్యత లేదు గ్రామాలలో అస్పృశ్యత చూపిస్తున్నారు అది యింకా కొనసాగుతున్నది దానిని అరికట్టాలంటే కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. వారి ఆహార వ్యవహారాలు చూస్తే చౌకగా వచ్చే ఆహారాన్ని తీసుకుంటున్నారు. స్లాట్ హౌస్ లేవు. గొడ్డు మాంసం అయినా ఢిల్లీలో తాజ్ మహల్ హోటల్ లో పెడతే తింటున్నారు. కాని యిక్కడవారిని చూస్తే అసహ్యించుకుంటున్నారు. బహిరంగంగా వుండేదాని కంటే కబేళాలు కట్టించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

5-10 p. m.

ఇలాగే యీ నాడు జయంతి గ్రామాలున్నాయి గాంధీ జయంతి సందర్భంలో ఒక్కొక్క గ్రామం జయంతి గ్రామంగా తీసుకుని ఒక ఇల్లు కట్టినంత

మాత్రాన అది ఒకటి గ్రామం అనడానికి పీలులేదు పాచ్చి డబ్బు కేటాయించాలి. జిల్లావారీగా గ్రామాలు తీసుకుని ప్రతి సమితికి ఒకటి గ్రామాలుగా తీసుకోవాలి, లక్షలగ్రామాలున్నాయి, రికమండేషన్స్ ఉంటేనే ఇళ్ళు దొరుకుతాయి అనే అవకాశం గ్రామం రాకుండా చూడాలి తరువాత హాస్టల్స్కు ఇన్ ఫం సర్టిఫికేట్ ఇంతకుముందు శాసన భూలు కూడా ఇచ్చేవారు. స్టడెంటుగా ఉన్నప్పుడు ఆ బాధ నాకు తెలుసు. తహశీలుదారునుంచి సర్టిఫికేట్ తీసుకోవాలంటే అక్కడ వున్న పూవునుకు డబ్బు చెల్లించుకోవాలి రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు సర్టిఫికేట్ కాని ఆ గ్రామ మువసలు ఇచ్చిన సర్టిఫికేట్ పయినగాని చూచుకొని దానిపైన బేస్ అయి శాసన సభ్యులు యీ రాబడి సర్టిఫికేటు ఎందుకు ఇవ్వరాదని అడుగు తున్నాను అలాగయితే స్టడెంటుకు సదుపాయంగా ఉంటుంది. రామచంద్రారెడ్డిగారు సూచించినట్లుగా రికార్డులోనే స్కాలర్ షిప్స్ విషయాలు ఉండాలి తరువాత మైనారిటీవారు హరిజన క్రైస్తవులు ఉన్నారని గుంటూరు జిల్లాలో 4 లక్షలమంది ఉన్నారు. రాష్ట్రంలో 35 లక్షలమంది ఉన్నారు యీ హరిజన క్రైస్తవులు, హరిజన క్రైస్తవలస్థితిగతులు బాక్ వర్క్ లిస్టులో ఇచ్చి అవి గ్రూపు చేసి కొంత శాతం పెట్టారు ఇలాగయితే హరిజన క్రైస్తవులలో ఉద్రిక్త వాతావరణం ఏర్పడతుంది. మంత్రిగారికి మెమోరాండం కూడా ఇచ్చారు హరిజన క్రైస్తవులకు ఇచ్చే పౌరకార్యాలగురించి రాష్ట్రప్రభుత్వం కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని ఎలాంటి సూచనలు ఇవ్వలేదు. ఇలాగయితే హరిజన క్రైస్తవులలో నిరాశ నిస్పృహ పెరుగుతాయి తరువాత పార్లమెంటు కాలి కొంతమందికి మాత్రమే ఇచ్చారు. అవి కూడా మైములో ఇవ్వడంలేదు, కనుక ఇచ్చే పార్లమెంటు కాలి అందరకు సక్రమంగా ముందుగా దొరికే విధంగా చూడాలి తరువాత కార్పొరేషన్ పెట్టారు. నాగేశ్వరరావు గారు కూడా యీ విషయం గురించి చెప్పారు. ఆ ప్రకారంగా బాంకు నుంచి సహాయం రాకపోతే ఎన్ని కార్యక్రమాలు చేసినా లాభంలేదు ఈ విషయంలో శ్రద్ధవహించాలని కోరుతున్నాను

తరువాత యీ డైరెక్టరేట్ విషయం చూస్తే యీనాడు హరిజనులు ఎక్కువ మంది ఉన్నారు కాబట్టి హరిజనులకు సెవరేట్ డైరెక్టరేట్ కావాలి బాక్ వర్క్ క్లాస్స్ వారికీకూడా సెవరేట్ డైరెక్టరేట్ ఉండాలి. అలాగయితే బాగుంటుంది. రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా జిల్లా స్థాయిలో కూడా డైరెక్టరేట్ ఉండి అధికారాలు విడివిడిగా ఉండాలి. తరువాత మంత్రిగారి బాధ్యతలు 12 లక్షలు యిచ్చారు ఇది చాలదు. బాటలు, స్కూలులు రోడ్లు సక్రమంగా లేవు. ఎంత డబ్బు యిచ్చారో చెప్పలేదు హరిజనవాడలో చాలా కాలినీస్కు విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. విద్యుద్దీకరణ రాలేదు. వెంటనే విద్యుద్దీకరణ చేయడానికి ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత హరిజనులకు సంబంధించిన కేసులు ఎన్నో ఉన్నాయి. అటువంటి కేసులను వాదించటానికి హరిజన న్యాయవాదులకే అవకాశం కల్పించాలి, ఒక్కొక్క కేసుకు 100 రూ.లు యిస్తున్నారు. అది కాకుండా జీతంగా యిస్తే హరిజన పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ గవర్నమెంటు ప్లేడర్స్ ఉంటే వారు తమ హృదయాలలో నుండే జ్వాలలను పైకి చెప్పి నెరవేర్చు

కుంటారు అంతా అంటరానితనం మీద ఉన్న చట్టం అమలు చేయవచ్చు ప్రత్యేక విభాగం ఒకటి 1968 లో ఏర్పాటు చేశారు. ఆ ప్రత్యేక విభాగం హరిజన సమస్యలు ఎన్ని పరిష్కరించారు. ఎవరికి తెలియదు అనేక పటిష్టతను యిచ్చాము. కాని సమస్యలు ఎంతవరకు పరిష్కరించారో తెలియచేయలేదు. కాబట్టి నెపరేటుగా ఒక యూనిట్ డిస్ట్రిక్టు స్థాయిలో ఏర్పాటు చేయాలి; ఎంత డబ్బు అందుకు కేటాయించారో ఇక్కడ చెప్పలేదు, ఇవ్వడంనా చెప్పాలి. తరువాత చుమెన్ వెల్-ఫేరు సెంటర్సులో బాలవాడి బ్రయినింగు సెంటర్సు ఉన్నాయి వారికి బ్రయినింగు యిచ్చిన తరువాత హయ్యర్ గ్రేడ్ అయిన వారికి, సెండరి గ్రేడ్ అయినవారికి పంచాయతీలో ఉన్న పాఠశాలలలో వారికి ఉద్యోగాలు యివ్వడంలేదు. ఎక్కడా ఉద్యోగాలు లేక యిబ్బందిగా ఉన్నారు. కాబట్టి బాలవాడి బ్రయినింగు అయినవారికి ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించాలని కోరుతూ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన, డిమాండును బలపరుస్తున్నాను.

شری مسعود احمد (عادل آباد) - جناب صدر - ایک سوسلسٹ اور ولفیراسٹیٹ میں سماج کے کمزور اور پیچھے رہے ہوئے طبقات کو ترقی دینا اور سماج میں جو نسبتاً ترقی یافتہ طبقات ہیں انکے مساوی انہیں ترقی کے مواقع فراہم کرنا حکومت کی ذمہ داری ہے۔ جہاں ہم سماج کے کمزور طبقات کے بارے میں بات کرتے ہیں تو انکی رہائش کے لئے مکانات اور انکی گذر سر کے لئے روزگار کے مسائل ہمارے سامنے آتے ہیں۔ یہ بڑی خوشی کی بات ہے کہ سوسیل ولفیر کا قلمدان ایک قابل اور باصلاحیت سہیبت شری بائم سری رام سورقی کے تفویض کیا گیا ہے۔ اسکے ساتھ ساتھ یہ بھی بڑی خوش آئند بات ہے کہ مسٹر جانسن اور سری مادھو راؤ جیسے کارکرد اس شخص سے وابستہ ہیں۔

آج ٹرائبل ولفیر کے لئے کافی اقدامات کئے جارہے ہیں اور کئی اسکیمیں کو روپعمل لایا جا رہا ہے۔ نوٹ میں یہ بتلایا گیا ہے کہ آپاشی کی اسکیم کو لیا جا رہا ہے جسپر دس لاکھ روپیے خرچ کئے جائیں گے۔ اسکے علاوہ ۱۱۶ سواضعات کو برقیایا جا رہا ہے اور اس منصوبہ کے دوران ۸۸۰ سواضعات کو برقیانے کی اسکیم ہے۔ لیکن ٹرائبل ولفیر کے نام پر جو رقومات صرف کی جا رہی ہیں آیا ٹرائبل ولفیرس پر صرف ہورہی ہیں یا نہیں اسکی جانچ کی ضرورت ہے۔ میں کہوں گا کہ سال حال جب ٹرائبل ولفیرس کا ذکر بھی ہوا اسوقت جو ٹرائبل ولفیرس وہاں تھے وہ آج وہاں نہیں ہیں۔ اور یہ رقومات ایسے ولفیرس پر صرف کی جا رہی ہیں جہاں نان ٹرائبل آباد ہیں اور یہ نان ٹرائبل ولفیرس بن گئے ہیں۔ اسلئے میں چاہوں گا کہ حکومت صدر جمہوریہ سے درخواست کرتے ہوئے دوبارہ نوٹیفیکیشن کروائے۔

ایک اور چیز میں عرض کروں گا کہ جنگلات میں جو چھوٹی چھوٹی چیزیں ہوتی ہیں انکا صحیح معاوضہ ملنے کے لئے حکومت نے گریجین کوآپریٹو سوسائٹیز کا قیام عمل میں لایا۔ مگر مجھے یہ کہنے کی اجازت دیجئے کہ میں جس ضلع کی

نمائندگی کرتا ہوں وہاں ان سوسائٹیز پر بروکرائس کا قصہ ہے ۔ میں چاہوں گا کہ ٹرائل نمائندوں کو ناسرد کر کے ٹرائلس کو نمائندگی دی جائے ۔ سریکا کلم ڈسٹرکٹ کے لئے حکومت ہمدے وافر مقدار میں رقم سہیا کی ہے ۔ حسوت وہاں نکسلاٹ کی گورڈ بھی گرہیں ڈیولپمنٹ کارپوریشن کا قیام عمل میں لایا گیا ۔ میں کہوں گا کہ تلنگانہ کے اصلاح عادل آباد اور کھم میں بھی گرہیں کارپوریشن کے دربعہ رقومات فراہم کی جائیں ۔

ایک اور بات یہ ہے کہ حکومت نے ٹرائلس کی ضمانت کو قبول کیا ہے ۔ لیکن اگر واقعی انکو قرض سے محاب دلانا چاہتے ہیں تو مہاراشٹرا کے بک کو بھی آدھرا بر دیں میں قلم کی احارب دی جانی چاہئے ۔

ٹرائلس کے لئے آئرم اسکولس کا قیام عمل میں لایا گیا ہے لیکن اسمیں لہاڑوں اور بحاروں کو شامل نہیں کیا گیا ہے ۔ اسکے لئے ٹرائل یوٹ کا قیام عمل میں لایا جانا چاہئے ۔ اسکے علاوہ آدھرا بر دیں میں ٹرائل سونائیل یونٹس قائم کئے جارہے ہیں لیکن دیکھا گیا ہے کہ یہ یونٹس ایسے مقامات پر قائم کر رہے ہیں جہاں ٹرائلس کی آبادی زیادہ نہیں ہے جسے محوب نگر ۔

ابھی حال ہی میں وزیر موصوف نے اس موضوع پر کہ سوسیل ولفیر اداروں کو کس طرح کام کرنا چاہئے ایک سمینار منعقد کیا گیا تھا ۔ میں حکومت کے اس اقدام کی ستائش کرتا ہوں ۔ اسکے علاوہ حکومت نے جالیس لاکھ روپے کا ایک سوسیل ولفیر فنڈ قائم کیا ہے اور اسکے ساتھ دو کارپوریشن بھی قائم کئے ہیں ۔ اگر آپ کو واقعی ٹرائلس اور بجلی طقات کی بھلائی منظور ہے تو تعمیر انکمہ کی طرف آپکو زیادہ سے زیادہ توجہ دینی چاہئے ۔ یہ صحیح ہے کہ عادل آباد میں لیڈ لس اور ہوم لس وکرس کے لئے ایک اسکیم منظور کی گئی ہے لیکن گزشتہ دو سال میں صرف پانچ ولیجس کیلئے ہی یہ اسکیم نافذ کی گئی ۔ حکومت نے اس بارے میں جو رقم منظور کی ہے اسکا صحیح استعمال کرنا چاہئے ۔

حکومت آدھرا بر دیں نے سماج میں جو معدور اور بے سہارا لوگ ہیں اور جنہیں روزگار کا کوئی دربعہ نہیں ہے انکے لئے اولڈ ایج پنشن اسکیم شری برہماند ریڈی صاحب کے زمانہ میں نافذ کی تھی ۔ بڑی خوشی کی بات ہے کہ اس سال کے لئے بھی ستر لاکھ روپیہ کی گھانٹس فراہم کی گئی ہے ۔ لیکن اس اسکیم کے دربعہ شہر حیدر آباد میں ۲۵ روپیہ ماہانہ دوسرے شہروں مثلاً وساکھا پنٹم میں بیس روپیہ ماہانہ اور اضلاع میں ۱۵ روپیہ ماہانہ دئے جارہے ہیں ۔ یہ معاوضہ سماجی انصاف کے معائیر ہے اسمیں یکسانیت پیدا کی جانی چاہئے ۔

5.20 p. m. مواضع میں تعمیر اسکم کی اسکم کے تحت نانچ نانچ چھ چھ مکانات تعمیر کئے جارہے ہیں۔ ایک موضع میں جہاں دو سو تا ۳ سو مکانات سڈولڈ کاسٹ کے رہتے ہیں اس سے ”حملا و لچ اسکم“ کا مقصد پورا نہیں ہوا۔ میں چاہوں گا کہ اس اسکم کے تحت پورا ایک موضع بسایا جائے۔ چھوٹے لوگوں کو قانونی امداد دینے کی غرض سے ایک سو روپہ کی مالی امداد دینے کا آکرے نوٹ میں ذکر کیا گیا ہے۔ بعلدار کی صدارت میں اس اسکم کو چلانے کے لئے ایک کمیٹی مائی گئی ہے لیکن میں دیکھا ہوں کہ کوئی ایسی امداد آج تک نہیں دی گئی۔ میں سمجھتا ہوں کہ مکمل سرکار کے ذریعہ ایسی امداد کریں تو زیادہ بہتر ہوگا۔

میرے ضلع میں تقریباً ایک لاکھ سیستیس ہرار ٹرائلس رہتے ہیں۔ گورنمنٹ نے یہ ڈیمس لیا تھا کہ ٹرائلس کے نام بٹہ دیا جائیگا۔ ٹری حوشی کی بات ہے کہ ۷ ہرار ایکر زمیں خود میرے ضلع میں دی گئی۔ لیکن ان زمیندار پر وہاں کے لوگوں کا قصہ نہیں ہے بلکہ مہاراشٹرا اور راجستھان سے آئے ہوئے تقریباً دس ہرار لوگ اسیر قاض ہیں۔ وہاں ٹرائلس کو نیدل کرینکا سلسلہ جاری ہے اور وہ رسما ناں ٹرائلس کے قصہ میں ہیں۔ ایسے تقریباً بیڑہ ہرار ڈسپوٹس ہیں اور ۶۲۰۰ لوگوں کو قصہ دلائے کی بات حوآب نے اسے نوٹ میں کہی ہے وہ صحیح نہیں معلوم ہوتا کیونکہ فیصلہ کے بعد بھی کلکٹرس قصہ نہیں دلاتے۔ لہذا قصہ دلانے کا کام ٹرائلس کے ہی ایک عہدہ دار کو سونپ دیں تو زیادہ بہتر ہوگا۔ اسی طرح میں یہ بھی کہوں گا کہ ٹرائلس ولعیر اور سوشیل ولعیر کی اسکیم کو پوری طرح عمل میں لانے کے لئے موجودہ انتظام کافی نہیں ہے بلکہ اس مقصد کے حصول کے لئے ایک علیحدہ ولعیر ڈائریکٹریٹ کا قیام عمل میں لایا جانا چاہئے۔

آب آے مجھے حو وقت دیا ہے اسکا شکریہ۔

శ్రీ బి రామశర్మ:—అధ్యక్షా, మన సాంఘిక సంక్షేమానికి, స్త్రీ సంక్షేమానికి, గిరిజన సంక్షేమానికి సంబంధించినటువంటి డిమాండ్స్ ప్రవేశపెట్టారు. సాంఘిక సంక్షేమంలో 10 కోట్ల టాపాయలు ప్రణాళికేతర పథకం క్రింద పోతే మిగిలింది 982 లక్షలు మాత్రమే వని యోగించడానికి పనికివస్తుంది. ఈనాడు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నూటికి 80, 90 మంది పేదవారు ఉన్నారు అందులో ఎక్కువమంది హరిజనులు ఈ డబ్బు వారిలో ఎంతమందికి అందుతున్నది? ఉన్న హరిజనులలో నూటికి 10 మందికి మాత్రమే ఈ డబ్బు అందుతున్నది. మనం యిచ్చినటువంటి సౌకర్యాలు నూటికి 90 మందికి అందడంలేదని స్పష్టంగా ఋజువు అవుతున్నది. పేదవారిని పైకి తీసుకొని రావాలని అన్నప్పటికీ, మేము హరిజనుల సేవ చేస్తున్నామని కాంగ్రెసువారు చెబుతున్నప్పటికీ మూలలో వున్న కార్యక్రమం చేతలలో లేదని ఈ ప్రభుత్వం అంచనాలు ఋజువు అవుతున్నాయి. కేటాయించినటువంటి డబ్బును కూడా సక్రమంగా వారి సంక్షేమం కోసం ఖర్చుపెట్టడం లేదనే విషయం ఈ శాసన సభలో గత 2, 3 రోజుల క్రితం రూ.లు 911 ద్వారా

కాని కాలింగు అమెన్డమెంట్ ద్వారా కాని బయటపడింది. అందులో విశాఖపట్టణం జిల్లా పరిషత్తులో 10 సంవత్సరాల నుంచి ఖర్చుపెట్టలేదని చెప్పారు. మిగిలిన జిల్లా పరిషత్తులలో ఎంతవరకు ఖర్చు పెట్టారో, ఎంతవరకు ఖర్చు పెట్టలేదో అనే నివేదిక శాసన సభ ముందుకు తీసుకొనిరావలసిన అవసరం వుంది. ఏ ఏ జిల్లాల్లో ఖర్చుపెట్టారు, ఏ ఏ జిల్లాల్లో ఖర్చుపెట్టలేదు, ఆ వివరాలు యీ శాసనసభ ముందుకు తీసుకురావాలి. కేటాయించబడిన కొద్దిపాటి డబ్బును హరిజన సంక్షేమం కొరకు ఉపయోగించాలి అ విధంగా వారికొరకు ఉపయోగించకుండా, వేరే వాటికొరకు ఉపయోగించిన అధికారులపై కఠినంగా చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న లంబాడీలు ఎరుకలను పెడ్యూర్డ్ ట్రయిబ్స్ క్రింద గుర్తిస్తున్నారని తెలంగాణాలో ఉన్న ఎరుకల లంబాడీలను పెడ్యూర్డ్ ట్రయిబ్స్ క్రింద గుర్తించటంలేదు, వీరిని వెనుకబడిన జాతులుగా గుర్తిస్తున్నారు. దీని విషయంలో శాసనసభ ముందు అనధికార తీర్మానం ఉండి తెలంగాణాలో లంబాడీల ఎరుకల పరిస్థితి-30, 40 సంవత్సరాల క్రిందట ఏవిధంగా ఉండినదో, ఇప్పుడు అదే పరిస్థితి ఉంది. ఇప్పుడు వారు వాగరిక జాతిగా ముందుకు రావటానికి ప్రభుత్వం తగిన పరిస్థితులు కల్పించటంలేదు. కాబట్టి వారిని పెడ్యూర్డ్ ట్రయిబ్సుగా గుర్తిస్తూ, ట్రయిబ్సుకు ఇచ్చే అవకాశాలు వారికి కూడ వర్తింపజేయాలి. ఇక ఇండ్లస్థలాల విషయం చూస్తే 58, 57 నుండి నేటివరకు - యీ 20 సంవత్సరాల కాలంలో లక్షా 45 వేలమందికి మాత్రమే మనం ఇండ్ల స్థలాలు సమకూర్చాము. ఇక ఇప్పుడు ఉన్న పేదవారికి హరిజనులకు వారందరికీ ఇండ్లస్థలాలు సమకూర్చాలంటే ఎన్ని 20 ఏండ్లుకావాలి అలోచించండి. ఈ మధ్య పబ్లిక్ ఎకౌంట్స్ కమిటీ వారు కేరళ వెళ్లి వచ్చారు అక్కడ లక్ష ఇండ్ల నిర్మాణం స్కీము తీసుకొని సర్వేస్ అయినారు. అక్కడ ఉన్నటువంటి స్కీము ఇక్కడ కూడ అమలుజరిపితే బాగుంటుందని ఆ కమిటీ చెప్పటం జరిగింది. కాబట్టి మంత్రిగారు ఆఫీసర్ ను కేరళకు పంపి - అక్కడ ఉన్న స్కీము వివరాలు తెలుసుకొని అటువంటి స్కీము ఇక్కడ కూడా అమలుజరిపి, అందుకు కావలసిన డబ్బు కేటాయించి, ఇండ్లనిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టాలని కోరుతున్నాము. 1958-59 వ సంవత్సరంలో మన రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఇండ్ల నిర్మాణంకొరకు తీవ్రమైన కృషి జరిగింది. నల్లగొండ జిల్లాలో 70 వేలమంది 7 లక్షల రూపాయల తమ పేర్ ఎమౌంట్ ప్రభుత్వం దగ్గర దాఖలు చేశారు. అయితే అక్కడ 2 వేల ఇండ్లు మాత్రమే కట్టించగలిగాము. అయితే ఆ 70 వేలమందికి ఇండ్లు కట్టించే స్థితిలో ఉన్నామా? లేకపోతే వారుదాఖలుచేసి పేర్ ఎమౌంట్ తిరిగి వారికి ఇప్పిస్తే కనీసం వారికి తమ డబ్బు తమకు వచ్చింది అని అయినా తృప్తి పర్చుకుంటుంది మనం డబ్బు కట్టాము, మనకు ఇండ్లు లేకుండా పోయాయి అని వారు అనుకునే పరిస్థితి లేకుండా వారి డబ్బు వారికి వాపసు చేయాలని కోరుతున్నాను పట్టణప్రాంతాలలోనే ఎక్కువ హాస్టల్ సౌకర్యాలు ఉన్నవి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో హాస్టల్ సౌకర్యాలు లేవు. తాలూకా కేంద్రంలో ఒక హాస్టల్ ఉంటుంది. ఆ హాస్టల్ లో 200 మంది విద్యార్థులకు మించి అవకాశం ఉండదు. ఆ తాలూకాలో 200 గ్రామాలు ఉంటే అక్కడ హాస్టల్ లో 200 మంది పిల్లలకే అవకాశం ఉంటే గ్రామానికి ఒక

5-30 p. m. పిల్లవాడే అక్కడ ఉండి చదువుకోటానికి అవకాశం ఉన్నదన్నమాట. ఇప్పటిప్పుడే హరిజనులలో చదువుకోవాలని, పైకి రావాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రారంభమైనది. ఈ పరిస్థితులలో మనం వారి కొరకు హాస్టల్స్ పెంపు చేయకపోతే - వారియొక్క ఉత్సాహాన్ని దూరం చేసినవారము అవుతాము. హాస్టల్స్ సంఖ్య పెంచాలి. రెవిన్యూ సర్కిల్‌లో, తాలూకాలో 10, 12 హైస్కూలు ఉన్నవి. హైస్కూలు ఉన్న ప్రతిచోట యీ హాస్టల్ సౌకర్యం ఏర్పాటుచేస్తే హరిజన విద్యార్థులు ఎక్కువ చదువుకోటానికి అవకాశం ఉంటుంది. హాస్టల్స్ పరిస్థితులు ఎప్పటికప్పుడు చక్‌వ్ చేయాలంటే-అక్కడ స్థానిక అధికారులతోపాటు, అనధికారులతో కూడిన కమిటీ వేస్తామన్నారు. ఆ కమిటీ త్వరగా వేసి, ఆ విధంగా చక్‌వ్ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తే-ఎట్లాంటి అవాంతరాలు అక్రమాలు హాస్టల్స్‌లో జరగకుండా చూడటానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి అటువంటి కమిటీలు వెంటనే వేయాలని కోరుతున్నాను. మనకు స్వరాజ్యం వచ్చి 25 సంవత్సరాలు అయినా, వీరికి మంచినీటి సమస్య మనం తీర్చలేదు ఈ లంబాడితండుకు, హరిజనులకు మనం తిండి బట్టఇవ్వలేకపోయినా, కనీసం మంచినీరు అయినా ఇచ్చామా అంటేలేదు. ఇవాళ లంబాడిలు, హరిజనులు కొన్నిచోట్ల మైక్లదూరం పోయి నీళ్లు తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. గ్రామాలలో అన్యత్యతా నివారణ జరగటంలేదు. హరిజనులను గ్రామాలలో బావులవద్దకు రానివ్వటంలేదు. వారికి నీటి వసతి లేకుండా దూరంపోయి నీరు తెచ్చుకొనే దురవస్థ నేటికీ ఉన్నది. కాబట్టి మనం ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి వారికొరకు మంచినీటి బావులను త్రవ్వించాలి బావులు పడనిచోట్ల రిగ్స్ వేయించాలి హరిజనులు లంబాడిలుఉన్నచోట్ల మంచి నీటి సౌకర్యాలు కలుగజేయాలి పేదవారికి న్యాయసహాయం ఉన్నది అన్నారు. ఈ న్యాయ సహాయం ఎంతమందికి లభిస్తున్నది? ఎంతమందికి అందించారు-ఆ వివరాలు మంత్రిగారు టేబుల్ మీద పెడితే జాగుండేది. వారికి పేరుకు మాత్రం న్యాయ సహాయం ఉన్నది తప్పితే అది ఎవరికీ అందటంలేదు. ఆ న్యాయ సహాయం సక్రమంగా పేదవారికి అందుతున్నదా, అందటంలేదా అన్నది పరిశీలించడానికి జిల్లాలో, తాలూకాలలో అక్కడ ఉన్న శాసనసభ్యులతో కమిటీ వేస్తే-ఆ కమిటీ రెవ్యూ చేసి, పేదవారికి న్యాయ సహాయం అందించటానికి తోడ్పడటానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి అటువంటి కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు బంజరుభూముల పంపకం చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి-ఒక క్రాప్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టినా, సక్రమంగా అమలుజరగటంలేదు. నేలాది ఎకరాల బంజరాయి భూమి పట్టాలు కాకుండా ఉన్నది. పట్టాలు కాకపోతే వారికి పరపతి సౌకర్యాలు దొరకవు. వారికి వెంటనే పట్టాలు కల్పించి వారికి పరపతి సౌకర్యాలు కల్పించటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. కమ్యూనిటీ బావులు యీ మధ్యకాలంలో ప్రారంభించారు. నాలుగైదు కుటుంబాలకు కలిపి ఒక బావి త్రవ్వకునే వద్దతి పెట్టి దానికి గవర్నమెంట్ గ్రాంటు ఇస్తున్నది. అది సక్సెస్ అవుతున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు ఇచ్చి కమ్యూనిటీ బావులు త్రవ్వించటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే విషయం గురించి చెప్పాను తహశీల్దార్ నెలలతరబడి

విద్యార్థులను తిప్పకొంటూ, డబ్బులు లాక్కొంటూ నానా నీభత్సము చేస్తున్నారు. మీరు అధికారులకు ఇచ్చిన తర్వాత కూడ కొన్ని అక్రమాలు జరుగుతున్నట్లు మీదృష్టికి వచ్చినవి. కాబట్టి, ఆచార్యుల సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే అవకాశం కాననసభ్యులకు ఉంటే, యీ విద్యార్థులకు త్వరగా లభించటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం ఆ రకమైన నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. స్త్రీసంక్షేమం కొరకు ఇచ్చింది రు.90 లక్షలు. సమాజంలో సగం భాగం స్త్రీలు ఉన్నారు. మొత్తం మన రాష్ట్రబడ్జెట్లో స్త్రీ సంక్షేమానికి 94 లక్షలే ఇస్తే—మన మంత్రికి లక్షీ దేవిగారు ఆ డబ్బుతో ఏ కార్యక్రమాలు అమలు జరుపుతారు ? ఈ స్త్రీసంక్షేమం హైదరాబాద్ పట్టణానికి పరిమితం చేస్తున్నారు. ఈ శిశుసదనాలు, స్త్రీ సేవాసదనాలు కేవలం—హైదరాబాదులో, విశాఖ పట్నంలో, కడపలో అనంతపురంలో పెడితే సరిపోదు. మన సమాజంలో నూటికి 50 మంది ఉన్న మహిళల సంక్షేమంకొరకు మన ప్రభుత్వం డబ్బు కేటాయించడంతో ఆశ్రద్ధచేస్తున్నది. ఈ స్త్రీ శిశు సంక్షేమానికి ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించాలి. అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం సందర్భంగా—మన రాష్ట్రములో ప్రతి గ్రామంలో మహిళామండలి ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రతి మహిళామండలికి గ్రామంలో కుటీర పరిశ్రమల కార్యక్రమం అప్పగించాలి. విస్తృత కుట్టటం, నవారు అల్లటం మొదలైన కుటీర పరిశ్రమలు మహిళలకు అప్పగిస్తే, వారు తమ కుటుంబ జీవనాధారం పెంచుకోవటానికి అవకాశం ఉంటుంది. గ్రామీణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయ కార్మికులు స్త్రీలు ఉన్నారు వ్యవసాయ కార్మికులు పురుషునికి 4 శేర్లు కూలి ఇస్తే స్త్రీకి 2 శేర్లు కూలి ఇస్తున్నారు (స్త్రీ పురుషుడు—ఇద్దరూ ఒకేరకమైన పని చేస్తున్నప్పుడు—కూలీలో యీ తేడా పనికిరాదు సమాన పనికి సమాన వేతనం ఇచ్చే పద్ధతి అనుసరించాలి జిల్లాలో మహిళాసంక్షేమ కార్యక్రమాలు నిర్వహించే జిల్లా వుమెన్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్ కు జీవ్ లేదు. మిగతా అన్ని ఆఫీసులలో అందరి అధికారులకు జీపులు ఉన్నాయి గాని వీరికి తిరగడానికి జీపులు లేవు. అందువల్ల ఈ రకమైన సౌకర్యాలు వీరికి కలుగజేయాలి. గిరిజన సంక్షేమంలో మా దగ్గర 500 గిరిజన కుటుంబాలు ఉన్నాయి. 500 కుటుంబాలకు ఒకే ఒక ఆశ్రమ పాఠశాల యున్నది ఆశ్రమ పాఠశాలలను ఎక్కువ చేస్తూ గిరిజనులకు, చెట్టు లేని అడవి భూములను వారికి సేద్యానికి యిచ్చి, వారికి పశువులు వగైరా సౌకర్యాలు కల్పించాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. సోమేశ్వరరావు (నిడుమోలు):—అధ్యక్షా, ఈ రోజున సాంఘిక సంక్షేమం, స్త్రీ సంక్షేమం, గిరిజన సంక్షేమం పద్దులపై చర్చ జరుపుకుంటున్నాము ఈ నాడు సంఘంలో అట్టడుగన ఉండే హరిజనులు, యింకా యితర మైనారిటీ వర్గాలవారి యొక్క ఆర్థిక దుర్బల పరిస్థితి మన అందరికీ తెలిసినటువంటిదే. మంత్రిగారు యిచ్చిన నోట్ చూసినట్లయితే ఈనాడు హరిజనులకు యిళ్ల స్థలాలు, లక్షన్నర జనాభాకు యిచ్చారు అన్నారు. ఇంత జాప్యం జరుగుతూ 20 సంవత్సరాల కాలంలో లక్షన్నర జనాభాకు యివ్వగలగడం జరిగింది అంటే యింక మన ప్రభుత్వం ఏ దృష్టితో హరిజన సంక్షేమం

5-40 p. m.

ఉమెన్ వెల్ ఫేర్ కు చాల తక్కువ గ్రాంట్ చేశారు. ఈనాడు దేశంలో వితంతువులు, దిక్కులేని వారు అనేక మంది ఉన్నారు. వారు చేతి వృత్తులు నేర్చుకోవడానికి, వారు వృత్తి పనులు చేసుకొని జీవించడానికి, సేవాసదనులు నడిపి, కొన్ని చోట్ల కుట్టు మిషన్ కేంద్రాలు పెట్టి ఒక సంవత్సరం శిక్షణ అయిన తరువాత మిషన్ లు యిస్తున్నారు. వారికి రక్షణ కల్పించే పద్ధతి చేయాలి ఉమెన్ వెల్ ఫేర్ పద్ధతి గ్రాంట్ ఎక్కువ చేయాలి. అటువంటి కేంద్రాలు బల పరచాలి.

వృద్ధాప్యపు పెన్షన్స్ ఉన్నాయి. సంఘంలో బలహీనవర్గాలు, యితర కులాల వారిలో దిక్కులేని వారు చాలా మంది ఉన్నారు వాస్తవంగా తీసుకో వలసిన వారు ఉన్నారు. కాని పెన్షన్ తక్కువ అయినందువల్ల ఎక్కువ మంది లాభం పొందలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. దానికి కూడా ఎక్కువ యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను

మంచినీటి వసతి చూచినట్లయితే గ్రామాలలో చాల దూరప్రాంతం నుంచి నీళ్ళు తెచ్చుకోవాలి. పబ్లిక్ న్యూయ్స్ ఎక్కడైనా గ్రామాలలో ఉంటే మా హరి జనులు పెళ్లిళ్లు పేరంటాలు చేసుకుంటే అక్కడ నీళ్లు తెచ్చుకోవడానికి వీలు లేదు. దూర ప్రాంతాలలో ఉండే చెరువులలోనుంచో యింకొక్కడినుంచో నీళ్ళు మోసు కొని తెచ్చుకొని కార్యక్రమాలు చేసుకోవాలి. అటువంటి పరిస్థితులలో ఈనాడు అనేక గ్రామాలు ఉన్నాయి. హరిజనులకు మంచినీటి జావులకొరత తీర్చేదానికి, వారికి కావలసిన, వానయోగ్యమైన ప్రాంతాలలో మంచినీటి జావులు కూడా ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనుల సంక్షేమం పేరుతో మంత్రి గారు ఈ కార్యక్రమం బాగా ఉధృతంగా చేయాలని ఆత్మతతో ఉన్నప్పటికీ, అధికారుల నిర్లక్ష్యం అవనీ, ఎవరైనా అనధికారులు ఈ కార్యక్రమాలకు అడ్డుపడినా సరే, చాల సీరియస్ అయిన పద్ధతిలో పోకపోయినట్లయితే వీలులేదు. ఇప్పటి దాకా ఖర్చు పెట్టని రెండు కోట్ల రూపాయల చిల్లర హరిజను నిధులను, ఈ సంవత్సరం తెలుగు ఫెస్టివల్ సందర్భంగా, అదనపు కార్యక్రమం తీసుకొని రెండు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టమని మనవి చేస్తూ శిలపు తీసుకుంటున్నాను

5-50 p.m.

శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల).—అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్ గారు వుమెన్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన యీ పద్దులను బలపరుస్తూ నేను మాట్లాడుతున్నాను. భారతదేశంలో వున్నటువంటి 75 పర్సెంట్ జనాభా— బాక్ వర్డ్ క్లాస్స్, పెడ్యూల్లు క్యాస్ట్, పెడ్యూల్లు ట్రైబ్స్, వీరు తరతరాలుగా ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా, విద్యావిషయికంగా వెనుకబడి వున్నారు వీరియొక్క ఉన్నతికొరకు యీనాడు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం అనేక ప్రణాళికలు చేసి, సమాజములో వున్న 25 పర్సెంట్ జనాభాలో వారిని కూడా సమానంగా తీసుకురావాలని ప్రయత్నిస్తున్నవి. మంచిదే. విద్యా విషయంలో యిటీవల మన ప్రభుత్వం కో ఆర్డినేషన్ కమిటీ నొకదానిని వేసినది. నేను అందులో వున్నాను. ఇంచుమించు ఆంధ్ర రాష్ట్రముంతా సంచారం చేసినది మా కమిటీ. పరిశీలించాము. జిల్లా పరిషత్తులు, మునిసిపాలిటీస్, ఆర్ టి సి. ఎల్ కి గిసిటీబోర్డు, ప్రైదరాబాద్ కార్పొరేషన్ యివన్నీ జాగ్రత్తగా పరిశీలించాము. ఆ సందర్భంగా

నేను ఒకటి, రెండు విషయాలు మనవిజేస్తాను. స్కాలర్‌షిప్స్ కాంక్షన్ అయ్యేటప్పటికి చాలా అలస్యం అవుతున్నది. నేను యిచ్చే కాంక్రీట్ ప్రపోజిట్ మంత్రిగారు గమనించాలని నేను వారిని కోరుతున్నాను. స్కూల్స్ తెరిచిన తరువాత రెండు నెలల్లో స్కాలర్‌షిప్స్ ఖచ్చితంగా రెమ్యూవల్ కావాలి. డిశంబరు 31 వ తారీఖులోగా స్కాలర్‌షిప్స్ ఎమౌంట్ కాంక్షన్ అయి, విద్యార్థులకు వచ్చేలాగా మంత్రిగారు ఏర్పాటు చేయాలి. తరువాత, 25 వ రెస్పాంట్ రిజర్వేషన్ ఆఫ్ సీట్స్ వృత్తివిద్యకు సంబంధించిగాని, టెక్నికల్ స్కూల్స్ లోగాని, ఉద్యోగాలలోగాని, ఇతరత్రా అని అన్నాం. కాని, బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ కు ఇక్కడ జరిగే అన్యాయం చెప్పడానికి వీలేదు. పది వ రెస్పాంట్, పదిపాను వ రెస్పాంట్ పదహారు వ రెస్పాంట్ కూడా బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి యివ్వకుండా వుండడం జరుగుతున్నది; ఇవి ప్రైవేట్ జ్ఞానెస్ వారికి వెళ్ళడం జరుగుతున్నది. పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు 15 వ రెస్పాంట్ ఎమౌంట్ వారు పెడ్యూల్డు కాప్స్, ట్రైనింగ్ కొరకు, 5 వ రెస్పాంట్ వుమెన్ కు ఖర్చు పెట్టాలని చెప్పారు. కాని, పంచాయితీరాజ్ లో యీ విధంగా ఖర్చు పెట్టనిది; నిలవవున్నది దాదాపు మూడు కోట్ల రూపాయల వరకు వున్నదని మార్చిపోయింది. ఇంత డబ్బు వారు ఖర్చు పెట్టకుండా నిలవ వుండడానికి కారణమేమిటి? ఇది వీరియొక్క అలసత్వం, అజాగ్రత్త, నిర్లక్ష్యం తప్ప యింకొకటి కాదు. నేను మనవిజేసేదేమంటే— పంచాయితీ సమితిలోగాని, జిల్లాపరిషత్తులోగాని యీ పెడ్యూల్డు కాప్స్, పెడ్యూల్డు ట్రైనింగ్, వీరికి సంబంధించి యిచ్చిన డబ్బు మూడు సంవత్సరాలు గనుక వారు ఖర్చు పెట్టకుండా వుంటే ఆటోమాటిక్ గా ఆ ప్రెసిడెంట్ పదవి సీట్ అయ్యేలాగా కాననం పాస్ చేయాలని నేను మనవి జేస్తున్నాను అప్పుడుగాని వారు కళ్ళు తెరిచి యీ ఫండ్స్ సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టరు, ఇండియా గవర్నమెంటు వెనుకబడిన తరగతులకు, పెడ్యూల్డు కాప్స్ కు ఏ విధంగా అమలు జరుగుతున్నదో, యీ సమస్యలు ఎట్లా వున్నాయో పరిశీలించమని పెరుమాళ్లు కమిటీని వేసినది. వారు భారతదేశమంతా తిరిగారు. చాలా పూర్ ఓపీనియన్ వెలిబుచ్చుతూ వారు రిపోర్టు యిచ్చారు. జిల్లా పరిషత్తుల గాని, పంచాయితీ సమితులు గాని ఎక్కడ యీ డబ్బు వున్నదో అక్కడ దీనిని ఖర్చు పెట్టాలనే ఆలోచన వారికి వుండడం లేదు. చాలా అశ్రద్ధగా వున్నారని ఆ కమిటీ రిపోర్టులో వారు వ్రాశారు. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం అలాగే 25 వ రెస్పాంట్ ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్ విషయంలో కూడా, ఏ కారణం చేతనయినా తగిన కాండిడేట్ రాకపోతే ఖాళీగా వుంచి, దానిని గవర్నమెంటు పర్మిషన్ తీసుకోనిదే పూర్తి చేయడానికి వీలేదు. అది నా సూచన. తరువాత, జిల్లా లెవెల్ లో ఒక కో ఆర్డినేషన్ కమిటీని వెయ్యాలి జిల్లాలలో ఉన్న ఎంప్లాయ్ మెంటు ఆఫీసర్, జిల్లా కలెక్టర్, సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్ వీరు ముగ్గురు-జిల్లాలో వున్న పెడ్యూల్డు కాస్టు ఎం. ఎల్. ఎస్, బ్యాకువర్డ్ క్లాసెస్ ఎం. ఎల్. ఎస్ కలిసి ఒక కమిటీవేసి, ఆ జిల్లాలో అప్పుడప్పుడు వచ్చే ఖాళీలు, వీరి వ రెస్పాంట్ ప్రకారం పూర్తిచేసేలాగా యీ కమిటీ పని చేస్తుంటే బాగుంటుంది. అలాగే, ప్రాలెవెల్ లో యిప్పుడు మన

అసెంబ్లీలో హౌస్ కమిటీన్ ఉన్నాయి. పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ కమిటీ, పబ్లిక్ ఎంకౌంటర్స్ కమిటీ, అలాగే యీ బాక్ వర్క్ క్లాసెస్, పెడ్యూల్లు ట్రైబ్స్, కాబ్స్ వారి యొక్క మంచి చెడ్డలు, కో ఆర్డినేషన్ చూడడానికి వారికి కేటాయించిన నిధులు సక్రమంగా వినియోగమవుతున్నాయా, లేదా అనేది చూడడానికి రెజిస్ట్రార్స్ తో ఒక కమిటీ వెయ్యాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఈ విషయంలో మన మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. తరువాత, బాక్ వర్క్ క్లాసెస్ కు సంబంధించి ఒక సెపరేట్ డైరెక్టరేట్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. జనాభాలో 38-40 వర్సెంటు వున్న బాక్ వర్క్ క్లాసెస్ యొక్క సాధక బాధకాలు చూడడానికి, వారి యొక్క సవాలక్ష సమస్యలు పరిశీలించడానికి ప్రత్యేకమైన డైరెక్టరేట్ అవసరమని నేను తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ పెడ్యూల్లు ట్రైబ్స్, పెడ్యూల్లు కాస్తు, బాక్ వర్క్ క్లాసెస్ కు ఉద్యోగాల విషయంలో ఏజ్ లిమిట్ లేకుండా ఏర్పాటు చేయాలని నేను కోరుతున్నాను ఎందుకంటే, ప్రతి సంవత్సరం-12 నెలలు దాటితే ఒక లక్షా 23 వేల మంది విద్యార్థులు యూనివర్సిటీ నుంచి, కాలేజెస్ నుంచి, హైస్కూల్స్ నుంచి సర్టిఫికేట్స్ తీసుకుని బయటకువచ్చి, ఉద్యోగం, ఉద్యోగం, ఉద్యోగం అని తిరుగుతున్నారు. గవర్నమెంటు ఎన్ని డిపార్టుమెంటుస్ పెంచినా వారికి ఉద్యోగాలు దొరకడం లేదు అలాగే, పేరు రిజిస్టరు చేసిన తరువాత, వారికి పిలుపు వచ్చేటప్పటికీ-నల్ల వెంట్రీకలు తెలుపు అయిపోయి, ముసలాడు అయిపోతున్నాడు. అందువలన, 25 ఏళ్లు దాటితే ఉద్యోగానికి పనికిరావు అనేది తీసివెయ్యాలి. ఇది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను

తరువాత, అసెంప్లాయ్ మెంటు ఎలవెన్స్ వారికి యివ్వాలి. వారికి ఉద్యోగం దొరికేవరకూ, వారు ఆలోలక్మణా అని బాధపడుతూ వుండడంగాక, అసెంప్లాయ్ మెంటు ఇన్సూరెన్స్ ఏర్పాటుచేసి, వారికి అసెంప్లాయ్ మెంటు ఎలవెన్స్ ఇవ్వడానికి ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తరువాత, హౌసింగు స్కిము క్రింద ఇళ్లు కట్టిస్తున్నారు. నిన్న నా మిత్రుడు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారుచెప్పారు. ఈ ఇళ్లు ఆక్రమించుకునేట్లుగా వుండడానికి, ఈ ఇళ్ళ ప్లాన్ లోనే భాట్టంగారు, రాజమల్లుగారు కలిసి ఆలోచించినట్లుగా వుంది. దీనిని గురించి ఆలోచించాలి. ఇళ్లు చిన్నవి. ఒక మంచం కూడా పట్టని పరిస్థితి భాద్య యింట్లో పడుకుంటే భర్త బయట పడుకోవాలి అంటే, సహజంగానే ఫామిలీ ప్లానింగు అమలుజరపడమన్నమాట. ఇదే విధంగా వీరు ఇళ్లు కట్టిస్తే దేశంలో 50 వర్సెంటు జనాభా తగ్గిపోతుంది. దీనిని గురించి ఆలోచించాలి ఈ సాహకాళం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ డి. చిట్టినాయుడు (పాడేరు):—అధ్యక్షా, పోషల్ వెల్ ఫేర్, ట్రైబల్ వెల్ ఫేర్, వుమెన్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్స్ ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్స్ ను పూర్తిగా బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తాను మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 28 సంవత్సరాలు కావస్తున్నది. ఇప్పటికీ కూడా గిరిజన డెవలప్ మెంటు గురించి ప్రభుత్వం లక్షలు, కోట్లు కేటాయించి, అనేక ప్రణాళికలు, స్కిముస్ చేసి,

అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతున్నది అయి గిరిజన ప్రాంతాలలో ఈ ప్రణాళికలు, స్కీములు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలు జరపడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు గాని, ముఖ్యమైనది—ఉద్యోగులు గాని, ఇతరులు గాని వెళ్ళడానికి సంబంధించిన రవాణా, రోడ్డు సౌకర్యం లేదు చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. “82వ సంవత్సరంలో అనుకుంటాను సమితులు ఫారమ్ అయింది, అప్పటినుంచి నేటి వరకు ప్రతి సంవత్సరం ఒక్కొక్క సమితిలో కొన్ని లక్షల రూపాయిలు ఖర్చు పెడుతున్నాంగాని అయినప్పటికీ, మెయిన్ రూట్ లో వెళ్ళడానికి యిప్పటికీ అయినా అవకాశం ఉందా? లేదు సంవత్సరం అయ్యేటప్పటికీ లక్షలు ఖర్చు అయినట్లు చూపించడం జరుగుతున్నదిగాని, ఈ సౌకర్యాలు మాత్రం ఏర్పడడం లేదు. గిరిజన ప్రాంతమైన విశాఖపట్టణం జిల్లా పాడేరు ప్రాంతములో క్రితం సంవత్సరం గిరిజనలెవ్వరూ కూడా ఒక్క ఎరువుల బస్తాకూడా ఉపయోగించుకోలేదంటే అది విచారకరమైన విషయం ఎరువులు దుర్వినియోగ మైపోతున్నాయి, పాడేరు ప్లాయను పరియాకు 70 మైళ్ళ దూరంలో వున్నది ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించి ప్లాయను పరియా అనకాపల్లిలో డీలర్ షిప్ యిచ్చారు సామాన్య రైతు ఒకటి రెండు బస్తాల ఎరువులకు అనకాపల్లి వచ్చి ఎట్లా తీసుకు వెళ్ళగలుగుతాడు? శక్తి లేదు ప్రభుత్వం కాంక్షను చేస్తున్న డబ్బు సక్రమంగా వినియోగపడేట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను ప్రత్యేకంగా ట్రయిబల్ డెవలప్ మెంటు కోసం కాంక్షను చేసిన డబ్బులో అదిలాకాదు, ఖమ్మం, విశాఖపట్టణం మున్నగు జిల్లాలలో ట్రయిబల్ డెవలప్ మెంటు బోర్డులు పెడుతున్నాడు, సంతోషం. కానీ ఆ డెవలప్ మెంటు బోర్డులు సిటీ పాడి క్వార్టర్సులో పెడుతున్నారు. అది తప్ప వాటిని ట్రయిబల్ పరియాలలోనే పెట్టితే ఉపయోగం ఉంటుంది. రాష్ట్రం మొత్తంలో ట్రయిబల్ జనాభా 16 లక్షలు. విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని ట్రయిబలు పాపులేషను సుమారు 3 లక్షలు వున్నది. ట్రయిబల్ డెవలప్ మెంటు ప్రాజెక్టు విశాఖపట్టణం జిల్లా పాడి క్వార్టర్సులో కాకుండా ట్రయిబల్ పరియాలలోనే పెట్టితే మంచిది గిరిజన ప్రజల దుస్థితి పమిటో ప్రభుత్వానికి తెలుసు వారికి రుణ సౌకర్యం లేదు ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటేషను యివ్వడం జరిగింది. తాలూకా పాడి క్వార్టర్సులో అయినా ఎల్ ఎం బి. బ్రాంచి పెట్టి గిరిజన ప్రజలకు రుణ సౌకర్యం కల్పిస్తే బాగుంటుంది వ్యవసాయం అభివృద్ధి కోసం మైసూరు యిరిగేషను స్కీము ద్వారా కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కీములు, అండర్ గ్రౌండు వాటర్ స్కీములు గిరిజన ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేసి ఎలక్ట్రిసిటీ యిచ్చి ఆ ప్రాంతం నేద్యానికి ఏర్పాటు చేస్తే వ్యవసాయాభివృద్ధి అవుతుంది

గిరిజన ప్రాంతాలలో ఆశ్రమ పాఠశాలలు పెట్టాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. అవి 6-00 p m, సక్రమంగా జరిగేటట్లు చేయాలి ముందు కమ్యూనికేషన్ సౌకర్యాలు కావాలి. ఎక్కామె డేషను కావాలి మంత్రిగారు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని వీరికి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాలలో త్రాగే నీటికి కూడా యిబ్బంది వున్నది ప్రభుత్వానికి మెమొరాండములు యిచ్చాము. పాడేరు తాలూకాలో ఆర్ డబ్ల్యు. వెల్స్ అని 27 కాంక్షను చేశారు. అందులో

8 నూతులు పూర్తయినాయి. ఇంతవరకూ బిల్లు పేమెంటు జరగలేదు. తిల్లా పరిషత్తుద్వారా అస్తి కేషన్సు పెట్టాము కానీ గ్రాంటు కాలేదు కాంట్రాక్టర్సుకు డబ్బు యివ్వనందువల్ల నిస్పృహతో వున్నారు పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగారి ద్వారా కాంక్షను చేయించి తొందరగా పూర్తి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. చదువులతోగానీ, ఉద్యోగాలలో గానీ కొండకాపులు చెట్టుపేరు పెట్టుకొని కాయ ముక్కున్నట్లు పెద్దలంతా చెలామణి అయిపోతున్నారు. మారుపేర్లు పెట్టుకున్నవారు ముందుకుపోతున్నారు. నిజమైనట్రయిబ్బు వెనుకబడిపోతున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో ను మారు 50 కాతం కొండకాపులున్నారు. వారు తాతముత్తాల కాలనుంచీ అక్కడ వుంటున్నవారు కొండకాపు పిల్లలకు స్కూల్సులో స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలో ఆక్షేపణ చేశారు. దీనిని గురించి మంత్రిగారి ద్వారా ప్రయత్నం చేశాము. నిజమైన కొండకాపులకూ, కొండ రెడ్లకూ యిబ్బంది కలిగే పరిస్థితి వస్తోంది ప్రభుత్వం దీనిని పరిశీలించి నిజమైన కొండకాపులకూ, కొండ రెడ్లకూ వ్యాయంచేసి, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ట్రయిబల్ వెల్ఫేరు డైరెక్టరుగా గిరిజనుని వేసినందుకు సంతోషము. ట్రయిబల్స్ కు సంబంధించిన అధికారులలో ట్రయిబల్సు కే ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం యిస్తే బాగుంటుంది పాడేరు తాలూకాలో తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటలు లేదని చెప్పడానికి సిగ్గుగా వున్నది. ఆ ప్రాంతం ఆరోగ్యం పక్షయంలో వెనుకబడివున్నది ప్రైమరీ హెల్తు సెంటరు హుకుంపేటలో 8 మైళ్ల దూరంలో వున్నది పాడేరులో గవర్నమెంటు డిస్పెన్సరీ ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. ప్రణాళికలు, స్కీములు బాగానే వున్నాయి కానీ ప్రభుత్వం మాబోటి ప్రతినిధుల సలహామీదగానీ, ప్రభుత్వోద్యోగుల సలహా మీదగానీ వాటినమలు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి టి. ఇ. ఎస్. ఆనందాబాయి (గన్నవరం).— అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామాత్యులు, శ్రీ సంక్షేమ శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన యీ డిమాండును బలపరుస్తూ వారు యీ సంవత్సరంలో సాధించిన ప్రగతిని గురించి మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను మన ప్రభుత్వం యీ డిప్రెస్డ్ క్లాసెస్ యొక్క ఆర్థిక, విద్యావిషయిక, సాంఘిక పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి విరివిగా డబ్బు కేటాయించినందుకు కూడా నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. కానీ ఉమన్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు చాలా అన్యాయం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీలు మొత్తంలో జనాభాలో దాదాపు 50 పర్సెంటు కంటే ఎక్కువగా వున్నారు. వీరందరికీ వెల్ఫేరు జరగాలంటే—ఉమన్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు యిచ్చిన డబ్బు చాలా తక్కువగా వున్నది సాంఘిక సంక్షేమానికి 15 కోట్లు కేటాయించవచ్చుడు శ్రీ సంక్షేమానికి అందులో 8 కోట్లయినా కేటాయించవలసినదిగా కోరుతున్నాను డిప్రెస్డ్ క్లాసెస్ కాబట్టి ఆర్థిక న్యాయం, సాంఘిక న్యాయం చేకూర్చాలంటే ఎద్యుకేషను నైడున ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించవలసిన అవసరం ఉన్నది ఎద్యుకేషనే కాకుండా, ప్రతిఒక్కరికీ ఏదోవిధమైన ఉద్యోగావకాశం కూడా కలుగజేయవలసిన అవసరమున్నది అదే కాకుండా కుటుంబనియంత్రణ చాలా అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. డి. వెస్ట్ క్లాసెస్ లో కుటుంబ నియంత్రణ లేకపోతే మనం

ఎన్ని పథకాలు వేసినప్పటికీ ఎంత డబ్బు కేటాయించినప్పటికీ సరైన సాంఘిక, ఆర్థిక న్యాయం చేకూరదని మనవిచేస్తున్నాను. మాధవరావుగారిని సాంఘిక సంక్షేమ డైరెక్టరుగా వేసినందుకు ట్రైబ్నల్ కు చెందిన మరొకరిని ట్రైబ్నల్ వెళ్ళేరు డైరెక్టరుగా వేసినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఇతే ఎంతకాలం ఈ డిపార్టుమెంటు లను ఇట్లా ఉంచుతారో తెలియకుండా ఉంది. మూడు సంవత్సరాల కాలంలో నలుగురు డైరెక్టర్లు మారారు. ఎవరైనా ఏదైనా కార్యక్రమాన్ని రూపొందించాలంటే వారిని ఆ పోస్టులో కొంతకాలం ఉంచాలి. ఇప్పుడున్న వారైనా ఐదు సంవత్సరాల కాలం ఉంచుతారని నేను ఆశిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఏ కార్యక్రమమైనా సరిగా అమలుజరగాలంటే జిల్లా కలెక్టర్లు సోషల్ వెళ్ళేరు ఆఫీసర్లు కమియెడ్ నేచర్ కలిగినవారైతే తప్ప ప్రభుత్వం సంకల్పించిన కార్యక్రమాలు ఈ తరగతులవారికి అందవని మనవిచేస్తున్నాను. ఇటువంటి ఉద్యోగులను ఎన్నుకని నియమించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరు చేస్తున్న నిరంతర కృషిని తమకు మనవిచేయాలని నేను భావిస్తున్నాను. అటువంటి కలెక్టర్లు ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వం తలపెట్టింది ప్రజలకు అందుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విధంగా పనిచేసినవారికి కొన్ని ఇన్ సెంటివ్స్ ఇవ్వాలని సూచిస్తున్నాను. ఉద్యోగులుకాని కలెక్టర్లుకాని ఎవరైనా ఈ సంక్షేమంపట్ల నిర్లక్ష్యం కాని అశ్రద్ధకాని చూపినట్లయితే వారికితగిన శిక్ష ఇవ్వాలని వారిని సరైనవిధంగా డీల్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. 15 శాతం జిల్లా పరిషత్తు ఫండ్స్ గురించి చెబుతాను. అనేక జిల్లాపరిషత్తులలో ఈ డబ్బును సక్రమంగా ఖర్చుచేయలేదని వింటున్నాము. జిల్లా పరిషత్తు ఫండ్స్ లో నుంచి 15 శాతం సోషల్ వెల్ఫేర్ క్రింద ఖర్చు చేయాలని 1962 లోనే ప్రభుత్వం మెమో ఇచ్చింది. ప్రభుత్వం మెమో ఇచ్చిన జి.ఓ. ఇచ్చిన ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుగా వేభావించి 1962 నుంచి ఖర్చు చేయకపోసిన ఫండ్స్ ను లెక్క వేసి సరైన విధంగా ఖర్చుచేసేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఇండ్ల స్థలాల గురించి ఎంతో ఆందోళన చేస్తున్నారు. చిన్న గదిలో ఐదారు కుటుంబాలు కాపురం చేస్తున్నాయి. ఇది ఎంత కష్టమైన విషయమో వనకు తెలుసు. ఇండ్ల స్థలాల విషయం క్రాప్ ప్రోగ్రాం క్రింద పీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. బాలికల హాస్టల్స్ చాలా హీనదశలో ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ పద్దతులు సరిగా లేవు. బాలికల హాస్టల్స్ సాంఘిక సంక్షేమం క్రింద ఉంచడం కంటే స్త్రీ సంక్షేమము శాఖకు అప్పగిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నారు. అక్కడ మాట్రన్స్, వార్డెన్స్ అప్పాయింట్ మెంట్ సరిగా లేదు. అక్కడ వార్డెన్స్ గా క్రొత్తగా పాసై వచ్చిన గ్రాడ్యుయేట్లను వేయడం కంటే సుమారు 40 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన స్త్రీలను అప్పాయింట్ చేస్తే బాగుంటుందని సూచిస్తున్నాను. కార్పొరేషన్లు బాగా పనిచేస్తున్నాయి. ఇంకా ఎక్కువగా సెల్ఫ్-ఎంప్లాయి మెంటు స్కీములను చేపట్టాలని డబ్బు విరివిగా యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్ర పాఠశాలల్లో పాసైన వారికి ఎక్కువగా ఉద్యోగాలు దొరకడంలేదు. వారికి ఉన్న రిజర్వేషన్స్ పాటించాలని కోరుతున్నాను. పుస్తకాలను సాంఘిక సంక్షేమ శాఖద్వారా పంపిణీ చేయించడంకంటే స్త్రీ సంక్షేమశాఖద్వారా పంపిణీ చేయిస్తే బాగా పంపిణీజరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. జిల్లా స్త్రీ సంక్షేమ అధికారికి ఒక జీవైనా లేనందువల్ల పని ఆటంకంగా ఉంటున్నది.

ఎ. ఎస్. పి క్రింద ఉన్న జీపులను వీరికి తరలించాలని మనవిచేస్తున్నాను. స్త్రీ సంక్షేమ శాఖ తరపున ప్రతి సూపర్ బజారులోను మార్కెటింగ్ ఫెసిలిటీలు కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మమ్మ (జగ్గయ్యపేట):—అధ్యక్షా, స్త్రీ, శిశు, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను వెను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను. నా నియోజకవర్గంలో కొన్ని హరిజన కాలనీలు సగంవరకు తయారై ఆపివేయబడినవి డబ్బు మిగిలిపోయి నిలవ ఉండడంకంటే ఆపివేసిన కాలనీలను పూర్తిచేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను కట్టినవి కూడా శిశుమై పోయే అవకాశం ఉంది. కొన్నిచోట్ల పూర్తిచేసిన కంట్రాక్టర్లకు కూడా డబ్బు ఇప్పించలేదు. దానిని వెంటనే ఇప్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను పెనుకంచీప్రోలు వద్ద లోసుగూడెంలో రైతులు ముందుకువచ్చి ఒక్కొక్క ఇంటికి రూ 500 లు కంట్రీబ్యూషన్ ఇస్తామని అంటున్నారు ఇండ్ల స్థలాలు ప్రభుత్వం ఇప్పిస్తే రైతులు సహాయపడడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు పెనుకంచీప్రోలు, మాగల్లు మొదలగు గ్రామాలలో పట్టాలు వెంటనే ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. జగ్గయ్యపేట పరియాలలో ఛెయిర్ పైప్ పాప్స్ ఇచ్చారు కాని లోన్స్ కొంతమందికి ఇవ్వలేదు లోనుకై బందరు, విజయవాడ పేదవారు తిరగలేకపోతున్నారు. వారికి వచ్చిన కొద్ది తిరగడానికి సరిపోతుంది. కనీక వెంటనే ఏ ఏ పరియాలలో లోన్స్ ఇప్పిస్తున్నారో ఆ పరియాలలోనే లోన్స్ వచ్చే సదుపాయం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు సహకార సంఘాల ద్వారా కొన్ని స్కీములు పెట్టారు అన్ని గ్రామాలలోను సక్రమంగా పంపిణీ చేయడంలేదు కొంతమందికి చెందుతున్నవి. అన్యాయం జరగకుండా అన్ని గ్రామాలకు పంపిణీ జరుగునట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను డబ్బు మిగిలి పోకుండా అన్ని గ్రామాలకు సరైన న్యాయం చేకూర్చాలని మనవిచేస్తున్నాను స్త్రీ, శిశు, సంక్షేమానికి కేటాయింిన మొత్తం శిశువుల ఆరోగ్యానికే చాలదు అందుకు 10 కోట్లు ఐనా కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను మహిళాలోకానికి అభ్యుదయం లభించనిదే దేశాభ్యుదయం లభించదని బాపూజీ అన్నారు. మాతృ దేవోభవ అని ప్రథమంగా నేర్చుకుంటాము. అటువంటి స్త్రీ ఎంతవరకు తన ధర్మం నిర్వర్తిస్తున్నది ఆలోచించుకోవలసి ఉంటుంది. తల్లి పెంపకంలోనే జాతి భవిష్యత్తు అంతా ఇమిడి ఉంది పిల్లలకు చిన్నప్పటినుంచి ఆధ్యాత్మిక చింతన, దైవభక్తి అలవాటు చేయాలి. అప్పుడే పాపభీతి ఉంటుంది. పాఠశాలల్లో మోరల్ సైన్స్ బోధించవలసి ఉంటుంది. గ్రామాలలోని మహిళా సమాజాలలో భజన గ్రూపులు చాలా పర్వడుతున్నాయి. వాటికి హార్మోనియం, ఇతర సౌకర్యాలు కలిగిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. శిశు సదనాలు ఎక్కువగా స్థాపించాలని కోరుతున్నాను. అటువంటివి ప్రతి గ్రామంలో ఉంటే తప్ప కూలికివెళ్లే తల్లులకు ఉపయోగకారిగా ఉండదు. చదువుకునే పిల్లల సంరక్షణకై స్కూల్స్ కు వెళ్లకుండా వారు చదువు పోగొట్టుకోవలసి వస్తున్నది. వెంటనే ప్రతి గ్రామంలోను శిశు సదనాలు ఏర్పాటుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

స్త్రీల ఎంప్లాయిమెంటు రోజురోజుకు పెద్ద సమస్యగా ఉన్నది ప్రతి డిపార్టుమెంటు లోను స్త్రీలకు ఎక్కువగా అవకాశాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకంగా కేటాయించిన మొత్తాన్ని గ్రామాలలో పేద స్త్రీలకు అందేటట్లు స్త్రీలందరూ బాధ్యత వహించాలని మనవిచేస్తున్నాను న్యూట్రీషన్ ప్రోగ్రాం కూడా సరిగా అందడంలేదు. మధ్యచేతులలో కొంత మాయమైపోయి చివరకు గ్రామాలలో పిల్లలకు సగం కాకుండా పావుకూడా చెందకుండా పోతున్నది. ఇది కూడా సరిగా అందేటట్లు ప్రభుత్వం చూడవలసి ఉంది రైట్స్ కావాలి అంటున్నారు స్త్రీలకు అన్నిరైట్స్ ఇదివరకే ఉన్నాయి ఉపయోగించు కోడం తెలియడంలేదు. కట్నాల విషయం స్త్రీలకు చాలా బాధాకరంగా ఉంది దీనిపై ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసుకుని అరికట్టవలసి ఉంది. ఈ బాధ్యత ప్రతి స్త్రీపై ఉందని మనవిచేస్తున్నాను ఉద్యోగంలో ఉన్న భార్య భర్తలను ఒకే చోట వేయించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను భార్య ఒకచోట, భర్త ఒక చోట ఉంటూ చాలా డిపార్టుమెంటులలో బాధపడుతున్నారు ఇటువంటివి లేకుండా ఈ సంవత్సరంలో భార్య భర్తలు ఒకేచోట ఉండేటట్లు ప్రభుత్వంవారు చూడాలని కోరుతున్నాను సెంటర్ల విషయం. న్యూయింగ్ సెంటరులో 6 20 p m. టీచరుకు రూ. 80 లు మాత్రమే ఇస్తున్నారు ఇది చాలా తక్కువ.

బాలవాడీలకు నర్సరీ స్కూల్స్కు అక్కడ పనిచేస్తున్న ఆయాకు 20 రూపాయలు మాత్రమే యిస్తున్నారు. మనకు డబ్బు మిగిలిపోతుంది గాని యింకొంచెం ఎక్కువ యివ్వాలని ఆలోచించదు. బాలవాడీలతో నర్సరీ స్కూల్స్లో పనిచేసే టీచర్స్కు కాలరీలు పెంచాలని కోరుతున్నాను బాకు లెవెలులో వర్కుచేసే ఎక్స్‌ప్లెన్డ్ ఆఫీసర్స్కు ప్రొమోషన్స్ యిప్పించాలని కోరుతున్నాను ముఖ్యంగా జిల్లాలలో సంజ్ఞామ అధికారులకు జీప్స్ యిప్పించక పోతే జిల్లా అంతా తిరిగి అన్ని కార్యక్రమాలు చూచట అసంభవమని మనవి చేస్తున్నాను. తిరిగే సదుపాయం లేకపోతే పని చాలావరకు కుంటుపడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను పిల్లలకు ట్రీపిల్ యాంటిజన్ మందులు సరిగా సప్లయ కావడం లేదు వాటిని సప్లయ చేయించాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి — అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు చాలా కార్యక్రమాలతో వారి డిమాండును ప్రవేశపెట్టారు. కాని దీనికి సంబంధించినంతవరకు యిందులో చూస్తే వారి కార్యక్రమాలను ప్రజలకు తెలియ చేయడానికే గాని సహకరించడానికి మాత్రం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మనకు స్వతంత్రం వచ్చిన లగాయతు హరిజనోద్ధరణ విషయం భారత ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలుకూడా ఎన్నికలముందు చెప్పడం జరుగుతున్నది గాని వారి అభివృద్ధి చూస్తే మాత్రం కానననభలో కొన్ని సీట్లు మంత్రి మండలిలో కొన్ని పదవులు యిచ్చాముకాని మొత్తం హరిజనులను ముందుకు తీసుకువచ్చామని విశ్వసించలేక పోతున్నాం హౌస్ పైట్స్ గురించి మంత్రిగారు శలవిచ్చారు. హౌస్ పైట్స్ విషయంలో చాలామంది చెప్పారు. సమితులు ఎక్వయిరు చేయాలని రిజల్యూషన్లు పంపితే కలెక్టరు గెజిట్ నోటిఫికేషను నాలుగుసంవత్సరాలవరకు రావటంవంటి పరిస్థితులుకూడా ఉన్నాయి. ఆ సంగతి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడంకూడా

జరిగింది హౌస్ వైట్స్ మూడు నాలుగు మాసాలలో తేల్చేటట్లు ఆలాట్ మెంటు జరిగేటట్లు క్రాఫ్ ప్రోగ్రాంమీద అప్లికేషన్లు పై నలైజ్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు బ్యాంక్ వరు కౌసెస్ వారికి తక్కినవారితో కలిపి హాస్టలులోను కాలేజీలోను ప్రొవైడ్ చేస్తేనే వేరు అనే భావం తొలగిపోతుంది హరిజనులను మనమే వేరుచేసే పద్ధతి మంచి పని కాదు. కాబట్టి ఒకేరకమైన హాస్టల్స్ ఎరేంజ్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను బంజరు భూములను పట్టాలకు యిచ్చే విధానంలో అవి మరల భూస్వాముల చేతిలోకిపోయే ప్రమాదం ఉంది అందుచేత ప్రభుత్వం సహకార పద్ధతిమీద పెట్టుబడి పెట్టి యిరిగేషను సోర్సెస్ క్రియేటు చేసి కో ఆపరేటివ్ ఫార్మింగ్ చేయించాలని కోరుతున్నాను గిరిజనుల విషయంలో మన మంత్రిగారు ఒకసారి అసెంబ్లీలో కూడా స్టేటుమెంటు యివ్వడం జరిగింది గిరిజన కార్పొరేషన్ విశాఖపట్టణం పరియాలలో 18 లక్షలు దుర్వినియోగం జరిగింది అంటే అక్కడ ఉన్న అధికారి అర్జునరావు గారు 5 లక్షలు మాత్రమే ఉంది ఎక్కువ దుర్వినియోగం కాలేదన్నారు ఎంతైనా దుర్వినియోగం ఎందుకు కావాలో అర్థం కావడం లేదు. ప్రజలధనం దుర్వినియోగం బాతుంటే చూస్తూ ఊరుకోవడం హాస్యార్థం విశాఖపట్టణం జిల్లా పరిషత్తులో 14 లక్షలు హరిజన కార్యక్రమ నిధులను దుర్వినియోగం చేయడం జరిగింది ఖర్చుపెట్టలేదు సంజ్ఞామానికీ ఖర్చుపెట్టలేదు పంచాయత్ రాజ్ మంత్రిగారు 5 లక్షలు మాత్రం వేరే కార్యక్రమాలకు ఖర్చు పెట్టడం జరిగిందన్నారు. మంత్రిగారు స్టేటుమెంటులలోనే వ్యత్యాసం ఉంది దీనిగురించి దేనికి మొగమాటపడుతున్నారో తెలియడం లేదు. దుర్వినియోగానికి కారకులైన చైర్మనుమీద కలెక్టరుమీద యాక్టును తీసుకోవచ్చు. జిల్లాపరిషత్తు చేతిలో ప్రభుత్వం ఉందా లేక ప్రభుత్వం చేతిలో జిల్లా పరిషత్తు ఉందో అర్థంకాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇటువంటివి జరుగుతూంటే హరిజనోద్ధరణ చేస్తున్నామని స్లోగన్ను యిచ్చినందువల్ల ప్రయోజనం లేదు నిర్దుష్టమైన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) — అధ్యక్షా, సాంఘిక సంజ్ఞాన శాఖ డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను. హరిజనుల సమస్యలు ఈనాటివి కావు తరతరాల నుండి వస్తున్నే ఉన్నాయి. దీనికి ఎక్కడ లోటుందో ఏమో. దీనికి డబ్బు కేటాయించినది కొరతా? ఎందుకు లాప్స్ బాతున్నదో అవగాహన కాకుండా ఉంది. ఈ సమస్య ఎప్పుడు పరిష్కారం బాతుందో అర్థం కావడం లేదు. మనకు స్వతంత్రం వచ్చిన లగాయతు వేను మదరాసు అసెంబ్లీలో మెంబరుగా ఉన్న లగాయతు సూచనలు చేస్తూనే వచ్చాను వాటిలో పావలా వంతు నెరవేరితే సంతోషించేవాడను. ఈ నాడు యిండ్ల స్థలాలు యిస్తామంటున్నారు. ఈ సంవత్సరంలో పూర్తవుతుందన్నారు. గత 18-20 సంవత్సరాలుగా పూర్తికాని సమస్య యీ సంవత్సరం లోపల బాతుందంటే చాలా సంతోషిస్తున్నాను. కార్యక్రమాన్ని మొదలుపెట్టి జోరుగా అమలు చేసి పాథక బాధకాలను చూసి ప్రభుత్వం పూనుకుంటే చేస్తారని ఆశ కలుగుతుంది.

ఈ రోజు అనేకమైన గ్రామాలలో కొన్ని వందల పెటిషన్లు మన డైరెక్టరుగారి ఆఫీసులో పెండింగుగా ఉన్నాయి డైరెక్టరుగారు యిక్కడే ఉన్నారు కాబట్టి చరిత్ర తీయండి విజయనగరం, ఎలమంచిలి, భీమునిపట్టణం తాలూకాలలో పెట్టిన పెటిషన్లు డైరెక్టరు ఆఫీసులో కట్టలుకట్టలు అలాగే ఉండిపోతున్నాయి ఈ కార్యక్రమాలు డిపార్టుమెంటునుంచి అవలు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇళ్లు కట్టారు ప్రభుత్వానికి ఖర్చు కాని అవి వుండడానికి చాలవు. 6-30 p m అసలు ఈ స్కీము అనవసరము ప్రభుత్వ పాలసీ ప్రకారము కట్టారు కట్టిన చాల కొద్ది యిళ్ళలో జనము వున్నారు కాని చాలా యిళ్ళు పడిపోయినవి ఇళ్ళు కట్టి డబ్బును దబారా చేయడముకన్న స్థలము యిచ్చి ఒక్కొక్క యింటికి ప 200, 300, 500 రూపాయలలో యిస్తే వారే సంతముగా ఇల్లు కట్టుకొంటారు తిండి బట్ట వుంటే ప గుడిసెలో అయినా వుంటారు. పెంకుటిల్లు వారికి ఎందుకు? తిండి, బట్టను అందచేయలేకపోతున్నాము అందువల్ల స్కీమును మార్చి ప్రతి కుటుంబానికి ప 500 రూపాయలలో అందేట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. స్కాలర్ షిప్స్ నూ టీకినూ రూపాయలు యిచ్చారు అంటారు కాని విశాఖపట్టణము జిల్లాలో అనేక హైస్కూల్స్ వున్నవి బాలురలో నూటికి 20 మందికి అందినవి. మిగతావారికి అందడములేదు. హాస్టల్స్ వున్నాయి. ప్రతి కుటుంబంలోను 4, 5 మంది పిల్లలు వుంటారు వారందరకు హాస్టల్లో అవకాశం యిస్తే అన్ని కుటుంబాలు ఎట్లు కవర్ అవుతాయి? అందువల్ల కుటుంబానికి ప యిద్దరు పిల్లలకో అవకాశము యిస్తే అన్ని కుటుంబాలకు అవకాశము దొరుకుతుంది.

(శ్రీ జి సైదయ్య (గజ్వేల్) :—అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్, నిమెన్ వెల్ ఫేర్ డిమాండ్లను హృదయపూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను మెడక్ జిల్లా గజ్వేలు తాలూకా వెనుకపడిన తాలూకా ఇళ్ళ స్థలాలు ఇస్తామంటున్నారు. త్వరగా యివ్వాలని కోరుతున్నాను. గ్రామాలలో ఎరుకలు కూడ వున్నాయి. లంబాడీలు, ఎరుకలకు యిళ్ళ స్థలాలు దొరకడములేదు. 1900 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి యిల్లు కట్టించారు ఆ యిల్లు ఇద్దరు మనుష్యులకు సరిపోతుంది. వర్షాకాలములో ఆ యింటిలో వుండలేరు గ్రామాలకు 3, 4 ఫర్లాంగుల దూరములో ఈ యిల్లు కట్టడమువల్ల వాటిల్లోకి ఎవ్వరూ వుండడానికి పోవడము లేదు ఆ యిల్లు ఎప్పుడు కూలిపోతాయో అనే భయము వుంది హరిజనులకు ప్రభుత్వము యిల్లు కట్టించి యిస్తున్నదని అందరూ ఆశ పడ్డారు. కాని ఉపయోగముగా లేవు 1800 రూ లు ఖర్చు పెడితే ఇంటికి దానిలో మూడవ భాగము మాత్రమే ఖర్చు అయి వుంటుంది గుత్తదారుకు కొంత, ఆఫీసర్లకు కొంత భాగము పోయివుంటుంది. అందువల్ల గ్రామానికి 30, 40 యిళ్లు అని కాకుండా హరిజనుడికి కాని, గిరిజనుడికి కాని 1000 రూపాయలు యిస్తే వారు యింకొక 1000 రూపాయలు ప్రోగుచేసుకొని ప్రభుత్వము కట్టిన యిల్లు కంటే ఎక్కువ గట్టిగా యిల్లు కట్టుకొనే అవకాశము వుంటుంది కొన్ని గ్రామాలలో గాంధీ జయంతి సందర్భములో ఇల్లు కట్టుకొన్నారు మంచిగా వున్నాయి. అందువల్ల ప్రభుత్వము కట్టించే స్కీమును ఆపుచేసి 1000 రూపాయలు వారికే యిస్తే వారే

కట్టించుకొంటారు కొన్ని గ్రామాలలో బావులు త్రవ్వించారు మోటా విరిగి పోతే చేగ కొనేదానికి అవకాశము లేదు రిపేరు చేస్తామన్నారు. రిపేరు చేయడానికి ఎవరూ రావడము లేదు. బోరు వేశారు. చెడిపోయింది. సామాను ఆఫీసు చేరినది. హరిజన వాడలకు కరెంటు యివ్వాలి. గ్రామమునకు యిస్తున్నారు కాని హరిజన వాడకు యివ్వడము లేదు

కుమారి ఎం. కమలమ్మ (నక్రికల్) — అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిమాండును ట్రైబల్ వెల్ఫేరు డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెబుతాను. 1956-57 నుండి 75 జనవరి అఖిరవరకు 1,21,856 కుటుంబాలకు ఇళ్ళ స్థలాలు కేటాయించబడ్డాయి అని తెలిపారు ఇందుకుగాను 5.2 కోట్లు ఖర్చు అయింది అని చెప్పారు. దానిని భాగిస్తే వంద గజాలకు 42రి రూపాయలు అవుతుంది. గజానికి రు. 4 2రి వస్తుంది. ఎకరానికి 20 వేలు అవుతుంది గ్రామాలలో ఒకటి రెండు వేలకు ఎకరం దొరుకుతుంది. మరి యింత ఎందుకు ఖర్చు అయింది. యిందులో ఏమి కుంభకోణం జరిగిందో మంత్రిగారు చూడాలి ఇండ్లు కేటాయించబడవలసినవారు 16 లక్షల కుటుంబాలదా కా వున్నారు పట్టణాలలో 8 లక్షల 80 వేలు, గ్రామాలలో 11 లక్షల 80 వేలు వున్నారు. దానికిగాను ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేసింది 44 కోట్లు. 1974 వ సంవత్సరంలో రాష్ట్ర మొత్తంమీద యిండ్ల స్థలాల సమస్యను ఒక సంవత్సరంలో పూర్తి చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు కాని యింతవరకు కాలేదు. జయంతి విలేజీలు వున్నాయి. అయిదారు యిండ్లు కట్టుకున్నారు ఏదైనా గ్రామంలో అయిదారు యిండ్లు కడితే సరిపోతుందా? అక్కడ వుండే రోడ్డు గురించి కూడా శ్రద్ధ తీసుకుంటే బాగుంటుంది అన్నీ బాగా వుండేలా చేస్తే తప్ప ఒక గ్రామాన్ని జయంతి విలేజీ చేశామని చెప్పుకోడానికి బాగుండదు. మా దగ్గర జయంతి విలేజీ చేశారు. ఇండ్లు కట్టించలేదు పోతే గ్రామాలలో యింకా అంటరానితనం అనేది వుంది. హరిజనులను ఊరు బయట ఉంచుతున్నారు హరిజనులు బావి, హరిజనుల యిండ్లు అని ఉంచుతున్నాము అందరు కలిసిపోయే పద్ధతిలో ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. 25 సంవత్సరాలు అయినాసరే యింకా హరిజనులు బయట యిండ్లు కట్టుకుని వుండాలంటే ఎట్లా? అందుకని ప్రభుత్వంవారు యీ అంటరానినాన్ని నిర్మూలన చేయాలి హరిజనులకొరకు కార్పొరేషను పెట్టి 8రి లక్షలు యిచ్చారు, సంతోషం కార్పొరేషను పెట్టుకున్నా బ్యాంకులనుండి డబ్బు నాలుగు వంతులు తీసుకోవాలని పెట్టడంవల్ల దానివల్ల వదుతున్న కష్టాలు యిన్ని అన్ని కాదు. కార్పొరేషను తీసుకొని కార్పొరేషనువారే లోన్లు యిచ్చేట్లు చేయాలి. పోతే జనాభాలో 40 శాతం బేకేవర్డుక్లాసువారు వుంటే కేవలం 25 లక్షలు యిస్తే ఎట్లా సరిపోతుంది? ఎక్కువ కేటాయించాలి. పేజీ 16 లో షెడ్యూల్లు కులాలవారికి 14 శాతం, షెడ్యూల్లు తెగలవారికి 4 శాతం, వెకబడిన వరగతులకు 25 శాతం అని చెప్పారు. 61 లో అలాంటి రిజర్వేషన్ ప్రొవైడ్ చేయబడింది. అయితే ఆ రిజర్వేషన్ అమలు జరుగుతున్నదా? డిస్ట్రిక్టు సెలక్షన్ కమిటీలో బేకేవర్డుక్లాసుకు షెడ్యూల్లు క్లాసుకు చెందిన ఎం ఎల్ ఏలు ఉండాలని మంత్రిగారికి పదే పదే చెప్పడం జరిగింది కాని వారి చెవిమీద

పడడంలేదు. పోతే స్కూల్ స్కేల్ యిండస్ట్రీస్ పెట్టి బేక్ వర్క్ కాను కార్పొరేషను ద్వారా లోన్సు యివ్వాలని చూస్తున్నారు. ఉన్న పరిశ్రమ చాలా ముఖ్యమైనది. మనది భారతదేశంలో రెండవ రాష్ట్రం. గొర్రెలమీద మాంసం మీద ప్రభుత్వానికి సంవత్సరానికి 12 లక్షల ఆదాయం వస్తున్నది. హరిజనులకు సౌకర్యాలు కల్పించినట్టే గొల్లవారికి కూడా వారి మేకలను మేపుకోడానికి కొన్ని కొండలు, గుట్టలను కేటాయించాలి. పోతే గొండ్లవారు వున్నారు. కల్లమీద 50 కోట్లదాకా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తున్నది. వారికి ఒక సంజేమ నిధి ఏర్పాటు చేయాలి. ఎవరయినా చెట్టుమీదనుండి పడినప్పుడు వారికి కొంత సహాయం చేయాలి అలాగే వీవర్సు ఉన్నారు. కొంత వారికి యిచ్చే గ్రాంటు అవుజేస్తామన్నారు. అలాగయితే కష్టం. వారికి కూడా ఒక సంజేమ నిధి ఏర్పాటు చేయాలి. పోతే స్త్రీ సంజేమం; యీ సంవత్సరం యింటర్నేషనల్ వుమెన్ యియర్ జరుపుతున్నాము. పాత పద్ధతులలో గాకుండా కొత్త పద్ధతులలో ప్రతి గ్రామంలో మహిళా మండలులు ఏర్పాటు చేసి గ్రామ సేవికలు, ముఖ్య సేవికలుచేత చేతి పరిశ్రమలు డెవలప్ చేయించి వుమెన్ డెవలప్ మెంటు కొరకు ప్రయత్నం చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. స్త్రీల కొరకు కార్పొరేషను పెట్టి పది లక్షలు కేటాయించారు. 21 లక్షలు అయినా ఇవ్వాలి. అప్పుడు ప్రతి డిస్ట్రిక్టుకు ఒక లక్ష ఇస్తుంది. సమయం ఎక్కువ లేదు కాబట్టి యంతటిలో ముగిస్తున్నాను.

Dr. Mrs. Fathimunnisa Begum (Peddakurapadu) :—While supporting the demands of our Hon. Minister for Social Welfare and the Minister for women and Child Welfare, I would like to express some facts.

Regarding the Women and Child welfare Department I don't find any new schemes in this particular demand, nor does it have any extra funds to implement new schemes. Regarding the administration of the Department, we see that each department is headed by a Director who is an I.A.S. Officer. I think this is the only department which is not headed by an I.A.S. Officer I know also that there are some lady I.A.S. Officers. So, I would like Minister to think seriously to appoint lady I.A.S. Officer as the Director of the Women and Child Welfare. Though the Deputy Director's post sanctioned in the last Budget, I want to know why this post is kept vacant and appointment is not made. I know very well that there are very senior officers and lady officers too. My serious remark about this Department is that the P.A. to the Director is a male from Revenue Service. When there are so many senior Social Welfare Officers in the Department and who have got an experience of over fifteen years, I request the Minister to consider seriously to appoint a female officer as the P.A. to the Director of Women and Child Welfare. 6 40 p. m.

Then coming to the various schemes that are implemented in the Central Women Welfare Department, I am more impressed. I want

the Minister to encourage the children's Homes with the children of 6 to 10 years I think this is the most important thing which she has got to implement because this is going to have a future effect of development, giving education to girls who are to grow up as wives and mothers. She has also to stress the importance of literacy. I want to quote that in our State, the female literacy is 21.5% when compared to male literacy rate of 45.3% and the total population literacy rate is 33%. I want to stress that at least in this International Women Year, the schemes will not confine to hospitals, agriculture and industries. Let the Minister have the schemes to impress upon the rural agricultural labour where there are number of girls, in thousands and lakhs, not having any text books and go to schools. So, let them go to rural areas and impress on them the importance of education. It is only an educated girl can grow up into an educated wife and mother. You know that an educated wife and an educated mother is a far more beneficial to the husband and children. The woman is born only not to bear but to rear the children. Only the educated wife can do in the best, the need of the children and the duties of her husband. Therefore I want to stress that in this International Women year, instead of spending Rs. 10 lakhs given by our Chief Minister through the Finance Corporation, this may be used, not mis-used by giving TAs to the various members of the State Level Committee, and on the extra staff at the samithi level, impress on them that they can get facilities for primary and higher elementary education and that there is every need for this.

Since it is the International Women's Year, I would like to stress that every woman in Andhra or Andhra Pradesh has to feel 'what is the status of women atleast in Andhra Pradesh.' I doubt that the status of women in Andhra has really increased since Independence. The fact that we have women ambassadors, Cabinet Ministers and occasional Governor of a State, are examples of tokenism rather than any genuine movement bringing about an increased important role of women. In purely quantitative terms we find that the number of women voters have increased but this is the question of increase in population and not the status of women. Therefore, atleast in this women's year, I hope our beloved Prime Minister would feel (that there is not only just a Prime Minister but a woman prime minister) and make special efforts to encourage greater participation of women so that the women in India don't remain backward.

About housing and house-sites for Harijans, I have got one point. In my constituency, I have got a list of villages. Among two samithis, I have a list of villages for house-sites. They were not allotted house sites for three particular reasons which I have already communicated the Minister. One is the objection by ryots in allotment of house-sites the other is due to the faults of the Panchayat President who has drawn grants but not constructed the houses due to party feelings. I want the Minister for Social Welfare, by some means or the other to see that all the house sites in my constituency

are finalised before we face the voters during the next elections. He can even ask the Collector to get a list of house sites provided for in each constituency of every M.L.A. The minorities are not getting any benefit from the Financial Corporation in respect of house-sites scholarships set-up for backward classes. Therefore I would request the Minister to consider to declare the Muslim community as backward community as they have done it in Kerala and Tamilnadu. I have represented this to the Chief Minister and also I am requesting the Social Welfare Minister to get the details from the two states on which criteria they have declared this community as backward and see that in Andhra Pradesh also they declare the Muslim community as the backward community like scheduled castes and other backward classes.

శ్రీ కె. కాంతయ్య :— అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రిగారు 6-50 p. m. శిశుసంక్షేమశాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ డిమాండ్సును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవిచేస్తున్నాను. హరిజనులకు ఉద్యోగాలు వచ్చేవరకు రిజర్వేషన్సు ఉన్నాయి. కాని ప్రామోషన్సు విషయంలో మాత్రం అవకాశాలులేవు. కేంద్ర ప్రభుత్వం మాదిరిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడా ప్రామోషన్సు విషయంలో అవకాశాలు కల్పించాలి ఒక ఉద్యోగంకూడా ప్రభుత్వముకు ఉంది. వారికి టెక్నికల్ క్వాలిఫికేషన్సు లేవు అని ప్రామోషన్సు ఇవ్వడం లేదు. కాని డిగ్రీ ఉంది కాబట్టి టెక్నికల్ గా ట్రైనింగు ఇచ్చి ప్రమోషన్సు వారికే ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా రిజర్వేషన్సు ప్రయివేట్ సంస్థలలోను, ప్రభుత్వ సంస్థలలోనూ హరిజనులకు రిజర్వేషన్సు ఉంది. కాని పంచాయితీ సమితులలోను జిల్లాపరిషత్తులలోను గ్రామ పతేలు పట్టారీలలోను ఒక హరిజన ప్రసిడెంటుకాని జిల్లాపరిషత్తు చయిర్మనుకాని పతేలుపట్టారీకాని హరిజనులు ఎవరూ మచ్చుకు కూడా లేరు. ప్రజాప్రతినిధులు అందరూ హరిజనులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పిస్తున్నామంటున్నారు కాని ప్రజాపాలనలో హరిజనులకు అవకాశాలు లేవు. యీ కొరత తీర్చాలని ఇప్పుడు ఉన్న మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా యీ జాతుల సమస్యలు సమగ్రంగా పరిశీలించడానికి తొమ్మిది కమిటీలున్నాయి. యీ కమిటీల రిపోర్టులు పరిశీలించిన తరువాత భవిష్యత్తులో ఆలోచిస్తారనుకుంటాము. అలాగ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. యీ డిపార్టుమెంటులో ముందున్న యల్. సుబ్బయ్యగారు, వేణుగోపాలుగారు కాని ఇప్పుడున్న మూడవరావుగారు కాని చాలా ముఖ్యమయినవారు వారు మంచి ఉద్యోగంతో మంచివస్తులు చేసినారు. ప్రతి జిల్లాలోను ఉన్న సమస్యలు వారికి బాగా తెలుసు. వారు యీ పీకర్ పెక్షన్సుయొక్క సమస్యలు తీర్చగల సమర్థులు. యీనాడు భారత్ ప్రభుత్వం కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంకాని యీలాంటి పతితజాతులకు అందించే

ప్రతిఫలం సక్రమంగా అమలు చేయాలని చూస్తున్నారు. కాని అమలుచేసే ఉద్యోగాలు తక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల శక్తి కలిగిస్తే వారు చాలా సమస్యలు తీర్చగలరు. హాస్టల్స్ విషయం సభ్యులు చెప్పారు. గరల్స్ హాస్టల్స్ లో కొన్ని అవాంతరాలున్నాయి నేను నాతోబాటు కొంతమంది శాసనసభ్యులు నలుగురయిదుగురము రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం నడిపే హాస్టల్స్ ఎలాగ పనిచేస్తున్నాయో అందులో ఉన్న స్టూడెంట్లు మనస్తత్వాలు ఎలాగ ఉన్నాయో చూచే అవకాశం కలిగింది. జిల్లాలలో చూచినప్పుడు ఆడపిల్లలకు కొంతకష్టంగా ఉన్నట్లుగా కనిపించింది, గరల్స్ హాస్టల్స్ ప్రత్యేకంగా స్త్రీసంక్షేమ శాఖకు అప్పగిస్తే బాగుంటుంది బడ్జెటు కేటాయించి ఫుమన్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసరు ద్వారా ప్రతి జిల్లాలోను గరల్స్ హాస్టల్స్ ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ప్రతి కాలేజీలోను రిసర్వేషన్స్ ఉన్నాయి. టెక్నికల్ కాలేజీస్ లో అయిదారు సంవత్సరాలుంటే ఒక సంవత్సరం స్టూడెంట్లు పరిశుభ తప్పితే అతనికి స్కాలర్ షిప్ కోర్సు పూర్తయేవరకూ ఇవ్వడం లేదు పిల్లలకు వారి చదువు పూర్తయేవరకూ స్కాలర్ షిప్ తిరిగి ఇవ్వరాదన్నారు ఇదేమి అన్యాయమని సోషల్ వెల్ ఫేర్ డైరెక్టరుగారికి చెప్పినప్పుడు మెడికల్ కాలేజీలో రెండుమూడు సంవత్సరాలకోర్సు ఉంటే ఎప్పటికప్పుడు పరసెంటేజి ఇచ్చారు కాని చదివి పాసయినవారు పరసెంటేజీ ప్రకారంగా వెంటనే వారు ఫస్టు ఇయరులో అన్ని పరిశుభ పాస్ కాలేదు కనుక వారికి అవకాశాలు ఇవ్వాలని అంటూ వారు అంగీకరించారు, డైరెక్టరుగారికి ధన్యవాదాలు. ప్రతి గ్రామంలో 50 కుటుంబాలు హరిజన గిరిజన కుటుంబాలున్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాలలో 50 కుటుంబాలవారు ఉన్నచోట్ల ఒక పంతులును పెట్టి చదువుచెప్పిస్తున్నారు. మన ప్రభుత్వంకూడా 50 కుటుంబాలు ఉన్న గ్రామాలలో పంతులునుకాని పంతులమ్మనుకాని ఏర్పాటుచేసి వారికి చదువుచెప్పే అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. వాకు యీ డిమాండుపయిన ఇంకా చెప్పడానికి మైములేదు కాబట్టి శైలపుత్రుని కుంటున్నాను.

(శ్రీ కె. నరసయ్య (పాలకొండ) :—అధ్యక్షా, సాంఘికసంక్షేమ శాఖా మాతృలు శిశుసంక్షేమశాఖామాతృలు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్లను బలపరుస్తున్నాను. అధ్యక్షా మన జనాభాలో నూటికి 40 శాతం నికృష్ట జీవితంగడువుతున్నవారు. ఇటువంటి ప్రజలను ఉద్ధరించాలంటూ నేషనల్ స్పిరిటితో పనిచేయాలి. అప్పుడే యీ జాతిపైకి వస్తుంది. యీ నాడు వారి జీవితాలు సరిదిద్ది సాంఘిక కార్యక్రమాలు త్వరగా అమలుచేయాలంటే యీ స్పిరిటితో పనిచేయాలని

లేనప్పుడు దీనివల్ల దేశానికి, ప్రభుత్వానికి చాలా ప్రమాదం. ఆ పద్ధతిలో 7-00 p.m మనమంతా పని చేయాలి అయితే అదృష్టవశాత్తు స్వాతంత్ర్య యోధులు, హరిజన, గిరిజన శ్రేయోభిలాషులు అయినటువంటి శ్రీ వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రి కావడం, సంఘ సంస్కర్త, సోషలిస్టు భావాలు కలిగినటువంటి శ్రీ శ్రీరామమూర్తిగారు సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టరు కావడం చాలా సంతోషం. ఈవేళ ఇళ్ళ స్థలాల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు అవకాశాలు కలుగ జేసారు. ఆ కార్యక్రమానికి ఈ 1 1/2 కోట్ల రూపాయలు కాకుండా 5 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చినప్పుడు సక్రమంగా జరుగుతుంది. 1948 లో వారికి 8 సెంటు ఇస్తే భార్య, భర్త, పిల్లలు ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుందనే అభిప్రాయం ఉండేది. కాబట్టి ఇప్పుడు కూడా 8 సెంటు ఇప్పించేట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. 1,800 రూపాయలతో వారికి ఇళ్ళు కట్టడం అంటే చాలా కష్టమైన పని. అందుచేత 1,800 లకు బదులు 5 వేల రూపాయలతో ఆ కార్యక్రమం తీసుకుంటే బాగుంటుంది. దానికి 50 కోట్లు ప్రత్యేకించినప్పుడు ఆ స్కీము సక్రమంగా అమలు జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు హరిజనులకు, గిరిజనులకు లాండు అసైన్ చేస్తున్నారు. దీనికి హై పవర్ కమిటీ ఉంది. రెజిస్ట్రేటర్లను అప్పాయింట్ చేయడానికి చూస్తామని చెప్పారు. అది చాలా సంతోషకరమైన విషయం. గిరిజన వెల్ ఫేర్ కు వారు తీసుకున్నటువంటి కార్యక్రమం మనకందరికీ తెలుసు. ఒక్క శ్రీకాకుళం జిల్లాలోనే ఒక కోటి 50 లక్షల రూపాయలు అవకాశం ఇచ్చారు. హరిజనులకు ఇంకా హెచ్చు అవకాశాలు కలుగజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు స్వాతంత్ర్య యోధులు, డెమోక్రసీ ఉండాలని ఆశించినటువంటి వారు కాబట్టి ఈ స్పిరిట్ తో పని చేస్తున్నారు. ప్రతి తాలూకాలో ఒక మైన్యులులో ఎటాచ్డ్ హాస్టల్ ను పెట్టి శాంతి నికేతన్ లాగ పెడితే బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసు వారికి, పెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారికి, ఎకనామిక్ లీ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసులకు కొత్త చరిత్రను క్రియేట్ చేసినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి ఆ పద్ధతులలో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను సోషల్ వెల్ ఫేర్ డై రెక్టరుగారు ఆ ప్రాంతాలను సందర్శించి నప్పుడు అక్కడున్న సమస్యలను సెటిల్ చేయుటకు తగిన పవర్స్ ఉండాలి. సెల్ ఓపెన్ చేసారు సంతోషం. ఎక్స్-అఫీషియో, డిప్యూటీ సెక్రటరీ హోదాలో అవకాశం కల్పించాలని మనవి చేస్తూ తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Dy. Speaker :— Now the House is adjourned to meet again at 8-30 a. m. on 21-3-1975. 7-05 p.m.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 a. m. on 21st March, 1975.)

APPENDIX

NOTE ON DEMAND NO. XXVII - SOCIAL WELFARE

It is my privilege to move the Budget Demand No XXVII for Rs. 15,09,36,000 out of which the provision for the welfare of Scheduled Castes and other Backward Classes is Rs 14,20,56,600

Programmes for bringing Scheduled Castes and other Backward Classes educationally, economically and socially to the level of the rest of the community are among the most significant undertaken by the Government during the past several years. The special programmes taken up by the Employment and Social Welfare Department for the welfare of Scheduled Castes and Backward Classes are continued this year and will be continued next year also. The Budget Provision for these schemes for the year 1974-75 and 1975-76 are as follows:

		Revised Estimate for 1974-75	Budget Estimate for 1975-76
		Rs.	Rs.
Non-Plan		9,75,62,000	10,88,06,600
Plan		3,64,09,000	3,32,50,000
Total	..	13,39,71,900	14,20,56,600

In the following paragraphs an attempt is made to throw light on the implementation and achievements of the important schemes of the Social Welfare Department.

I. WELFARE OF SCHEDULED CASTES

1. Provision of house-sites:

The Crash Programme for Providing house-sites to Scheduled Castes and Backward Classes has been continued during this year. An amount of Rs.120 lakhs has been provided in the Budget Estimates for 1974-75. For the year 1975-76 also, an amount of Rs.120 lakhs is proposed for this scheme. From the year 1956-57 upto the end of January, 1,21,856 families were provided house-sites at a cost of nearly Rs.5.20 crores. The Programme was pursued vigorously during this year on a priority basis and the results can be judged from the fact that during the first ten months of the year, an extent of Ac.2,138.50 of land was acquired and assigned to 23,036 families which is by far higher than the achievements in any year in the past.

2. Housing Schemes:

- (i) Andhra Pradesh State Scheduled Castes and Tribes Cooperative Housing Societies Federation;

The Hon'ble Members are aware that a massive Programme of construction of 55,546 houses has been taken up by the Government through the Andhra Pradesh State Scheduled Castes and Tribes Co-operative Housing Societies Federation at a cost of Rs 10 crores borrowed from the Life Insurance Corporation. So far 48,257 houses have been completed as on 31-12-1974. The latest position is as follows:

Number of houses taken up for construction	... 55,546
Number of houses completed.	. . 48,257
Number of houses under construction.	 7,289

The Life Insurance Corporation has so far released an amount of Rs 8.75 crores to the Federation. Efforts are being made to secure the balance of the loan amount also and to complete the construction programme. Due to poor recoveries the Federation is not in a position to pay the instalments of loan and interest to the Life Insurance Corporation and the Government had to sanction special subsidies to the Federation for repayment of loans and interest instalment to the Life Insurance Corporation.

During 1975-76, an amount of Rs 10 lakhs is provided for investment as share capital and Rs.113.14 lakhs towards subsidy to the Federation for payment of loan and interest instalments to the Life Insurance Corporation.

(ii) Houses in Jayanthi Villages.

The Government of India provided an amount of Rs.36 lakhs for construction of 1,800 houses at a cost of Rs 2,000/-each for Harijans engaged in unclean occupations in Jayanthi Villages. 5 to 6 houses were taken up in each Jayanthi Village. 1,008 houses were completed upto the end of January, 1975 and the remaining will be completed very soon.

3 Educational Facilities:

The importance of Education in the development of right type of consciousness and in accelerating rapid economic Development hardly needs any emphasis. The Government have been extending educational institutions, hostel facilities, free supply of nationalised text books etc.

(i) Scholarships:

Scholarships are sanctioned to the eligible Scheduled Castes students right from the sixth standard to the Post-Graduation stage.

(a) Pre-metric Scholarships.—

The details of the number of Scheduled Caste students in Pre-matric Classes who were given scholarships both residential and non-residential during the last three years and the expenditure incurred thereon are as follows :—

Year.	Expenditure incurred.	No. of beneficiaries.
1972-73	47,83,276	65,615
1973-74 . . .	35,90,000	54,605
1974-75 . . .	50,81,900 (Allotment)	65,200 (Approx)

(b) Post Matric Scholarships:

Post Matric Scholarships for Scheduled Caste students are awarded by the Government of India for those who are staying in recognised hostels and also those who are staying outside. The Scholarship amount includes all fee payable, expenses on study tours, cost of books etc. For those who are staying in recognised hotels, it also includes the maintenance charges. The Hon'ble members will be happy to know that the Government of India have enhanced the rates of maintenance charges for post-matric students with effect from 1974-75 onwards. The details of the enhanced rates are given below.

Maintenance Allowance:

Courses of study	Year of course of study.	Rates of maintenance allowances			
		Hostellers		Day Scholars	
		Boys	Girls	Boys	Girls
(1)	(2)	(3)		(4)	
GROUP-A		(Rupees per month)			
Higher technical and professional studies like Degree & Post-graduate courses in engineering, technology architecture, medicine, agriculture, and Veterinary science.	First Year	125	135	75	85
	2nd Year or after	125	140	75	90
GROUP-B					
Degree and Diploma level courses in Indian medicine, B.A.M & S. and comparable courses in Ayurvedic, Unani/ Tibbia and Homeopathic systems of medicine	First Year	90	100	60	70
	2nd Year or after	95	110	65	80

(1)	(2)	(3)	(4)
-----	-----	-----	-----

Degree and post-graduate courses in Nursing and Pharmacy.

Diploma and comparable courses in engineering, technology, architecture, medicine, Diploma level courses in Printing Technology and courses for overseers, draftsman, surveyor, wireless and television operators, sound recording and sound engineering, motion picture photography film direction, film editing, film acting, screen—play writing.

Flying Training Courses for Private/Commercial Pilot Licences; Diploma and higher courses in hotel management, catering technology and applied nutrition.

Degree/post-graduate diploma courses in business administration, chartered and Works Accountancy

Post-graduate courses in science subjects.

GROUP-C.

Certificate courses in engineering technology, architecture and medicine.

First Year	80	90	50	60
2nd Year or after	85	100	55	70

Diploma and certificate courses in agriculture, veterinary science, Inland Fisheries Dairy Development Hygienic and Public Health, Sanitary Inspectors' courses; courses for Rural

(1)	(2)	(3)	(4)
-----	-----	-----	-----

Services, co-operations and community development, sub-officers courses at the National Fire Service College, Nagpoor.

Degree/post-graduate Diploma and post-graduate courses in Teacher's Training, Library Science and physical education, music, fine arts and law, Craft Instructor's Training Courses; Certificate Course in a Hotel Management, Catering Technology and Applied Nutrition.

Post-graduate courses in Arts and Commerce subjects.

GROUP-D

General courses upto Graduate level.

First Year	70	80	40	50
2nd Year or after	75	90	45	60

Another significant change made by the Government of India is that the parents/guardians' income limit for eligibility for scholarships has been raised from Rs 300 per month to Rs. 500 per month. Those whose parents/guardians' income limit exceeds Rs 500 per month but does not exceed Rs 750 per month are also eligible for scholarships at reduced rates as indicated below:

(i) Courses in Group-A. Full maintenance allowances and full fees.

(ii) Courses in Groups B, C and D. Half maintenance allowances and full fees.

The expenditure upto the level of the last year of the fourth five year plan, that is, 1973-74, on the post-matric scholarships for Scheduled Caste students will have to be met by the State Government. The expenditure over and above this will be met by the Government of India, from 1974-75 onwards. The level of expenditure reached during the year 1973-74 was Rs 116 27 lakhs and the number of students who were sanctioned post matric scholarships during the

year was 28,423. An amount of Rs. 146.20 lakhs has been earmarked for these scholarships for 1975-76.

The following table gives the expenditure incurred and the number of beneficiaries on this scheme during the last three years:—

Year	Expenditure incurred		No. of beneficiaries
	State Govt	Govt. of India	
	Rs.	Rs.	
1971-72	32,80,000	40,96,287	15,494
1972-73	32,80,000	39,40,176	15,214
1973-74	32,80,000	83,47,000	28,423
1974-75 (upto 31-1-1975)	1,05,26,000	—	16,043

(c) Decentralisation of the scheme of sanction of Scholarships.

With the decentralisation of the powers of sanction of scholarships at the district level by delegating the powers to the Collectors, delays in the sanctioning of Scholarships have been eliminated to a considerable extent though there is much scope for further improvement. It is hoped that the Collectors will pay special attention to this item to work and arrange for payment of the scholarships to all students of the due dates as specified in the time bound programme introduced during this year.

(d) Merit Scholarships:

In order to encourage the Scheduled Castes students to secure high marks in the Public Examinations it has been ordered that a scholarship amount of Rs. 100 per month for 12 months shall be given to two Scheduled Caste students in each district who secure highest marks in the S.S.C. Examination every year. The question of giving similar incentives for students securing highest marks in the Seventh Class Examination is also under consideration.

(e) Income and Caste Certificates:

Instances have come to the notice of the Government where candidates not belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes or Backward Classes are securing appointments in services and admissions into educational institutions against the vacancies reserved for the above groups, and also other concessions like scholarships admission into Hostels run by the Social Welfare and Tribal Welfare Departments by producing false caste certificates and false income certificates. To

prevent such malpractices, the Government have issued stringent instructions and action is being taken whenever these come to notice.

Orders were also issued that where a candidate has secured scholarship or admission into any Government Hostel by producing a false caste or income certificate, the scholarship should be immediately cancelled and he should be evicted from the hostel as the case may be and the entire amount paid to him and the monetary value of other benefits wrongfully enjoyed by him shall be recovered. He shall also be debarred from admission into or expelled from any educational institutions for a period of not less than one year.

As further measure to prevent the production of false income certificates it was ordered that in future only certificates produced from the Tahsildar alone would be honoured.

(ii) Hostel Facilities:

One of the most important measures taken up by the Government for the educational advancement of Scheduled Castes and Backward Classes is to give them hostel facilities where they can stay and prosecute their studies in a better atmosphere away from their homes. The Hon'ble members are aware that the scheme of giving aid to subsidised hostels was discontinued in 1973-74, and a number of new Government hostels were opened.

(a) School Hostels:

During the year 1974-75, the Government have made provision for 6,000 additional boarders. Out of these, 2,500 were earmarked for Scheduled Castes, 2,000 for Backward Classes and 1,500 for Scheduled Tribes. An additional expenditure of Rs. 21.37 lakhs is involved in the increase of these seats.

To meet the demand for hostels at new places, Government have also sanctioned 8 High School hostels for Scheduled Castes and 12 hostels for Backward Classes students in October, 1974 with a sanctioned strength of 30 boarders each. The total amount involved on the 20 new school hostels is Rs. 4,61,000.

At present there are 933 Government hostels for High School students belonging to Scheduled Castes with a sanctioned strength of 43,076.

The Government are aware that the general conditions in most of the hostels need much improvement by way of better buildings, sanitary facilities, replacement of old and worn out bedding materials, utensils etc. It will be the endeavour of the Government to construct buildings for locating Government hostels. During 1974-75, an amount of Rs. 18 lakhs was provided for construction of hostel buildings. The

Government have also issued orders for the replacement of all bedding materials once in every three years and all utensils and plates once in every 5 years. Efforts will be made to improve the sanitary conditions in the hostels.

It is also proposed to constitute advisory committees for each hostel, so that the local officials and non-officials may be associated with the working of the hostels instead of leaving the management entirely in the hands of wardens or matrons.

(b) College Hostels for Boys:

A significant change made by the Government during this year is the transfer of management of the College boys hostels to the students themselves. There are 46 Government hostels for Scheduled Castes College boys with a strength of about 3,800 boarders. As the college boys have grown to an age of being duty conscious and capable of understanding the disabilities they face through discrimination, it was considered better to end segregation and treat them on par with other general students and put them together giving all the facilities that other students get in the general hostels. It was accordingly decided to hand over the management of the hostels to the students themselves and to pay them scholarships at the rate of Rs 80 per month for 10½ months in a year, inclusive of maintenance charges paid by the Government of India, as against Rs 50 per month which the Government was spending towards food charges on each boarder. It was also decided to pay the full mess charges plus Rs 25 per month towards pocket expenses for the students studying in post-graduate, engineering and other professional courses who were staying in the erstwhile Government hostels and who joined the university or attached hostels. The Government buildings as well as the private buildings, in which the Government college hostels were located, are placed at the disposal of the students free of rent for running the hostels. In the case of private buildings also the rent is paid by the Government. The students are also permitted to utilise the furniture, utensils etc., already available, free of rent.

A proposal that the Government may meet the expenditure on staff, water and electricity charges also in respect of these erstwhile Government hostels, in which the students managed hostels are located, is under consideration of the Government.

Consequent on the enhancement of the rates of scholarships by the Government of India from 1974-75, the commitment of the State Government on payment of maintenance charges at Rs 80 per month for the erstwhile boarders of Government hostels have become less. The Government have decided to utilise these savings for providing hostel facilities to 11,000 more students during 1974-75 by organising student managed hostels in each Taluk Headquarters or at other places

wherever there is demand. Thus, as against 5,000 boarders staying in Government hostels, provision is made for 16,000 boarders during 1974-75. Those who pay in the student managed hostels will get scholarships from the Government of India at the revised rate. A lecturer of the local college is appointed as a Warden who will assist the students in running the hostel. The rents for the buildings, wages of workers, water and electric charges etc. are to be met by the students themselves. With a view to enable them to meet this expenditure and also to purchase furniture, utensils etc., the State Government are paying Rs. 180 per annum for each boarder staying in these hostels in addition to the usual maintenance charges he receives from the Government of India.

(c) College Hostels for Girls:

In 1973-74, there were only 4 College hostels for Scheduled Caste Girls, two at Hyderabad and one each at Chittoor and Anantapur. Now there are 20 college girls hostels for Scheduled Castes in 19 districts with a total strength of 706 boarders. Two more hostels will be opened in the remaining two districts also very soon.

The number of Government hostels for Scheduled Castes, number of boarders maintained in these Government hostels and the amounts released to districts for the hostels during the last three years are as follows:—

Year.	No. of Hostels.	Strength of boarders.	Amounts released to districts (Rs in lakhs)
1972-73	467	22,522	98.34
1973-74	962	43,047	206.00
1974-75	953	43,782	315.60

The following table shows details of number of hostels for boys and girls and the strength therein, during 1974-75:

Number of College hostels for Scheduled Caste Girls.	..	20
Number of boarders in S.C. College Girls Hostels.	..	706
Number of High School Hostels for S.C. Boys.	..	690
Number of boarders in High School Hostels for S.Cs. (Boys & Girls)	..	43,076
Number of High School Hostels for S.C. Girls...	..	243
Total number of hostels for S.C. students.	..	953
Total strength of boarders in S.C. Hostels.	..	43,782

d) Reservations in Attached Hostels :

With a view to remove the feeling of segregation among the Scheduled Caste students and to bring them into the main stream of society, it is proposed to lay down that certain percentage of seats in all attached hostels should be reserved for the Scheduled Castes also.

(e) Construction of hostel buildings .

Most of the hostels run by Social Welfare Department are in rented buildings and an amount of over Rs 15 lakhs is being paid as rents for these buildings every year. In some places, it has become very difficult to secure houses on rent. Therefore, Government have started constructing hostels in a phased programme. As in 1973-74, during 1975-76 also, a sum of Rs 18 lakhs is provided for the construction of hostel buildings. It is proposed to obtain a loan of Rs 2 crores from H. U. D. C. O. to construct hostels to accommodate about 5,500 boys during the current five year plan.

(iii) Other Educational facilities :

(a) Book Banks :

The cost of books of the College students studying professional courses like Medical, Engineering, agriculture, Law etc., and graduation and post-graduation courses in Arts, Sciences and Commerce is very high and such as the poor students especially those belonging to Scheduled Castes and Backward Classes find it difficult to purchase even essential Text Books. In view of this Government have decided to set up benefit of the scheduled castes Book Banks for the Backward Classes students at Hyderabad, Visakapatnam and Tirupathi. An amount of Rs 1.50 lakhs is provided for this in the Budget Estimates for 1975-76.

(b) Supply of Text Books :

The Government have been supplying Nationalised Text Books free of cost to the Scheduled Castes students studying in Classes 1 to Xth. Those studying in Primary Classes are also supplied with School Stationary like Slates Note Books etc. For the year 1974-75 a provision of Rs 8,87,500/- was provided for this purpose. Over 1½ lakhs Scheduled Caste students are getting the benefit of this facility. A sum of Rs. 9.76 lakhs is provided for 1975-76 under the scheme.

(c) Social Welfare School :

There are 529 Social Welfare Schools run for the benefit of Harijan children by locating in Harijan colonies to attract them to schools. About 22,000 children are receiving education in these schools.

4. Economic Uplift Schemes :

(i) Schedule Castes Finance Corporation :

Most of the present day social disabilities are attributable to the economic factors. The Government have taken several measures for the economic betterment of the Scheduled Castes. One of the most effective measures is the establishment of a Scheduled Castes Finance Corporation, which has opened a new era of hope and progress for the weaker sections in this State. A new dimension has been added the Social Welfare Programmes by undertaking on a large scale economic support programmes through the Corporation in the fields of agricultural, animal husbandry and small scale and village industries. The main emphasis and accent is on the improvement of standard of living with the financial assistance from the Corporation. This Organisation will help, foster, Promote and accelerate the pace and progress of development programmes meant for the economic uplift of the Scheduled Castes by tapping institutional finance and credit facilities. The Corporation will also provide technical 'know-how', so very necessary to guide them on the right lines.

The authorised share capital of the Corporation would be of the order of Rs. 1 crore of which Rs. 86.44 lakhs have been released by the Government by way of share capital. The Corporation will also have its resources from such of the 15% non-lapsable Zilla Parishad and Panchayat Samithis amounts reserved for welfare of Scheduled Castes as may be made available. Action has been taken by some of the Zilla Parishads to transfer its unspent balances to Corporation. The Corporation will advance loans to beneficiaries by way of margin money up to 20% and the remaining 80% being mobilised through institutional finances for approved schemes. The funds provided by the Central Government by way of financial assistances for the development of backward areas under Six Point Formula and to support self employment schemes for the benefit of educated unemployed, also form part of the finances of the Corporation. The District Societies have been formed in all the Districts. The Corporation has prepared several schemes involving investment to a tune of a few crores of rupees.

(ii) Pre-Examination Coaching Centre:

An amount of Rs. 2 lakhs has been provided in the Budget for 1974-75 to original Pre-examination Training Centres for coaching the candidates belonging to Scheduled Castes to appear for the entrance examination for admission into Medical and Engineering Colleges. But the quota reserved for Scheduled Caste candidates in Medical and Engineering colleges is being fully utilised and as the performance of candidates from this State in All India Competition Examinations like I.A.S ; I.P.S etc is very poor particularly among Scheduled Castes and Scheduled Tribes Candidates. It is therefore proposed to give

coaching to Scheduled Castes and Scheduled Tribes candidates for All India Service Examinations conducted by the Union Public Service Commission. The question of setting up a coaching centre in this State is under consideration.

(iii) Vocational Training

Many of the Harijans had their own traditional and hereditary occupations like tanning, leather works, carpentry, basket making etc. Some of them possessed high level of skill and craftsmanship. Due to lack of capital and other facilities, many had to join the ranks of unskilled labour. With this, they not only lost their gainful occupation but also their hereditary skill. With a view to revive their skill and put them back in their gainful occupations, the Government have started production-cum-training centres for giving training in tanning, leather goods manufacturing, carpentry, basket making and dress making and in the use of modern implement. There are now 27 such production-cum-training centres with a sanctioned strength of 600. The trainees are paid stipends during the training period. On successful completion of training, they are supplied with tools free of cost so that they may employ themselves in their own trades.

A sum of Rs. 6.50 lakhs has been provided in the Budget Estimate for 1975-76 for maintenance of these training centres.

5 Other Amenities

(i) Drinking Water Wells

Drinking Water is a problem for Scheduled Castes not only because of absence of wells well in Cheries but also because of Social reasons though wells may be available in the neighbourhood. The Social Welfare Department is providing drinking water wells in Harijan Cheries through the agency of panchayat Raj bodies. An amount of Rs. 12.00 lakhs is provided for this in the Budget Estimate for 1975-76.

(ii) Sanitary Amenities

Congested living in Harijan Cheries leads to insanitary conditions. In most places the Harijans do not have amenities like latrines, drainage facilities etc. A Sum of Rs. 5.39 lakhs is provided for these amenities during 1975-76.

(iii) Pathways and Burial Grounds :

There are no proper passages between the main villages and Harijan Cheries. Harijans face many difficulties getting lands for Burial grounds because of Social or financial reasons. An amount of Rs. 1.00 lakh is provided for this during 1975-76.

(iv) Electrification of Harijan Wadas

Electricity being the basis for the development of agriculture, small scale and village industries, plays an important part in improving the living conditions of the down trodden community. Special efforts are being made to electrify Harijanwadas, where the main villages have already been electrified. Schemes costing Rs 56.25 lakhs and covering 1391 Harijanwadadas have been sanctioned and are under execution.

(v) Legal aid to the poor

The Government have been providing legal aid to the poor whose annual income does not exceed Rs 1,500. This scheme which was introduced in 1959 is intended for all communities belonging to weaker sections. Legal Aid Committees have been constituted in all districts of the State with the Collector of the district as the Chairman. At taluk-level Tahsildar is the Chairman for the Taluk Committee. These Committees are empowered to sanction legal aid to deserving poor persons to an extent of Rs 100/- in each case while cases in which aid exceeds Rs 100/- are recommended to the District Legal Aid Committees.

6 Special Cell

Government have constituted a cell in the year 1968 in the General Administration Department making it responsible for ensuring that all schemes and special provisions made for the benefit of Scheduled Castes and Scheduled Tribes are carried out effectively and that all grievances of the members of these communities are specially and sympathetically redressed. The Cell is also charged with the responsibility of strict enforcement of the removal of Untouchability Act.

11 WELFARE OF BACKWARD CLASSES

The Social Welfare Department is implementing several schemes for the uplift of the Socially and Educationally backward classes, Harijan Christians and economically backward classes who are together termed as backward classes. All poor people whose annual income is Rs 1,500/- and below are treated as Economically Backward Classes and they are given fee concessions, scholarships, hostel facilities etc., on par with the Socially and educationally backward classes.

The Budget Provision made under Plan and Non-Plan schemes for the welfare of these Backward Classes is as follows —

Year	Non-Plan	Plan	Total
	Rs	Rs	Rs
1972-73	1,04,96,000	8,00,000	1,12,96,000
1973-74	1,40,82,900	4,50,000	1,45,32,900
1974-75	1,61,31,900	30,76,000	1,95,07,900
1975-76	2,12,00,000	32,45,000	2,44,45,000

The main items of educational facilities like scholarships hostel facilities fee concessions which are available for the Scheduled Castes are extended to the Backward Classes also A notable event in the year 1974-75 is that the Government have exempted the listed backward classes students whose parents'/guardians' income does not exceed Rs 3,600/- per annum from payment of special fee in schools and tuition fees in Colleges In addition to educational facilities, the Government have been providing house sites, housing amenities and other economic support schemes for the uplift of the Backward Classes The Hon'ble Members will be glad to know that the Government have set up a separate Finance Corporation for the accelerated economic development of the Backward Classes in this State The corporation has been registered on 4-9-1974 and it is the first of its kind to be set up in the country for the benefit of the listed Backward Classes who constitute about 38% of the State's population Most of the Backward Classes in Andhra Pradesh are professional groups like weavers, fishermen, tailors, washermen, barbers etc, and they have not been able to develop due to shortage of finance, absence of technical know-how, lack of organisation, ignorance of modern managerial practices and paucity of marketing facilities The Corporation has been created to fill up this gap and to serve as a special instrument of planned economic development of Backward Classes

The authorised share capital of the Corporation is Rs 5 crores. The Corporation can draw loans from the Life Insurance Corporation, Commercial Banks and other financial institutions The share capital of the Corporation will also be provided by the Government from the funds allocated for the purpose in the Plan Budget

The Corporation will undertake large scale economic development programmes in the field of agriculture, animal husbandry, small scale and village industries and promote self-employment The Corporation has thus opened a new era of hope for these socially and educationally backward classes, as earlier measures have not proved to be of lasting benefit to these downtrodden classes and have not made any impact on their improvement.

The other programmes which are being implemented for improving the conditions of the backward classes are briefly explained hereunder

1. HOUSE SITES

Lack of proper housing is an important problem facing not only Scheduled Castes but also the Backward Classes. Due to poverty many of them live in congested houses and huts which causes ill-health. Therefore, Government have been providing house-sites to the backward classes also along with the Scheduled Castes. 25% of these house-sites are reserved for Backward Classes. The important potential of the scheme is that it creates a Cosmopolitan atmosphere in Harijan Colonies and becomes an effective instrument of the Government's policy of abolition of untouchability.

2. House sites for landless workers in Rural Areas

The scheme sanctioned by the Government of India for providing house sites to all landless workers in rural areas is being implemented in Adilabad and Hyderabad districts. The scheme will be extended to other districts also in a phased manner according to availability of funds.

3. Houses.

As I have already stated earlier, the Government have taken up a massive programme of construction of 55,546 houses for Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes with the loan assistance from the Life Insurance Corporation of India. There are about 6,348 houses which have not been occupied and 7,289 houses which are yet to be completed. The question of allotting these houses to the Backward Classes is under the consideration of the Government.

4. Educational Facilities.

(i) Scholarships.—The scheme of giving scholarships to the Pre-Matric and post matric students belonging to the Backward Class is being continued. The amounts spent on scholarships and the number of beneficiaries belonging to Listed Backward Classes, Economically Backward Classes and Harijan Christians for the last three years are given in the statement below:

STATEMENT ON SCHOLARSHIPS TO BACKWARD CLASSES

Sl No.	Name of the Scheme	1972-73		1973-74		1974-75 Estimate
		Amount spent	No bene- fited	Amount spent	No bene- fited	
1	Scholarships to B Sc , (Pre & Post-matric Residential & Non- Residential and Post- matric non-residential)	(Rupees in lakhs)				
	(a) Listed Backward Classes	31 81	17,640	42 43	30,003	43 40
	(b) Economically Backward Classes	25 96	14,076	23 52	10,216	18 62
	(c) Harijan Christians.	23 48	11,682	16 11	11,101	25 31
2	Stipends to students studying in I T I (B.C students)	2 00	1,109	2 50	1,032	3 00
3.	Govt of India Scholarships to Lower Income Group Classes	0 35	641	0 17	18	0 75
4.	Pre-matric non residential Scholar- ships (B Cs)	11 52	41,674	10 00*	42,000*	}
5.	Pre-matric non residential Scholar- ships to Harijan Christians	2,09	6,634	2 00*	7,000	
	Total	97 31	93,456	93,456	1,01,370	103 17

*Approximate figures.

An amount of Rs. 102 67 lakhs is provided in Budget Estimate for 1975-76 for sanction of scholarships for Backward Classes.

(11) School Hostels —The Social Welfare Department has been running hostels to the Backward Classes students also. As explained earlier the Government have sanctioned 6,000 additional seats in all High School hostels June, 1974, out of which 2,000 are earmarked for Backward Classes. To meet the demand for opening of School hostels at new places, Government have sanctioned 12 school hostels for Backward Classes students in October, 1974 with a sanctioned strength of

30 boarders each Six hostels have also been opened utilising the additional seats provided to avoid congestion in the existing school hostels

There are at present 185 Government hostels for Backward class Students studying in pre-matric classes with a sanctioned strength of 9,341 boarders. Out of them 19 are girls' hostels with a sanctioned strength of 625 boarders. A sum of Rs 64.68 lakhs was provided in the budget for maintenance of these hostels during 1974-75. For 1975-76 a sum of Rs 65.79 lakhs has been provided for maintenance of these hostels.

(iii) College Hostels —There were 12 college hostels for Backward Class boys with a strength of 1,130 boarders for the reasons explained earlier the management of these hostels has been handed over to the students themselves from the year 1974-75 and each boarder is paid Rs 80 p.m. for 10 1/2 months, as against Rs. 50 which the Government were spending on food charges on each boarder in Government hostels. The existing buildings, Government as well as private, in which the Government hostels were located, are made available to the students free of rent. The rent for the private buildings is paid by the Government. They are also permitted to use the furniture, utensils etc free of rent. A proposal that the Government should also meet the cost of staff, water and electricity charges in respect of these hostels is under consideration of the Government.

The following statement shows the number of hostels, number of boarders and the amounts released during the last three years.

Year.	No. of Hostels	Strength of boarders.	Amount released to the districts.
1972-73	68	3,364	14.19 lakhs
1973-74	173	7,826	39.37 lakhs.
1974-75	185	9,341	64.68 lakhs.

(iv) Other Educational Facilities

(a) Fee concessions to Listed Backward Classes:—Another important measure taken up by the Government during this year is the exemption of the poor students belonging to the listed Backward Classes from payment of special fees in schools and tuition fee in Colleges. This benefits about 60,000 students and involves an extra Commitment of about Rs 1 crore. The compensation payable to the Universities alone works out to about Rs. 45 lakhs. Necessary provision for this is made in the budget.

(b) Reservation in Training-cum-production Centres —The Social Welfare Department has been taking steps for encouraging Social integration in different schemes

implemented There are reservations for different categories of Students in Government Hostels to encourage mixed living in the hostels 10% of the seats in Training-cum-production Centres are also reserved for Backward Classes In Social Welfare Schools the Students of other communities are also admitted along with the Harijans for encouraging Social integration at the tender age in the Primary Schools

25% seats in the professional Colleges are reserved for Listed Backward Classes.

(c) Free Supply of Text-Books

The Scheduled Caste Students studying in Classes 1 to 10th in the State are getting free supply of text books Government are considering a proposal for extending this facility to the Backward Classes students also residing in the Social Welfare Hostels.

(d) Supply of Clothes to Backward Class Boarders

Government have been supplying a pair of clothes to all Boarders including the backward classes in Social Welfare Hostels at a cost ranging from Rs 15/- to Rs. 25/- per boarder per annum The question of extending this facility to the boarders belonging to Backward Classes in other hostels also on par with Scheduled Castes is under consideration.

III Other Social Welfare Measures

(i) As a part of Social Security programmes, Government are maintaining homes for the Aged and Disabled, Orphanages and Beggar Homes

(a) Home for Aged and Disabled

There are two Homes, One at Hyderabad and the other at Vijayawada, run by the Social Welfare Department for the Old and Physically disabled people who are incapacitated from earning their livelihood They are provided free food, clothing and shelter and medical care The sanctioned strength of the Home at Hyderabad is 200 and that of the one at Vijayawada is 50 During 1974-75 a sum of Rs. 2.71 lakhs has been provided and released to the Districts For the year 1975-76 a sum of Rs. 2.72 lakhs is provided

(b) Orphanages run by Social Welfare Department

There are three orphanages maintained by the Social Welfare Department one each at Hyderabad, Warrangal and Kakinada with a sanctioned strength of 65, 80 and 60 boarders respectively Orphanages are maintained by the Government by providing free food, clothing, shelter and education. During the year 1974-75 a sum of Rs. 1.89 lakhs was released to District For the year 1975-76 a sum of Rs. 1.90 lakhs is provided for these Orphanages.

(c) Home for the Blind

Considering the need for a separate Home for the Blind People, Government have sanctioned a Home for the Blind recently. Orders were passed for starting a home for the Blind in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad and a sum of Rs. 50,000 have been sanctioned for the maintenance of the Home. Free boarding, lodging and clothing facilities will be provided to the inmates of this Home. The Blind inmates of the Home for the Aged and Disabled, Yakutpura Hyderabad who are studying in regular institutions are being accommodated in this Home.

(d) Home for the Physically Handicapped orphans

Recently Government sanctioned a scheme of setting up a Home at Hyderabad for the physically handicapped orphans with a sanctioned strength of 50 inmates. A sum of Rs. 50,000/- has been sanctioned for the maintenance of this Home for providing free clothing, lodging and boarding facilities to the inmates. The Physically handicapped inmates of the Home for the Aged and Disabled Yakutpura Hyderabad who are studying in regular Institutions are being accommodated in this home. These homes are started to give special attention to those inmates who are pursuing regular education in schools and Colleges.

The maintenance charges for the boarders in all the institutions run by the Social Welfare Department has been raised to a uniform rate of Rs. 40/- p.m. with effect from 1-12-1974.

(e) Private Orphanages, Boarding Homes and attached Hostels

Apart from the Government hostels run by the Social Welfare Department, there are Orphanages and Boarding Homes run by the voluntary agencies, social workers and private educational institutions. Residential scholarships are sanctioned to the boarders in recognised Orphanages, boarding Homes and attached hostels.

(ii) Social Security Measures

Old Age Pension Destitute persons who are aged 65 and above and who have no means of livelihood are granted Old Age Pensions by the Government. The rate of Pension is Rs. 25/- p.m. for those who are living in Hyderabad and Secunderabad and Rs. 20/- p.m. to those who are living in large towns having the population of one lakh and above and Rs. 15/- p.m. for those who are living in small towns and villages. This scheme is being implemented by the District Collectors. For the year 1974-75 a sum of Rs. 70.00 lakhs has been provided under this scheme and Rs. 59.72 lakhs has been released so far to the Districts. For the year 1975-76 also a sum of Rs. 70 lakhs is provided for this scheme.

(iii) Constitution of Social Welfare Fund

The role of Voluntary Organisations on Social Welfare hardly needs any emphasis. The field of Social Welfare is so vast and varied that it will not be possible for the Government agency, alone, to take care of all the schemes that need attention. There are several voluntary organisations engaged in Social Welfare work in this State, but due to paucity of funds and want of trained workers, the quality of the work of some of them is not upto the mark. Lack of finance is the main handicap of these voluntary organisations. Central Social Welfare Board set up by the Government of India has a pattern of assistance through the State Social Welfare Board for approved projects. This pattern stipulates matching grants to the voluntary organisations but the voluntary organisations in this State are not able to raise their share of the amount needed for a project. Thus, the State of Andhra Pradesh has not been able to utilise sufficient funds to which it is entitled in terms of population. With a view to assisting, fostering and strengthening the voluntary organisations in the State it has been decided to set up an agency to Co-ordinate the activities of the voluntary organisations and assist them. For this purpose it has been decided to constitute a special fund called the "Social Welfare Fund" and to appoint a State Level Committee for operating the fund. To start with, the fund will be constituted with a corpus of Rs. 40.00 lakhs, out of which Rs. 20.00 lakhs will be contributed by the Government and the remaining Rs. 20.00 lakhs will be collected as donations from the Tirumala Tirupathi Devasthanam and others.

IV. Employment Promotion Programme, 1974-75.

During the year 1973-74, the Planning Commission released a sum of Rs. 417.33 lakhs under the Half-a-Million Jobs Programme. Out of this more than Rs. 4 crores were utilised and over 20,000 jobs were provided. The entire unspent balance will be utilised before the 31st March, 1975.

Under the Employment Promotion Programme, 1974-75 the Government of India had indicated an outlay of Rs. 185.00 lakhs to provide employment for educated unemployed and artisans during 1974-75. Schemes with an outlay of Rs. 174.19 lakhs have already been approved by the Planning Commission. Their sanction for 5 more schemes with an outlay of Rs. 10.44 lakhs is awaited. The Employment potential under this Programme is about 14,000.

V. Social Integration Through Inter Caste Marriages :

Inter caste marriages are the right source of attaining classless society for the long cherished integration of the nation. The best media for social integration is through inter caste marriages which is an effective instrument for annihilating caste. A scheme for giving

incentives in various forms to encourage inter-caste marriages has been sanctioned in July 1974. Under this scheme a sum of Rs 1,000/- is given to the couple of the inter-caste marriage, if either spouse belongs to Scheduled Caste and Rs 500/- if either spouse belongs to listed Backward Classes. A child of the inter-caste married couple is treated as one belonging to the caste of either parent whichever is advantageous to the child and it is allowed all non statutory educational concessions given to Scheduled Castes or Backward Classes as the case may be. The question of giving preference in services to inter-caste married couples and their children is also under the consideration of the Government. These couples are exempted from payment of fee for registration of inter-caste marriages. An amount of Rs 5 lakhs is included in the B E for 1975-76 for giving awards to inter caste married couples.

VI Survey and Evaluation

(i) A detailed survey has been ordered to find out the unauthorised alienation of lands assigned to Scheduled Tribes in Adilabad District and to Scheduled Castes in Krishna District. The survey is in progress.

(ii) Government are proposing to constitute a Committee of Experts to study various problems relating to lepers, scavengers, quarry workers etc and to advise the Government to formulate policies and programmes for ameliorating the living conditions of these groups.

(iii) Evaluation Studies of the Old Age Pension scheme has been taken up in respect of the scheme implemented in Karimnagar and Chittoor districts on a sample basis.

VII. Reservations and Other Concessions in Services

(i) The following reservations are now in force in favour of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes in the public services of this State based on the percentage of the population to the population of the State as per 1971 Census —

Scheduled Castes	14%
Scheduled Tribes	4%
Backward Classes	25%

(ii) In addition to the vacancies falling in the reserved quota, the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes are also considered for the open competition vacancies which are to be filled on the basis of merit. If candidates belonging to these classes come up for selection on the basis of merit, it is not counted for the reserved quota.

(iii) To ensure that the rule of reservation is strictly implemented by all appointing authorities, the Government, in addition to the several steps taken in the past, have decided to take action against officers responsible for failure to adhere to the reservation rule. The implementation of the rule of reservations is being reviewed periodically by the Government.

VIII. Celebration of Social Welfare Day

With a view to focussing the attention of the public on the need for implementation of Social Welfare Schemes for the benefit of the Weaker sections, Government have celebrated the 19th January, 1975 as Social Welfare Day. To mark this unique occasion, an action oriented Statewide programme was chalked out and launched all over the State involving in its wide sweep important development activities of the State Government. The concerned Department put on ground the various schemes pertaining to these classes. This perhaps constitute a distinguishing feature in the observance of the Day. The Schemes and programmes launched on that Day are mostly under agriculture, animal husbandry, poultry, dairy farming, small scale industries etc. Some of the more important schemes taken up were as follows.— The distribution of the milch cattle, cycle Rickshaws, auto-rickshaws, pattas for house sites, nylon nets, agricultural implements, sewing machines, plough bullocks etc. Launching of credit co-operative Societies for weaker sections, fair price shops, blacksmiths, adult literacy centres and Mahila Co-operative Societies. A scheme of land colonisation for Scheduled Castes and Backward Classes was also launched on that day. Six student-managed college hostels were opened.

Though considerable progress is achieved in the field of Social Welfare work, particularly under the Five Year Plan Programmes, there is much to be done before we reach the goal. The quantum and quality of our efforts are under constant review and measures are already under way to evaluate the work. It is hoped that concentration and persistent efforts at every level of implementation of the Social Welfare Schemes, will accelerate the pace of development and bring the desired results. This year a great step forward has been taken in the form of various economic and educational facilities for the benefit of Scheduled Caste and Backward Classes of the State.

ANDHRA PRADESH GOVERNMENT LIFE INSURANCE DEPARTMENT

The Andhra Pradesh Government Life Insurance Department now redesignated as the Directorate of Insurance, Andhra Pradesh, Hyderabad is managed by Government on Quasi-Commercial lines and is open only to State Government employees in superior as well as in inferior service. The scope of this Department has been extended to

the entire State of Andhra Pradesh with effect from 1-1-1958 and is meant for the welfare of the Government employees as well as their families. Life Insurance with this Department is Compulsory for all the Government Servants except in the following cases

- (a) If age exceeded 45 years
- (b) Not medically fit for life Insurance.
- (c) Re-employed Pensioners.
- (d) Employees governed by the Factories Act
- (e) Employees paid from contingencies

The entire funds of this Department remain invested with the Government of Andhra Pradesh permanently and the Government fix the rate of interest thereon from time to time. The cash balance with Government is Rs 6,20,62,663/— as on 31-3-1974. The Directorate of Insurance, Andhra Pradesh, Hyderabad is functioning as a self supporting unit in all respects. In view of its activities, Government have classified the Department under the Social Security and Welfare Programmes, with effect from 1-4-1974.

Current position of business as on 31-3-1974 is given below.

Total No of lives	.. 86,139
Business in force	.. Rs. 13,30,35,905/—

The budget estimate of the Andhra Pradesh Government life Insurance Department now the Directorate of Insurance, Andhra Pradesh, Hyderabad under Demand No. XXVII-Social Welfare for the year 1975-76 is Rs 11,15,000/

The management expenses of the Directorate of Insurance are initially debited to Government revenues and finally transferred to Insurance Fund Account at the close of every financial year. The expenditure is initially charged to

M.H. 288-Social Security & Welfare

E-Other Social Security & Welfare Programmes

(a) Insurance Schemes.

(1) A.P Govt. Life Insurance Department and is recouped by debiting to.

M.H. 811-Insurance & Pension Funds

(a)-State Government Insurance Fund—Andhra Pradesh State Life Insurance Fund.

BHATTAM SRIRAMA MURTHY,
MINISTER FOR SOCIAL WELFARE & TECHNICAL EDUCATION

NOTE ON DEMAND
WELFARE OF SCHEDULED TRIBES

It is my privilege to move the Budget Demand No XXVIII for Rs 8,49,12,000 for the Welfare of Scheduled Tribes

The main aim of all the Tribal Welfare Programmes, is to bring about an early transformation of Tribal Society by enabling it to acquire necessary skills so that the Tribals and the areas they inhabit could catch up as far as possible with their relatively advanced brethren in the plains. In the past, emphasis had been mainly on social service programmes but now growth oriented schemes form an integral part of the Tribal Welfare Programme. It is not merely a problem of establishing more and more institutions or just introducing new schemes but it is one of imparting skills, to provide motivating and stimulating force for the tribal to learn and equip himself for the purpose of increasing production. Towards the end the work done during the current financial year is mentioned hereunder

Education —

As in the past, the schemes for educating the Children of the Tribals received high priority. A total sum of Rs. 294.23 lakhs has been provided for education facilities like hostels, schools, books, dresses, etc., The present policy in regard to Tribal education is to open as many Ashram schools as possible within the limitations of finances available. It is the policy of Government that all the Single teachers schools should be merged into Ashram schools. In this regard, the work of merging Single Teacher school maintained by the Department in Telangana and Rayalaseema regions had been completed. The programme of merging the single teacher schools into Ashram Schools would have been completed even in Coastal Andhra Region but for the financial constraints.

224 Ashram Schools with a total strength of 12,866 students have functioned during the year. In addition 15 new Ashram Schools have been opened and 44 single Teacher Primary Schools have been merged to form 22 Ashram Schools. 10 Ashram Upper Primary Schools. have been upgraded into Ashvan Upper Primary School. To tackle the problem of the dropouts from the educational institutions of the Tribals, an Ashram School, is to be started in Warangal District with facilities for training in crafts. The Tribal Children dropped out of the educational institutions, will receive training in the school to some useful vocation.

The Department also maintained 298 hostels, with a total strength of 14,383. The education programme implemented this year included grant of scholarships. Free Supply of Text Books, slates, etc., benefitted 36,000 students. The Programme of training the Children of tribals as Scouts and Guides has also been implemented with 150 units. In the

current year 1,500 more tribal children are being enrolled as Scouts and Guides Under the Scheme of promotion of cultural talents the 'Tribal Welfare Child Arts Institute' has been inaugurated recently at Hyderabad and 13 Tribal children are undergoing training there 3 Tribal boys have also admitted in 'Nrithya Sikkhara' for advanced training in Dance

As a follow-up measure of the education programme, the Department has been striving to make the tribal employable by arranging technical training in Public Sector undertakings From funds provided by the department The Electronic Corporation of India Limited is imparting training to 38 tribal candidates and the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation is also undertaking training of 33 tribal candidates in heavy vehicle driving.

RESEARCH AND TRAINING

The Tribal Cultural Research and Training Institute had undertaken 180 projects on various problems of tribal and tribal areas It has completed 10 Research Projects in this year Important Schemes Report like 'The Sub-Plan for Tribal Areas' The Integrated Area Development Plans, for Agency Districts, Bench-mark Survey, Evaluation of Welfare Schemes etc, have been entrusted to the Institute This Organisation is also engaged in conducting special training course for the officers engaged in implementing the tribal Welfare Programmes and for tribal Leaders During the year, a short special training course was conducted by the Institute in which 'The District Tribal Officers, The Divisional Manager of Girijan Cooperative Corporation, the Assistant Project Officer of the Girijan Development Agency of Srikakulam, Block Development Officers of Tribal Development Blocks etc, in all numbering about 25 persons have participated Peripatetic Training courses for 25 tribal leaders in Eturu-Nagaram of Warangal District, 19 tribal leaders in Pedda-Bayalu of Visakhapatnam district and 24 tribal leaders in Burgampadu of Khammam District were conducted by the Institute. A training Programme for 17 members of the standing committee of the tribal Panchayat Samithies has also been organised, The Pre-examination Training Centre attached to the Institute is engaged in coaching the educated tribal candidates, for examination leading to recruitment in services. In all 55 candidates are undergoing training in this Centre.

Health, Housing And Allied Schemes:—

The Department continued to maintain the hospitals, dispensaries and Mobile Units in this year also for the benefit of the tribals.

The Andhra Pradesh Scheduled Castes and Scheduled Tribes Cooperative Housing Federation allotted 7,358 houses for tribals so far.

Apart from the housing programme the scheme for provision of house sites to Scheduled tribes and denotified has also been taken up

Economic Uplift Programmes —

The Department maintained Agricultural Farms, Horticultural Farms, Demonstrations Units etc, for the improvement of Agricultural practices by the tribals. Schemes like supply of plough bullocks, agricultural implements, fertilizers seeds, etc, have been included in the programme of economic uplift. The problems of tribal cultivators in scheduled areas, landless tribals in scheduled areas, tribal cultivators in plains areas and landless tribals in plain areas have been separately tackled in the plan sector of the department. Minor irrigation received high priority with a total allocation of more than Rs 35 lakhs. The Department also maintains a Live Stock Farm and a number of veterinary hospitals and rural dispensaries for the good upkeep of the cattle wealth of the tribals. A sum of Rs 2 lakhs has been released to the Girijan Co-operative Corporation to take up coffee plantation scheme.

As part of strategy in the Fifth Five Year Plan a determined beginning has been made to see that the developments department earmark a portion of their funds for the development of the scheduled tribes. It has been emphasised that the main thrust for the development of scheduled tribes should come from the general sector, the programmes of the Tribal Welfare Department being only supplement. 'Sub-plans for the tribal areas' in the State accordingly been prepared as desired by the Government of India. The sub-plans envisage a total outlay of Rs. 64 crores, of which Rs. 22 crores are expected to be mobilised from the State Plan allocation of various departments and the rest has to be financed by the Government of India. Discussions on the draft plan report have already taken place between the State Government and the Central Government. It is hoped that the Centre will aid the State Government in this regard in a significant measure.

To give operational effect to the sub-plans, detailed integrated Tribal Development Projects for suitable areas to cover the entire sub-plan area are being prepared. The Integrated Tribal Development Project for Visakhapatnam District has already been prepared and for the remaining areas namely Khammam, East Godavari, West Godavari, Warangal, Adilabad and the Chenchu pocket in the Mahabubnagar, Kurnool and Prakasam Districts, Project reports are under preparation. Pending formulation of the detailed Integrated Tribal Development Projects, the Government of India desired that advance action may be initiated in the Tribal Development Project areas in respect of some priority programmes which must in any case find a place in any scheme Tribal Development.

The Government of India sanctioned Rs. 35 lakhs for initiating advance action in the proposed project areas of Visakapatnam, Khammam, Adilabad and Warangal districts. Each project had been sanctioned Rs 10 lakhs except Warangal which is provided Rs. 5 lakhs. A uniform schematic pattern has been approved for all Projects by the Government.

The Government have permitted registration of these projects as Societies under Registration of Societies Act under the nomenclature "Integrated Tribal Development Agencies". The Project Officer will also be in charge of protective legislation under the overall control of the district Collector.

In the tribal sector of development, the Minimum needs programme covers electrification, primary health centres and roads. There are already 116 tribal electrified villages and it is expected that 481 tribal villages will be electrified in the Plan period. Clustre villages in 24 Tribal Development Blocks are proposed to be selected for electrification and in this regard 3 clustre scheme have already been approved.

Eight more schemes have been prepared and sent to the Rural Electrification Corporation. The Department of Medical and public Health has a Programme of opening Primary Health Centres and sub-centers, and construction of buildings to house the centres and staff. For the development of the link roads in Tribal Development Blocks, a sum of Rs 25 lakhs has been set apart during the year.

THE GIRJAN DEVELOPMENT AGENCY, SRIKAKULAM

This organisation continued its useful work during the current year also. By the end of 1974, the Agency identified about 28,555 beneficiaries most of whom are small and marginal farmers and landless among tribals under its various welfare Programme and spent an amount of Rs 91.40 lakhs. The overall Performance of Agency has come in for commendation by the Government of India.

SPECIAL NUTRITION PROGRAMMES FOR TRIBALS

Under this Programme, the physical coverage of 2,06,300 tribal beneficiaries reached by the end of 1973-74 has maintained during this year also. The expenditure incurred during 1974-75 Rs 106 lakhs. During 1975-76 the same number of tribal beneficiaries will be maintained on an expenditure of Rs 130.00 lakhs.

PROGRAMME OF ACTION 1975-76

All the programmes and schemes which are implemented this year will be continued in the next year also. The schemes proposed under the sub-plans and Minimum Needs Programme and also under the Programme of 'Integrated Tribal Development Agencies' are likely to come into some definite shape in the year 1975-76. The State Plan Schemes

for Tribal Welfare mainly Provide for extension of benefits under Education and Economic support programmes. The Plan Budget for 1975-76 of the tribal Welfare Department provide an outlay of Rs 227 55 lakhs with the break up as follows —

	(Rs. in lakhs)
1. Education	45 22
2. Economic Uplift Schemes	65 78
3. Administration	6 55
4. Special Nutrition Programme for Tribals	80 00
5. Acquisition of House sites	30 00
	227 55

The Programme of action under education envisages opening of Ashram Schools, grant of Scholarships, free supply of text books, slates, cloths, etc , extention of scouting facilities and training in cultural activities to the students of Scheduled Tribes. The Schemes for economic uplift also provide for the extension of benefits like supply of fertilisers, seeds, agricultural implements, plough bullocks etc. A sum of Rs 14 15 lakhs has specifically been earmarked for minor irrigation schemes. A provision of Rs 2 lakhs has also been indicated for coffee plantation scheme to be implemented by the Girijan Cooperative Corporation. For strenthening the department at Headquarters and at the district level an amount of Rs. 6 55 lakhs is indicated in the plan. The Special Nutrition Programme for the tribal children, expectant and nursing mothers has a plan provision of Rs 80 lakhs. The scheme for acquisition of house sites for scheduled tribes and for the denotified tribes will be continued during this year.

Besides the above provision, the public works Department (Irrigation) has a separate provision of Rs 10 lakhs for improving the minor irrigation facilities in tribal areas. The plan programme for the year also envisages Central Assistance of Rs. 80 47 lakhs for implementing various schemes for the education and economic betterment of scheduled tribes in State.

With a view to provide long-term credit needs to tribal agriculturists in the scheduled areas, Government issued orders in 1972 extending guarantee in favour of the Land Mortgage Banks to cover losses that may arise as a result of non-realisation of the whole or part of the loan advanced to any member of a Scheduled Tribe in the Scheduled areas. This was extended for a further period of 3 years beyond 31-3-1974. The representatives of the Bank reported recently that they are unable to sanction loans to the tribal agriculturists, as most of them do not have permanent pattas for want of survey and settlement operations in the scheduled areas and even if loans are sanctioned

the tribal agriculturists are not in a position to take a loan for want of money towards share capital and service charges. To overcome this difficulty orders have been issued recently to the effect that the certificate of title to lands issued by the Revenue authorities, where survey and settlement operations have not been completed shall be treated as a valid title for purposes of advancing loans to the tribals in the scheduled areas. It has also been decided to bear the share capital and service charges on behalf of the tribal agriculturists in the scheduled areas. By this, all tribal agriculturists in the scheduled areas will be able to get long term loans from the Land Mortgage Banks without any difficulty.

The Girijan Cooperative Corporation.—

The Girijan Cooperative Corporation Limited, Visakhapatnam which was set up in the year 1956 to eliminate exploiting middle men in the scheduled areas has gradually extended its activities to 14 districts in the State. It has a three-fold objective of purchasing Minor Forest Produce and Agricultural Produce from the tribals at reasonable prices, selling to them their daily domestic requirements at fair price, and providing short-term and medium term credit facilities to the tribals. It has 30 primary cooperative societies affiliated to it with a net work of over 396 Domestic Requirement depots. The Corporation enjoys monopoly rights for the purchase of Minor Forest Produce from the tribals and it competes with the merchants in the purchase of agricultural produce. Backed by Government guarantee, the Corporation has been sanctioned credit limits by the Reserve Bank of India with which the loaning operations were started in 1970-71. Up to the end of December 1974 short term loans to the tune of Rs. 110.05 lakhs to 72,113 tribal cultivators and medium term loans to the tune of Rs. 12.91 lakhs to 1,461 tribal cultivators have been advanced.

Survey and Settlement Operations in Scheduled Areas :

In order to make the economic uplift programmes more effective, it is considered necessary to step up the Survey and Settlement Operations in Tribal Areas so that ryotwari rights can be conferred on the Tribal Cultivators in the areas which were hitherto under intermediary tenure. The Survey Operations in the Scheduled Areas of the State are almost completed and steps are being taken to complete the Settlement Operations also early. Protective Regulations in order to raise the economic condition of the tribals the following protective Regulations have been made in all the Scheduled Areas in the Districts of Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, Warangal, Khammam, Vam, Adilabad and Mahabubnagar.

(i) The Andhra Pradesh Scheduled Areas Land Transfer Regulation

Upto 31-10-1974 there were 17,477 non-tribal occupations in the Agency areas. Suo-moto enquiries under Section 3 (2) of the Regulation were initiated in 13,091 cases. The number of cases enquired and disposed of during the same period were 6,200 covering an area of Acs 25114 13. Possession was restored to tribals upto an extent of Acs 19,128 77.

(ii) The Andhra Pradesh Scheduled Areas Money Lenders Regulation

Under this Regulation, it is necessary first to detect cases where money lending is done by unlicensed money lenders. The next stage is to file complaints under Section 17 of the Regulation in the Courts of Magistrates not below the rank of Second Class. Upto 31-10-1974 the number of cases detected was 2223 of which charge sheets filed in 2221 cases. The number of cases disposed of by the courts was 2166. There are still 57 cases pending either in courts or with the Inspectors who have to file complaints.

(iii) The Andhra Pradesh (Scheduled Tribes) Debt Relief Regulation:

Under this Regulation it is first necessary to conduct the survey of tribals having debts with particulars of amount including interest. The next stage is to apply to the Court of Agency Munsif, the Agency Divisional Officer etc for scaling down the debts in accordance with the provisions of the Regulation. Upto 31-10-1974, 12,201 tribals were identified as indebted to the tune of Rs 44,26,893 46. In 4162 cases debts including interest were scaled down covering an amount of Rs 8,45,041 90. In 2975 cases debts have yet to be scaled down, covering an amount of Rs 6,68,146 64. It is to be noted here that in Adilabad District 5370 cases were detected as indicated to the tune of Rs 28, 54,539. But in all these cases debts were declared as null and void under Section 26 (A) of the Money Lenders Regulations as it was found that not even a single money lender had obtained any license under the Regulation. As such there was no question of scaling down those debts.

With a view to study the working of the Protective Regulation and to suggest amendments there to wherever necessary, Government constituted a Committee in February 1975 with the Commissioner for Tribal Welfare as Chairman and Secretary to Government, Revenue, Secretary to Government, Employment and Social Welfare and the Director, Tribal Cultural Research and Training Institute as members. The Committee has been requested to submit a comprehensive report to Government within six months:

Industrialisation of tribal areas -

It was felt that the industrialisation of tribal areas along with intensive development of Agricultural Sector is very essential for the overall

economic development of the tribals and of the tribal areas. Accordingly a committee was constituted in January 1975, with the following, for formulating policies, programme and organisation of industries in the tribal areas

(i) Secretary to Government, Industries Department, Government of Andhra Pradesh Hyderabad	Chairman
(ii) Director of Industries, Government of Andhra Pradesh, Hyderabad	Member
(iii) Managing Director, Andhra Pradesh Industrial Development Corporation, Hyderabad.	Member
(iv) Managing Director Small Scale Industrial Development Corporation Hyderabad	Member
(v) Director, Khadi and Village Industries Commission, Hyderabad	Member
(vi) Managing Director, Industrial Infrastructure Corporation, Hyderabad	Member
(vii) Deputy Secretary to Government (in-charge of Tribal Welfare) Employment and Social Welfare Department, Government of Andhra Pradesh Hyderabad.	Member
(viii) Director, Tribal Cultural Research and Training Institute Hyderabad	Convenor

The Committee has been requested to submit a comprehensive report to Government within six months

In conclusion I wish to state that it is my earnest endeavour through the measures outlined in the foregoing paras to improve the lot of the Scheduled Tribes, Denotified Tribes, etc., in this State in a manner that will give satisfaction to a larger section among them;

BHATTAM SRIRAMAMURTHY,

Minister for Social Welfare and Technical Education

NOTE ON DEMAND NO. XXIX

While moving the Demand No XXIX for Rs 91,50,000 I have to state that this demand includes Rs 5.00 lakhs under Plan Schemes. The Department of women and Child welfare has the emancipation and development of women and Children as its principle objectives. Any activity for the welfare of women is incomplete without services for the Children. The Department has, therefore, been entrusted with

schemes both for women and children. The services provided by the Department cover executive preventive and rehabilitative aspects of welfare carried on through institutional and non institutional services. The salient features of the different schemes undertaken by the Department of women and Child welfare are briefly explained below

I. State Homes —The State Homes are meant for women discharged from non-correctional institutions, and also for those in moral danger who voluntarily seek shelter. The aim of the Department is to rehabilitate them within a period of about 3 years either by marriage or by equipping them with skills so that they may eke out their living. The diet charges for each adult of these homes has been raised from Rs 35/- to Rs 40/- p.m. and to Rs 30/- p.m. per child with effect from 1-12-1974. There are (4) Homes with 350 inmates. In these Homes production units like Making Glass Ampules, Garments etc. are being run.

II Service Homes —The Service Homes, unlike the State Homes, are for destitute women, helpless widows and deserted wives. The difference between this type of institutions and State Homes is that the persons seeking admission in the Service Homes are not morally fallen. Though the Services provided in both the types of institutions are more or less similar, they have to be kept separate for the obvious reasons. There are 7 Homes in all, 5 run by the Department and 2 by Voluntary Organisations. The total number of inmates is 750, out of which 200 are children. The diet charges for the inmates of these homes have been raised from Rs 30/- to Rs 40/- and Rs 25/- to 30/- per month per adult and per child respectively. The training facilities in these institutions comprise book binding, Craft Training, Toy Making, Zari work, General Education etc.

III Vocational Training Centers with Attached Hostels :— These institutions provide technical Education to girls belonging to low income groups, who after getting the minimum educational qualifications cannot prosecute higher studies due to poverty. There are 7 Vocational Training Centers in the State and in each center provision has been made for 20 boarders who receive a stipend of Rs. 30/- per month each and 10 day scholars who do not get any stipends. These are located at Hyderabad, Warangal, Srikakulam, Eluru, Kurnool, Cuddapah, and Anantapur with a sanctioned strength of 30 each.

IV Regional tailoring centers with hostels.—Tailoring as a profession for women falls into two categories (a) acquisition of the basic knowledge to enable women to sketch the ordinary garments and augment their economy, (b) training of women with skill to the extent they can be employed as whole time or part time craft teachers, after obtaining the necessary technical qualifications. The latter type of

institutions have been named as Regional Tailoring Centres. There are two such centers one at Cuddapah and the other at Hyderabad with a sanctioned strength of 50 each. Provision has been made for giving stipends at the rate of Rs 25/- per head per month for 50 trainees at each of the Tailoring Centers.

V. Women's welfare branches — The women's welfare branches constitute the basic institutions of the Department. Each branch is incharge of an Organiser who is a multipurpose trained worker.

The daily programme consists of,

1. Pre-basic class,
2. House visits,
3. Training in Crafts like Tailoring, Embroidery, Type weaving, leaf plate stitching etc
4. Adult Education,
5. Personal and Environmental Hygiene, Family planning, post and prenatal Care, simple remedies, thrift, etc

The total number of branches is 95, including 3 branches for which the amounts are provided by Tribal Welfare Department, of which 51 are under the control of Panchayat Samithis.

VI. Mahila Mandals — In order to encourage the Voluntary spirit of Service for Women and Children and recognising the fact that the Mahila Mandals constitute the nucleus for all activities for Women and Children, financial assistance to these Mahila Mandals is provided. An amount of Rs 1 00 lakhs is provided for the year 1975-76 as Grant in-aid to Mahila Mandals.

VII. Home for Aged Women — While the Service Home and State Homes are for adult women, a Home for aged women who have nothing to expect in life except a peaceful passage of time, has been started at Chittoor during 1971-72. The sanctioned strength of the Home is 50 inmates. The dietary charges are provided at the rate of Rs. 40/- per head per month.

VIII. Manufacture of Uniform Centres :—As employment oriented schemes, the Manufacture of Uniform Centres, numbering 8 have been opened at the District Head-quarters of all the Telangana Districts except Hyderabad. At these centres, work orders are obtained from Government Departments, and other organisations. Women workers are employed in the Centres for executing the orders and are paid wages.

PROGRAMME FOR CHILDREN

IX. Children's Home:—It is a well known fact that inspite of making education free at the elementary and higher elementary levels, a fairly large number of children of school going age group have not

been receiving education. The reasons are obvious. Near relations or even parents who may themselves be destitutes would like the Children to earn what little they can by doing odd jobs, as it will not be possible for them to keep them at school providing the necessary food and clothing. The department has opened Children's Homes for girls. The age limit for admission into these homes for girls is between 6 to 10 years ordinarily, and upto 16 years in special circumstances. Boys, below the age 7 years are also admitted in these Homes but are discharged when they attain the age of 10 years. The children admitted into these homes are sent to local schools. Free boarding and lodging with free educational, and Medical facilities are provided by the Department. There are 42 Children's Homes in the state of which 4 are for healthy children of persons stricken with leprosy. Each child is sanctioned Rs 40/- per month towards food charges.

X Creches —The Department is also running Creches. The Creches are meant to Children in the age group of 0-5, while their mothers go for work. Trained staff are appointed to provide care, protection and security to children. Mid-day meal, milk and dresses are supplied to these children. With the 10 Creches opened as part of the special Telengana Development Programme during the year, 1970-71 and also two more Creches opened during 1971-72 and one Creche at Anantapur opened under special Rayalseema Funds during 1973-74, the total number of Creches being run by the Department is 46. The children in these institutions are sanctioned food charges at the rate of Rs 20/- per month per Child.

XI. Balaviharas —There are 28 Balaviharas. They are meant to provide recreation, cultural and emotional needs of the Children. They were started in the Third Five Year Plan and are being continued. The Provisions Under Plan and Non-Plan for Women and Child Welfare for the year 1975-76 are as follows

	Rs in Lakhs.
Non-Plan	86 50
Plan	5 00
Total	91 50

1. Rescue Homes —Under the provisions of the Suppression of Immoral Traffic Act, 1956, the Police are raiding the Brothel houses etc and sending the cases to the court. The committed and remand cases are sent to the Rescue Homes by the Police with necessary warrant. During the detention period the inmates are providing with the food, shelter, clothing and Medical aid. They are trained in Crafts etc. Two homes have been opened in the year 1974-75, one at Hyderabad and another at Vijayawada. The sanctioned strength of each Home is 30.

Diet charges are provided at Rs 40/- per month per inmate. The expenditure on account of continuance of these homes is Rs 68,100/-

2 Children's Homes —In the year 1974-75 two Children's Homes are opened one at Ongole in prakasham District and another at Mancherial in Adilabad District. The home at Mancherial is exclusively for the children belonging to Scheduled Castes. These Homes are run on the same pattern as the other children's Homes. The expenditure on account of continuance of these homes is Rs 74,800/-

3 Home For Destitute Girl Students (Collegiat) —The Department of Women's Welfare is running 42 Children Homes. The programme envisages provision to retain girls upto the age of 18 years to enable them to pass the H S C or the 10th class examination, which is currently the minimum general educational qualification. Some of the girls who are below the age of 18 years do come out successful at the 10th class examinations with good record. Such girls have every reason to be frustrated if they are simply turned out when they are of no age to secure employment. As a special case, some of them have been sent to the local Colleges and their performance had been quite good. The destitute orphans girls, however, by themselves would not be able to wait for the scholarships to prosecute higher studies. Therefore, two Homes for Collegiate girls have been started in the year 1974-75, one at Hyderabad and another at Tirupathi with a strength of 30 each. Admission into these Homes are being made by transfer from among the inmates of the children Homes in the region who pass their High School Examination strictly in the order of merit. The period of stay will be limited to 5 years or attaining the age of 22 years whichever is earlier, subject to adjustment upto the end of the academic year. A sum of Rs 1.07 lakhs has been proposed for the continuance of these Homes for the year 1975-76.

4 Schemes For The Establishment Of Working Women's Hostels —Over the past decade numerous establishments have come into being, increasing enormously the scope for employment for women. The increased avenues are not utilised by local population. Only people from the District migrate to the city for appointment and the number of women so doing is quite appreciable. Once they get a job, they need a place to stay be fitting their employment. Working Women's Hostels have been started by Voluntary agencies in the capital city, Hyderabad but their intake is not adequate for the demand. Therefore two Working Women's Hostels by the Department, one at Hyderabad and another at Visakhapatnam were opened in the year 1974-75 and a sum of Rs 1,74,700/- is proposed for the continuance of these Hostels for the year 1975-76.

5 Legal Assistance Cell It is proposed to give legal aid to the needy women to protect them from unscrupulous elements. The Women and Child Welfare Department will provide necessary guidance under the scheme.

INTERNATIONAL WOMEN'S YEAR, 1975.

The year 1975 has been proclaimed as "International Women's Year 1975" by the United Nations. The Government of India have requested the State Governments to celebrate the year in a befitting manner. They have also requested the State Governments to draw up programmes for the celebration of the year.

The Government of India have constituted a National Committee with the Prime Minister as the President to finalise the programme for the year at the national level and to review the implementation of approved programmes from time to time. The State Government have constituted a State level Committee with Chief Minister as Chairman to finalise the programme for the celebration of the International Women's year, 1975 in the State and to review the implementation of the approved programme from time to time. Similar Committees have been ordered to be constituted at the District level with the District Collector as Chairman, and at the Block Level with President Panchayat Samithi as Chairman. The State Level Committee will guide the District and Block Level Committees from time to time in the observance of the International Women's Year.

In connection with the celebration of the International Women's Year in the State, the Government have decided to set up a Women's Co-operative Finance Corporation, with a margin money of Rs 10 lakhs for taking up economic projects and schemes to improve the economic conditions and earning capacity of women, especially from the weaker sections of the society in the fields of Agriculture, Animal Husbandry, Industries etc.

M Lakshmi Devi,
Minister for Women and Child Welfare.

— * —